



TURMEZEI FERENC
ELŐKÉSZÍTŐ OKTATÁSOK
AZ ELSŐ SZENTGYÓNÁSRA
ÉS SZENTÁLDÓZÁSRA

KORDA R.T. KIADÁSA

ELŐKÉSZÍTŐ OKTATÁSOK

**AZ ELSŐ SZENTGYÓNÁSRA
ÉS SZENTÁLDOZÁSRA**

**IRTA:
TÜRMEZEI FERENC**

**BUDAPEST, 1941
K O R D A R. T. K I A D Á S A**

Nihil obstat. Joannes Bergendy censor dioecesanus. Nr. 675/1941. Imprimatur.
Albae-Regiae, die 12. Mart. 1941. † Ludovicus episcopus.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest, VIII., Csepregy-utca 2.

Bevezető

Isteni jogon a szentáldozás alanya minden megkeresztelt ember. Az ősegyházban a keresztség szentségének kiszolgáltatása után a püspök azonnal megbérmálta a kisdedet, majd az ezt követő szentmisében Jézus szent vérével meg is áldoztatta.

Az egyházi jog a szentáldozás elnyeréséhez már feltételt szab. Az ősegyházban ez nem volt egyéb, mint a keresztség felvétele. Ezt a gyakorlatot a IV. lateráni zsinat (1215) megszüntette. A zsinat már bizonyos áhítatot kíván attól, aki a szentáldozáshoz akar járulni. Ettől kezdve már csak azokat áldoztatták meg, akik eszüik használatára eljutottak. Az egyházi törvények mindig hangsúlyozták, hogy mihelyt a megkeresztelt ember azt a kort elérte, hogy a jót a rossztól meg tudja különböztetni, reá nézve a szentáldozás kötelezettsége egyházi jogon is beállt.

A kérdés tehát a jó és a rossz megkülönböztetésének idején (aetas discretionis) fordul meg. Ezt az életkort a különböző időkben különféleképpen magyarázták. Az egyházi írók és moralisták a 10—14. életév mellett foglaltak állást. Nagyjelentőségű változást hozott a Congregatio de Sacramentis 1910 augusztus 8-án kiadott „Quam singulari” decretuma, amelyet X. Pius pápa különös formában hagyott jóvá és az egész Egyházra kötelezővé tett. A decretum a korra vonatkozólag így rendelkezik: „A megkülönböztetés kora (aetas discretionis), amikor t. i. a gyer-

mek mind a gyónásra, mind a szentáldozásra kötelezve van, az, amikor a gyermek elkezd gondolkodni, okoskodni (*ratiocinari*), ami a 7. év körül szokott bekövetkezni." A Codex a „*Quam singulari*” rendelkezéseit csaknem a régi szövegében vette át. A szentáldozásról a 859. kánonjában így rendelkezik: „Minden mindkét nemű hívő, miután a megkülönböztetés éveit, azaz az értelem használatát elérte, tartozik egyszer egy évben, legalább húsvétkor az Oltáriszentséget magához venni.” Az *aetas discretionis*-t a 88. kánon így határozza meg: „Serdületlennél a hetedik életév betöltése után az értelem használatát kell feltételezni.”

Ezek alapján a Nagyméltóságú Magyar Püspöki Kar a „*Tanterv és Utasítás*”-ban a következőket rendelte el: „Az első szentgyónáshoz és szentáldozáshoz rendszerint a második osztályban kell a gyermekeket vezetni... A szentségekhez való járulást ily módon az Anyaszentegyház parancsolata mindazon gyermekek számára kötelezővé teszi, akik a húsvéti idő elérkeztével hetedik életévüket betöltötték. Általában az Egyháznak üdvös reformrendelkezéseit a szentségek korai felvételét illetőleg... lelkipásztori okossággal... kell az életbe átvinni... Az egyházjog szerint a hitelemzőnek lelkiismeretbeavágó kötelessége a maga részéről mindent megtenni, hogy az Anyaszentegyház parancsolata sérelmet ne szenvedjen.” (26—27. oldal.)

Mármost a gyakorlat az, hogy a legtöbb helyen a második osztályban viszik a gyermekeket az első szentgyónáshoz és szentáldozáshoz. Viszont mind több lelkipásztor és hitoktató, éppen az egyházi parancs szellemében, próbálkozik azszal, hogy már az első osztályos gyermekeket vezesse a kegyelmi élet két fontos, erősítő forrásához. Könyvem megírásakor mindkettőre tekin-

tettel voltam. Az előkészítő oktatások voltaképpen második osztályosoknak szólnak, de a katekizmusi meghatározások és kérdések elhagyásával máris alkalmassá válnak az első osztályos gyermekek számára.

Az oktatások nagy száma (36) ne ijjessen meg senkit sem. Elvem ugyanaz volt, mint a bér-málási előkészítő oktatások megírásakor: „Inkább két vagy három előkészítő oktatást végezzünk egy alkalommal, kis szünetek közbeiktatásával, mint hogy nagy anyagot véve tételül, óra hosszát beszéljünk egyszerre.” Ismerve a kisgyermek lelki világát és felfogó képességét, minden egyes oktatás anyagául csak egy egyszerű tételt vettem.

Az oktatásokat igyekeztem úgy megírni, hogy azokban minél több nevelő tényező szerepeljen. A lehető legjobban fel kell használnunk a gyermek készségét, hogy őt a keresztény életre ráneveljük. Ennek állomásait: napi ima, lelkiismeretvizsgálat, bánat, hibairtás, erénygyakorlatok stb. az oktatásokban a megfelelő alkalmakkor ismertettem. Voltaképpen inkább ezeken van a hangsúly, mint az oktatásokon.

Az oktatásokat teletűzdeltem történetekkel és rajzokkal, hogy hangulatosabbak és szemléltetőbbek legyenek. A történeteket, helykimélés miatt, csak vázlatosan közöltem, de a hitoktató igyekezzék azt minél színesebben és megkapóbban elmondani. A rajzok egyszerűek. Bármelyik hitoktató fel tudja azt a táblára vázolni, ha otthon előbb néhányszor elpróbálta. A színes krétára ne sajnáljuk az aránylag csekélyke áldozatot. Az I. és II. osztályos gyermekekre különösen erős hatással van a színes rajz. Ez mégér minden fáradságot és áldozatot. Hiszen mindössze csak hatféle színes kréta kell. (Fekete színű krétát is említék egyes rajzok utasításánál. Ez természei-

sen csak akkor használható, ha az iskola az újabban szokásos szürke táblával van felszerelve.)

A gyermekek az előkészítő oktatásokra hozzanak magukkal egy vonalas elemista füzetet, amelybe a rajzokat berajzolhatják. A második osztályosok minden rajzot rajzoljanak le. Ha első osztályosokat készítünk elő, azok csak a begyakorlásnál említett „rajzos lelkítükör“ rajzait és az erénygyakorlatos rajzokat rögzítsék le.

A parancsokat nem a tiltó, hanem a sokszor óhajtott tevéleges módon tárgyalom. Tapasztalatom szerint ez a mód közelebb áll a gyermek lelkéhez és így az elérhető hatást növeli.

Ajánlatos a gyakorlatban a szentséglátogatásról és a lelki áldozásról szóló oktatást előbbre hozni, hogy a gyermekek azt már előbb gyakorolhassák. A rendszeres felépítés miatt azonban a tartalmi sorrend által kívánt helyen kellett tárgyalnom.

Az előkészület alatt meg kell tanítanunk a gyermekeket jól imádkozni. A második osztályos gyermekek tanulják meg az imakönyv kezelését, amelynek természetes velejárója a használatos imák megértetése. Az első osztályosoknál sokkal alkalmasabbak a verses imák, amelyek hangsúlyosságuknál fogva a gyermek lelkéhez közelebb állanak.

Végül a szentségi Úr Jézust kérem mély alázattal, kísérje bőséges kegyelmével e gyarló emberi művet és azokat, akik általa a gyermeklelkeket Hozzá vezetni akarják, hogy azok kellően elkészülve induljanak el azon a kegyelmi életúton, amely bizton vezet a mennyek országába az örök lakomához.

Székesfehérvár, 1941 Szent Mátyás apostol ünnepén.

TÜRMEZEI FERENC

I. RÉSZ

AZ OKTATÁSOK ELŐKÉSZÍTÉSE

1. Szentbeszéd a templomban a hívek számára az oktatások megkezdése előtti vasárnapon

Az első szentgyónásra és szentáldozásra előkészítő oktatások megkezdése előtti vasárnapon a szentbeszédet tanácsos a gyermekek első szentáldozásáról mondani. Ez a szentbeszéd a plébániai szentmisével kapcsolatban vagy akkor legyen, amikor a legtöbb hívő van jelen. Bővebb magyarázat helyett közlöm egy ilyen szentbeszéd vázlatát.

Bevezetés. Egy alkalommal Napoleon, francia császár tábornokai az ő jelenlétében felelevenítették életük legszebb emlékeit. A császár figyelemmel hallgatta beszélgetésüket, majd ezzel a kérdéssel fordult környezetéhez: Tudják-e, uraim, melyik volt életem legszebb napja? A vitéz generálisok mindegyike iparkodott helyes feleletet adni a kérdésre. Napoleon dicsőséges napjaira gondoltak, nevezetesebb csatáit emlegették. Mások a császárrá való koronázás napját hozták fel. „Egyik sem találta el, — válaszolt a császár — életem legszebb napja az volt, amikor az első szentáldozáshoz járultam.” — Valóban, ha a gyermeket kellően előkészítjük, akkor az első szentáldozás napja életének legboldogabb napja lehet.

Tárgyalás. I. Sokan aggodalmaskodnak, hogy a gyermekek első szentáldozása korán van. Ellenvetik, hogy a gyermek *még nem tud eleget* — sok öreg bácsi kevesebbet tud a hittanból, mint az első osztályos unokája. Micsoda botránkozás lenne, ha az öreget ezért nem engednék a szentáldozáshoz. Azt is mondják, hogy a gyermek *még nem érti a szentáldozást* — az Oltáriszentség titkából mi sem tudunk többet, mint a gyermek. Végül azt mondják, hogy a kicsi gyermekben *nincs kellő áhítat* — bizony azt tapasztalhatjuk, hogy sokszor több áhítat van a kisgyermekben, mint a nagyobb kamaszokban.

Tárgyalás. II. Az aggodalmaskodások helyett nézzük a gyermekek első szentáldozásának történetét az Anyaszentegyházban. — Egészen bizonyosan tudjuk, hogy az V—XII. századig a kisdedeket a keresztség után Jézus szent vérének egy cseppjével meg is áldoztatták. (A keleti szakadár egyházban ezt a szokást a mai napig is fenntartották. Nálunk azonban a Codex a csecsemők áldoztatását gyakorlati nehézségek miatt megtiltotta.)

A IV. lateráni zsinat (1215) bizonyos áhítatot követelt az áldozótól. Ekkor már csak olyan gyermekeket áldoztattak meg, akik eszük használatával bírtak és imádkozni tudtak. Ezt az áhítatkövetelést később annyira túlzásba vitték, hogy 12—16 éves korukban járultak az első szentáldozáshoz. Ehhez járult az is, hogy a joze-finizmus a szentáldozásban nem szentséget, hanem nevelési eszközt látott (mint pl. az ajándékép osztogatása), amely természetesen, a nagy ünnepeket is tekintve, a nagyobb gyermekekkel jobban sikerült. E visszás helyzetnek vetett véget X. Pius pápa Quam singulari kezdetű dekrétuma (1910), amely elrendeli, hogy a gyermekek, mikor már eszük használatát elérték,

valgyis a jót a rossztól meg tudják különböztetni, valamint az Oltáriszentséget a közönséges, profán kenyértől s ahhoz kellő tisztelettel és buzgósággal képesek járulni, a szentáldozáshoz bocsátandók. Ezen feltételeknek pedig a gyermek az első osztály végén már eleget tud tenni.

Tárgyalás. III. Az Anyaszentegyház a gyermeket még öntudatlan állapotban is többnek tartja, mint az aranyos áldoztatókelyhet. A gyermek halhatatlan lelke pedig, miként öntudatlanul képes befogadni a keresztség által nyújtott kegyelmet, ugyanúgy a szentáldozás kegyelmeit is. A szentáldozási kegyelem pedig nagyban fokozza a kisedet égi menyegzős ruhájának fényét. Ezért engedte meg az Egyház a csecsemők áldoztatását, amelytől csak a gyakorlati nehézségek miatt vált meg. Az Anyaszentegyház a szentáldozás kegyelmeit nézi és az a szándéka, hogy ezekben a kegyelmekben a gyermek minél előbb részesülhessen.

Tárgyalás. IV. Mi papok tapasztalatból tudjuk, hogy a gyermekek első szentáldozásának lehetősége nem annyira a gyermek korától függ, mint az otthon vallásos szellemétől. Egy vallásos család gyermekét nyugodtabban megáldoztatom hétéves korában, mint egy vallásilag elhanyagolt gyermeket akár tízéves korában.

Befejezés. Ha tehát nem a koron, hanem a vallásos nevelésen fordul meg az első szentáldozás idejének kérdése, akkor fogjunk össze mindnyájan a szép cél elérésére: minél hamarabb elkezdhessen a gyermek egy mennyországos földi életet. Imádkozzék mindenki az első szentáldozókért. Amely családban pedig első szentáldozó gyermek van, ott az egész család segítsen az előkészítésben. Magában a családban az előkészítésben való segítség nem más, mint a példás katolikus élet és a szentségi Úr Jézus szeretete.

A missziókban történt, hogy egy kisgyermek jelentkezett a missziós atyánál, hogy szeretne megáldozni. — Nagyon kicsi vagy te még, gyermekem, — mondta a missziós atya — majd ha már nem lesznek meg a tejfogaid, akkor megáldozhatsz — értette ez alatt azt, hogy amikor már a tejfogak kihullanak, a gyermek nagyobbacska lesz. Milyen nagy volt azonban a meglepődése és meglepetése, amikor néhány nap múlva jelentkezett a kisgyermek vérző szájjal, mondván: Atyám, már nincs egy tejfogam sem, úgye most már megáldozhatok. Az Úr Jézus iránti nagy szeretet arra készítette a kis hős gyermeket, hogy kiverje összes fogát, hogy ezáltal nyerhesse el az Úr Jézust a szentáldozásban.

Az Úr Jézus szeretete megvan minden kisgyermekben. Ezen szeretetnek jutalma a jóságos Úr Jézus részéről, hogy tiszta kis szívükbe száll. Engedjük... vezessük... az Úr Jézushoz ezeket a tisztaszívű kisgyermeket, mert ilyeneké a mennyek országa. Végül nekünk is a legnagyobb örömünk az lesz, ha a szentáldozás után ezeknek a kisgyermeknek boldogságát fogjuk látni. A szentségi Úr Jézus adja most kezdődő munkánkra bőséges áldását. Amen.

2. A hitoktató levele az elsőáldozó gyermek szüleihez

Igen hasznos az első szentáldozás alkalmával a szülőket egy közös levéllel felkeresni. A legjobb lenne ezt úgy kinyomatni, hogy a megfelelő helyi adatok könnyen beírhatók lennének. Amennyiben ez nem valósítható meg, legalább az adatokat sokszorosítsa valamiképpen a hitoktató és ezt közölje a szülőkkal.

Mindkettőre közlök egy vázlatot.

Kedves Jó Szülők!

Örömmel tudatom, hogy gyermekük ebben az évben szívébe fogadhatja az Úr Jézust, azaz első szentáldozó lesz. Gyermeük lelke iránti szeretet arra késztet, hogy ezen levél útján kérjem a kedves Szülőket: *legyenek segítségemre*. Közös munkával a kedves kis lelket úgy elő tudjuk készíteni erre a szent napra, hogy ez egyben a legboldogabb napja is lesz.

Tudatom a kedves Szülőkkel, hogy az első szentáldozás hó . . . -én, azaz napján lesz, a . . . órai szentmisével kapcsolatban a templomban. Előtte való napon délután . . . órakor fogják a templomban a gyermekek első szentgyónásukat végezni. A szentáldozás után . . . órakor a -ban közös reggeli a gyermekek számára. A szentáldozás napján délután . . . órakor a templomban az elsőáldozók részére szentséges litánia lesz és az összes megjelent gyermekek megáldása.

Az első szentáldozással kapcsolatos teendőket a kedves Szülőkkel szeretném tüzetesebben megbeszélni, ezért az ő számukra hó . . . -én, napon délután . . . órakor a -ban szülői értekezletet tartunk, amelyre a kedves Szülőket szeretettel meghívom és elvárom.

A szentáldozás napja nemcsak az első szentáldozó gyermek, hanem az egész család számára is a jó Isten áldásának bőséges kiáradása kell, hogy legyen. A gyermekek öröme csak fokozódik, ha ezen a napon szüleit és testvéreit is ott láthatja az Úr Jézus asztalánál. A kedves Szülők és rokonok lelkének előkészítésére hó napjain este . . . órakor a templomban háromnapos ájtatos-

ság lesz, amely alkalommal mindenkinek módjában lesz szentgyónását elvégezni.

Egyébként az első szentgyónással kapcsolatban napokon . . . órákor az iskolában szívesen állok a kedves Szülők rendelkezésére.

Az első szentáldozók kedves Szüleit köszöntve, kérem a jó Istent, áldja meg közös munkánkat, hogy az első szentáldozás napja mindnyájunk számára a jó Isten bőséges áldását és sok lelki örömet hozhasson.

. 194 hó . . . -n.
hitoktató

Rövidebb forma:

. I. osztályú tanuló első szentáldozó lesz. Az első szentáldozás hó . . . -n, napján templomban a . . . órai szentmisével kapcsolatban lesz. Az első szentgyónást a gyermekek hó . . . -n, délután . . . órákor a templomban végzik. Szülői értekezlet hó . . . -n, délután . . . órákor -ban. Triduum a szülők számára hó . . . -n, este . . . órákor a templomban. Az első szentáldozás után szeretetreggeli -ban, délután az első szentáldozók részére szentséges litánia . . . órákor a templomban.

. 194 hó . . . -n.
hitoktató

3. Szülői értekezlet — az elsőáldozó gyermekek szülei számára

A hitoktató okvetlen hívja össze az elsőáldozó gyermekek szüleit értekezletre. Bővebb magyarázat helyett itt is közlöm a szülői értekezlet vázlatát.

Kedves Szülők!

Mint már a közös levélben jeleztem, a gyermekük lelke iránti szeretet indított arra, hogy értekezletre hívjam össze a kedves Szülőket, amelyen a szentáldozásra vonatkozó dolgokat módunkban lesz megbeszélni.

A szülő (édesanya) született nevelője a gyermekének, mert a nevelés egyik legfőbb feltétele: a gyermek bizalma és vonzódása a szülő (édesanya) iránt van meg legjobban. A szülő (édesanya) köteles is ezt a nevelést gyakorolni. Neki is azt mondja a jó Isten, amit a fáraó leánya mondott Mózes anyjának: *Vedd ezt a gyermeket és neveld fel nekem!* A szülő (édesanya) köteles gyermekét *a jó Istennek felnevelni!* Erről egyszer majd felelnie kell az előtt, Akitől a gyermeket kapta.

A gyermek nevelése a legnehezebb művészet. A gyermek lelke felett leggondosabban őrködő szülő (édesanya) is aggódva veszi észre, hogy gyermeke lelkében egyszerre csak felüti fejét a rossz, mint a kertben a gaz. Ezt a rosszat állandóan kigyomlálni nem könnyű feladat. De ezen feladat megoldására a szülőnek (édesanyának) segítségül jön maga az Úr Jézus a szentgyónással. A szentgyónás és szentáldozás tehát a gyermek nevelésének egyik legfontosabb és egyben szent eszköze.

Az első szentgyónás és szentáldozás most korábban van, mint régebben volt. Ennek oka az, hogy a múlt század liberális korszellemé az első szentáldozást csak egy nagy ünnepségnek vélte, amely természetesen jobban sikerült a nagyobb gyermekekkel, mint a kisebbekkel. X. Pius pápa vetett véget ennek a visszás helyzetnek, a *Quam singulari* kezdetű dekrétumával. E szerint a szentáldozás nem külső fényes ünnepség, ha-

nem lelki élmény, amelynek hatása annál nagyobb minél ártatlanabb a lélek.

Mi papok is azt tapasztalhatjuk, hogy nem a kor számít, hanem az, hogy a gyermek lelkével foglalkoznak-e otthon vagy nem. Nyugodtabb lélekkel visszük az első szentáldozáshoz egy *valóságos lelkű, nevelő édesanyának* 7 éves, elsős, gyermekét, mint egy elhanyagolt 10 esztendőes negyedikest.

Való igaz, hogy nem a tudáson, hanem a neveltségen fordul meg itt minden. A kisgyermek lelkéért aggódó Szentatyánk, X. Pius pápa ezért rendelte el, hogy a gyermekeket minél korábban vigyük az első szentáldozáshoz. Amikor már megérti azt, hogy mit szabad tenni és mit nem, akkor már elég felfogása van arra is, hogy a rossz tetteit megbánja és megígérje, hogy azt többet nem teszi — azaz bűnbánatot tartson. Érdekes, hogy ezt minden szülő megköveteli gyermekétől *önmagával szemben*, csak a jó Istennel szemben gondolja gyermekét erre éretlennek. Ne aggódalmaskodjunk: Roma locuta, causa finita est.

A kedves szülők (édesanyák) segítsége okvetlenül fontos. Nagyon sok jót tehetnek és ezt tegyék is meg. Megáldja érette őket a jó Isten. A segítséget a következőkben kérem: 1. Az előkészítő oktatások minden héten . . . napon, délután . . . órákor lesznek az iskolában. Tessék erre elküldeni a gyermeket. (Ne küldjék ezen időben máshová; ne menjenek ekkor cipőt vagy ruhát venni stb., az előkészítő oktatásoknál nincs fontosabb.)

2. Tessék megkérdezni mindenegyes alkalommal, hogy mit tanultak. Nézzenek utána füzetjének, mert ebből mindent megtudhatnak és az előkészítő oktatást figyelemmel tudják kísérni. Ebből egyrészt látja a gyermek, hogy a szülője

(édesanyja) is fontosnak tartja az oktatást. Másrészt, amit tanultak, azt a gyakorlatban élnie kell (napi ima, szentmise, engedelmesség stb.), és ebben, vagyis a gyakorlati katolikus élet élésében okvetlenül szüksége van a gyermeknek szülője (édesanyja) segítségére.

3. Nem is tudom eléggé hangsúlyozni, milyen nagy hiba lenne az, ha a szülő (édesanya) ellene beszélne annak, amit a gyermek az oktatáson hallott. Oriási lelki szerencsétlenséget okozhat ezzel a gyermekben. Ilyenről mondja az Úr Jézus: „ha valaki egy gyermeket megbotránkoztat, jobb lenne annak, ha malomkővet kötnének a nyakára és a tengerbe süllyesztenék”.

4. Természetesen az igazi nevelést nem az ékes szó, hanem a jó példa adja. Sokkal jobb nevelő az olyan édesanya, aki az ő jó példájával bemutatja az igazi katolikus életet, mint az, aki talán a legválasztékosabb szavakkal elmagyarázza.

5. Segítse esténként a gyermeket a lelkiismeretvizsgálatban. Ez a lelkiismeretvizsgálat rövid legyen. Milyen rosszat tett? Elkövette-e a főhibáját? (Emlékeztesse azokra, amit napközben maga is észrevett.) Azután a gyermek kérjen bocsánatot a jó Istentől. Az a gyermek, aki így esténként megvizsgálta a lelkiismeretét, nem fog az első szentgyónáskor tépelődni és édesanyját sírva kérni, hogy mit győnjön.

6. Közben, ha egy hibát vagy rossz tettet lát a gyermekben, szép szóval figyelmeztesse, hogy ezt nem szabad tennie. De ha jótettet vagy igyekezetet lát, akkor ne fukarkodjék a dicsérettel és juttassa kifejezésre, hogy ezzel neki is örömet szerzett.

A most következő dolgok az első szentgyónás és szentáldozás napjára vonatkoznak:

1. Mielőtt a gyermek az első szentgyónásra

a templomba elindulna, bocsánatot fog kérni szüleitől. Bocsássanak meg neki a szülők örömmel és áldják meg őt, keresztet rajzolva a homlokára.

2. A gyónásról hazajöve fogadják szívesen gyermeküket. Csókolják meg tisztelettel, mint a Szentlélek templomát és figyelmeztessék, hogy nagy buzgalommal vigyázzon lelke tisztaságára.

3. A szülők előkészítésére triduum lesz. Erre szeretettel meghívom a kedves szülőket. Gyónási alkalom is lesz.

4. Az első szentáldozás napján ne keljen fel túlkorán a gyermek, nehogy a szentmisére már fáradtan jöjjön.

5. Ezen a reggelen legyen közös reggeli ima a családban. Azután a szülők áldják meg első szentáldozó gyermeküket a kereszteskével.

6. Reggel vigyázzanak, nehogy egyék vagy igyék valamit a gyermek. Ha mégis véletlenül megtörténne, inkább másnap áldozzék, minthogy első szentáldozását is szentségtörően végezze.

7. A család együtt menjen a szentmisére és a szentáldozáshoz. Nincs meghatóbb és kedvesebb dolog, mint amikor a szülők kézenfogva vezetik gyermekeiket a szentáldozáshoz.

8. A közös szentáldozás után közös szeretet-reggeli lesz, amely a régi keresztények szeretet-lakomájára emlékeztet.

9. A reggeli után azonnal fényképezés. Kedves emlék lesz a fénykép erről a szép napról.

10. Délután a templomban ... órákor ünnepség lesz a gyermekek számára. Az első szentáldozó gyermekek számára szentséges litánia lesz, ugyanakkor őket is és a megjelent többi gyermekeket ünnepélyesen meg fogom áldani. Ezután fogom kiosztani az elsőáldozási emléképeket.

11. Ezen a templomi ünnepségen a kedves

szülők is jelenjenek meg s hacsak lehetséges, a keresztszülők és rokonok is legyenek ott.

Végül néhány gyakorlati kérdés:

1. A ruhában az egyszerűséget keressük. A fehér ruhácska a térdet és a könyököt is takarja. (Nagyon kedves volt az a gazdag leányka, aki édesanyjától azt kérte, hogy a drága ruha helyett, inkább csináltasson ugyanazon az áron két egyszerűbbet és a másikat adják oda egy szegény leánynak.)

2. A fiúk ruhája lehet sötét. Később is használhatják ünneplőnek.

3. Hacsak lehetséges, vegyünk közösen egészen egyforma, egyszerű koszorúcskát a leányoknak és csokrot a fiúknak.

4. A fátyol nagyon szép, kedves, de sok baj van vele. Nem is tud mindenki venni. Elmaradhat.

5. A gyertya kedvesen fejezi ki a gyermekek hitét és szeretetét, de veszélyes. Inkább a délutáni ájtatosságra hagyjuk.

6. Az elsőáldozási emlékképre (aho! szokás) pár fillér megtérítést kérünk.

7. A fénykép árát is közöljük. A fényképésznél néhány szegény gyermek részére biztosítsunk ingyen képet.

8. A közös reggelihez adományokat szívesen veszünk. (A helyi körülményekhez megfelelően tudatni.)

Nagy gondja legyen a szülőnek (édesanyának), hogy az első szentáldozást minél több további szentáldozás kövesse.

Évforduló, névnap, születésnap, nagyobb ünnepek kiváló alkalmak erre.

Egy világhírű embert ünnepeltek egyszer s az felállva azt válaszolta, hogy az ünneplés tulajdonképpen nem neki, hanem a drága jó édesanyjá-

nak szól, aki a jóra és a nemes dolgokra nevelte. Áldott legyen halóporában is. — Kedves, szép és helyes szavak ezek. Az az édesanya, aki gyermekét jóra, szépre, nemesre, Isten félelmére és szeretetére nevelte, áldott lesz s a jó Isten meg fogja őt jutalmazni ezen áldott munkájáért.

4. Megbeszélés a tantestülettel

Az iskola tantestületének segítségét is meg kell nyernünk az első szentgyónás és szentáldozás előkészítéséhez. Hacsak lehetséges, egy tantestületi gyűlés alkalmával mondjuk el, hogy miben kérjük közreműködésüket.

Rövid vázlatban közlöm, hogy miket kérünk a tantestülettől.

1. Az *osztálytanítótól*, akinek az osztályába az első szentáldozók járnak:

a) Érdeklődjék az előkészítő oktatások után. Kérdezze meg tanítványait: mit hallottak, mit tanultak? — Ez a gyermekekben nagyobb megbecsülést kelt az oktatások iránt.

b) Figyelmeztesse apróbb hibák elkövetésekor is, hogy ezekre jobban kell vigyázniok, különösen most, amikor lelküket minél kedvesebbé és szebbé kell tenniök az Úr Jézus eljövetelére.

2. Tantestület többi tagjaitól segítséget kérünk:

a) a gyónás és áldozásnak a templomban való próbájára;

b) a szentséglátogatásokra;

c) két tanítónőt megkérni, hogy nézzenek utána az első szentáldozásra érkező gyermekeknek, hogy a ruhájuk, koszorújuk stb. rendben van-e;

d) a liturgikus szentmisére (különösen ott, ahol csak egy pap van);

- e) az első szentáldozásra (odavezetni);
- f) maguk is jöjjenek a szentáldozáshoz. Le-
gyen az első szentáldozás napja az egész isko-
lában kegyelemjárás.

5. A szívgárdisták bekapcsolása az előkészítésbe

Az első szentáldozás előkészítésébe kapcsoljuk be a szívgárdistákat is. Az oktatások megkezdésekor szánjunk erre egy Szívgárda-gyűlést. Mintául egy gyűlés vázlatát közlöm.

1. *Imaszándék.* A mai imádságunkat ajánljuk fel az idei első szentáldozókért.

2. *Ima.* Miatyánk — felajánló ima.

3. *Történet.* Hol volt, hol nem volt, de nem az óperenciás tengeren túl, hanem itt Magyarországon volt egy Szívgárda. Abban az időben történt amit mesélek, amikor a tavasz tündére járta az erdőket, mezőket s keltegette az alvó rügyeket és bimbókat. Új élet indult meg mindenfelé.

De új élet indult meg az iskolában is. A tisztelendő bácsi kihirdette, hogy elkezdődnek az első szentgyónásra és szentáldozásra való előkészítő oktatások. Nosza, lett öröm a másodikosok (elsősök) között. Erre a Szívgárdában is mozgólódás támadt. A szívgárdisták a legközelebbi gyűlésen megkérdezték a tisztelendő bácsit, mit tehetnének ők az első szentáldozás érdekében. A tisztelendő bácsi azt felelte, hogy legyenek a kis készülődő elsőáldozóknak az őrzőangyalai.

Mit tesz az őrzőangyal?

Imádkozik a védettjéért, hogy az a jó Istentől kegyelmet és áldást nyerjen. Azután a jóra inti, amikor az talán valami olyasmit akar tenni, ami a jó Istennek nem tetszetik. Bajaiban segíti,

amikor s ahogyan tudja. — Na, lett öröm a Szív-gárdában. Elhatározták, hogy azonnal elkezdik az *őrangyal-szolgálatot*, amelyet nagy buzgalommal és szép eredménnyel csináltak. (Alkalmazni a helyi körülményekhez.)

4. *Heti parancs*: Mindenki elkezd lelki sokrot gyűjteni egy elsőáldozó számára. Az első szentáldozás napján a szeretetreggelikor fogjuk név nélkül átadni nekik.

(A következő gyűlésen számonkérjük a heti parancs végrehajtását.)

5. *Egyházi ének*: Énekek az Oltáriszentségről.

6. *Nevelő tárgyú történet*: Nagyon jó kisfiú volt a Gyuszi. Nem hiába volt szívgyárdista. Keresztapja is nagyon szerette és minden vasárnap egy fényes tízfillérest adott neki. Gyuszi persze nem pazarolta el a pénzt, hanem a szép kövér malacperselyébe süllyesztette. Azt tervezte, hogy a nyárra vesz magának egy 3—4 pengős szájharmonikát.

Egy este, mikor lefeküdt, hallja ám, hogy édesanyja, aki még a harisnyákat javítani fennmaradt, a szomszéd nénivel beszélget a konyhában. A szomszéd néni nagyon szegény volt és sírva panaszkolta el, hogy a kis Zsuzsi leányának nem tud fehér ruhát venni az első szentáldozásra. Gyuszinak megdobbant a szíve. Nagyon megsajnálta a kis Zsuzsit. Talán csak egyedül lesz, akinek nem lesz fehér ruhája.

Másnap azután gondolt egy nagyot és megkérdezte édesanyját: odaadhatja-e a szájharmonikára gyűjtött pénzt a Zsuzsika fehér ruhájára. Édesanyja persze szívesen megengedte. Maga Gyuszi mondta el, hogy ez a jócselekedet több örömet szerzett neki, mint 100 szájharmonika.

7. *Egyesületi élet*. a) *A hitbuzgalmi szakosztály* tagjai szentáldozásokat ajánljanak fel az első szentáldozókért. — Például minden vásár-

nap más és más áldozék érettük egészen áldozócsütörtökig. — Megszervezni! — b) *A karitatív-szakosztály* tagjai buzgólkodjanak esetleg (kinőtt) ruha- vagy cipősegítségén. — Szép lenne, ha a Szívgyárda egy elsőáldozót felöltöztetne. — c) *A szórakoztató szakosztály* szervezze meg a szeretetreggeli ünnepélyét. Valaki köszöntse az első szentáldozókat szavalattal s esetleg az egész gárda énekkara énekeljen egy szép éneket.

8. *Játék.* Utazás a Jézuskához. Ebből láthatjátok, hogy mi viszi az embert közelebb a Jézuskához és mi távolítja.

*

A többi osztályok bekapcsolása az előkészítésbe.

Mivel tanulóink nem mindnyájan szívgyárdisták, ezért az első szentáldozásról a többi osztályokban a hittanórán kell megemlékeznünk. Az előkészítő oktatások megkezdése idejében, egy alkalmas hittanóra végén, emlékezzünk meg az első szentáldozásról és kapcsoljuk be az előkészítésbe az osztály tanulóit is.

Történet. Csrrrrr! — szólalt meg az iskola csengője. Az iskola udvarán a zsbongás alábbhagyott. A gyerekek sorbaálltak és indultak az osztályba. Alig érnek be az osztályba és szedik elő a táskát, felkiált ám egy szegény gyermek:

— Ni, hát ez meg mi? Idegen füzet van a táskámban.

De még jobban meglepődik, amikor a füzetben egy kis papírt talál ezzel a felírással:

— Örömmel segítünk rajtad. Viszonzásul imát kérünk! Szent Erzsébet leányai! (Szent László lovagjai!)

Másnap meg az imposztor Jancsi, mikor ott-hon elővette az olvasókönyvet, hogy a verset megtanulja, talál egy írást:

— A számtanpéldát a szomszédodéről nézted le! Szívgárdista ilyenet nem tesz! Szent László lovagjai!

És így tovább...

Láthatatlanul örködték a társaik felett. Figyelmeltették, amikor valami rosszat tett; segítették, amikor arra rászorult.

Ti is tegyétek ezt az elsőáldozókkal szemben. (Megbeszélni, hogy miként tudnának közreműködni az osztály tanulói. Mintául a Szívgárdagyűlésre felvett elgondolások szolgálhatnak.)

6. Bevezető oktatás az elsőgyónók és az elsőáldozók számára

Ez az oktatás tulajdonképen hangulatkeltés az előkészítő oktatásokra. Ha lehetséges, az oktatások megkezdése előtti hittanórán mondjuk el, ha nem, akkor az első előkészítő oktatás előtt.

Tárgyi cél. Előkészítő oktatások.

Nevelői cél. Lelkesítés az előkészítő oktatásokra.

Szemléltető eszközök. Történetek.

Megmagyarázandó fogalmak.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Ma a szentmisében különösen nagyon imádkoztam a jó Istenhez. Valami nagy dolgot kértem tőle.

Célkitűzés. Most azt fogom elmondani, hogy mit kértem a szentmisében a jó Istentől.

Előterjesztés. Ismertem egy nénit, aki ha levelet kapott, hamar elszaladt a szomszédba és keresett valakit, aki elolvasta neki a levelet, mert ő nem tudott olvasni. Persze írni sem tudott, hanem csak kereszteket rajzolt a neve helyett, ha valami írást alá kellett írnia. A piacon is

sokszor becsapták, mert a számolással is hadilábon állott. Milyen nagy baj volt neki, hogy ezeket nem tanulta meg az iskolában. Mert ezek nagyon fontos dolgok.

De van még ezeknél is fontosabb dolog, amit ha valaki nem tud, sokkal nagyobb bajba juthat: a szentgyónás és szentáldozás. Jaj, aki ezt nem tudja, azt a gonosz ördög tartja fogságban. Az nem tud a jó Istennek kedves gyermeke lenni. Én pedig azt szeretném, ha ti mindnyájan a jó Istennek igen kedves gyermekei lennétek, ezért foglak titeket megtanítani a szentgyónásra és a szentáldozásra.

Megvilágítás. Hogy milyen fontos dolog a szentgyónás és szentáldozás, az abból is látszik, hogy külön is el fogtok jönni

a) az *előkészítő oktatásokra*, amelyek minden héten napon, délután . . . órákor lesznek itt az iskolában.

b) Ezekre az oktatásokra *pontosan* kell eljőnnötök. Nem szabad ám elkésni! Ha szüleitek máshová akarnának elküldeni titeket, akkor kérjétek meg, hogy most az oktatásra engedjenek, mert az mindennél fontosabb.

c) Az oktatást *figyelmesen* kell végighallgatnotok, mert az oktatások végén vizsga lesz.

d) Az oktatásra hozzatok magatokkal egy vonalas *füzet*et, *fekete és színes ceruzát*. A füzetbe majd fontos dolgokat fogunk beírni és berajzolni.

e) Ugyancsak mindig hozzátok el magatokkal az *Elemi katekizmustokat* (ha második osztályosokról van szó) és az *imakönyveteket* is.

Összefoglalás. Tehát, hogy a gyónást és áldozást jól megtanulhassátok, külön előkészítő oktatások lesznek minden délután . . . órákor az iskolában.

Begyakorlás. Milyen napon lesznek az előkészítő oktatások? Hány órákor? Hova kell jönni? Mit kell magatokkal hozni?

Alkalmazás. Abból, hogy milyen pontosan és szorgalmasan fogtok eljönni az előkészítő oktatásokra, látni fogom azt, hogy mennyire szeretik a jó Úr Jézust. Mert aki igazán szereti Őt, az mindig eljön és figyelmesen hallgatja szavaimat, hogy megtanulja, hogyan kell az Úr Jézust a szívébe fogadnia. Aki nem jár el vagy nem lesz figyelmes, azt nem fogom engedni gyónni és áldozni. Pedig az Úr Jézus mindenkit vár ám!

Erzelemkeltés. A kis árva Rózsi nagyon szegény leány volt. Szülei elhaltak és egy özvegyasszony fogadta magához, hogy ne legyen egyedül. Rózsának rossz sora volt az özvegyasszonynál, de kihez menjen máshova? Senkije sem volt. Nem tehetett mást, mint hogy ott maradt. A néni megparancsolta neki, hogy ha az iskolából kijön, azonnal siessen az erdőbe rőzsét szedni. A rőzsét azután a néni vagy maga használta el vagy eladta. Rózsi a néni parancsát mindig hűségesen megtette.

Hanem egyszer csak nagy baj történt. A kis Rózsi elsőáldozó lett és az elsőáldozók a tanítás után még ott maradtak egy órára előkészítő oktatásra. Rózsi persze szívesen ott maradt volna, de a fősvény néni nem akarta ezt engedni, mert akkor nem tud annyi rőzsét szedni az erdőben a kisleány. Megparancsolta Rózsának, hogy ne merjen ott maradni az oktatásokon, mert akkor jaj lesz neki. A kisleány mégis ott maradt és a gonosz néni ezért kegyetlenül megverte. A tisztelendő bácsi ezt csak néhány nap múlva tudta meg. Meg is kérdezte Rózsit, igaz-e?

— Igaz, — felelte a kisleány — de én azt mondtam, inkább mindennap verjenek meg, de az oktatást nem mulasztom el, mert én első-

áldozó akarok lenni és az Úr Jézust a szívembe akarom fogadni.

— Jól van, Rózsi, — felelte a tisztelendő bácsi — majd segítünk a bajon.

A tisztelendő bácsi segített is a bajon. Talált a faluban egy jó nénit, aki mikor meghallotta, hogy milyen hős kisleány a Rózsi, magához vette. Rózsinak ettől fogva jó sora volt. Most már semmi sem akadályozta őt abban, hogy a jó Istennek szolgáljon. Így jutalmazta meg őt a jó Isten szeretetéért és hűségéért.

II. RÉSZ

ELŐKÉSZÍTŐ OKTATÁSOK AZ ELSŐ SZENTGYÓNÁSRA

7. Isten gyermeke lettél

1. óra: A megszentelő kegyelem

Tárgyi cél. A megszentelő kegyelem.

Nevelői cél. Isten gyermekének lenni a legnagyobb boldogság.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz, esetleg egy bibliai kép: Ádám és Éva a paradicsomban.

Megmagyarázandó fogalmak: Isten gyermeke, megszentelő kegyelem, mennyország, nem kell szenvedni és meghalni.

Jegyzet. A megmagyarázandó fogalmak a szerint változnak, hogy I. vagy II., esetleg III. osztályosokat készítünk elő. Nagyobb gyermekeknél a megmagyarázandónak jelzett fogalom inkább felelevenítendő fogalomnak nevezhető. Ebben az esetben a fogalomról csak röviden emlékezünk meg, azután a gyengébbeknek ismert gyermekeknél utána nézünk, hogy nincs-e téves fogalomalkotásuk. A téves fogalomalkotást természetesen ki kell javítanunk.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Egyszer a gyermekek azon vitatkoztak: mi ér az emberben a legtöbbet? Az egyik azt mondta, hogy az erő, mert az erős ember mindent meg tud csinálni. A másik ellenben azt állította, hogy az ész, mert hiába van az embernek bármekkora ereje is, ha nincs esze, nem tudja azt megcsinálni, amit akar. Egy harmadik viszont úgy vélte, hogy a legtöbbet ér az

egészség, mert a beteg embernek hiába van jó esze, nagy ereje, mégsem tud semmit sem tenni. Végre jött egy nagyobb gyermek és azt mondta, hogy az is semmi, ha erősek vagyunk, az is semmi, ha okosak vagyunk, az is semmi, ha egészségesek vagyunk, ahhoz képest, hogy a jó Istennek gyermekei vagyunk.

Célkitűzés. Ma arról fogok beszélni: mit jelent az, hogy a jó Istennek gyermekei vagyunk?

Előterjesztés. Ha egy almamagot elültetünk, akkor egy idő múlva kis fácska lesz belőle. Ha ennek a fának a gyümölcsét megkóstolnánk, ugyancsak elmenne a kedvünk a gyümölcsevéstől, mert az keserű, savanyú, sőt minden lenne, csak nem jó. Az a kis fa *vadalmafa*, a gyümölcse is: *vadalma*. De ha ekkor egy jó fából kivágunk egy kis részecskét és azt ennek a fának a héja



1. rajz.

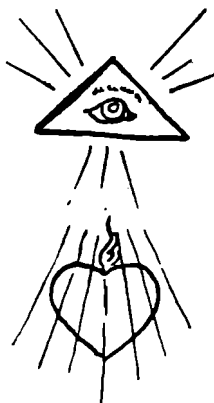
A megszentelő kegyelemről. A fa alját barna, a felső részét pedig fehér színű krétával rajzoljuk. A sugarazást itt is és a többi rajzokon is mindig sárga színes krétával rajzoljuk.

alá dugjuk, akkor az a kis részecske az egész fát megváltoztatja. A vad csemetéből szelíd, jó fa lesz és édes gyümölcsöt fog teremni.

A mennyei Atya, amikor Ádámot és Évát megteremtette, adott a lelkükbe önmagából valamit, amit emberi szemmel látni sem lehet, csak a jó Isten, a mennybeli angyalok és szentek látják, amely azután egészen megváltoztatta Ádám és Éva lelkét. Lelkük szép lett, ragyogó lett. Még a jó Isten is azt mondta: olyan szépek ezek, hogy gyermekeimnek fogadom őket.

Ezt a valamit, amit a jó Isten Ádám és Éva lelkének adott: megszentelő kegyelemnek nevezzük.

Megvilágítás. Ádámot és Évát a megszentelő kegyelem Isten gyermekeivé tette.



2. rajz.

Az Isten gyermekéről. A háromszöget sárga, a benne levő szemet pedig fehér krétával rajzoljuk. A szívet és a belőle kitörő lángnyelveket viszont piros színre vegyük. A sugarazás színe: sárga. A háromszögnek és a szívnek a belsejét ne színezzük.

1. *Isten gyermekei*: azt jelenti, hogy Isten az ő mennyei Atyjuk, aki az ő országába, a mennyországba várja őket. Ott az ő otthonuk. Oda kell majd hazamenniük, mert a gyermeknek az Atya mellett a helye.

2. *Megszentelőnek* azért nevezzük, mert Ádámot és Évát megszentelte, azaz szentekké tette.

3. *Kegyelem* annyit jelent, hogy Isten nem lett volna köteles azt megadni, hanem csak jó-ságból adta, mert nagyon szerette őket.

4. *Fényessé, széppé, ragyogóvá* teszi a lelket, mint a napfény a földi dolgokat.

5. Ádám és Éva mint Istennek gyermekei *nagyon boldogok voltak*. Isten gyönyörű szép kertet készített nekik. Ebben a szép paradicsomkertben nagyon jó sorsuk volt, nem kellett nekik sem szenvedniük, sem meghalniuk. Isten azt akarta, hogy szeressék Őt és a mennyországba jussanak.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a jó Isten Ádámnak és Évának *megszentelő kegyelmet adott*. Ez a megszentelő kegyelem Ádám és Éva lelkét *szentté, széppé, ragyogóvá* tette és a jó Isten őket *gyermekeivé fogadta*.

Begyakorlás. Mit adott a jó Isten Ádám és Éva lelkének? Milyenné tette a megszentelő kegyelem Ádám és Éva lelkét? stb.

Jegyzet. A kérdéseket a hitoktató tetszése szerint változtathatja és bővítheti, amint ezt az előkészítendő növendékek szellemi képessége megkívánja.

Alkalmazás. Mikor ti még csak pár naposak voltatok, akkor keresztanyátok elvitt titeket a templomba. Ott a tisztelendő bácsi keresztalakban szenteltvizet öntött a fejetekre, amit úgy mondunk, hogy megkeresztelt titeket. Amikor a tisztelendő bácsi titeket megkeresztelt, akkor a

ti lelketekkel is ugyanolyan csodálatos dolog történt, mint Ádám és Éva lelkével. A jó Isten a ti lelketeknek is megadta a megszentelő kegyelmet. A ti lelketek is szent lett, szép lett, ragyogó lett és titeket is a jó Isten gyermekeivé fogadott. A jó Isten a ti mennyei Atyátok lett, ti pedig az ő kedves, fogadott gyermekei letetek.

Érzelemkeltés.

Jegyzet. Az *érzelemkeltés* cím alatti történeteket csak vázlatosan közlöm. A hitoktató igyekezzék azt minél kedvesebben, minél melegebb és színesebb szavakkal elmondani. Ez legyen mintegy a koronája minden oktatásnak.

Élt egyszer egy kisleány, Marikának hívták. Ez a kisleány valóban az Isten gyermeke volt. Nagyon szeretett egy kis verset mondogatni, amelyre a nagypapája tanította:

Jó Istenem, te adtad a szép zöld füvet,
Jó Istenem, te adtad a rózsalevelet.
Jó Istenem, te adsz nekünk minden örömet,
Jó Istenem, égi Atyám, jaj de nagyon szeretlek.

Egyszer az édesanyja teljesítette a kívánságát és vett neki egy játékcsacsit meg egy játékbarányt. A játékosboltból kijövet találkozott egy szegény gyermekkel, aki sóvárgó szemekkel nézte a játékokat. Marika egy pillanatra ránézett a szegény gyermekre, azután kedves mosollyal odaadta neki a játékokat ezekkel a szavakkal:

— Ő is a jó Isten gyermeke, tehát testvérek vagyunk.

Egyszer levelet írt Szent Ferencnek:

„Kedves Jó Szent Ferenc! Én mindenkinek szót fogadok. A jó Istennek, mert Ő az én mennyei Atyám. Azután anyukámnak, apukámnak és mindenkinek, csak az ördögnek nem, mert az azt akarja, hogy megbántsam mennyei Atyámat, de azt nem fogom megtenni sohasem.”

A jó Istent mindennél jobban szerette.

— Szent szeretnék lenni — mondta egyszer.

— Miért szeretnél szent lenni? — kérdezte az édesanyja.

— Mert akkor a mennyországba jutok és mindig a mennyei Atyámnál leszek.

Ezt a fogadását meg is tartotta. Szentéletű gyermek volt. A megszentelő kegyelmet megőrizte a lelkében. Halála után meg is nyíltott előtte a mennyország kapuja. Hazamehetett a mennyei Atyjához és nála boldog lehetett mindörökre.

Befejezésül köszönjük meg a jó Istennek, hogy minket is gyermekeivé fogadott. Mondjátok utánam: Az Atyának... Édes mennyei Atyám, köszönöm, hogy gyermekeddé fogadtál. Megígérem: igyekezni fogok, hogy jó gyermeked lehessék. Miatyánk...

Jegyzet. A szabadon szerkesztett imádságokkal a gyermek megtanulja a magaszerkesztette imádságok módját és ezzel imaélete, a jó Istenhez való viszonya bensőségesebb, melegebb, gyermekibb lesz. Fontos, hogy ezek az imák egyszerűek, rövidek, gyermekesek legyenek.

8. Mit kíván a mennyei Atyád? I.

2. óra: Isten tízparancsolata

Tárgyi cél. Isten tízparancsolata.

Nevelői cél. Mutasd meg mennyei Atyád iránti szeretetedet.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép: Isten kihirdeti a tízparancsolatot.

Megmagyarázandó fogalmak. Parancsolatok.

Kedves Gyermekek.

Hangulatkeltés. A mennyei Atya nagyon szerette az ő fogadott gyermekeit: Ádámot és Évát.

Lelküket megszentelte és gyönyörű széppé tette. Paradicsomkertet készített nekik, minden szenvedéstől, még a haláltól is megóvta őket. De azt akarta tudni, hogy a fogadott gyermekei szeretik-e Őt.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan akarta ezt megtudni a jó Isten.

Előterjesztés. A paradicsomkertben, ahol Ádám és Éva lakott, nagyon sok szép gyümölcsfa volt. A kert közepén pedig egy gyönyörű szép fa állott. Isten azt mondta Ádámnak és Évának, hogy a kert minden fájáról ehetnek, csak arról nem, amelyik a közepén áll. A jó Isten Ádámnak és Évának csak ezt az egy parancsot adta a paradicsomkertben. Később a többi embereknek más parancsokat adott.

Egyszer egy nagy hegyhez, a Sinai hegyhez hívta az embereket. Megjelent nekik villámlások és mennydörgések között és kihirdette a tízparancsolatot. Isten az embereknek tíz parancsolatot adott. Nekünk tehát ezt kell megtartanunk.

85. Hogyan szól Isten tízparancsolata?

1. Én vagyok a te Urad, Istened: Uradat, Istenedet imádjad és csak neki szolgálj.

2. Istennek nevét hiába ne vedd.

3. Megemlékezzél arról, hogy az Úr napját megszenteljed.

4. Atyádat és anyádat tiszteld.

5. Ne ölj.

6. Ne paráználkodjál.

7. Ne lopj.

8. Hamis tanúságot ne szólj felebarátod ellen.

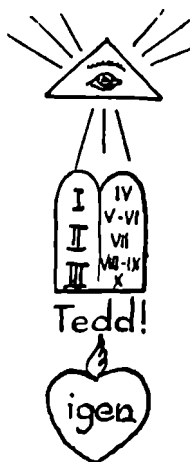
9. Felebarátod feleségét ne kívánjad.

10. Se házát, se mezejét, se másféle jószágát ne kívánjad.

A jó Isten a parancsokat azért adta, mert ebből látja, hogy ki szereti Őt. Ha valaki a parancsokat megtartja vagyis megteszi, az szereti a jó Istent, aki nem tartja meg, az nem szereti.

Megvilágítás.

a) Isten nekünk parancsokat adott, vagyis azt kívánja, hogy azt tegyük meg. Én is, te is, ő is. Mindenki.



3. rajz.

Az Isten tízparancsolatáról. A háromszög és a sugarazás sárga. A szem, a kőtáblák és a felírások fehér, a szív és a láng piros színű krétával rajzolando. A háromszögnek és a szívnek belsejét ne színezzük ki.

b) A tízparancsolat két kőtáblára volt leírva, mint ahogyan ezt a rajzról is láthatjátok.

c) A mennyei Atya azt kívánja, hogy:

1. Mindennap imádkozzunk.

2. Az Ő szent nevét nagy tisztelettel mondjuk ki.

3. Az Ő napját megszenteljük.
4. Az Ő helyetteseit, a szüleinket tiszteljük és szeressük.
5. A többi embereket is szeressük.
6. Szemérmesek legyünk.
7. Más embernek jót tegyünk.
8. Igazat mondjunk.
9. Önmegtagadók legyünk.
10. Másnak jót kívánjunk.

Akik a jó Istent szeretik (lángoló szív), azok meg is teszik azt, amit a jó Isten kíván.

Jegyzet. A parancsoknak pozitív szellemben való tárgyalása miatt fogalmaztam így a tanítást. Ezért volt szükség a parancsok helyett a *kívánja* kifejezést használnom.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy milyen *parancsokat* adott Isten Ádámnak és Évának, illetve a többi embernek.

Begyakorlás. Milyen parancsot adott Isten Ádámnak és Évának? Hány parancsot adott Isten a többi embereknek? Mit kíván tőlünk mennyei Atyánk?

Alkalmazás. Azokat a parancsokat, amelyekről ma tanultunk, szépen tegyétek meg, mert azzal megmutatjátok, hogy engedelmesek vagytok és a jó Istent, mennyei Atyátokat szeretitek.

A parancsokról még külön-külön is fogunk beszélgetni, hogy mindegyiktek pontosan megérthesse és tudja, hogy mit kell tennie.

Érzelemkeltés. Livio nagyon szerette a jó Istent, az ő mennyei Atyját. Jó gyermek volt, de azért hibák is voltak benne.

— Mindig jó szeretnék lenni, — mondta egyszerűen szinte sírva — de nem mindig sikerül.

Mikor a szentgyónásra készült, levelet írt az

Úr Jézusnak, amelyben megígérte, hogy milyen hibákról fog leszokni.

1. Nem hazudok soha. 2. Sose leszek makacs. 3. Odaadom testvéreimnek a játékot. 4. Jobban tanulok. 5. Nem veszem el a játékot testvéreimtől. 6. Nem veszekedem.

Még nem volt hatéves, amikor áldozott. A szentáldozás után megígérte az Úr Jézusnak, hogy minden parancsolatot meg fog tartani. Mászor meg így könyörgött hozzá:

— Segíts meg, édes Jézusom, hogy jó és engedelmes gyermeke lehessenek a mennyei Atyának.

A kis Livio valóban törekedett is jó lenni. Jézuska kedvéért még a keserű orvosságot is azonnal bevette. Amikor meghalt, a mennyei Atya magához vette az ő kedves gyermekének szép lelkét a mennyországba, ahol most már Livio nagyon boldog.

Kedves Gyermekek! Ti is írjatok szépen levelet a Jézuskának, úgy mint Livio. Írjátok meg, hogy milyen hibák vannak bennetek és miben akartok megjavulni. De őszintén írjatok ám meg mindent. A leveleket a jövő oktatáskor hozzátok el. Én majd elviszem a templomba és odateszem az oltárra a Jézuskához.

Jegyzet. A levelekből a hitoktató megláthatja tanítványainak lelki képét. A parancsokról szóló részletes oktatásoknál ezt nagyon hasznosan tudja majd felhasználni.

Befejezésül megígérjük a jó Istennek, hogy engedelmes, jó gyermekei leszünk. Mondjátok utánam: Az Atyának... Édes mennyei Atyám, nagyon szeretlek, mert gyermekeddé fogadtál engem. Szeretetből megígérem, hogy engedelmes, jó gyermeked leszek és parancsaidat ezentúl mindig megtartom. Miatyánk...

9. Mit kíván a mennyei Atyád? II.

3. óra: Isten első parancsa

Tárgyi cél. Isten első parancsa: Imádság.

Jegyzet. Mivel az elsős vagy másodikos gyermek még nem vét az isteni erények ellen, ezért annak tárgyalását elhagyhatónak véltem.

Nevelői cél. Szeress imádkozni, azaz a mennyei Atyával beszélgetni.

Szemléltető eszközök: Színes táblarajz — esetleg egy kép az ájtatosan imádkozó gyermekekről.

Megmagyarázandó fogalmak: imádság, ájtatosan (rendesen), elszórakozás.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Volt egyszer egy kis királyfi, akit nagyon szeretett az édesapja, a király. A kis királyfi azt kérte édesapjától, hogy bármikor bemehessen hozzá egy-két szóra. Atyja ezt meg is engedte. Volt úgy, hogy senki sem mehetett be a királyhoz, mert sok dolga volt... de ha akkor a kis királyfi jött, kinyílt az ajtó és bemehetett a gyermek. Ilyenkor a kis királyfi átölelte édesapját és odasúgta: Apukám, szeretlek. A király pedig ilyenkor megcsókolta a fiacskáját. Dehogy haragudott, sőt örült, hogy a fia bejött hozzá és beszélgetett vele. — A mennyei Atya az egész világ királya és ti vagytok az ő fogadott gyermekei. A mennyei Atya is szeretettel vár titeket, hogy beszélgetsetek vele.

Célkitűzés. Ma azt fogom megtanítani, hogyan lehet a mennyei Atyával beszélgetni?

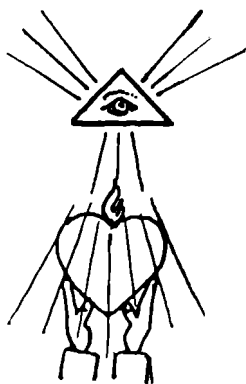
Előterjesztés. Amikor az Úr Jézus még kicsiny gyermek volt, egészen úgy tett, mint

ahogyan a jó gyermeknek tennie kell. Mikor reggel felébredt, azonnal kiugrott az ágyából, nem lustálkodott, rögtön a mennyei Atyára gondolt és köszöntötte Őt. — Az Úr Jézus a mennyei Atyának igazi gyermeke volt, ti pedig fogadott gyermekei vagytok. A mennyei Atya azt kívánja, hogy ti is azt tegyétek, amit az Úr Jézus tett: mindennap gondoljatok rá és beszélgetsetek vele, mert ha fogadott is, de ti is az Ő gyermekei vagytok.

86. Mit parancsol Isten az első parancsolattal: Uradat, Istenedet imádjad és csak neki szolgálj? Isten az első parancsolattal azt parancsolja, hogy . . . őt imádjuk.

Megvilágítás.

1. *Imádkozni* annyit jelent, mint a jó Istennel beszélni. Az imádság egy olyan aranytelefon, amelyen keresztül bármikor beszélhetünk a jó Istennel.



4. rajz.

Az imádságról. A lélek (szív) felemelése Istenhez. A háromszög és a sugarazás sárga, a szem és a kezek fehér, a szív piros színessel rajzolendő. A szív belsejét most piros színnel kitölthetjük.

2. *Ajtatosan* kell imádkoznunk, vagyis amit mondunk, arra rá kell figyelnünk.

3. *Sietni* nem szabad az imádsággal. Olyan lassan mondjuk, hogy ha azt hangosan mondanánk, akkor akárki más meg tudná érteni.

4. *Testünkről* is meg kell látszania, hogy imádkozunk, mert az is az Istené. Az imádságkor egyenesen állunk, kezünket összetesszük. Ha szentkép vagy szobor van előttünk, akkor arra, ha nincsen, akkor magunk elé nézünk.

5. Imádkozni kell *minél többször*, de legalább is:

a) *reggel* a felkelés után. A felébredéskor az ágyban keresztet vetünk, azután felöltözünk és utána mondjuk el a reggeli imádságunkat.

b) *Délben* evés előtt és után.

c) *Este* lefekvés előtt. Mielőtt levetkőznénk, elmondjuk az esti imádságot, azután levetkőzünk, lefekszünk és utoljára még az ágyban keresztet vetünk.

d) *Templomban* a szentmise vagy litánia alatt és akkor is, ha a Jézuskát mentünk be meglátogatni.

e) *Kísértéskor*, ha az ördög rosszra csábít.

Aki nem teszi meg, amit a mennyei Atya kíván, az rossz gyermek és megbántja a mennyei Atyát.

1. Aki *nem imádkozik* akkor, amikor imádkoznia kellene.

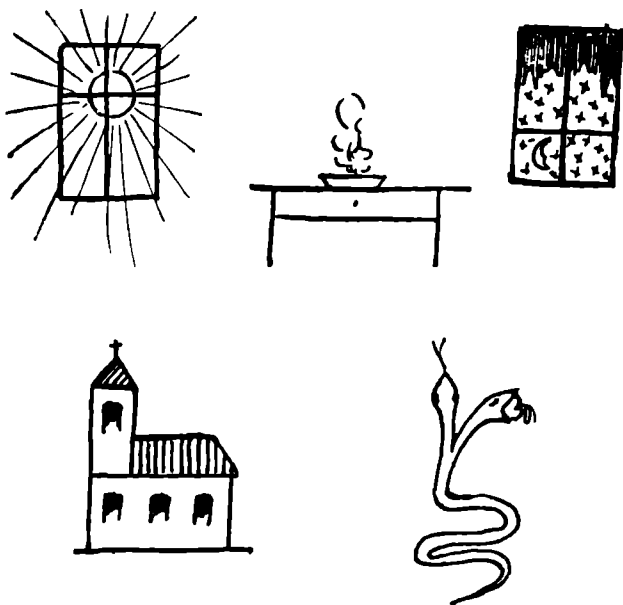
2. Akinek *az imádságkor másutt jár az esze*. Olyan az, mint az üres kávédaráló, csak berreg és nem ér semmit.

3. Aki *imádság alatt mást is tesz* (kinéz az ablakon, meglök mást). Olyan, mint a csúnya, fekete, fojtó füst, amely senkinek sem tetszik.

Összefoglalás. Mennyei Atyánk az első parancsával azt parancsolja, hogy mindennap beszél-

gessünk Vele, azaz *imádkozzunk Hozzá*. Mivel Ő nemcsak mennyei Atyánk, hanem az egész világ Ura is, ezért nagy tisztelettel kell vele beszélnünk, vagyis *ajátosan kell imádkoznunk*. — Aki *nem imádkozik* mindennap, vagy *rendetlenül imádkozik*, az megbántja a mennyei Atyát.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely emlékeztetni fog titeket, hogy mikor is kell imádkoznotok.



5. rajz.

Mikor kell imádkozni? Reggel, délben, este, templomban, kísértéskor. Ezt a rajzot a gyermekek rajzolják be a füzetjükbe. Ennek a segítségével vizsgálják majd meg otthon a lelkiismeretüket. A nap és a templom keresztje sárga, a templom teteje piros, az ablakok és az asztal fája barna, a kígyó pedig zöld színű legyen.

Megbántod-e a mennyei Atyát, ha imádság közben elalszol? Ha véletlenül másfelé gondolsz? Ki imádkozik ájtatosan? stb.

Alkalmazás. Légy te a mennyei Atyának jó gyermeke. Végezd el szépen mindennap az imádságokat. Itt a földön is, de a mennyországban is biztosan megkapod hűséges imádságaidért a jutalmat.

Isten a paradicsomkertben megkérdezte Ádámot: Ugye, ettél a tiltott fának a gyümölcséből? Most én kérdezek tőletek ilyesmit. De csak magatokban kell felelnetek. Imádkoztál ma reggel? Tegnap? Tegnapelőtt? Mindennap? Rendesen imádkoztál? Nem gondoltál közben másra? stb.

Jegyzet. Minden kérdés után megállni és egy kis szünetet tartani. Ugyanígy a többi parancsolatoknál jelzett lelkiismeretvizsgáltnál is.

Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes menygyei Atyám, bánom, hogy az imádságomat többször elmulasztottam vagy rendetlenül imádkoztam, mert azzal téged, szerető menygyei Atyámat megbántottalak. Fogadom, hogy ezentúl ezt nem teszem és imádságaimat mindig pontosan és rendszeren el fogom végezni. Bocsáss meg nekem, édes, jó Istenem.

Ezentúl ezeket a kérdéseket ti kérdezzétek magatoktól mindennap este a lefekvés előtt. Hogy ez könnyebb legyen, vegyétek majd elő azt a képet, amelyet ma rajzoltunk. És ha hibáztatok, akkor kérjétek szépen újra bocsánatot a menygyei Atyától.

Olvastam egy jó kisfiúról, aki minden este, amikor lefeküdt, így megkérdezte önmagát, azután ami hibát talált magában, azt megvallotta szépen csendben az őrzőangyalának, persze úgy, hogy azt senki más nem hallhatta. — Ti is pró-

bájlátok ezentúl ezt megtenni. Aki az első parancsot ellen vétett, az őrőangyalnak így mondhatná meg: Nem imádkoztam mindennap. Rendetlenül imádkoztam.

Jegyzet. Az esténkinti lelkiismeretvizsgálat és a bűnök megvallása az őrőangyalnak igen jó előkészület a szentgyónásra. Persze ezt a gyermekekkel többször próbálni kell, illetve megmondani, hogyan kellene ezt vagy azt a hibát, illetve bűnt megvallani.

Erzelemkeltés. Még csak négy és fél éves volt a kis Terézke, amikor édesanyját elvesztette. Édesapja ekkor a Szent Benedek-rendi apácákhoz adta nevelésre. Az első szentgyónásra nagyon komolyan készült.

Volt neki egy kis könyvecskéje, amelyben éppen úgy képecskék voltak, mint a ti füzetetekben. Ezeket a képeket minden este megnézte és abból látta, hogy megtette-e, amit a mennyei Atya kívánt vagy nem. Ó, milyen boldog volt, amikor azt látta, hogy mindig többször tett jót, mint rosszat. De még jobban örült a mennyei Atya, amikor a kis Terézkének a jótettektől díszes lelkére nézett a szép mennyországból.

Mikor a kis Terézke felnőtt, apáca lett belőle. De a kis könyvecskéjét híven megőrizte. Mindíg arra törekedett, hogy minél több jót tegyen és minél kevesebb rosszat. Nem sokáig élt, csak 23 éves koráig. Élete végén nagyon sokat kellett szenvednie a betegsége miatt. De ő ezt hőiesen elviselte az Úr Jézusért, hiszen ez mindig egy jó jelet jelentett abban a könyvecskében is, amely nála volt és abban is, amelybe az angyalok írtak ott fenn a mennyek országában.

Halála után a jó Isten több csodát tett az ő kérésére. Ezért XI. Pius pápa szentté avatta és ma már így hívjuk: Lisieuxi Kis Szent Teréz.

Befejezésül mondjuk el a Miatyánkot.

10. Mit kíván a mennyei Atyád? III.

4. óra: Isten második parancsa

Tárgyi cél. Isten második parancsolata: Isten neve.

Jegyzet. A tapasztalat szerint az elsős vagy másodikos gyermek nem átkozódik. Amit tesz, az nem átkozódás, hanem inkább rossz kívánság másnak. Ugy szintén igazi értelemben vett fogadalmat nem tesz. Ezért e kettőnek tárgyalását elhagyhatónak véltem.

Nevelői cél. Tiszteld a mennyei Atya nevét és mindent, ami vele kapcsolatban van.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Szent nevek, könnyelmű kiejtés, káromkodás, esküdözés, hamis eskü.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Egyszer egy kórházban egy súlyos beteg ember feküdt. Ezt a betegséget ráknak nevezzük. Csak úgy lehetett megmenteni a haláltól, hogy a nyelvét kioperálták, azaz kivágták. Mikor ráfektették az operáló asztalra, akkor megmondta neki az orvos, hogy az operációval megszabadul a haláltól, de soha többet nem fog tudni beszélni. Ezért mondja ki utoljára azt, ami neki a legkedvesebb, a legszentebb.

És ekkor a beteg lassan, komolyan így szólt: Istenem, szeretlek. — Valóban a legszentebb és a legkedvesebb az Isten neve.

Célkitűzés. Ma azt fogom megtanítani, hogyan kell a jó Isten nevét kimondani.

Előterjesztés. Szent János apostol az Úr Jézus tanítványa volt. Egy könyvet is írt, amelyben megírta, hogyan látta a mennyországot. A

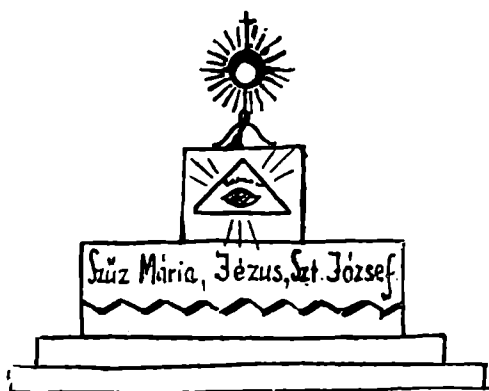
mennyországban egy gyönyörűséges trónust látott, amelyen a jó Isten ült. Körülötte 24 öreg foglalt helyet aranykoronával a fején... és a 24 öreg felkelt, letette az aranykoronát a fejéről, azután térdre borult az Isten előtt, mondván:

— Méltó vagy Urunk, Istenünk a dicsőségre és tiszteletre, mert te teremtetted minket.

Azután nagy sereget látott az Isten trónusa előtt állani, hosszú fehér ruhába öltözve s pálmaágakkal a kezükben. Ezek is arcra borultak a jó Isten trónusa előtt és imádták Istent, mondván:

— Dicsőség, hála és tisztelet a mi Istenünknek mindörökkön-örökké. Amen.

A jó Isten azt akarja, hogy ne csak a szentek és az angyalok, hanem az ő földi fogadott gyermekei is ilyen nagy tisztelettel és hódolattal mondják ki az Ő szent nevét. A szent nevek, amelyeket mindig tisztelettel kell kimondani, ezek:



6. rajz.

A szent nevekről. A szentségmutató, a háromszög, a sugarak és a nevek sárga színű, a többi fehér színű krétával rajzolendő.

Megvilágítás. 1. Isten. 2. Jézus. 3. Szentség.
4. Szűz Mária. 5. Szentek.

I. *Tisztelettel*, vagyis szépen szabad kimondani. Hiszen amikor az Úr Jézus az apostolait a legszentebb imádságra tanította, akkor ebbe az imádságba ezt is belevette: Szenteltesse meg a te neved.

II. Imádság és fohászkodás közben szabad kiejteni, vagy amikor kísértés közben a jó Isten segítségét kérjük.

Megbántja a mennyei Atyát, aki az Ő szent nevét 1. *szükségtelenül* kimondja. Ha csodálkozik, ha megijed, mindig csak belemondja a jó Isten vagy Jézus vagy Szűz Mária szent nevét. 2. *Gyalázatosan*, vagyis valami csúnyát *mond* a jó Istenről, Jézusról vagy Szűz Máriáról vagy valamelyik más szentről. Az ilyen *nagyon* megbántja a mennyei Atyát. Ennek káromkodás a neve. Az ilyen ember hasonló ahhoz a koldushoz, aki a kapott pénzen mérget vesz, hogy jötevőjét megmérgezze.

87. *Ki vétkezik Isten második parancsolata ellen: Istennek nevét hiába ne vedged?* Isten második parancsolata ellen az vétkezik, aki megsérti Istennek szent nevét.

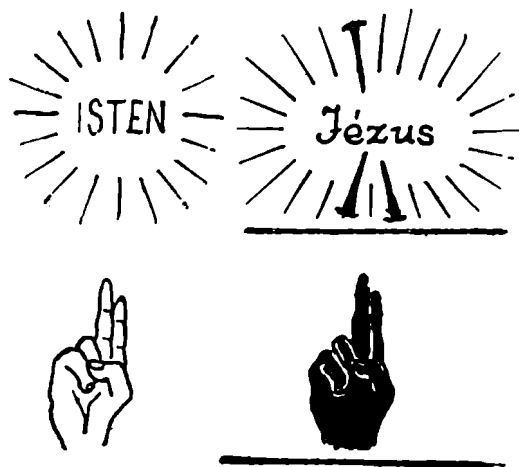
88. *Ki sérti meg Istennek szent nevét?* Istennek szent nevét az sérti meg, aki káromkodik.

3. *Bizonyosságul hívja* (esküdözés), amikor azt mondja valamire: Isten engem úgy segítsen, hogy igaz, vagy Isten, bizony igaz stb. Ezt úgy mondjuk, hogy esküdözik. Ha valaki hazugságra esküszik, arról azt mondjuk, hogy hamisan esküdött. Az ilyen *nagyon* megbántja a mennyei Atyát.

Jegyzet. Mivel a kis gyermeknél gyakran hiányzik az eskühöz szükséges komoly megfontolás, ezért az ilyen fajta vétkek inkább sorozható az Isten nevének szükségtelen kiejtéséhez, mint az esküdözéshez.

Összefoglalás. A mennyei Atya azt kívánja a második parancsolatával, hogy az Ő, szent Fia, Jézus Krisztus és szentjeinek *szent nevét* mindig nagy *tisztelettel ejtsük ki*. — Aki a szent nevet *sükségtelenül kimondja* vagy róla *gyalázatos, csúnya dolgot mond* vagy *bizonyságul hívja*, főleg ha hazugságra, az megbántja a mennyei Atyát.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely emlékeztet titeket, hogy mit nem szabad tennetek, ha a titeket szerető mennyei Atyátokat nem akarjátok megbántani.



7. rajz.

A második parancs elleni bűnökről. Hiába kimondja, káromkodás, eskü, hamis eskü. A nevek és a sugarazás sárga, a szegek barna, a többi fehér színű krétával rajzolendő. A káromkodás és hamis eskü rajzát piros színessel erősen húzzuk alá.

Jegyzet. A piros színessel való aláhúzás azt jelenti, hogy azzal nagyon megbántjuk a mennyei Atyát. (Halálos bűn.)

Milyen bűn az, ha azt mondjuk: Istenem, segíts meg? Istenem, de szép? Szabad-e igazra esküdni? stb.

Alkalmazás: Még a jó kutya sem harapja meg a gazdája kezét, amely neki az eledelt adja. Te se bántsd meg a mennyei Atyát, akitől mindent kaptál azzal, hogy az Ő szent nevét nem tiszteled. Ha nagyon mérges vagy valamiért, mondd ezt: a kiskésit neki, a kakas csípje meg, a macska rúgja meg, a veréb vigyen el stb. Ha valakit káromkodni hallasz, ha teheted, hagyd ott. Azonban ha otthagysz, ha nem, mondj szépen magadban egy-két ilyen fohászt: Aldott legyen az Isten! Aldott legyen az Ő szent neve! Aldott legyen Jézus Krisztus! Aldott legyen a Boldogságos Szűz Mária! Aldott legyen Szent József!

Vizsgáljuk meg csak, hogyan tartottuk meg Isten ezen parancsát. Én majd kérdezek, ti pedig magatokban feleljetek a kérdésekre. Isten nevét szükségtelenül kimondtad? Káromolva kimondtad? Többször? Esküdöttél? Esküdöttél hazugságra? Többször? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy szent nevedet szükségtelenül kimondtam, káromkodtam, szükségtelenül és hamisan esküdöztem, mert azokkal téged, szerető mennyei Atyámat megbántottalak. Fogadom, hogy többet nem teszem ezeket és a te szent nevedet mindig tisztelettel, imádkozva fogom kimondani. Bocsáss meg nekem, édes, jó Istenem.

Ezentúl ezt ti tegyétek meg odahaza a kép segítségével. Most már hány képet fogtok meg nézni esténként? Azután kérjeteك szépen bocsánatot úgy, amint itt hallottátok. Az őrangyalnak pedig így mondhatjátok meg: Isten nevét szükségtelenül kimondtam. Káromkodtam. Esküdöztem. Hamisan esküdtem.

Érzelemkeltés. A kis Henrik vallásos gyermek volt. Mindíg jókedvű és élénk, de azonnal komoly és bensőséges, mihelyt a jó Istenről volt szó.

Mikor az első szentáldozásra készült, nagyon sokszor előfordult, hogy játék közben hirtelen komoly és csendes lett, de senki sem tudta, hogy miért. Édesanyjának vallotta csak be az okát. Ilyenkor mindig fohászimákat mondott magában. Aldott legyen az Isten! Jézusomnak édes Szíve, add, hogy téged mindig jobban szeresselek! Dícsértessék és áldassék a legméltóságosabb Oltáriszentség. Azt is megvallotta édesanyjának, hogy ezeket a fohászokat azokért mondja, akik káromkodásukkal megbántják a jó Istent.

Henrik sokszor a rossz gyerekekkel játszott, hogy a bűneiket megakadályozza.

— Hogyan játszhat sz ilyen gyerekekkel? — kérdezte az édesanyja.

— Ha én nem vagyok ott, anyám, akkor mindenféle káromló és csúnya beszédeket mondanak, de ha én ott vagyok, akkor nem mernek ilyeneket mondani.

Henrik nagyon szeretett volna pap lenni, de a jó Isten másként határozott. A mennyei Atya az ő kedves gyermekét felvette magához a mennyországba, mielőtt a vágyát elérte volna.

Befejezésül mondjuk el a káromkodások engesztelésére az Aldott legyen az Isten kezdetű imádságot.

Jegyzet.

Aldott legyen az Isten.

Aldott legyen az ő szent neve.

Aldott legyen Jézus Krisztus, igaz Isten és igaz ember.

Aldott legyen Jézus szent neve.

Aldott legyen Jézus szentséges Szíve.

Aldott legyen Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben.

Aldott legyen a Szűz és Isten Anyja, Mária.

Aldott legyen az ő szeplőtelen fogantatása.
Aldott legyen Szűz Mária szent neve.
Aldott legyen Szent József, a Szent Szűz tiszta jegyese.
Aldott legyen Isten angyalaiban és szentjeiben. Amen.

11. Mit kíván a mennyei Atyád? IV.

5. óra: Isten harmadik parancsa

Tárgyi cél. Isten harmadik parancsa: szentmise.

Jegyzet. Mivel az elemista gyermek a vasárnapi munkaszünet ellen (legalább is a saját hibájából) nem vét, ezért ennek tárgyalását elhagyhatónak véltem.

Nevelői cél. Az Úr napja lelked megszentelésének napja legyen.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép a katakombákról.

Megmagyarázandó fogalmak. Vasárnap, ünnepnepnap, szentmise, imádkozni és énekelni, elkésik, előbb kimegy, rendetlenség, kimentő okok: betegség, távolság, ruhahiány.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Élt egyszer egy jólelkű csizmadia. A jó Isten parancsait megtartotta úgy, mint illik. Egy vasárnap reggel beállított hozzá a szomszédja, kezében egy pár csizmával.

— Adjon Isten, szomszéd, — szólalt meg — hoztam egy pár csizmát javítani, de már délben kész is kellene, hogy legyen.

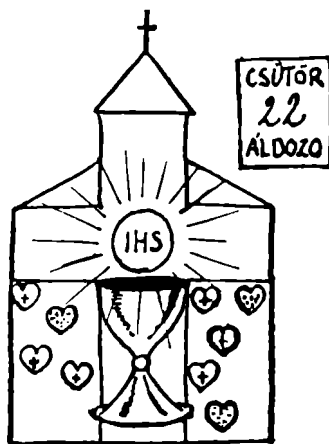
— Hát azt nem tehetem meg, — felelt vissza a csizmadia — mert ma vasárnap van, ez nem a mienk, hanem az Isten napja. Isten napján pedig nem dolgozunk, hanem a templomba megyünk.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogy

mit kíván tőlünk a mennyei Atya az ő szent napján?

Előterjesztés. A pogányok nagyon gyűlöltek a keresztényeket. Nagyon sokat meg is öltek közülük. A keresztények az üldözésekkor a föld alatt készítettek templomot. Ebbe a földalatti templomba jártak el minden vasárnap a szentmisére. Pedig tudták, hogy ha a pogányok rajtacsípi, akkor kegyetlenül megkínózzák és megölik őket. Mégis elmentek a szentmisére, mert meg akarták tartani a mennyei Atya parancsát: Megemlékezzél arról, hogy az Úr napját megszenteljed.

89. Mit parancsol Isten a harmadik parancsolattal: Megemlékezzél arról, hogy az Úr napját megszenteljed? Isten a harmadik parancsolattal azt parancsolja, hogy az Úristen napját, vagyis a vasárnapot szenteljük meg.



8. rajz.

Isten harmadik parancsa. A templom képében a kereszt, illetve az Úrfelmutatás rajza azt jelenti, hogy a szentmisére kell elmenni. A kereszt, a kehely és a sugarzás sárga színű, a szívek és a naptár felírása piros színű, a többi fehér színű krétával rajzolendő.

Megvilágítás. Az Úristen napja:

1. a vasárnap.

2. *Ünnepnapon* is, amely piros betűvel van kinyomva a naptárban, ugyanaz a parancs.

3. Minden katolikus kereszténynek, aki már *7 éves elmúlt*, kötelessége

4. *szentmisére menni* (litánia nem elég, de az sem, ha valaki egy időre bemegy imádkozni).

90. Hogyan kell a vasárnapot megszentelnünk?

A vasárnapot úgy kell megszentelnünk, hogy 1. szentmisét hallgatunk, 2. köznapi munkát nem végzünk és másokkal sem végeztetünk.

5. A szentmise alatt *imádkozni és énekelni* kell (a többivel együtt).

6. *Kimentő okok:*

a) *beteg volt* (feküdt vagy nem ment sehova sem);

b) *messze lakik* (körülbelül egy óra járásra);

c) *nincs kabátja vagy cipője* (főleg esős vagy hideg időben);

d) *elküldték máshova* (kérje, hogy később kelljen elmenni).

Megbántja a mennyei Atyát, aki a

1. *szentmisét elmulasztja* (nem megy el a szentmisére).

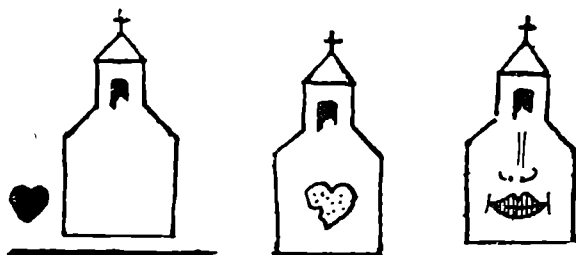
2. *Elkésik vagy előbb kimegy* (ha kicsit késik el, kicsit bántja meg; ha nagyon elkésik, nagyon bántja meg. — Az ilyen gyermek hasonló ahhoz, aki csak szívének egy részét akarná Istennek adni. Ez nem kell a mennyei Atyának).

3. *Rendetlenkedik.* (Másfelé jár az esze, beszélget, lökdösődik stb. — Hasonló egy olyan gyermekhez, akit egy bácsi meghívott a házába, hogy megajándékozza, de ott olyan rosszul viselkedik, hogy nem ajándékot, hanem verést kap.)

Összefoglalás. A mennyei Atya harmadszor azt kívánja, hogy az ő napján, vagyis a *vasárnapon és ünnepnapon szentmisére menjünk.*

Aki *nem megy el* a szentmisére vagy *elkészik* vagy a szentmise *vége előtt kimegy* vagy a szentmise alatt *rendetlenkedik*, az megbántja a menynevei Atyát.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely figyelmeztet titeket, mit nem szabad tennetek, ha a mennyei Atya parancsát meg akarjátok tartani.



9. rajz.

A harmadik parancs elleni bűnökről. Misemulasztás, elkésés, rendetlenkedés. A templom keresztje sárga, a szívek és a száj piros, a többi fehér színű krétával rajzolható. Az első templom melletti szívet feketítsük be és a rajzot piros színessel erősen húzzuk alá.

Valaki azt mondaná neked, hogy a szentmise helyett menj el a litániára, mit tennél? Milyen bűnöd van, ha betegen fekszel és nem mégy el a szentmisére? Édesanyád boltba küldött és elkéstél? Csak a mise közepére érsz oda, mit kell tenned?

Alkalmazás. A mennyei Atya téged is vár a templomba. Ne mulaszd el ezért a szentmisét, mert nem vagy jó gyermek, ha a mennyei Atya hiába vár téged. Aki vasárnap a templomajtót nem akarja megtalálni, az majd a halála után a mennyország ajtaját sem fogja tudni megtalálni.

Most vizsgáljuk meg csak, hogyan tartottuk meg az Isten harmadik parancsolatát? Feleljek-

tek magatokban a következő kérdésekre: Voltál minden vasárnap szentmisén (hétéves korod óta)? (A hétéves kort különösen akkor hangsúlyozzuk, ha elsősöket készítünk elő. Egy bizonyos százalék valószínűleg még nincs, vagy nem régen múlt hétéves és így lehetséges, hogy nem is vétett a parancs ellen!) Többször elmulasztottad? Nem késtél el? Nem mentél ki előbb? Nem voltál rendetlen a templomban?

Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes menygyei Atyám, bánom, hogy a szentmisét többször elmulasztottam, elkéstem vagy előbb kimentem, a szentmise alatt rendetlenül viselkedtem, mert ezekkel téged, mennyei Atyámat nagyon megbántottalak, fogadom, hogy többet ezt nem teszem és a szentmisére minden vasárnap pontosan elmegyek, a templomban pedig rendesen fogok viselkedni. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem.

Ezentúl ezt otthon tegyétek meg, mielőtt lefeküsztok. A képek majd segítenek nektek. Az őrzőangyalnak így mondhatjátok meg: a) elmulasztottam a szentmisét, b) kicsit elkéstem, c) nagyon elkéstem, d) előbb kimentem, e) rendetlenül viselkedtem a templomban.

Érzelemkeltés. Rudi barátunk tirolai volt. Eleven, vidám gyerek. Társai nagyon szerették. Legfőbb hibája a makacsság volt. Mivel belátta, hogy rossz viselkedésével megszorítja a Jézuskát meg a jó szüleit, minden erejével megjavulni igyekezett.

A legfőbb jótulajdonsága az volt, hogy nagyon szeretett a templomba járni. Édesanyja korán elvitte Rudit a templomba, aki ott olyan ájtatosan és szépen viselkedett, hogy mindenki épült rajta. Kis kezét összetéve, rózsafüzérét szorongatva imádkozott, tekintetét szüntelen a szentségházra függesztette. Közben bizalmasan be-

szélgetett a Jézuskával. A szentmisét nagyon szerette. Nem mulasztotta el sohasem. Nagyon boldog volt, amikor ötéves korában már odaállhatott az iskolásgyermekkel az oltár közelebe és egészen közélről láthatta a szentmisét. Jaj, de nagyon figyelt. Sok idősebb fiú vett tőle példát és viselkedett zentül rendesebben a templomban.

Hatéves korában már mindennap elment a szentmisére. Pedig hideg volt ám a tiroli hegyekben és nagy hó, de ő sokkal jobban szerette a Jézuskát, minthogy akár hétköznapi is, elmulasztotta volna a szentmisét. De a Jézuska is szerette ám őt ezért a hűségéért. Amikor meghalt, felvevte magához a mennyországba. Rudi most ott imádkozik a jó gyermekekért, akik szeretik a Jézuskát és szorgalmasan eljárnak a szentmisére.

Befejezésül énekeljünk el egy szép templomi éneket. (Tetszés szerint.)

12. Mit kíván mennyei Atyád? V.

6. óra: Isten negyedik parancsa

Tárgyi cél. Isten negyedik parancsa: Szülők.

Nevelői cél. Úgy tekintsd szüleidet, mint a mennyei Atya helyetteseit.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép a Szentcsaládról.

Megmagyarázandó fogalmak. Tisztelni, szeretni, engedelmeskedni, érettük imádkozni, segíteni.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Mikor a gonosz Heródes király meg akarta öletni a kis Jézust, a mennyei Atya elküldte egyik angyalát Szent Józsefhez. Az angyal megparancsolta Szent Józsefnek, hogy

azonnal meneküljön a kis Jézussal és Szűz Máriával Betlehemből a messze Egyiptomba. A mennyei Atya helyett az angyal parancsolt, de Szent József mégis éppen úgy engedelmeskedett az angyali szóra, mintha az a mennyei Atya szava lett volna. A mennyei Atya hozzátok is küldött valakit, akinek a szavát, parancsát úgy kell megtennetek, mintha csak a mennyei Atya mondaná, mert ők a mennyei Atyának küldöttei, helyettesei.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, kik a mennyei Atya helyettesei és hogyan kell viselkednetek velük szemben?

Előterjesztés. Egy kis történetet olvastam a gyermek Jézusról. A kis Jézus éppen ott játszadozott a názáreti ház udvarán, amikor felcsendül ám Szűz Mária hangja:

— Jézuska!

— Tessék! — felelt vissza azonnal a kis Jézus. — Mit kívánsz, anyácskám?

— Menj át Áronékhoz és kérd vissza a kosárkat, amelyet tegnap kölcsönkérték.

— Igen, anyácskám!

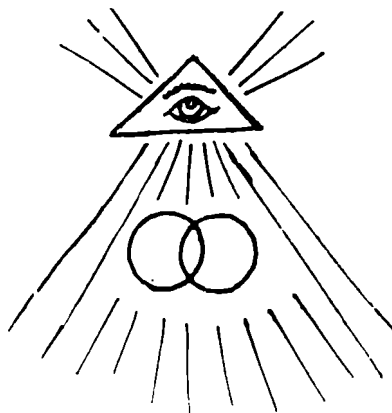
És a kis Jézus azonnal átment Áronékhoz a kosárért. Pedig Jézus Isten Fia volt, Szűz Mária pedig csak ember volt. Mégis a kis Jézus úgy engedelmeskedett, mintha olyan embergyermek lett volna, mint mi.

A mennyei Atya kívánta ezt így és a kis Jézus meg is tette. De a mennyei Atya töletek is azt kívánja, hogy úgy engedelmeskedjete szüleiteknek, mint a kis Jézus engedelmeskedett Szűz Máriának és Szent Józsefnek.

91. Mit parancsol Isten a negyedik parancsolattal: Atyádat és anyádat tiszteljed? Isten a negyedik parancsolattal azt parancsolja, hogy szüleinket tiszteljük, szeressük és nekik engedelmeskedjünk.

Megvilágítás. Szülőket

a) **tisztelni.** (Mert ők Isten helyettesei.)



10. rajz.

A szülők Isten helyettesei. A háromszög, sugarak és a karikagyűrűk sárga, a szem fehér színű krétával rajzolható.

b) **Szeretni.** (Mert Isten után tőlük kapod a legtöbb jót. — Ha csak egy pengőt veszünk is egy napra, egy hétéves gyermek 2555 pengőbe került szüleinek. Ez akkora összeg, hogy ha 10 filléresekből ekkora összeget egymásra raknánk, olyan magas lenne, mint egy nyolcemeletes ház.)

c) **Engedelmeskedni.** (Mikor parancsolnak, akkor is csak jót akarnak neked. — Ne csak immel-ámmal, hanem szívesen teljesítsd parancsait.)

d) **Érettük imádkozni.** (Ne múljon el nap, se vasárnapi szentmise, hogy ne imádkoznál szüleidért.)

e) **Segíteni munkájukban.** (Amikor csak teheted.)

A mennyei Atyát megbántja az, aki szüleit
I. *megszomorítja* azzal, hogy

a) *nem engedelmeskedik* nekik (lusta vagy rossz és nem teszi meg, amit parancsolnak neki),

b) *dacos velük szemben* (ellenük tesz valamit),

c) *durván visszafelesel* (morog),

II. *rosszat kíván nekik,*

III. *nem imádkozik értük.*

Összefoglalás. A mennyei Atya negyedszer azt kívánja, hogy szüleiteket úgy tiszteljétek és szeressétek és engedelmeskedjétek nekik, mint az *ő helyettesének*. — A mennyei Atyát megbántja az, aki szüleit *nem tiszteli*, *nem szereti*, *nem engedelmeskedik*, nekik *durván visszafelesel*, *dacoskodik*, nekik valami *rosszat kíván* és értük *nem imádkozik*.

Begyakorlás. Most egy olyan képet fogunk rajzolni, amely emlékeztet titeket, hogy mit kell tennetek szüleitekkel szemben.



11. rajz.

Kötelességek a szülőkkel szemben. Szeretni, engedelmeskedni, értük imádkozni. A szívet piros, a többit fehér színű krétával rajzoljuk.

Juliska azt mondja, ha nem kapok süteményt ebédkor, akkor délután nem fogok tanulni. Milyen bűn ez? Bárcsak törne el a bot, hogy apuka ne tudna megverni vele, mondja Feri. Milyen bűn ez? stb.

Alkalmazás. Szeressétek szüleiteket, mert ezzel nemcsak a mennyei Atyának tesztek kedves dolgot, hanem szüleiteknek is nagy örömet szereztek.

Vizsgáljuk meg csak, hogyan tartottuk meg az Isten negyedik parancsolatát. Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Engedelmeskedtél szüleidnek? Nem voltál dacos? Durva? Nem feleseltél vissza? Nem kívántál rosszat nekik? Imádkoztál érettük? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy a te helyetteseidet, az én jó szüleimet megszorítottam azzal, hogy engedetlen, dacos, goromba voltam, nekik visszafeleseltem és rosszat kívántam, érettük nem imádkoztam, mert ezekkel nemcsak szüleimet, hanem téged is, mennyei Atyámat megbántottalak, fogadom, hogy ezekkel többet nem fogom szüleimet megszorítani és neked is, nekik is, engedelmes, jó gyermeke leszek. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem.

Ezentúl ezt otthon tegyétek meg mindennap este a lefekvés előtt. Tegyétek magatok elé a rajzot és akkor majd könnyebb lesz. Őrzőangyalotoknak így vallhatjátok meg: 1. engedetlen voltam, 2. dacos voltam, 3. goromba voltam, 4. visszafeleseltem, 5. rosszat kívántam szüleimnek, 6. nem imádkoztam szüleimért.

Érzelemkeltés.

— Vegyétek elő a katekizmust, — mondta a plébános bácsi az elsőáldozóknak — kijelöljük, hogy mit kell megtanulnotok.

A gyermekek elővették a katekizmust, csak Miki nem, hanem ráborult a padra és keservesen sírni kezdett.

— Na, mi az, Miki fiam, — szólt jóságosan a plébános bácsi — mi baj van?

De Miki nem tudott felelni. Ekkor felállt Gyuszi, aki ugyanabban a házban lakott, és így szólt:

— Plébános bácsi, kérem, Mikinek nincs már könyve, mert az apja tegnap este bedobta a tűzbe. Mikinek is két nagy pofont adott. Megint részeg volt. Nagyon rossz ember.

Mindenki nagyon megsajnálta Mikit, aki most abbahagyta a sírást és szepegvé így szólt:

— Nem, nem, édesapám jó ember.

A plébános bácsi azonnal adott Mikinek egy új katekizmust és buzdította, hogy csak tanuljon tovább szorgalmasan és legyen jó gyermek.

Délután azután összeháldozott az udvaron a két gyerek, Miki és Gyuszi.

— Valamit szeretnék tőled kérni — kezdte a beszédet Miki.

— Tessék — állt meg Gyuszi, aki éppen vizet hozott a kútról.

— Ne mondd többet apámról, hogy részeges meg hogy rossz ember. Az apám jó ember, hidd el nekem. Édesanyám is mindig azt mondja... És ő az én édesapám...

— Jól van, Miki — felelt Gyuszi — megígérem, hogy többet nem fogom mondani.

A két gyerek elvált egymástól. Nem is sejtették, hogy az egyik ablakból Miki apja mindent hallott.

— Rossz ember vagyok, — mondta önmagának — igaza van ennek a Gyuszinak, de ezentúl jó ember leszek, hogy igaza legyen az én kedves, jó fiamnak.

Úgy is lett. Elsőáldozáskor együtt áldozott az egész család. Miki apja valóban nagyon jó ember lett.

Befejezésül mondjunk el egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet a mi édes, jó szüleinkért.

13. Mit kíván mennyei Atyád? VI.

7. óra: Isten ötödik parancsa

Tárgyi cél. Isten ötödik parancsa: Isten többi gyermekei.

Jegyzet. A parancsok gyakran óhajtott pozitív módon való tárgyalása miatt kellett a tanítást így alakítanom.

Nevelői cél. Szeresd felebarátodat, mint a mennyei Atya gyermekét.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép az irgalmas szamaritánusról.

Megmagyarázandó fogalmak. Jótett, verekedés, veszekedés, csúfolódás, rossz kívánság, büszkeség.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Élt egyszer két ember, Ábrahám és Lót. Mind a kettő gazdag volt. Sok állatjuknak persze nagy legelő kellett. A pásztoraik össze is veszték, hogy kinek az állatai menjenek a jobb legelőre. Mikor ezt Ábrahám meghallotta, így szólt Lóthoz: — Ne legyen veszekedés közöttünk, hiszen testvérek vagyunk. Egyezzzünk meg és éljünk békességben. — Minden embernek egyformán atyja a mennyei Atya és mi egyformán gyermekei vagyunk. Tehát a mennyei Atya által testvérek vagyunk. A mennyei Atya azt kívánja, hogy úgy éljünk, mint a jó testvérek.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell viselkedni a másik emberrel szemben.

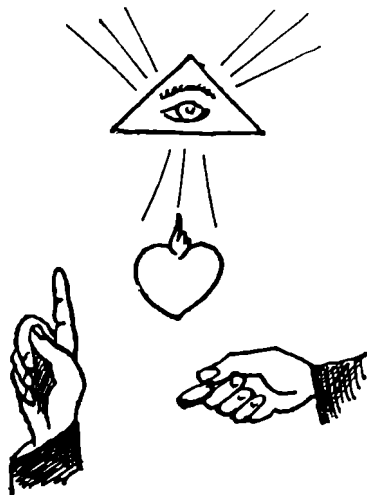
Előterjesztés. Volt egyszer egy ember, aki az úton vándorolt egyik faluból a másikba. Amint így ment, mendegélt az országúton, egyszerre csak rablók rohantak elő, késekkel megsebesítették és ami pénze s egyéb holmija volt, azt

mind elvették. Azután így kirabolva, megsebesítve otthagyták az úton. Jött arra más is, de nem törődött a megsebesített emberrel.

Végre jött egy jó ember is. Ez odament hozzá, bekötözte sebeit. Azután feltette a szamarára és elvitte egy szállásra, ahol tovább ápolták. Közben ő maga szép szavakkal vigasztalta a beteget, sőt pénzt is adott neki, hogy amíg felgyógyul, megvehesse, amire szüksége van.

A mennyei Atya azt kívánja, hogy mi is úgy tegyünk felebarátainkkal, mint ez a jó ember tett a megsebesített emberrel. Amikor csak tehetjük, segítsünk rajtuk.

Megvilágítás. Felebarátunkat szeressük (szeretetünket megmutatjuk azzal, ha *jót teszünk* vele, azaz ha bajban van, megsegítjük, amivel tudjuk).



12. rajz.

Jócslekedetek felebarátunkkal szemben. Jóra intjük és alamizsnát adunk. A háromszöget és a sugarakat eárgával, a szívet pirossal, a többit fehérrel rajzoljuk.

Megbántja a mennyei Atyát, aki felebarátját

a) *megveri* (komoly haragból származó verekedésről van szó — azt akarja, hogy fájjon — és nem tréfából való birkózásról),

b) *szidja* (csúnyákat, rosszakat mond neki),

c) *csúfolja* (csúfnevet ad vagy valamely hibájáért kigúnyolja),

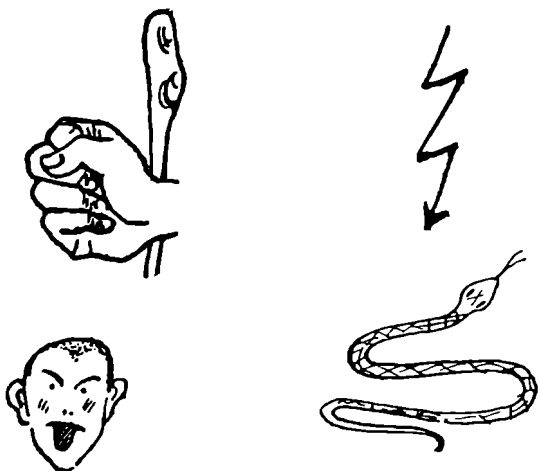
d) *lenézi* (mivel annak nincsen olyan szép ruhája, könyve, szíнесе stb.),

e) *rosszat kíván neki* (bárcsak megbetegedne, meghalna stb.),

f) *rosszra csábítja* (szentmise helyett játszani stb.).

92. *Ki vétkezik Isten ötödik parancsolata ellen: Ne ölj?*

Isten ötödik parancsolata ellen az vétkezik,



13. rajz.

Az ötödik parancs elleni bűnök. Verekedés, szidás, csúfolódás, bűnre csábítás. A villámot és a gyerek nyelvét pirossal, a kígyót zölddel rajzoljuk.

aki felebarátjának vagy önmagának testi vagy lelki életében kárt tesz.

Nem szabad az állatot sem kínozni, mert az is Isten teremtménye. Bár lelke nincsen és így nem tud gondolkodni, de a fájdalmaikat ő is érzi.

Összefoglalás. Ötödször a mennyei Atya azt kívánja, hogy az emberek egymást szeressék és ne bántsák. — Ezért megbántja a mennyei Atyát az, aki *felebarátját megveri, szidja, csúfolja, lenézi, rosszat kíván neki vagy bűnre csábítja*. De még az is, aki az állatokat kínozza.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely emlékeztet arra, mit nem szabad tennetek felebarátaitoknak.

Marci és Misi a szénapadláson díjbirkózót játszanak és egymást jól odavágják. Mekkora bűnük van? — Fene egyen meg, Kati, — mondja a Manci. — Milyen bűne van? — Karikalábú, karikalábú — kiabál Pista a Jancsi után. — Milyen bűne van? stb.

Alkalmazás. Ne tégy rosszat mással, még akkor sem, ha az téged bánt. Ha valaki bánt vagy kicsúfol, nyugodtan megmondhatod a tanító bácsinak vagy otthon a szüleidnek, de te ne verekedj és ne csúfold vissza.

Vizsgáljuk meg, hogyan tartottuk meg az Isten ötödik parancsolatát. Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Verekedtél? Veszekedtél? Mást szidtál? Kicsúfoltál? Öregeket is? Másnak rosszat kívántál? Mást bűnre csábítottál? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy felebarátaimat, a te fogadott gyermekeidet megvertem, megszidtam, kicsúfoltam, velük veszekedtem, nekik rosszat kívántam, őket bűnre csábítottam, mert ezzel nemcsak őket, hanem téged is, mennyei Atyámat megbántottalak. Fogadom, hogy többet

ezekkel nem fogok senkit sem megbántani. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem. Ezentúl ott-hon ti magatok vizsgáljátok meg a lelketeket, mielőtt lefekszetek. Az őrzőangyalotoknak így mondhatjátok meg: 1. verekedtem, 2. mást szidtam, 3. csúfoltam, 4. lenéztem, 5. másnak rosszat kívántam, 6. mást rosszra csábítottam.

Érzelemkeltés.

— Éljen, éljen, — rohant be a lakásba a kis Peti — elsőáldozó leszek.

— Jó, jó, fiacskám, — szolt az édesanya — de akkor nagyon meg kell ám változnod, hiszen mindenki veszekedő Péternek hív. Az Úr Jézus pedig nem szívesen megy az ilyen gyermek szívébe. Peti olyan vörös lett, mint a rák. Nem tudott semmi mást válaszolni édesanyjának, mint ezt:

— Megjavulok, anyukám, meglátod.

Ebéd után anyuka odaült az ablakhoz kötni, Peti pedig a házbeli gyerekekkel játszott. Egyszerre az anyuka nagy kiabálásra lett figyelmes: Peti ütötte-verte a gyerekeket. Anyuka kihajolt az ablakon és komolyan ránézett fiára. Peti észrevette, beszaladt a lakásba, de nem az édesanyjához, hanem az ágyához, ahol egy szép Jézus Szíve-kép függött. Ott elkezdett sírni és így imádkozni:

— Jézusom, bocsáss meg! Segíts engem! Mert én jó akarok lenni. — A következő nap elment veszekedés és verekedés nélkül. De már harmadnap újra csak megverte a kis hűgát. Édesanya keményen rászolt, Peti elszégyelte magát, kiment a mezőre sirdogálni. Onnan egyenest elment a templomba és mindent elmondott a szentségi Úr Jézusnak. Peti megígérte, hogy ahányszor valakit megbánt, mindíg valami jótétel

jóváteszi hibáját. Most is, amikor hazajött, rögtön a legszebb üveggolyóját odaadta hűgának.

Ezentúl mindig így csinált. Ahányszor veszekedett vagy verekedett, annyiszor elment a templomba az Úr Jézushoz bocsánatot kérni és mindig valami jót tett azzal, akit megbántott. Az Úr Jézus meg is segítette Petit. Mire az első szentáldozás napja eljött, Peti leszokott hibájáról és már senki sem nevezte őt veszekedő Péternek.

Befejezésül imádkozzunk el egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet azokért, akiket megbántottunk.

14. Mit kíván mennyei Atyád? VII.

8. óra: Isten hatodik parancsa

Tárgyi cél. Isten hatodik parancsa: Szemérmesség.

Jegyzet. Az elemi iskola alsó osztályaiban „tárgyi felvilágosításra még semmi szükség nincs; az ilyen kisgyermekre még a teljes nemi tudatlanság az ideális állapot. Az ő lelki tisztaságuk még öntudatlan, Istentől kapott természetes szemérmességük, mint áthatatlan pajzs védi lelküket. Itt csak az lehet a feladatunk, hogy ezt a természetes erényt minél jobban erősítsük bennük. A nemi szervek még náluk semmiféle zavart vagy gondolatot nem ébresztenek. Semmi szükség sincs, sőt feltétlenül tilos is ezekről beszélni nekik. — Ez a tanítás voltaképpen indirekt szexuális pedagógia, amennyiben érzékeny szemérmességre nevelünk. A szemérmesség még nem maga a tisztaság erénye, hanem annak legerősebb pajzsa, amennyiben a gyereket visszatartja a nemi funkciók kérdésének feszegetésétől.” (Tóth Tihamér: Az ifjúság lelki gondozása. 193. oldal.)

Nevelői cél. Légy szemérmes.

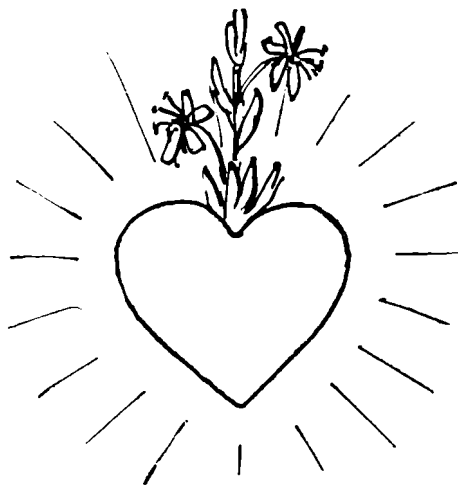
Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép a veszprémi jelenésről.

Megmagyarázandó fogalmak. Szemérmesség, szemérmetlenség.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Szent Imre herceg Szent István magyar királynak volt a fia. Szent Imre nagyon szerette a jó Istent és sokat imádkozott. Egyszer éppen Veszprémbe, a királyi palota kápolnájában imádkozott és azon gondolkozott, mivel tehetne az Istennek valamely igen kedves dolgot, amikor hirtelen nagy fényesség támadt a kápolnában és szózat hallatszott: Dicső dolog a szemérmesség, ezt kívánom tőled, ezt ajánld fel.

Célkitűzés. Ma erről a szemérmességről fogok beszélni.



14. rajz.

A szemérmes lélekből láthatatlanul fehér liliom fakad. A szívet pirossal, a sugarazást sárgával, a liliom leveleit zölddel, a többi fehérrel rajzoljuk. A szív belsejét ne színezzük.

Előterjesztés. Tudjátok, hogy az ember két részből áll: testből és lélekből. Sem a testünkkel, sem a lelkünkkel nem bánhatunk kényünk-kedvünk szerint, hanem csak azt tehetjük azokkal, amit Isten megenged. Aki testével olyant tesz, amit Isten nem enged meg, megbántja a mennyei Atyát. Mindnyájan látjátok, hogy az emberek mindig ruhával fedik be a testüket. Nemcsak azért, mert fáznak, hanem elsősorban azért, mert van testüknek egy olyan része, amelyet mindig el kell takarniok és szükség nélkül sohasem szabad kitakarniok.

Megvilágítás. Mármost aki könnyelműségből ezt a részt

1. nézegeti,
 2. vagy engedi, hogy más nézze,
 3. aki ilyesmiről beszél,
 4. vagy készakarva örömmel meghallgat ilyen beszédeket,
 5. aki ilyen rajzokat vagy képeket néz,
 6. vagy ilyeneket rajzol,
 7. aki ezt a részt játékból megérinti, azzal játszik,
 8. vagy engedi, hogy azt más érintse,
- az rossz gyermek, az nem úgy használja a testét, mint Isten akarja, és ezzel nagyon megbántja a mennyei Atyát.

93. *Ki vétkezik Isten hatodik parancsolata ellen: Ne paráználkodjál?* Isten hatodik parancsolata ellen az vétkezik, aki bűnös akarattal gondol, beszél, néz vagy cselekszik szemérmetlen dolgot.

Összefoglalás. Elmarad.

Begyakorlás. Csupán a lelkiismeretvizsgálat-hoz szükséges rajzot rajzoljuk meg. A kérdések elmaradhatnak.



15. rajz.

A szemérmetlen lélek képe. Az egészet fekete színessel rajzoljuk. Azután piros színessel erősen aláhúzzuk.

Alkalmazás. Nagyon vigyázatok tehát, amikor öltöztök, vagy vetkőztök, vagy fürdőtök, sohase nézzetek magatokon ilyesmit. Arra is vigyázatok, hogy más se láthasson így meg titeket. Amikor a szükségteket végzitek, akkor oda szabad nyúlni, de ott se nézzetek semmi ilyes dolgot, sem magatokon, sem másokon. Mihelyt szükségteket elvégeztétek, azonnal jöjjetek ki az illemhelyről. Még kisebb testvéreitekre is vigyázatok, és ha valamelyik megfedkezne erről a fontos dologról, ti magatok figyelmeztessétek rá. Ha pedig akárkivel találkoznátok, aki nektek ilyesmiket beszél, mutat, vagy veletek ilyen módon akar játszani, azonnal hagyjátok ott és soha vele ne barátkozzatok, mert az rossz gyermek, aki titeket is el akar rontani. Ha mégis akarna veletek ilyent tenni, azonnal szóljatok édesanyátoknak, vagy a tanító bácsinak (tanító néninek).

Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától; mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy ezt a parancsot

nem tartottam meg és ezzel téged, mennyei Atyámat nagyon megbántottalak. Fogadom, hogy ezentúl szemérmes, jó gyermek leszek. Bocsáss meg nekem, édes, jó Istenem.

Örzőangyaloknak így vallhatjátok meg: 1. szemérmes voltam, 2. beszéltem, 3. tettem, 4. néztem, 5. firkáltam.

Érzelemkeltés. Volt egyszer két város, úgy hívták, hogy Sodoma és Gomora. Itt nagyon rossz emberek laktak. Különösen a mennyei Atyának azt a parancsát nem tartották meg, amelyikről most volt szó, azaz szemérmesnek voltak. Egy napon azután elérte őket az Isten büntetése. Tüzes esőt hullatott rájuk az Isten. Minden ember elevenen elégett. A két város pedig a tenger mélyébe süllyedt.

Befejezésül mondjunk el egy Miatyánkot ezzel a fohással: Jézus szentséges Szíve, alakítsd szívünket a te Szíved szerint.

15. Mit kíván mennyei Atyád? VIII.

9. óra: Isten hetedik parancsa

Tárgyi cél. Isten hetedik parancsa: jócselekedet.

Jegyzet. A parancsok gyakran óhajtott pozitív módon való tárgyalása miatt kellett a tanítást így alakítanom.

Nevelői cél. Légy jótevő a mennyei Atya iránti szeretetből.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép az alamizsnálkodásról.

Megmagyarázandó fogalmak. Jótettek, alamizsna, lopás, talált dolog, rongálás, jóvátétel, irigység.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Élt egyszer egy kis magyar királyleány, Erzsébetnek hívták. Ez a kis Erzsébet nagyon szerette az embereket, különösen a szegényeket. Mindennap lement a fejedelmi konyhába és a szakácsoktól összekéregetett egy kis ennivalót. Azután elment az ő szegényeihez és kiosztotta közöttük. A mennyei Atyának tetszett a kis Erzsébet tette.

Célkitűzés. Ma azt fogom nektek elmondani, mit tegyetek ti is, ha a mennyei Atyának tetszeni akartok.

Előterjesztés. Élt egyszer egy pap bácsi, akihez egy szegény vándor kopogtatott be. A pap bácsi megsajnálta a vándort, hiszen ő is a mennyei Atya gyermeke, ezért szépen megvendégelte. Adott neki vacsorát: jó enni- s innivalót, sőt még pénzt is adott neki, hogy ha másnap tovább megy, vehessen magának valamit.

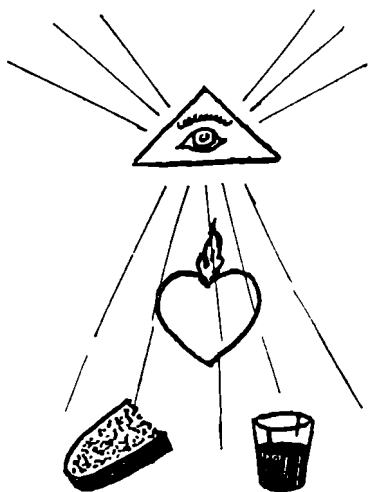
De a vándor hálátlan, rossz ember volt, amikor másnap tovább ment, elvitte magával a pap bácsi két szép ezüstgyertyatartóját. — A pap bácsi úgy tett, ahogyan azt a mennyei Atya kívánja. A vándor pedig nagyon megbántotta Őt, gonosz tetteivel.

Megvilágítás. A mennyei Atya azt kívánja, hogy ha tudunk máson segíteni:

1. *adjunk neki alamizsnát* (olyasmit, amire rászorul),

2. *éhezőknek enni és inni,*

3. *ruhátlanoknak ruhát.*



16. rajz.

Isten azt kívánja, hogy másokkal jót tegyünk. A háromszöget és a sugarakat sárgával, a szívet pirossal, a többi fehér krétával rajzoljuk. A szívet pirossal egészen ki lehet színezni.

Megbántja a mennyei Atyát, aki nem ezt teszi, hanem amit az a rossz vándoremler tett:

1. *másét elveszi*, vagyis ellopja,

94. *Ki vétkezik Isten hetedik parancsolata ellen: Ne lopj?* Isten hetedik parancsolata ellen az vétkezik, aki felebarátját igazságtalanul megkárosítja.

95. *Ki károsítja meg felebarátját igazságtalanul?* Felebarátját az károsítja meg igazságtalanul: 1. aki annak jószágát elveszi vagy készakarva megrongálja, 2. aki felebarátját megcsalja.

2. *otthon elvesz ennivalót* (vagyis torkoskodik),

3. *elvesz pénzt*,

4. *talált dolgot megtart* (keresni kell, hogy kié a talált dolog és azután a tulajdonosának visszaadni),

5. *más holmiját elrontja* (másikat kell adni helyette),

6. *irigyl a másét* (szomorú, hogy másnak van valamije és neki nincsen).

Ha valamit elvettünk, azaz elloptunk, akkor azt vissza kell adnunk, — ha pedig valakinek kárt okoztunk, akkor a kárt jóvá kell tennünk, különben nem kapunk a jó Istentől bocsánatot. A lopott dolgot a szentgyónás előtt adjuk vissza, de legkésőbb a szentgyónás után az első alkalommal. Aki ennivalót lopott, ha tud, másikat (kifli, cukor stb.) adjon helyette. Ha valaki nem tudja semmiképen sem visszaadni, amit lopott, azt a lelkiatya a visszaadás alól felmentheti. (Néhány gyakorlati példával bővebben is megvilágíthatjuk a tanítványok körülményeirez képest.)

96. *Mit kell tennünk, ha idegen jószág van nálunk vagy másnak kárt okoztunk?* Ha idegen jószág van nálunk, azt vissza kell adnunk, a kárt pedig meg kell térítenünk, mihelyt tehetjük, különben nem kapunk Istentől bocsánatot.

Összefoglalás. A mennyei Atya hetedszer azt kívánja, hogy másnak *jót tegyünk*. — Megbántja a mennyei Atyát, aki más holmiját *elveszi, torzkodik, más holmiját megrongálja, talált tárgyat megtartja, másét irigyl*.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely figyelmeztet, hogy mit nem szabad tenned.

Mit kell tenned, ha nem tudod, hogy kié, amit találtál? Mit kell tenned, ha véletlenül okoztál kárt valakinek? stb.



17. rajz.

A hetedik parancs elleni bűnök. Torkoskodás, kártevés, lopás. Az ablakráját barnával, a többi fehér krétával rajzoljuk.

Alkalmazás. Tartsd meg szépen a mennyei Atya ezen parancsát. Nincsen nagyobb boldogság, mint jót tenni valakivel. Nagy szégyen másét ellopni. Senki sem szereti még a közelében sem látni az ilyen embert.

Vizsgáljuk csak meg most, hogyan tartottuk meg az Isten hetedik parancsolatát? Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Loptál ennivalót? Pénzt? Vagy más tárgyat? Visszaadtad, amit loptál? Elrontottad a másét? Adtál helyette másikat? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy a parancsodat nem tartottam meg és a másét elloptam, elrontottam és amit elloptam, nem adtam vissza, mert ezekkel nemcsak nekik, hanem neked is, mennyei Atyámnak szomorúságot okoztam. Fogadom, hogy ezentúl a másét nem fogom bántani és amit már elvettem, azt vissza fogom adni. Bocsáss meg nekem, édes, jó Istenem.

Az őrzőangyaloknak így kell megmondanotok: 1. loptam pl. cukrot, 2. nem adtam vissza pl. ceruzát, 3. kárt tettem, pl. eltörtem a virágvázát.

Tegnap este megvizsgáltatok a lelketeket és bocsánatot kértetek a jó Istentől? El ne felejtétek!

Érzelemkeltés. Nagy izgalom volt a gyermekek között. Másnap, húsvét napján korán reggel lesz a szokásos tojáskeresés a kertben. A doktor bácsiéknál ugyanis az volt a szokás, hogy a doktor néni húsvét vasárnapjára több piros tojást festett. Azonkívül volt neki egy ugyanolyan piros bádogtojása. Ebbe pedig egy 10 pengőst szokott tenni. A valódi piros tojásokat is meg a bádog piros tojást is, a szép nagy kertben a fák s bokrok alá, virágok közé eldugta. Mikor azután a gyerekek korán reggel felkeltek, akkor behívták a házmesterék három gyermekét és a doktorék két fiával együtt megindult a piros tojások keresése. Aki a bádog piros tojást megtalálta, azé lett a tíz pengő és egész nap tojáskirálynak nevezték. Persze hogy mindenki leginkább a bádog piros tojást igyekezett megtalálni.

A bádog piros tojást a doktor néni mindig előtte való nap este szokta a kertben eldugni. Előbb lefektette fiacskáit, azután, amikor már gondolta, hogy alszanak, akkor ment ki a kertbe. Jól tudta ezt a betyár Zoli, a nagyobbik fiú. Úgy tett, mintha már aludna, pedig nem aludt ám őkelme. Mikor édesanyja kiment, odaosont az ablakhoz és kileste, hogy hová dugja a bádog piros tojást.

Másnap reggel korán felkeltek, a házmesterék gyermekei is bejöttek és nagy izgalommal megindult a tojás keresése. Mint a kis nyuszik szaladtak a gyermekek egyik fától a másikig. Alig múlt el egy-két pillanat és felkiáltott Zoli:

— Éljen! Megtaláltam a bádogtojást! Én vagyok a tojáskirály! Azután felkapta a tojást, kinyitotta és a pénzt kivéve, a magasban meglobogtatta a tízpengőst.

Még a többi tojást is megkeresték, azután szépen felöltözködtek az ünneplő ruhába és mentek

szépen a templomba mind az öten. A házmesterek Bélája nagyon szomorúan ment közöttük.

— Biztosan azért szomorú, — gondolta magában Zoli — mert nem ő találta meg a pénzes tojást.

— Ugye jó lett volna a pénzes tojást megtalálni? — kérdezte meg Bélát.

— Bizony jó lett volna — felelte Béla. — Annuska húgomnak szerettem volna örömet szerezni vele. Most lesz veled együtt elsőáldozó. Vettünk volna neki koszorút, fátyolt, fehér harisnyát. Micsoda boldog is lett volna.

Zoli elnémult, de egy hang megszólalt benne: Csaló vagy, Zoli! Ha nem lested volna ki anyukádat, talán Béla találta volna meg a pénzt és most Annuskának lenne szép elsőáldozó ruhája, mint a többinek. Zoli a templomban nem is mert a Jézuskára nézni. Alig várta, hogy a szentmisének vége legyen. Újra csak együtt ment haza az öt gyermek. Zoli ekkor félrehívta Bélát és így szólt neki:

— Béla, én tegnap este kilestem édesanyámat, hogy hova dugja a bádóg piros tojást, azért találtam meg olyan hamar elsőnek. De a lelkem nem hagy nyugtot nekem, ezért most neked adom a 10 pengőt. Vedd meg Annuskának, amit venni akartál.

Béla azt sem tudta, hogy mit csináljon a meglepetéstől és az örömtől. Alig tudott köszönetet mondani Zolinak.

Zoli pedig hazaérve mindent elmondott édesanyjának.

— Anyukám, — fejezte be Zoli — mióta odaadtam Bélának a csalással szerzett pénzt, olyan nyugodt a lelkem. Ugye most már elmehetek a Jézuska elé bátran?

— Igen, fiacskám, — felelt az édesanya — a Jézuska már szeret téged, mert megbántad és

jóvátetted bűnödöt. Ezentúl pedig légy mindig becsületes gyermek.

Befejezésül imádkozzunk el egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet azokért, akiknek valami módon kárt okoztunk.

16. Mit kíván mennyei Atyád? IX.

10. óra: Isten nyolcadik parancsa

Tárgyi cél. Isten nyolcadik parancsa: Igazmondás.

Nevelői cél. Légy igazmondó minden körülmények között.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak: Hazugság, rágalmazás, árulkodás.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Két fiú beszélgetett az utcán: Béla és Gabi. Mindkettő mellett ott állt az őrzőangyala. Egyszer csak az egyik őrzőangyal elfordul és sírni kezd. Béla valami olyant mondott, amit nem szabad lett volna. Gabi őrzőangyala pedig örült, mert Gabi úgy beszélt, ahogyan a mennyei Atya azt kívánja.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell beszélgetek, hogy a mennyei Atyának tessék a beszédetek.

Előterjesztés. Egy gyermek édesapjától szép zsebkést kapott. Örömeiben amit csak elért, megfaragott vele. Még a kertbe is lement faragni, sőt édesapja kedvenc cseresznyefáját is megfaragta. — Mikor ezt az édesapja meglátta, haragra gerjedt és nagymérgesen kereste a tettest. Így jutott el fiához is.

— Nem te faragta meg a cseresznyefát? — kérdezte tőle.

A gyermek látta, hogy most alaposan ki fog kapni, mégis így felelt:

— Apám! nem tudok hazudni. Én voltam!

Az édesapa csak egy pillanatig haragudott még, azután így szólt:

— Gyermekem! A te igazmondásod többet ér nekem, mint ezer cseresznyefa.

A mennyei Atya azt kívánja, hogy ti is mindig ilyenek legyetek, mint ez a gyermek, aki sohasem hazudott. Nagy ember is lett belőle! Az Amerikai Egyesült Államok elnöke: Washington György.

Megvilágítás. A mennyei Atya azt kívánja, hogy

1. *igazat mondjatok magatokról* (még ha büntetést is kaprátok valamely rossz cselekedetekért, akkor se tagadjátok le, hanem mondjátok meg az igazat),

2. *igazat mondjatok másról* (ne fogjátok rá, hogy valami rosszat tett, ha tudjátok, hogy nem igaz),

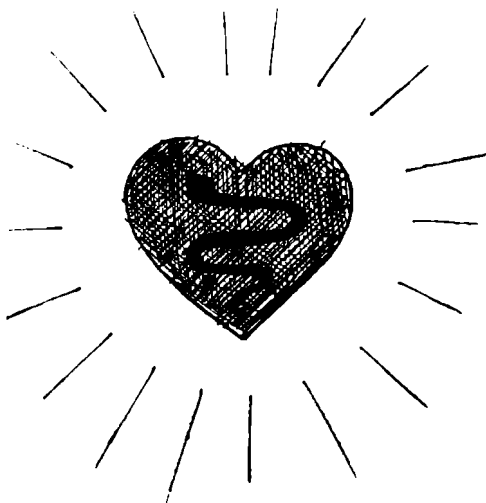
3. *sőt még az igazat sem kell elfecsegni* (ha nem szükséges).

Megbántja a mennyei Atyát,

1. *aki akarattal nem mond igazat.* (Vagyis hazudik. — Az ilyen gyermek olyan, mint az óra, amely négyet mutat és hatot üt.)

A hazug gyerek külsőre jónak és szépnek látszik, belül pedig csúnya-fekete.

2. *aki másra ráfogja a rosszat.* (Az ilyen gyermek nemcsak hazudik, hanem a másik lelkében fájdalmat, becsületében pedig kárt tesz. — Olyan ez, mintha valakinek a szép fehér ruhájára egy üveg tintát öntenénk rá, sohasem lehet egészen jóvátenni.)



18. rajz.

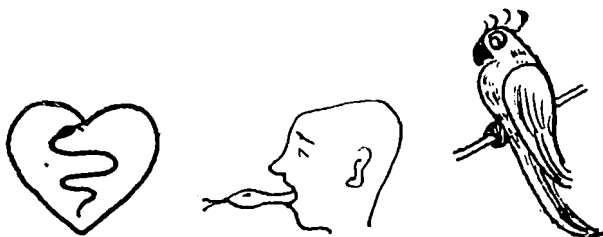
A hazug ember képe. Kívülről szépnek látszik, belül fekete. Az egészet feketével rajzoljuk, csak a sugárzás sárga.

3. *aki más hibáját kifecsegi.* (Vagyis árulkodik. — Elmondja más rossz tettét, amikor az nem szükséges. Olyan az ilyen gyermek, mint a papagáj, amely akkor is fecseg, amikor nem kell.)

97. *Ki vétkezik Isten nyolcadik parancsolata ellen: Hamis tanúságot ne szólj felebarátod ellen?* Isten nyolcadik parancsolata ellen az vétkezik, aki hazudik vagy aki felebarátja becsületében kárt tesz.

Összefoglalás. A mennyei Atya tehát azt kívánja, hogy mindig *igazat beszéljünk*. — Aki szándékosan nem mond igazat, vagyis *hazudik*, vagy *a rosszat másra ráfogja*, vagy *más hibáját kifecsegi*, amikor nem kellett volna, az megbántja a mennyei Atyát.

Begyakorlás. Most olyan képet fogunk rajzolni, amely figyelmeztet titeket, mit nem szabad tennetek.



19. rajz.

A nyolcadik parancsolat elleni bűnök. Hazugság, rágalmazás, megszólás. A szívet pirossal, a kígyót zölddel rajzoljuk. A papagáj tarka, a szív pedig belül fehér legyen.

— Nem láttad a Miskát erre menni? — kérdi valaki Gyuszit.

— De láttam — felel vissza Gyuszi. Később jut eszébe, hogy nem a Misit, hanem a Mikit látta. Milyen bűne van? Tegnap, mikor hazafelé mentünk, a Kati megdobálta a libákat — mondja Erzsi a tanító néninek. Van-e bűne? stb.

Alkalmazás. Ha a mennyei Atyának kedves gyermekei akartok lenni, akkor ti is mindig igazat mondjatok.

Vizsgáljuk meg csak, hogyan tartottuk meg az Isten nyolcadik parancsolatát. Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Hazudtál? Másra rosszat ráfogtál? Más hibáját kibeszélted, amikor azt nem kellett volna? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám, bánom, hogy a parancsodat nem tartottam meg és hazudtam, másra rosszat ráfogtam, más hibáját kibeszéltem, mert ezekkel nemcsak nekik, hanem

neked is, mennyei Atyámnak, szomorúságot okoztam. Fogadom, hogy ezentúl mindig igazat fogok mondani. Bocsáss meg nekem, édes Istenem. — Örzőangyaloknak így kell megmondani: 1. Hazudtam, 2. másra rosszat ráfogtam, 3. árulkodtam.

Megvizsgáljátok esténként a lelkiismereteket? Bocsánatot is kértek a mennyei Atyától?

Érzelemkeltés. 1913-ban, Párizsban született egy kis aranyos gyermek, aki Guidó nevet kapott. Nagyon jó gyermek volt, különösen szerette az igazságot megmondani.

Egyszer édesanyja megdicsérte őt és öcsikéjét, hogy milyen szépen játszottak, míg ő oda volt. Guidó így felelt:

— Nem érdemeljük meg a dicséretet, anyukám, mert nem játszottunk szépen. Amíg te a városban voltál, kihoztuk szobádból az ingaórát és azzal játszottunk, pedig te azt megtiltottad.

Nem egyszer előfordult, hogy a kis Guidó valamit eltört, ilyenkor mindig töredelmesen bevallotta azt és az érte járó büntetést szívesen elszenvedte.

Nemcsak az igazmondásban, hanem másban is mindig úgy tett, mint ahogyan a kis Jézus tett volna. Az első szentáldozás napján a kis Jézus a szentáldozás után megsúgta neki, hogy nemsokára magához fogja venni és angyal lesz belőle. Úgy is lett. Tizenegy éves korában költözött az Úr Jézushoz, hogy mint angyal szolgáljon neki örökké.

Befejezésül mondjunk el egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet azokért, akiknek a becsületében kárt tettünk.

17. Mit kíván mennyei Atyád? X.

11. óra: Az Anyaszentegyház harmadik parancsa

Tárgyi cél. Az Anyaszentegyház harmadik parancsa: Önmehtagadás.

Jegyzet. A parancsok gyakran óhajtott pozitív módon való tárgyalása miatt kellett a tanítást így alakítanom.

Nevelői cél. Légy önmehtagadó!

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Hústól való megtartóztatás, péntek, szigorú böjti nap, kinek kell megtartani, ki van felmentve, önmehtagadás.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Gyuri érdekes dolgot álmodott. Álmában meghalt és lelke elindult a mennyország felé. Azonban mikor a kapuhoz ért, egy nagy csirkecomb az útját állta. Hiába iparkodott, nem tudott bejutni. Ekkor keserves sírásra fakadt. A sírásra kijött egy angyal és megmondta neki, hogy a csirkecomb azért akadályozza meg őt, mert nem tudott magának parancsolni és megette azt akkor, amikor nem szabad lett volna.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell parancsolnunk önmagunknak.

Előterjesztés. Élt egyszer egy Jancsi nevű kisfiú, aki nagyon szerette a mennyei Atyát. Nemcsak azt tette meg, amit a mennyei Atya parancsolt, hanem még azt is, amit ő maga parancsolt önmagának. Mit parancsolt hát ez a Jancsi önmagának? Minden reggel három szem cukrot kapott a kávéjához. A gyomra nagyon kívánta, sőt parancsolta, hogy mind a három kockát beletegye a kávéba. De Jancsi meg azt parancsolta magának, hogy csak kettőt, a harmadikat tegye félre. Így is tett. Karácsonykor, amikor már majdnem két kiló cukra volt, oda-

adta ezt egy szegény iskolatársának. Mivel Jancsi a test kívánságát, vagyis magát tagadta meg, ezért Jancsit önmegtagadónak nevezzük.

Megvilágítás. Ilyen önmegtagadást többfélet csinálhatsz.

1. Nagyon szereted a süteményt és vasárnap *délben nem eszel, hanem majd este.*

2. Nagyon *szeretnél elmenni játszani* és inkább egy könyvet veszel elő és *otthon maradsz.*

3. A jó Isten csak egy önmegtagadást kíván tőlünk az ételben: *pénteken* és szigorú böjti napon *ne együnk húst* vagy húsfélét.

Jegyzet. A hústól való megtartóztatás napjainak megjegyzésére alkalmas a következő kis verscske:

Ha hétéves múlt a gyerek,
Húsfélét már nem ehét.
Pénteken és ama napon,
Mikor szigorú böjt vagyon.
Íly nap a hamvazószerda,
Délig a nagyhét szombatja,
Három ünnep előnapja,
Minek neve vigília.
Nagyasszony, karácsony, pünkösd,
Ezen három ünnep neve,
Ha megtartod a parancsot,
Jutalmad Isten kegyelme.



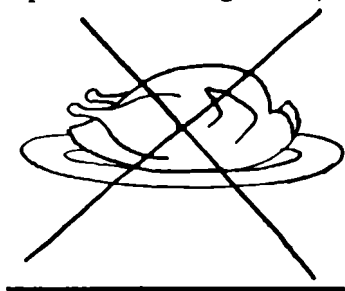
20. rajz.

Pénteken nem szabad húst enni. Az állatokat hajtó Pénteket rajzolhatjuk kézzel, a többit fehér krétával.

Aki pénteken vagy szigorú böjti napon húst vagy húsfélét eszik, az nagyon megbántja a mennyei Atyát.

Összefoglalás. A mennyei Atya azt kívánja, hogy *pénteken* tagadjuk meg magunkat és *ne együnk húsfélét*. — Aki mégis megeszi a húst, az nagyon megbántja a mennyei Atyát.

Begyakorlás. Most egy olyan rajzot fogunk rajzolni, amely emlékeztet arra, hogy mit nem szabad enni pénteken és szigorú böjti napon.



21. rajz.

Az Anyaszentegyház harmadik parancsa elleni bűn. Az egészet fehér krétával rajzoljuk, azután pirossal keresztül-húzzuk és erősen alá is húzzuk.

Tibi elfelejti, hogy péntek van és megeszi a sült kalbászt. Van-e bűne? Jóskának közben eszébe jut, hogy péntek van, de azt mondja, hogy most már mindegy, úgyis ettem. Igaza van-e? Marika nagy darab zsíros kenyeret eszik pénteken. Mekkora bűne van? Gyuri véreshurkát eszik, mert az nem hús. Van-e bűne? stb.

Alkalmazás. Tartsd meg szépen ezt a parancsot és pénteken s szigorú böjti napon ne egyél sohasem húst vagy húsfélét, de ezenkívül magadnak is parancsolj önmegtagadást. Az önmegtagadó gyermek a kísértő ördögöt is könnyebben le tudja győzni.

Vizsgáljuk meg csak, hogyan tartottuk meg az önmegtartóztatás parancsát. Feleljetek magatokban a következő kérdésekre: Pénteken húst ettél? Többször? — Most pedig kérjünk szépen bocsánatot a mennyei Atyától, mondjátok utánam: Édes mennyei Atyám! Bánom, hogy parancsodat nem tartottam meg és pénteken húst ettem és ezzel téged, mennyei Atyámat nagyon megbántottalak. Fogadom, hogy ezentúl nem fogok pénteken húst enni. Bocsáss meg nekem, édes jó Istenem. — Az őrzőangyalotoknak így kell megmondanotok: Pénteken húst ettem.

Megvizsgáljátok minden este a lelkiismereteket? Bocsánatot kértek a mennyei Atyától?

Érzelemkeltés. Egy szegény család legkisebb gyermeke volt Órgán Nelli. Édesanyja nagyon korán meghalt, édesapja ezért a kisgyermeket intézetbe adta. Az intézetben nagyon szerették Nellit. Barátságos, kedves gyermek volt. A legszebb tulajdonsága az volt, ahogy parancsolgatott önmagának.

Egy alkalommal finom, édes epret kapott. Csak úgy nevetett rá a tálból a csábító gyümölcs. Odahívta társait: Egyetek... egyetek... és a végén csak azt a pár törődött szemet ette meg, ami megmaradt.

Mikor beteg volt, sok cukrot, csokoládét kapott ismerőseitől. Tisztességtudóan az ajándékozó előtt megevett egy szemet, de a többről lemondott. Odaadta társnőinek. Az Úr Jézus nagyon kitüntette őt. Négyéves korában már áldozhatott. A szentáldozás után mozdulatlanul ült tolószékében: *a Jézuskával beszélgetett.*

Még nem volt ötéves, amikor meghalt. Nem félt a haláltól, hiszen ahhoz költözött, akit itt a földön olyan nagyon szeretett. Most már ott van az Úr Jézusnál a mennyek országában és imádkozik az elsőáldozó gyermekekért, különösen

azokért, akik az ő példáját követik: parancsolnak önmaguknak.

Befejezésül elmondunk egy Miatyánkot, azután csend lesz egy kicsit. Ezalatt mindenki ígér valami önmegtagadást a jó Istennek. Végül elmondjuk az Üdvözlégyet is.

18. Nem engedelmeskedtél

12. óra: A bűn

Tárgyi cél. A bűn: ellentmondás Istennek.

Nevelői cél: Inkább bármit is elszenvedni, mint Istent megbántani.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép az első emberpár bűnbeszéséről.

Megmagyarázandó fogalmak. Nem engedelmeskedik, tudva, akarva.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Egyszer egy kisfiúnak érdekes álma volt. Álmában az örzőangyallal beszélgetett. Az angyal azt kérdezte: Tudja-e, hogy mi a legnagyobb baj, ami az embert érheti? A kisfiú sok mindent elsorolt: ha meghalna apukája, anyukája, ha elvesztené a szemét, ha levágnák a lábát stb. De az angyal mindig csak azt felelte, hogy van ennél nagyobb baj is, — ha valaki nem engedelmeskedik a jó Istennek. — Már tanultatok, hogy mit kíván tőletek a mennyei Atya. Meg is vizsgáltatok magatokat, hogy megtettetek-e a parancsokat.

Célkitűzés. Ma azt fogom nektek elmondani, milyen fájdalmat okoz a mennyei Atyának az, aki nem teszi meg a parancsait.

Előterjesztés. Adámot és Évát Isten nagyon

szerette. Adott nekik paradicsomkertet, ahol nagyon jó dolguk volt: nem kellett nekik szenvedniök és meghalniok. Ádám és Éva nagyon boldogok voltak. Isten azt mondta Ádámnak: „A Paradicsom minden fájáról ehetsz, csak arról az egy fáról, amely a kert közepén áll, ne egyél. Ha arról eszel, meghalsz.” — De az ördög irigykedett az emberekre. Azért a kígyóban rejtőzködött és kérdezte Évát: „Miért nem esztek a Paradicsom minden fájáról?” Éva azt felelte: „Isten megparancsolta, hogy ne együnk annak az egy fának a gyümölcséből, mert különben meg fogunk halni.” De a kígyó azt mondta: „Dehogyan haltok meg. Ha esztek arról a fáról, olyanok lesztek, mint az Isten.” — Az asszony látta, hogy a fának szép a gyümölcse. Azért szakított és evett belőle. Azután adott férjének és az is evett a tiltott fának a gyümölcséből. Ádám és Éva tehát nem engedelmeskedtek az Isten parancsolatának. Ezzel nagyon megbántották a jó Istent, mert inkább hittek az ördögnek, mint Neki. A parancsot nem tartották meg, nem engedelmeskedtek, bűnt követtek el.

Megvilágítás.

1. *Bűn* — nem engedelmeskedik Istennek, azaz nem teszi meg, amit Isten parancsol.

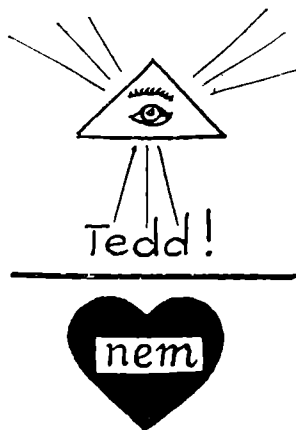
2. *Tudva* — összeüleink tudták, hogy nem szabad enni, mégis ettek. (Ha egy elgurult, tiltott gyümölcsöt ettek volna, amelyről nem tudták volna, honnan van, akkor nem vétettek volna.)

3. *Akarva* — nem kényszerítette őket senki sem, hanem maguk akartak enni.

35. *Ki követ el bűnt?* Bűnt az követ el, aki tudva és akarva nem engedelmeskedik az Isten parancsolatának.

4. *Nagyon* megbántották Istent. — Ez nagy bűn.

5. Amikor a parancsolatokról tanultatok,



22. rajz.

A bűn ellentmondás Istennek. A háromszöget és a sugárakat sárgával, a szemet és a felírásokat fehérrel, a szívet feketével rajzoljuk.

hallottátok, hogy vannak olyan parancsok, amelyeket ha nem tart meg valaki, csak kicsit bántja meg a jó Istent. Ez a kicsi bántalom — kis bűn.

36. *Egyenlő-e minden bűn?* Nem minden bűn egyenlő. Vannak nagy, vagyis halálos bűnök és kisebb, vagyis bocsánatos bűnök.

6. A mennyei Atyának nagyon fájt, hogy Ádám és Éva ilyen *hálátlanok és rosszak voltak*. Hálátlanok voltak, mert sok jót kaptak Istentől és mégis rosszat tettek. Rosszak voltak, mert inkább elhitték az ördög hazugságát, mint a jó Isten szavát.

Összefoglalás. Aki a mennyei Atyának *tudva és akarva nem engedelmeskedik, az bünt követ el*. Aki bünt követ el, az a mennyei Atyát *megbántja és Neki szomorúságot okoz*.

Begyakorlás. Mondjátok meg, hogy a következő példákban szereplők bünt követtek-e el vagy nem.

A kétéves Janika imádkozik és belemond más szavakat is, sőt a fejét jobbra-balra forgatja. (Nem, mert nem tudja, hogy Isten ezt tiltja.) Karcsi az iskolában imádság közben a hintalóra gondol és kinéz az ablakon. (Igen, mert már tudja, hogy ezt nem szabad tenni.) Pistának azt mondja az édesanyja, hogy a tanítás után menjen el a cipészhez és hozza haza a cipőket. Pista elfelejti édesanyja parancsát. (Nem, mert nem akarattal volt engedetlen.) Stb.

Alkalmazás. Amikor ti nagyobbak lettetek, okosabbak lettetek. Megtudtátok, hogy mit parancsol az Isten, azaz mit szabad és mit nem szabad tenni. De hozzátok is odasettenkedett az ördög, talán egy rossz gyerek képében vagy egy gondolat formájában és ti is inkább hittetek az ördögnek. Nem azt tettétek, amit az Isten parancsolt, hanem azt, amit az ördög mondott. Így megbántottátok a jó Istent. Engedetlen, rossz gyermekei lettetek a mennyei Atyának.

Erzelemkeltés. Heini Lengyelországban, Var-sóban született. Eleven, könnyen lelkesülő gyermek volt. Voltak rossz tulajdonságai és hibái is. De ő tudta, hogy ezzel a jó Istent megbántja, ezért erősen küzdött hibái ellen. Hibáit hitoktatójának és édesanyjának is elmondta:

— Hedvignek különböző csúfneveket adtam, pedig az nagyon fájt neki. A játékban sohasem engedtem.

Egyszer osztálytársának is elmondta hibáját:

— Tudod, nekem az a legnagyobb hibám, hogy ingerlékeny vagyok és nem tudok magamon uralkodni.

A csalásra is könnyen hajlamos volt.

— Hogyan sikerült a vizsga? — kérdezte az édesanyja.

— Nagyon jól, — felelt Heini — szomszédom nyitott könyvéből mindent szépen kiolvashattam.

De egészen megváltozott az első szentáldozás után.

— Most, mióta bejött a Jézuska a szívembe, a mennyország van bennem — mondta sugárzó arccal édesanyjának.

— Csak nagyon vigyázz magadra, kisfiam — felelte az édesanyja.

— Igen, vigyázok. Világért sem követek el bűnt, nehogy a Jézuskát megbántsam és elmenjen a szívemből.

Ezt az ígérte meg is tartotta. A kisgyermek erős akarattal el is tudta kerülni a bűnt, azután haláláig mindig az Úr Jézus kedves gyermeke maradt.

Befejezésül mondjuk el az Isten tízparancsolatát és ígérjük meg, hogy azt mindenkor megtartjuk.

19. Nem kellesz mennyei Atyádnak!

13. óra: A halálos bűn

Tárgyi cél. A halálos bűn és következményei.

Nevelői cél. Inkább bármit is elszenvedni, mint halálos bűnt elkövetni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép összüleink paradicsomkertből való kiűzetéséről.

Megmagyarázandó fogalmak. Halálos bűn, megszentelő kegyelem, istengyermekség, mennyország elvesztése, pokolbeli örök szenvedés.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Az angyalok voltak Isten legkiválóbb teremtményei. Értelmük kiváló volt, akaratuk jóra hajlott, szépek voltak, hatalmasok voltak és egyszer... egyszer csak a jó angyal

gonosz lett, a szép angyal csúnya lett, a mennyországából a pokolba került... nem kellett már Istennek. Mi okozta ezt a változást? Mi tette a szépet csúnyává? A jót gonosszá? A kedveset elvetetté?

Célkitűzés. Most ezt fogom elmondani.

Előterjesztés. Az angyal után a legkiválóbb teremtmények az emberek. Milyen szépek, okosak, jók, Isten előtt kedvesek voltak az első emberek: Ádám és Éva. De egy napon inkább hittek a hazug ördögnek, mint a jóságos Istennek és ezzel nagyon megbántották a jó Istent, azaz nagy bűnt követtek el.

A nagy bűnért súlyos büntetést kaptak. Miként a bűnös angyalok, úgy a bűnös emberek sem kellettek a jó Istennek. A mennyei Atya kizavarta őket a paradicsomkertből. Ettől fogva nagyon rossz sorsuk volt: sokat kellett szenvedniök és végül meg is kellett halniok. A mennyországba sem juthattak, mert Isten elvette tőlük a megszentelő kegyelmet és már nem voltak többé az Ő gyermekei.

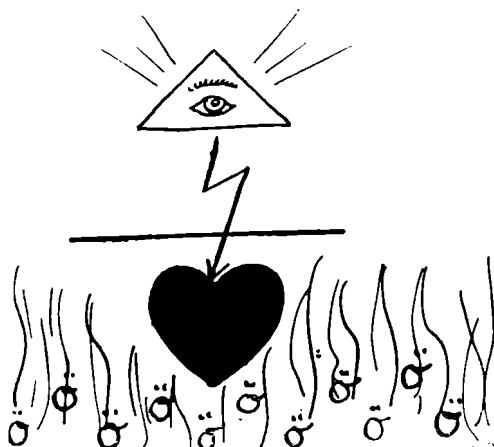
Mindezt a sok bajt a halálos bűn okozta.

Megvilágítás. Ádám és Éva

1. *nagy bűnt* követtek el, mert tudva és akarva nem engedelmeskedtek az Isten ezen fontos parancsának. Mintegy azt mondták Istennek: Nem parancsolsz nekünk, azt teszünk, amit akarunk.

2. *Súlyos büntetést* kaptak Istentől:

- a) *elvette tőlük a megszentelő kegyelmet;*
- b) *nem voltak többé Isten gyermekei* —
ők sem kellettek többé az Istennek, miként a vétkező angyalok;
- c) *bezárult előttük a mennyek országa;*
- d) *megérdemelték a poklot.*



23. rajz.

A halálos bűn következményeiről. Nincs kapcsolatban Istennel, a megszentelő kegyelemmel. Istennek nem kell, a mennyország el van zárva előle, poklot érdemel. A háromszöget és a sugarakat sárgával, a szemet fehérrel, a villámot pirossal, a szívet, elválasztó vonalakat és az Ő betűket feketével, a pokol tüzét piros és kék színnel rajzoljuk.

38. *Mit tesz Isten a jókkal és mit tesz a rosszakkal?* Isten a jókat megjutalmazza, a rosszakat pedig megbünteti, amint megérdemlik; Isten végtelenül igazságos.

3. Bűne *halálos bűn* volt. — Azért nevezzük halálos bűnnek, mert aki ilyen bünt követ el, annak a lelke meghalt az Isten számára és a pokol számára él.

4. Bűne *minden emberre átszállott*. — Minden ember ezzel a bűnnel jön a világra. Ez a bűn már rajta van a ma született kisgyermek lelkén is. Ezért ez a kisgyermek sem kell a menyneji Atyának és nem is fogadja gyermekének, amíg meg nem keresztelik.

39. *Hogyan ártott összeülek bűne mindnyájunknak?* Összeülek bűne úgy ártott mindnyájunknak, hogy a bűn és a büntetés minden emberre átszáll és mindenki ezzel a bűnnel jön a világra.

40. *Hogyan nevezzük azt a bűnt, amely összeüleinktől minden emberre átszáll?* Azt a bűnt, amely összeüleinktől minden emberre átszáll, eredeti bűnnek nevezzük.

5. A jó Istennek most is vannak fontos parancsai, amelyeket ha valaki nem tart meg, akkor halálos bűnt követ el. Így aki káromkodik, hazugságra esküszik, szentmisét elmulasztja, szemérmertlent gondol, beszél, néz vagy cselekszik, pénteken húst eszik.

A gonoszok büntetése: a *pokol*.

Hallottatok már börtönről? Ott vannak bezárva a rabok. Sok a falhoz van láncolva és sokat szenved. A pokol is egy börtön. Oda vannak bezárva a gonoszok úgy, hogy onnan soha ki nem jöhetnek. Sokat szenvednek, mert örök tűzben égnek, de soha el nem éghetnek. Kiabálnak, ordítognak, fogaikat csikorgatják a fájdalomtól és dühtől, de ezzel mitsem használnak, a tűzük nem lesz kisebb, a pokolból ezzel ki nem szabadíthatják magukat. Most már hiába minden, örökre itt kell maradniok, nem láthatják meg soha az Istent, mennyei Atyjukat, az Úr Jézust, a Szentlelket, Szűz Máriát, a jó angyalokat és szenteket.

62. *Mivel bünteti Isten a gonoszokat a pokolban?* Isten a gonoszokat a pokolban örökké tartó kinnal bünteti meg, ők sohasem láthatják Istent és örök tűzben szenvednek.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy aki fontos dologban tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsolatának, az nagy bűnt

követ el. Ezt a bűnt halálos bűnnek is nevezzük. Aki halálos bűnt követ el, attól a mennyei Atya elveszi a megszentelő kegyelmet. Az ilyen már nem gyermeke a mennyei Atyának és ezért nem juthat a mennyországba, hanem a pokolban kell örökké szenvednie.

Begyakorlás. Egy gyermek egy hónapon át nem imádkozik. Halálos bűne van-e? Sanyi véletlenül pénteken húst eszik. Van-e halálos bűne? Stb.

Alkalmazás. Ha halálos bűnt követtél el, azaz akarattal csúnyát mondtál a jó Istenre, Jézusra, Szűz Máriára vagy a szentekre — akarattal megesküdtél a hazugságra — akarattal elmulasztottad a vasárnapi szentmisét — akarattal gondoltál, beszéltél, néztél, cselekedtél szemérmetlen dolgokat — akarattal megetted a húst pénteken — akkor te is nagyon megbántottad a mennyei Atyát és nem kellesz neki éppen úgy, mint nem kellettek neki a vétkes angyalok, Ádám és Éva és a többi rossz emberek. Ha nem akarnál megjavulni, akkor sohasem engedne maga elé és a pokolba taszítana azok közé a gonoszok közé, akiket követtél.

Érzelemkeltés. Még a francia-német háborúban történt, hogy a Le Mans-i csatában egy német katona halálosan megsebesült. A tábori lelkész odament hozzá és megkérdezte tőle, hogy nem kíván-e meggyónni.

— Köszönöm, lelkiatyám, — felelt a katona — nem nyugtalanítja semmi sem a lelkemet. Két nappal ezelőtt gyóntam. De két kívánságom lenne.

— Csak mondd, kedves fiam, — felelte a tábori lelkész — ha megtehetem, mindkét kívánságodat teljesítem.

— Az első kívánságom az, — kezdte a katona — hogy nagyon szeretném utoljára az Úr Jézust magamhoz venni.

— Meglesz — felelte a lelkiatya.

— A másik kívánságom az, hogy ha meghaltam, vegye le a nyakamról a fehér nyakkendőmet és küldje el drága édesanyámnak azzal az üzenettel, hogy fogadásomat halálomig megtartottam. Édesanyám az első szentáldozáskor fehér nyakkendőt adott rám és én akkor megfogadtam, hogy sohasem fogok halálos bűnt elkövetni és ameddig a fogadásomat megtartom, addig a fehér nyakkendőt nem teszem le. A jó Isten segítségével sikerült is ezt mostanáig megtartanom.

Az erőselelkű katona azután szépen, ájtatosan megáldozott, majd tisztán megőrzött lelkét visszaadta annak, akinek azt büntelenül megőrizte: mennyei Atyjának.

Befejezésül mondjuk el a Hiszekegyet.

20. Jézus megkönyörült rajtad

14. óra: A megváltás

Tárgyi cél: Megváltás.

Jegyzet: Ezt az órát igyekezzünk minél ünnepélyesebbé tenni. Katolikus iskolában a fali keresztre hozassunk pár szál mezei virágot. Községi iskolába vigyünk magunkkal keresztet erre az órára és helyezzük az asztalra virágokkal földíszítve. Az oktatás megfelelő helyén énekeljük el a „Keresztények sirjatok” és „A Keresztfához megyek” kezdetű énekeket. A végén mondjunk saját szavainkkal köszönő imát a keresztfeszített Megváltónak, hogy szenvedéseivel és kereszthalálával megváltott, a pokoltól megszabadított és a mennyek országát megnyitotta előttünk.

Nevelői cél. Köszönd meg gyakran az Úr Jézusnak, hogy megváltott.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép Jézus kereszthaláláról.

Megmagyarázandó fogalmak. Bűnök engesz-

telése, Isten Fia cselekedetei, megváltás, következmények.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Ádámot és Évát Isten kiűzte a paradicsomkertből. Ettől fogva nagyon rossz sorsuk volt. Sokat szenvedtek. Betegségek gyötörték testüket, amelyeket eddig nem ismertek. Sokat fáradtak és dolgoztak, hogy megélhessenek, mert a föld már nem termett olyan könnyen, mint azelőtt. A lelkük is bánatos volt. Most már nagyon bánták, hogy a jó Isten parancsát nem tartották meg. A nagy bánatukban csak egy vigaszuk volt. Mielőtt Isten kiűzte volna őket a paradicsomkertből, megígérte nekik, hogy majd egyszer megszabadulnak a bűnüktől.

Célkitűzés. Most azt fogom elmondani, ki szabadította meg az embereket a bűneiktől.

Előterjesztés. A mennyországban az Atya, Fiú és Szentlélek látták, hogy az embereknek milyen rossz a sorsuk a bűn elkövetése után. Meg is sajnálták az embereket.

A Fiú-Isten ekkor azt mondta az Atyának: Lemegyek az emberekhez, megtanítom a jóra őket, eleget teszek bűneikért, megtisztítom a lelküket és megnyitom számukra a mennyországot. Az Atya örömmel vette a Fiú szavát. A Fiú-Isten valóban emberré lett. Betlehemben megszületett. A Boldogságos Szűz Mária lett az édesanyja. Őt pedig Jézusnak, vagyis Megváltónak nevezték. Mikor felnőtt, prédikált az embereknek: Legyetek jók, ne kövessetek el bűnt, tegyétek meg, amit Én mondok és Én megtisztítom lelketeket a bűnöktől; újra Isten gyermekeivé teszlek titeket és bevezetlek benneteket a mennyek országába. De az emberek nem hallgattak Jézusra, hanem gyűlölték, üldözték Őt, sőt a végén elfogták, iszonyúan megkínózták és a kereszten megölték.

Jézus nem ellenkezett, pedig csak egy szavába került volna és akkor az ő üldözői mind meghaltak volna és Ő szabad lett volna. De nem tette. Ő szenvedni akart és meghalni, mert tudta, hogy akkor a mennyei Atya megbocsát az embereknek és visszafogadja őket gyermekeiknek. Így is lett. Jézus Krisztus sok-sok szenvedéséért és haláláért a mennyei Atya megbocsátott nekünk, bűnös embereknek.

Megvilágítás.

1. Az emberek nagyon *nagy bűnöket követtek el* és ezzel a jó Istent nagyon megbántották.

2. A bűnös emberek *nem tudtak olyan nagy jót tenni, mint amilyen nagy rosszat tettek*. Így nem tudták a mennyei Atyát megengesztelni. (Pl. Aki valamely gödörbe esett, nem tudja magát a hajánál fogva kihúzni.)

3. Jézus Krisztus, a Fiú Isten, teljesen bűn nélkül volt. *Minden tette kedves volt Isten előtt*. Ő már tudott segíteni az embereken.

4. Segített is rajtunk úgy, hogy *amit nekünk kellett volna elszenvednünk, azt Ő maga szenvedte el*. Így megváltott minket.

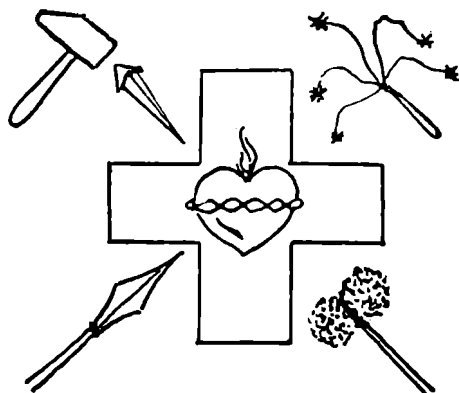
5. Jézus halála után *a mennyei Atya megbocsátott a bűnös embereknek*:

a) *visszaadta a megszentelő kegyelmet és ezzel visszafogadta őket gyermekeiknek,*

b) *elengedte a pokolbeli büntetést,*

c) *megnyitotta a mennyország kapuját.*

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az emberek *nem tudtak* a sok bűnért, amelyet elkövettek *elégítetelt adni*. — Isten Fia, Jézus Krisztus jött el a földre, szenvedett és meghalt helyettünk és ezzel *megváltott minket*. A mennyei Atya *visszaadta a megszentelő kegyelmet*, visszafogadta az embereket gyermekeiknek, elengedte a pokolbeli büntetést és *megnyitotta a*



24. rajz.

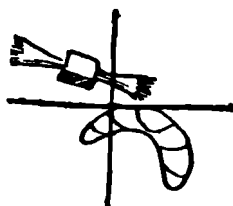
A Megváltó szenvedéseiről. A keresztet sárgával, a szívet pirossal, a töviskoszorút barnával, a többi fehérrel rajzolhatjuk.

mennyország kapuját, amely Ádám és Éva vétke óta zárva volt az emberek előtt.

Begyakorlás. Kiket váltott meg Jézus? Csak Ádám és Évát? A halála után élőket is? Téged is? Stb.

Alkalmazás. Légy hálás az Úr Jézusnak, hogy kínszenvedésével és halálával megváltott téged is. Valahányszor kereszt előtt mégy el, gondolj mindig Megváltódra. Vedd le szépen a sapkádát (vess ájtatosan keresztet). Mondd el szépen ezt a fohászimát: Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged, mert a Te szent kereszted által megváltottad a világot. — Mivel Jézus Krisztus pénteken szenvedett és halt meg, ezért nem szabad pénteken húst vagy húsfélét enni. Ez a mi köszönetünk az Úr Jézusnak a megváltásért. Tartsd meg mindig pontosan ezt a parancsot. Még kedvesebb köszönet lenne az, ha önmehtagadást végeznél. Ezzel egyben a lelkedet is ékesítenéd a szentáldozásra. De erről majd később fogok beszélni.

Most vegyék elő a füzeteket és egy egészen külön lapra fogunk rajzolni egy képet, amely emlékeztet titeket az önmegtagadásra. Valahányszor önmegtagadást végzel, mindannyiszor egy keresztet tehetsz a kép alá.



24/a. rajz.

Az önmegtagadásról. A kiflit sárgával, a szaloncukrot pirossal, az áthúzó vonalakat késsel rajzoljuk.

Érzelemkeltés. Péterke olyan volt, mint a legtöbb gyermek. Eleven, vidám, játékos. De a mellett szorgalmasan tanult. Péterkének az volt a legnagyobb bánata, hogy apja vallástalan volt, nem gyónt, nem áldozott, misére nem ment, nem imádkozott, stb.

Péterke minden este elmondta a rózsafüzért édesapja megtéréséért és minden tized után így imádkozott: Térítsd meg, Jézuskám, apukámat! Áldozatot is hozott ezért: ha édességet vagy gyümölcsöt kapott, felét a szegényeknek adta. Mikor Péterke már áldozó lett, a szentáldozás után mindig imádkozott, hogy Jézus térítse meg az ő édesapját. Egy szentáldozás után Péterke úgy érezte, mintha a Jézuska ezt kérdezte volna tőle:

— Meghalnál-e azért, Péterke, hogy az édesapád megtérjen?

— Igen, igen — felelt örömmel Péterke.

— Akkor is, ha sok szenvedésbe kerülne ez neked?

— Ha segítesz, Jézuskám, én kész vagyok erre.

Nemsokára Péterke súlyosan megbetegedett

A plébános bácsi mindennap eljött hozzá és megáldoztatta. Hiába volt az orvos minden igyekezete, Péterke mindig rosszabbul lett. Mikor már nagyon közel érezte a halálát, odahúzta magához édesapját és ezt súgta a fülébe:

— Viszontlátásra, apukám, az égben. Teérted halok meg. — Péterke halála, áldozata nem volt hiábavaló, édesapja megtért és kisfia helyét foglalta el az áldoztatórácsnál.

Most álljatok fel! Mindenki nézzen a keresztre! Meg fogjuk köszönni az Úr Jézusnak, hogy szenvedésével és halálával megváltott minket. Mondjátok utánam: Édes Jézusom, hálás szívvel megköszönöm, hogy olyan sokat szenvedtél és meghaltál értem. Ha Te nem váltottál volna meg engem, sohasem láthattam volna meg mennyei Atyámat. Köszönöm, hogy szenvedésseddel és haláloddal visszaszerezted nekem a megszentelő kegyelmet, megszabadítottál a pokoltól és megnyitottad nekem a mennyországot.

Befejezésül mondjuk el a fájdalmas rózsafüzér egy tizedét.

(Akit érettünk keresztre feszítettek.)

21. Jézus megszánt téged

15. óra: A bűnbánat szentsége

Tárgyi cél. Bűnbánat szentsége.

Nevelői cél. Légy hálás az Úr Jézusnak a bűnbánat szentségeért.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép: Jézus megjelenik apostolainak és elrendeli a bűnbánat szentségét.

Megmagyarázandó fogalmak. Bűnbocsánat, apostolok hatalma, átszáll a püspökökre és az áldozópapokra, gyónóknak megbocsátják, megtartás.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Mikor Jézus a kereszten meghalt és a lelke elhagyta a testét, akkor a lelke leszállott a pokol tornácára, vagyis előcsarnokára. Ott már a jó lelkek vártak Jézusra. Ezek a jó lelkek nem mehettek be a mennyországba, mert a lelkükön még ott volt az eredeti bűn. Mikor Jézus megváltotta az embereket, lett ám nagy boldogság a pokol tornácában. Képzeltetek, hogy milyen örömmel fogadták ezek a jó lelkek az Úr Jézust. Hát még mekkora lehetett ez az öröm akkor, amikor az Úr Jézussal együtt bemehettek a mennyek országába. — Dehát minden ember bemehet most már Jézus halála után a mennyországba?

Célkitűzés. Most azt fogom elmondani, mit kell tennie a bűnös embernek, hogy a mennyországba juthasson.

Előterjesztés. Jézus feltámadása után megjelent apostolainak, akik abban a szobában voltak bezárkózva, amelyben az utolsó vacsora volt. Azután rájuk lehelt és így szólt a meglepett apostoloknak:

— Vegyétek a Szentlelket, akiknek megbocsátjátok a bűneiket, meg lesz bocsátva, akiknek megtartjátok, meg lesznek tartva.

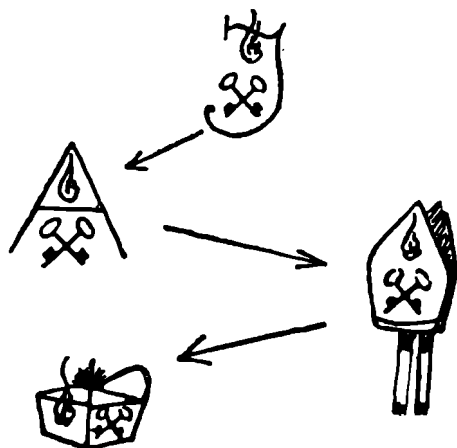
Megvilágítás.

1. **Jézus: Isten, mindenható, tehát *hatalma van a bűnök megbocsátására* és akinek Jézus megbocsátott, annak a lelkéről a Szentlélek Isten letörölte a bűnt.**

2. **Ezt a *hatalmat megadta az apostolainak is.* (Megadhatta, mint ahogyan egyszer Szent Péternek megadta azt a hatalmat, hogy a vizen járjon.)**

3. **A hatalom az *apostolokról átszállott a püspökökre*, mert az apostolok ezt a hatalmat éppúgy átadták, mint ahogyan nekik Jézus is átadta.**

4. A püspökök viszont *átadták ezt a hatalmat az áldozópapoknak*. Amikor a püspök bácsi pappá szentelt, feltette a kezét a fejemre és ezt mondta: Vedd a hatalmat . . .



25. rajz.

A bűnbocsátás hatalma átszállott az Úr Jézusról az apostolokra, püspökökre, áldozópapokra. A J betűt és a kulcsokat sárgával, az A betűt és a lángnyelveket pirossal, a többi fehérrel rajzoljuk.

5. Az apostolok, a püspökök és az áldozópapok megbocsátották és megbocsátják most is a bűnöket azoknak, akik megteszik, amit Jézus kíván: *bűneiket nekik töredelmes szívvel meggyónják*.

107. *Mi végett rendelte Krisztus Urunk a bűnbánat szentségét?* Krisztus Urunk a végett rendelte a bűnbánat szentségét, hogy a pap Isten helyett megbocsáthassa a keresztség után elkövetett bűnöket.

6. Akik nem gyónnak meg, azoknak a bűneit *nem bocsátják meg, vagyis megtartják*. Ezeknek a bűneik a mennyek országában is meg

vannak tartva, vagyis a bűneiket a mennyei Atya sem bocsátja meg.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az Úr Jézus az *apostoloknak hatalmat adott, hogy az emberek bűneit megbocsáthassák.* Az apostolok meg is bocsátották azoknak a bűneit, akik azt *bűnbánattal meggyónták.* Ez a hatalom azután az apostolokról *a püspökökre, a püspökökről az áldozópapokra szállt át.*

Begyakorlás. Mire adott Krisztus Urunk az apostoloknak hatalmat? Kiknek bocsátották meg az apostolok a bűneiket? Kikre szállott át ez a hatalom? Stb.

Alkalmazás. Legyetek hálásak az Úr Jézusnak, hogy nektek a bűnbánat szentségét rendelte, amely által megszabadulhattok bűneitektől. Hálátokat megmutathatjátok azzal, hogy:

1. nagyon szorgalmasan és pontosan jártok el a még hátralevő előkészítő oktatásokra,

2. a gyónásra mindig rendesen készültök el,

3. legyetek hálásak a tisztelendő bácsiknak is, akik télen és nyáron, hidegben és melegben, jó és rossz időben, reggel, délután vagy akár este is ott ülnek a gyóntatószékben és várják a gyónókat. Egyszer majd titeket is várni fognak. Mutassátok meg hálátokat azzal, hogy mikor az utcán tisztelendő bácsival találkoztok (még ha nem is ismernétek őt — városban gyakran előfordul), szép Dicsértéssel köszöntitek.

Érzelemkeltés. Albert vad, pajkos, minden csínyre kapható gyermek volt. Ő maga is vádolta magát naplójában:

— Semmirekellő, dacos kölyök vagyok. Lusta vagyok, akit reggel nem lehet kivonszolni az ágyból.

Bármennyire is haszontalan volt Albert, bűneit mindig töredelmes szívvel megbánta. Minden nagyobb hibája után elsietett lelkiatyjához és bűneit

töredelmesen és őszintén meggyónva lelkét mindig megtisztította.

Játszópajtásai között voltak olyanok, akik a gyónást elcsavarogták. Ezeket Albert szép szóval rábírta arra, hogy bűneiket megbánják és meggyónják és így újra Isten kedves gyermekei legyenek.

Nagyon fájt neki, hogy oly sok ember nem törődik a szentgyónással és azt hosszú ideig elmulasztja. Ezeknek megtéréseért mindennap elimádkozott egy tizedet a rózsafüzérből.

Mikor nagyon beteg lett, azonnal a gyóntató-atyját kérte magához. Ismét meggyónta minden bűnét szépen, ájtatosan. Mikor a szentgyónást elvégezte, megnyugodott. Most már nem érheti baj, hiszen a lelke tiszta. Mosolygó arccal megcsókolta a feszületet és elindult a mennyei boldog hazába.

Befejezésül imádkozzunk el mi is egy tized rózsafüzért (Aki érettünk a nehéz keresztet hordozta) azoknak a megtéréseért, akik már régóta elhanyagolják a bűnbánat szentségének a felvételét.

22. Mit kíván Jézus? I.

16. óra: A lelkiismeretvizsgálat

Tárgyi cél. Lelkiismeretvizsgálat.

Nevelői cél. Pontosan vizsgálj meg lelkiismeretedet.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — a begyakorláskor készített rajzok, mint lelkitükör, verses lelkitükör.

Megmagyarázandó fogalmak. Szentlélek segítségével hívása, lelkiismeretvizsgálat, mit kell megjegyezni a halálos bűnről.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Az Úr Jézus mellé jobbról is, balról is egy másik keresztre egy-egy gonosztevőt feszítettek fel. Jézus az egyiknek megbocsátotta a bűneit, a másiknak nem. Az apostolok sem bocsátották meg minden ember bűnét, ugyanúgy a püspökök és áldozópapok sem. Kinek a bűnét bocsátják meg a papok és kinek nem? Megbocsátják azoknak a bűnét, akik a bűneiket megvallják, vagyis megmondják. De hogyan mondja meg a bűnét az, aki azt sem tudja, hogy mi a bűne.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogy tudhatja meg az ember, hogy milyen bűne van.

Előterjesztés. Elt egyszer egy szentéletű remete, akinek Medárd volt a neve. Ennek a remetének volt egy tehénkéje, amely neki jó tejet adott. A remete minden reggel kihajtotta a tehenet a legelőre, azután otthagyta. Estefelé megfigyelte, hogy mely irányban szál a tehén nyakára akasztott csengő. Abba az irányba ment el a tehenét megkeresni. Nemsokára meg is találta, hazavezette, megfejte és már készen is állott a remete egyszerű, de egészséges, jó vacsorája: a frissen fejt tej.

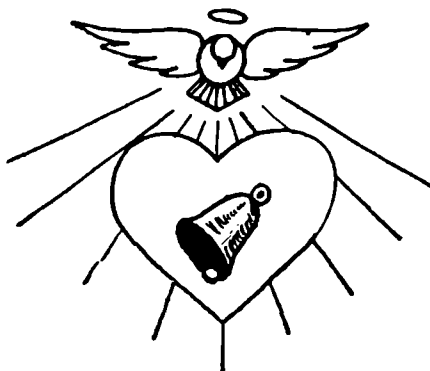
Történt egyszer, hogy egy rabló járt arra és mikor az őrizetlen tehenet meglátta, elhatározta, hogy ellopja. Rögtön el is vezette a tehenet. Igen ám, de a csengő nagyon csengett. Hamar betömté fűvel, de akkor is csengett. Leakasztotta a tehén nyakáról és beletette a tarisznyájába, de a csengő még akkor sem hallgatott. Na, a rabló is látta, hogy itt Isten keze játszik közbe, szépen visszavezette a tehenet a remetéhez.

A jó Isten nekünk is adott egy ilyen csengőt. De ennek a csengőnek a hangját nem a fülünkben, hanem a szívünkben halljuk. Ez a csengő megszólal bennünk és nem azt mondja, amit a többi csengő, hogy „kling-klang”, hanem meg-

mondja, hogy milyen bűnöket követtünk el. Ezt a csengőt fogjuk ma megszólaltatni.

Megvilágítás.

Ezt a csengőt, amely a szívünkben van, úgy hívjuk, hogy: *lelkiismeret*. A lelkiismeretünket kell tehát megkérdeznünk, hogy milyen bűneink vannak.



26. rajz.

A lelkiismeret Istentől kapott csengő a lelkünkben. A galamb feletti fényt és a sugározást, valamint a szívben levő csengőt sárgával, a galambot fehérrel, a szívet pedig pirossal rajzoljuk. A szív belsejét ne színezzük ki.

1. A lelkiismeret szavát meghallgatni nem könnyű dolog, de van nekünk egy segítőnk, akinek segítségével minden sikerül. Ez a *segítő maga a Szentlélek Úristen*. Legelőször tehát az Ő segítségét kérjük: Jöjj el Szentlélek Úristen és segíts meg engem, hogy minden bűnömre vissza tudjak emlékezni. Vegyétek elő az imakönyveteket! Keresük ki azt az imádságot, amelynek a címe: A szentgyónás előtt vagy a Szentlélek segítségül hívása. (Olvassuk el az imádságot közösen mondatról-mondatra és magyarázzunk meg minden mondatot külön-külön.)

Jegyzet: A kisebb gyermekek részére a Szentlélek segítségül hívására alkalmas a következő kis verses ima is:

Jöjj el Szentlélek Úristen,
Segíts meg engem,
Hogy az én rút bűneimet
Megismerhessem.

109. Mit kell cselekednünk, amikor a bűnbánat szentségére előkészülni akarunk? Amikor a bűnbánat szentségére előkészülni akarunk, a Szentlélek segítségét kell kérnünk.

2. Mikor már a Szentlélek Úristen segítségét kértük, akkor szépen feladjuk lelkiismeretünknek a kérdést és várjuk, hogy mit felel.

Jegyzet: A lelkiismeretvizsgálatra kisebb gyermekeknél két módot tartok a legalkalmasabbnak. Az egyik a rajzos lelkitükör, a másik a verses lelkitükör. Mindkettőt közlöm, alkalmazza a hitoktató azt, amelyiket jobbnak gondolja.

a) Vegyük csak elő a rajzos füzetünket (vagy még jobb, ha a hitoktató ezeket a rajzokat negyedíves rajzlapokra élénk színekkel levácsolja és a táblára kifüggeszti) és nézzük meg sorra a képeket. Kérdezzük meg magunkat úgy, mint a parancsolatoknál tettük. Mindenki jól figyeljen, hogy mit felel a lelkiismerete.

b) Figyeljetelek csak, most egy kis verset fogok elmondani. Amikor megállok, akkor mindenki gondolkodik a kérdésen és megfigyeli, hogy mit felel a lelkiismerete. (A verset a következő órákon olyképen tanítjuk be, hogy a megfelelő helyen, az egyes versszakok után maguk is megálljanak.)

Imádkoztál-e mindennap
Szépen, ájtatosan?

Nem mondtad ki Isten nevét
Csúnyán, haragosan?

Vasárnapon, ünnepnapon
Szentmisére mentél?

Jó szüleid parancsának
Engedelmeskedtél?

Gyerekeket nem csúfoltad?
Nem bántottad őket?

Nem gondoltál, néztél, tettél
Szemérmertlenséget?

Elrontottad más holmiját?
Vagy tán el is loptad?

Hazugságot, árulkodást
Ugy-e, hogy kimondtad?

Pénteken vagy tiltott napon
Talán húst is ettél?

Gondolj Jézus keresztiére,
Bánd meg, hogy vétettél!

110. Miről gondolkozunk akkor, amikor a lelkiismeretünket megvizsgáljuk? Amikor a lelkiismeretünket megvizsgáljuk, akkor arról gondolkozunk, hogy milyen bűnöket követtünk el.

3. Azokat a bűnöket, amelyekre a lelkiismeretetek azt mondja, hogy elkövettétek, jól jegyezzétek meg, mert azokat a szentgyónáskor meg kell mondanotok a lelkiatyának.

Jegyzet. A bűnök leírását tekintve megoszlanak a vélemények. Nem érzem magam illetékesnek, hogy a vitát eldöntsem. Véleményem szerint minél kisebb a gyermek, annál kevésbé alkalmas az írástudománya a leírásra. Miközben kusza írásának elolvasásával küszködik, elsikkad a gyónás lényeges része: a bűnök töredelmes megvallása. A leírás szükségessége sem vitatható. Ha a gyermek nem említi halálos bűnt és alapos gyanúnk van rá, hogy egyik vagy másik halálos bűnt elkövette, akkor kérdezzük meg e felől. (Hiszen csak ötféle halálos bűn van, amit a gyermek elkövethet.) Ha egyik vagy másik bocsánatos bűnt nem említi — még ha akarattal is hagyná ki (ami nagyon ritkán fordul elő) — akkor is érvényes lenne a szentgyónása.

Azokat a bűnöket, amelyekre a lelkiismeretetek azt mondja, hogy nem követtétek el, *nem kell megjegyeznetek*, mert azokat nem is kell megmondanotok a lelkiatyának.

4. A halálos bűnökről azt is meg kell mondani a szentgyónáskor, hogy *hányszor követtétek el*.

111. Mit kell magunknak a halálos bűnökről különösen megjegyeznünk, amikor a lelkiismeretünket megvizsgáljuk? Amikor a lelkiismeretünket megvizsgáljuk, a halálos bűnökről különösen meg kell magunknak jegyeznünk, hogy hányszor követtük el azokat.

Jegyzet. Az első szentgyónásnál megelégedhetünk általánosabb kifejezésekkel, mint pl. igen sokszor, többször, kevésszer stb. A későbbi gyónásoknál azonban határozottabb kifejezéseket követelünk.

A halálos bűnök számát vagy biztosan tudod: pl. szentmisét mulasztottam (hétéves kor óta!) háromszor. Vagy csak körülbelül tudod és akkor így kell mondanod pl.: káromkodtam kb. egy hónapban kétszer.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, *hogyan kell a lelkiismeretünket megvizsgálnunk.* Először a *Szentlélek Isten segítségét kérjük, azután sorra vesszük a képeket* (versszakokat) és *megkérdezzük a lelkiismeretünket, hogy elkövettük-e azokat a bűnöket.* Azokat a *bűnöket*, amelyekre a lelkiismeretünk azt mondja, hogy elkövettük: *jól meg kell jegyeznünk*, mert azokat a szentgyónáskor a lelkiatyának meg kell mondanunk. A *halálos bűnökről* azt is tudnunk kell, hogy *hányszor* követtük el azokat.

Begyakorlás. Rámutatunk egy-egy képre és megkérdezzük a gyermekeket: mit kérdezel a lelkiismeretedtől, ha erre a képre nézel? Miért van ez a kép pirossal aláhúzva? (Mert az halálos bűn.) Mit kell a halálos bűnről magunknak megjegyeznünk? stb.

Alkalmazás. Az első szentgyónás napján — a szentgyónás előtt — otthon vonuljatok félre a szobába. Kérjétek meg szüleiteket, hogy senki se zavarjon titeket. Azután most már a szentgyónás előtt pár órával utoljára, nagyon komolyan, vizsgáljátok meg a lelkiismereteket.

Először imádkozzatok el az imádságot a Szentlélek Úristenhez (Jöjj el Szentlélek Úristen...), azután sorra nézzétek meg a képeket (mondjátok el a verset), minden kép után (minden versszak után) álljatok meg és gondolkodjatok, hogy azt a bűnt elkövettétek-e vagy nem. Azokat a bűnöket pedig, amelyekre a lelkiismeretetek azt mondja,

hogy elkövettétek, jól jegyezzétek meg, ugyanúgy a halálos bűnökről azt is, hogy hányszor követtétek el. Mindezt nagyon szépen és rendesen kell csinálnotok, különben nem kaptok az Úr Jézustól bocsánatot. — Mától kezdve mindennap okvetlenül vizsgáljátok meg a lelkiismereteket mielőtt lefeküsztok és valljátok meg bűneiteket őrző angyalaitoknak. Ha ezt megteszitek, akkor majd a szentgyónás előtt nagyon könnyű lesz bűneiteket megvallani a lelkiatyának.

Erzelelmeltés. Jancsi az árvaházban nevelkedett. Nem ismerte sem atyját, sem anyját. Mikor első szentáldozók lettek az árvaházi gyermekek, mindegyikhez bejött vagy az egyik élő szülője, vagy valamelyik rokona, csak Jancsihoz nem jött senki. Ezért nagyon szomorú volt egész délelőtt. A jó Timót atya meg is sajnálta Jancsit és így szólt hozzá:

— Ne szomorkodj, Jancsi! Délután meg fogod látni az édesapádat.

— Édesapámat? — hüledezett Jancsi. — Hiszen meghalt! Hogyan láthatnám meg?

— Majd meglátod! — felelte vissza titokzatosan Timót atya. Délután az elsőáldozási ünneplő ruhában türelmetlenül várta Jancsi Timót atyát. A mondott időben Timót atya meg is jelent, kézenfogta Jancsit és egy hatalmas épülethez vezette, amely nem volt más, mint egy börtön. Jancsi ugyancsak elcsodálkozott.

— Itt van az én apám? — kérdezte.

— Igen, itt, — felelt Timót atya — már évek óta!

Bementek a börtön épületébe. A börtönőr már várta őket és elvezette egy vasrácsos szobácskához, amelyben egy őszhajú rab ült. Ez a rab volt Jancsi édesapja, aki egy gyilkosságért már évek óta bűnhődött a börtönben.

— Fiam, szegény kisfiam, — kezdte a rab

apa a beszédet — micsoda szégyen neked, hogy apád gyilkos. Bocsáss meg nekem, hiszen neked is megbocsátott az Úr Jézus.

Jancsi egy szót sem tudott szólni, csak csendesen sirdogált.

— Látom, ma voltál elsőáldozó; — folytatta az apa — emlékszem az én első szentáldozásomra, akkor még én is jó voltam. Mégis ide kerültem, mert azután nem törődtem a gyónással és az áldozással. Amikor az iskolával gyónni mentünk, rendetlenül végeztem a szentgyónást. Nem is vizsgáltam meg a lelkemet, hanem csak mondtam egypár bűnt, ami éppen eszembe jutott, azután nemcsak ebben, hanem másban is hanyag lettem. Lelkem eldurvult és a végén ide jutottam.

Jancsi megilletődve hallgatta apja vallomását. A rab apa azután kérő szavakkal fejezte be a beszélgetést:

— Fiam, légy jó és rendes gyermek! Szeresd nagyon a jó Istent. Szentgyónásaidat és szentáldozásaidat végezd nagyon buzgón és ájtatosan, nehogy te is ide juss, ahova a te szegény, meggondolatlan apád jutott. Igérd meg nekem, hogy megteszed, amire kértelek!

— Igérem! — szólt Jancsi halkán, meghatottan. Azután szőke fürtös fejét odadugta a rács-hoz. A rab apa remegve dugta ki azon valamikor gyilkos, de most már imárahajló kezét és szelíden megsimogatta az ártatlan gyermekfejet.

Befejezésül indítsuk fel magunkban a hitet, reményt és szeretetet.

23. Mit kíván Jézus? II.

17. óra: A bánat

Tárgyi cél. Bánat.

Jegyzet: A kis elemistáknál nem tartom szükségesnek, hogy a bánat természetes és természetfeletti, tökéletes és kevésbé tökéletes megkülönböztetéséről beszéljünk. Ezért ezt elhagytam.

Nevelői cél. Töredelmesen bánd meg bűneidet.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Lélek fájdalma, nélküle nincs bocsánat.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Egyszer a tisztelendő bácsi megkérdezte a gyermekeket, mit tehet meg Isten? Isten mindent megtehet — felelték a gyermekek. Hát, gyermekek! Mit szólnátok ahhoz, ha azt mondanám, hogy van valami, amit a jó Isten sem tehet meg. Olyan nincsen! — kiáltották vissza egyhangúan. — De van! És ma éppen erről akarok nektek beszélni.

Célkitűzés. Ez a bűnbánat szentségének legfontosabb része: a bánat.

Előterjesztés. Petike az első szentgyónásra készült. Otthon az édesanyja mesélt neki az Úr Jézus sok-sok szenvedéséről. Elmondta, hogyan ostromozták meg, hogyan koronázták meg töviskoronával, hogyan vitették vele a nehéz keresztet, hogyan verték kezébe és lábába a durva, nagy szegeket. Petike szomorúan hallgatta mindezeket és sokáig gondolkodott rajta. Később, mikor már édesanyja nem volt benn a szobában, levette a falról a feszületet, azután egy fogóval kihúzta a szegét az Úr Jézus kezéből. Édesanyja éppen akkor jött be. Csodálkozva nézett kisfiára. — Na, ez már nem fáj a Jézuskának — mondta Petike. Édesanyja azután megmagyarázta neki, hogy a

keresztben most már nem az igazi Jézuska van, hanem csak a szobra. A Jézuska már a mennyek országában van. Már nem lehet úgy megkorbácsolni, tövissel megkoronázni, szegeket a kezébe és lábába beverni, mint akkor, hanem most már az ő korbácsa, tövisei, szegei azok a bűnök, amelyeket az emberek elkövetnek. Amikor hazudsz, akkor az úgy fáj az Úr Jézusnak, mint amikor korbáccsal rácsaptak, mikor a szentmisét elmulasztod, mintha te magad vernéd bele a durva, nagy szeget a kezébe. Petike erre nagyon elszomorodott és így szólt:

— Jaj, de bánom, hogy bűnt követtem el, mert azzal az Úr Jézusnak fájdalmat okoztam.

Megvilágítás. Bánat.

1. *Lelkünknek fáj, hogy vétettünk* és szomorúak vagyunk, hogy a jó Istent megbántottuk.

2. *Bánat nélkül nincs bocsánat*, ez az, amiről először beszéltem, a jó Isten sem teheti meg, hogy megbocsásson annak, aki nem bánja meg a bűneit.

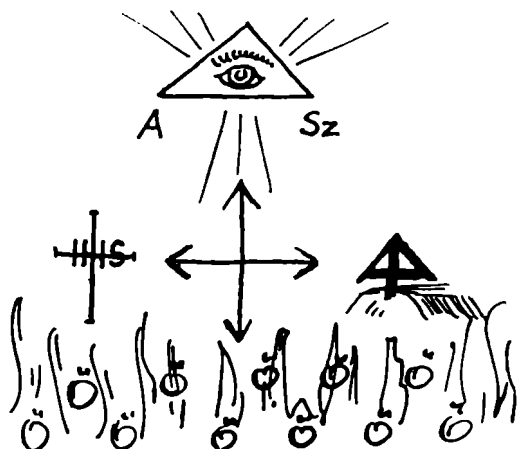
3. *Gondolj a jó Istenre, mennyországra.* Mennyire szeretett téged a jó Isten, gyermekévé fogadott, a mennyországba meghívott és te a helyett, hogy szeretted volna, a bűnökkel megbántottad őt. Most már nem kellesz neki. Hát nem sajnálsz a mennyei Atya és a szép mennyország elvesztését?

4. *Gondolj a pokolra.* Te is az ördögre hallgattál, mint Ádám meg Éva és az ördög neked is hazudott, te elhitted. Most azután az övé vagy. Ahhoz kerülsz, akinek hittél. Az ördög örül, hogy sikerült becsapni téged és vár a pokolba, hogy örökre kínozhasson.

Jegyzet: A kisebb gyermekeknél nem szükséges a pokolnak túlságosan bő és színes leírása.

Hát nem bánod, hogy az ördögre hallgattál és a bűnt elkövetted?

5. *Gondolj az első keresztre, Jézus keresztiére,* amelyen Jézus oly sokat szenvedett bűneid miatt. Kicsúfolták, mert te csúfolódtál, megverték, mert



27. rajz.

A bánat felindításakor oda kell gondolni, ahova a kereszt négy ága mutat: Isten, pokol, Jézus keresztje, magam sírkeresztje. A háromszöget, sugarazást és az IHS-t sárgával, Jézus keresztjét és a sírkeresztet barnával, a szemet, A és Sz betűket és az iránymutató keresztet fehérrel, a sirt zölddel, a poklot pirossal és kékkel, az Ő betűket feketével rajzoljuk.

te is verekedtél, stb. Nem bánod, hogy az Úr Jézusnak a te bűneid miatt is szenvednie kellett és szenved most is?

6. *Gondolj egy jövőbeli keresztre: a te sírkeresztedre.* Egyszer majd te is meghalsz. Tested, amelyért olyan sokat vétettél, elporlad; lelked pedig, amellyel nem törődtél, örökké szenvedni fog. Nem bánod, hogy bűneiddel lelkednek kárt okoztál?

112. *Miért bánjuk meg bűneinket?* Bűneinket azért bánjuk meg, mert azokkal megbántottuk az Istent és mert tőle büntetést érdemeltünk.

113. *Mely szavakkal indíthatjuk fel magunkban a bánatot?* Ó Istenem, teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal téged, végtelen jó és szeretetreméltó Istenemet megbántottalak . . .

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a bűn-bánat szentségénél a *legfontosabb a bánat*, mert e nélkül nincs bocsánat. Bánjuk a bűneinket, azaz *lelkünk szomorú, hogy vétkeztünk és a végtelenül jó és szeretetreméltó Istent megbántottuk*. Bűneinkért pedig *tőle büntetést érdemelünk*.

Begyakorlás. Rajzoljuk be füzetünk következő lapjára a képet, hogy emlékeztessen a bánatra.

Mire kell gondolnunk, amikor bánatot akarunk felindítani magunkban? Mely szavakkal indíthatjuk fel magunkban a bánatot? stb.

Alkalmazás. Amikor majd az első szentgyónás napján otthon a szentgyónásra készültök, akkor a lelkiismeretvizsgálat után azonnal indítsátok fel magatokban a bánatot. Vegyétek elő a képet és nézzétek meg, hogy hova mutat a középen levő keresztnek négy szára: az első felfelé a jó Istenre és a mennyországra; a második lefelé a pokolra; a harmadik visszamutat Jézus keresztyére; a negyedik pedig előre mutat a te jövőbeli sírkeresztedre. Mindegyiken gondolkozzatok egy kicsit.

Azután mondjátok el a bánatimát szépen, lassan, minden szóra ráfigyelve: Ó Istenem . . . Vegyétek elő az imakönyveteket! Keressük ki azt az imádságot, amelynek a címe: Bánat és erős-fogadás. (Ölvastassuk el közösen mondatról-mondatra ezt az imádságot és magyarázzunk meg külön-külön mindenegyes mondatot.) Ezt az imádságot is még otthon kell elmondanotok.

Jegyzet. Megtaníthatjuk a kisebb gyermekekkel Blaskó Mária Imádságos képeskönyvem-ből a Bocsánatkérés című imádságot is.

Rossz voltam, Jézuska,
De már nagyon bánom.
Ne büntess meg érte
Jézuska, Királyom.
Drága jó Szívedbe
Tövist szúrt a vétkem . . .
Engedd, hogy kihúzzam,
Bocsánatod kérem.
Meg fogok javulni

Bűneimet bánom . . .
Rossz többé nem leszek,
Hogy Szíved ne fájjon. Amen.

Mától kezdve minden este, mikor már a lelki ismereteket megvizsgáltatok, utána azonnal mondjátok el szépen bűnbánattal a bánatimát (bocsánatkérő verset) és csak azután valljátok meg a bűneiteket az őrzőangyalotoknak.

Érzelemkeltés. A tisztelendő bácsi az előkészítő oktatáson a bánatról beszélt a gyermekeknek. Az első szentáldozásra készülő gyermekek között volt a kis Juliska is. Hazaérve az oktatásról, még este is azon gondolkodott, amit a tisztelendő bácsi mesélt. Ejjel azután érdekes álmot adott neki a jó Isten.

Álmában azt láthatta, hogyan ítéli meg az Úr Jézus az egyes embereket a haláluk után. Éppen egy gonosz rablóra került a sor, aki azonban halála előtt töredelmesen megbánta minden bűnét. A rablót odaállították egy nagy mérleg elé, amelynek két karján egy-egy serpenyő lógott. Ekkor két ördög egy nagy könyvet hozott elő, amelybe a rabló bűnei voltak beírva. Alig tették bele a nagy könyvet az egyik serpenyőbe, a mérlegnek a karja erősen lecsapódott. A rabló őrzőangyala is ott állt a mérlegnél, de nem tudott semmiféle jócselekedetet sem a mérleg másik serpenyőjébe tenni, hogy a gonosztetteket ellensúlyozza. Végre megpillantja a rabló kezében a bűnbánat könnyeitől ázott zsebkendőjét. Hamar kiveszi a rabló kezéből és ezt teszi a mérleg üres serpenyőjébe. És íme . . . rögtön süllyedni kezd a mérleg karja. A bűnbánat könnyeitől ázott zsebkendő nehezebbnek bizonyult a bűnök egész tömegénél.

— Éljen Isten irgalma — kiáltanak erre az angyalok. A bűnbánó rabló lelke megszabadult a pokoltól, Isten megkegyelmezett neki, mert bűneit töredelmes szívvel megbánta.

Most pedig álljunk fel mindnyájan. Mindegyik

tegye szépen össze a kezét, nézzen a keresztfeszített Úr Jézusra. Most el fogjuk mondani a bánatimát (bocsánatkérő verset) az Úr Jézusnak és ezzel megmondjuk, hogy bánjuk minden bűnünket. (Elmondatjuk az imát.)

A jóságos Úr Jézus már most megígéri nektek, hogy megbocsátja minden bűnötöket. Szeretettel gondol mindegyitekre, mert látja a szívetekben, hogy nagyon bánjátok a bűneiteket. Ugye örültök annak, hogy az Úr Jézus szeretettel gondol reátok? Ugye ezért ti is szeretettel gondoltok most az Úr Jézusra? Most tehát szeretetetek jeléül mindegyitek megcsókolhatja a keresztfeszített Úr Jézust. (A gyermekek álljanak sorba. Azután kezdjék el az „Édes Jézus, neked élek” (Szent vagy Uram 113. sz. ének) vagy „Édes Jézus, én szerelmem” (Szent vagy Uram 144. sz. ének) kezdetű éneket. Közben a gyermekek jöjjenek a kereszthez és ájtatosan csókolják meg. — Előre gondoskodjunk egy kis kendőcskéről, amellyel a keresztet közben letörölhetjük.)

24. Mit kíván az Úr Jézus? III.

18. óra: Az erősfogadás

Tárgyi cél. Erősfogadás.

Nevelői cél. Komolyan igyekezz a szentgyónás után megjavulni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Halálos bűn, szokásos bűn, bűnre vezető alkalom elkerülése, lopott dolog visszaadása.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. A madárnak, ha repülni akar, szárnyakra van szüksége. Ha nincsenek meg a szárnyai, akkor a madár nem tud repülni. De

hiába vannak meg a szárnyak, ha a madár azokat nem mozgatja. A szárnyak magukban nem tudnak repülni. A madár szárnyak nélkül, a szárnyak madár nélkül semmit sem érnek. Olyan ez a kettő, mint két elválaszthatatlan ikertestvér, akik egymás nélkül nem élhetnek. Ugyanígy a bánatnak is van egy elválaszthatatlan ikertestvére.

Célkitűzés. Ma a bánat ikertestvéréről fogok beszélni.

Előterjesztés. Mikor az Úr Jézust gonosz ellenségei elfogták, a tanítványai elfutottak. Később Szent Péter Jézus után ment. Még Kaifás főpap házába is bement, ahol Jézust kihallgatták és elítélték. Itt azonban valaki felismerte őt és így szólt hozzá:

— Ugye, te is az Ő tanítványa vagy?

Szent Péter nagyon megijedt. Attól tartott, hogy őt is elítélik, megkínózzák és megölik. Félelmében így felelt:

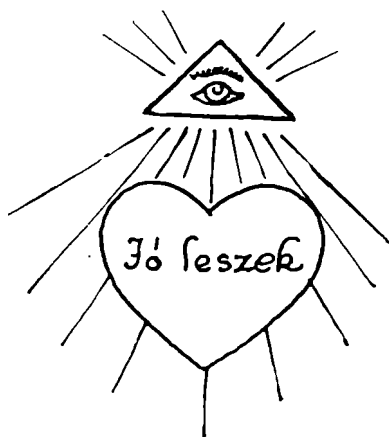
— Nem vagyok az Ő tanítványa, nem is ismerem Őt.

Szent Péter ezzel a tagadással nagy bűnt követt el, de később, mikor az Úr Jézust meglátta, nagyon megbánta a tagadását és keservesen sírni kezdett. De nemcsak megbánta, hanem erősen megfogadta, hogy ha ezentúl bármi is történik vele, nem fogja az Úr Jézust megtagadni. Úgy is lett. Később inkább a keresztre feszítve ő is meghalt, de az Úr Jézust nem tagadta meg.

Megvilágítás. A bánat ikertestvére az *erősfogadás*.

Még a szülők sem bocsátanának meg annak a gyermeknek, aki nekik azt mondaná, hogy bánom ugyan, ami rosszat tettem, de mihelyt lehet, újra el fogom követni. Ugyanígy a jó Istennek is meg kell ígérnünk, hogy többé nem vétkezünk. Komolyan meg kell fogadnunk, hogy:

1. *halálos bűnt* sohasem fogunk elkövetni,
2. *bocsánatos bűnöket* is igyekezzünk elkerülni,



28. rajz.

Az erősfogadásról. A háromszöget és a sugarazást sárgával, a szemet és a felírást fehérrel, a szívet pirossal rajzoljuk. A szív belsejét hagyjuk színezetlenül.

3. különösen azt a bűnt kerüljük, amelyet gyakran elkövettünk és így *megszoktunk* (Mindegyikötök majd válassza ki ezt a bűnt a szentgyónás után.),

4. *bűnre vezető alkalmat* elkerüljük (Ami a bűnre vitt: lustaság, engedetlenség, rossz pajtás stb., azt nem teszem, illetve elkerülöm.),

5. lopott tárgyat, ha még nem adtuk vissza, a szentgyónás után minél előbb visszaadjuk.

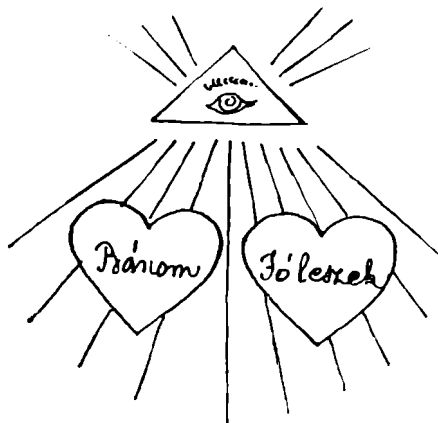
113. *Mely szavakkal indítjuk fel magunkban az erősfogadást?*

Ó, Istenem . . . erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem és a bűnre vezető alkalmakat elkerülöm.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a bánat után erősen meg kell ígérnünk, hogy *halálos bűnt többet nem fogunk elkövetni, a bocsánatos bűnöket, szokásos bűnöket és a bűnre vezető alkalmakat*

elkerüljük, a lopott holmit pedig minél előbb visszaadjuk.

Begyakorlás. A bánat képe után rajzoljuk ezt a képet, amely figyelmeztet titeket, hogy a bánat után azonnal erősfogadást kell tennetek.



29. rajz.

A bánat és erősfogadás ikertestvérek. A háromszöget és a sugarazást sárgával, a szemet és a felírásokat fehérrel, a szíveket pirossal rajzoljuk. A szívek belsejét hagyjuk színezetlenül.

Alkalmazás. Az első szentgyónás napján, amikor a szentgyónásra készültök, miután a lelkiismereteket megvizsgáltátok és a bánatot felindítottátok, utána azonnal ígérjétek meg, hogy ezentúl jók lesztek.

Ezt úgy tehetitek meg, hogy szépen, lassan, minden szóra ráfigyelve elmondjátok az erősfogadási imát (verset): Erősen fogadom . . .

Mától kezdve minden este a bánatima után mondjátok el az erősfogadást ígérő imádságot is.

Érzelemkeltés. Berci félárva volt. Már csak az édesapja élt. Bercinek sok fájdalmat okozott az

édesapja. Az első szentáldozáskor minden gyermeket a szülei vezettek az áldoztatórácshoz, csak Bercit nem. Apja el sem jött a templomba. A szentmise alatt a korcsmában iddógált. Berci az első szentáldozás után hazament, de otthon senkit sem talált. Elővette a bibliáját és azt nézegette. Apja délben sem jött haza. Berci már kezdett éhes lenni. Otthon semmi más nem volt, mint kenyér. Berci vágott egy darab kenyeret, az volt az ebédje. Délután elment az elsőáldozók litániájára. Litánia után még a szívgárdaünnepélyen szerepelt, persze apja erre sem jött el, hogy fiát megnézze.

Az ünnepély után hazament, újra csak olvasott. Estefelé azután lekuporodott az ágyra és elaludt. Éjfél felé zörgésre ijedt fel, apja állt előtte részegen. Durván rákiáltott, hogy keljen fel és kísérje el, mert lopni mennek. Berci úgy érezte, mintha szívenütötték volna. Tegnap, az első szentgyónás után ígérte meg a jó Istennek, hogy többé nem vétkezik és most apja lopásra akarja kényszeríteni. Keserű szívvel elhatározta, hogy akármi történjék is, nem fog a lopásban segíteni. Előbb könyörgőre fogta a dolgot, de apja nem irgalmazott, durván belerúgott fiába, aki kiesett az udvarra. Azután a templomhoz cipelte, ahol hamarosan feltörte a sekrestye ajtaját. Ekkor bevonszolta az erősen ellenkező Bercit a sekrestyébe és megkérdezte, hogy hol őrzik a tabernákulumkulcsot. Berci mint ministráns, tudta, hogy hol van a kulcs, de nem mondta meg. A részeg apa éktelen dühbe gurult. Kikapott egy vasreszelőt a szerszám-táskájából és azzal addig ütlegette a fiát, míg az véresen össze nem esett. Ekkor azonban fényt látott közeledni a templomhoz. A plébános bácsi jött vissza egy haldoklótól. Az apa megijedt és fiát otthagya, elmenekült. A plébános bácsi találta meg a vérbefagyott gyermeket. Gondos ápolással

Bercit megmentették az életnek. Mikor elmesélte, hogy mi történt, ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Megfogadtam a jó Istennek, hogy többet nem vétkezem. Nem akartam a fogadásomat megszegni.

Most álljatok fel! Nézzen mindenki a keresztre! Tegye a jobbkezét a szívére és úgy mondja velem: Erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem és a bűnre vezető alkalmakat elkerülöm.

25. Mit kíván az Úr Jézus? IV.

19. óra: A szentgyónás

Tárgyi cél. Gyónás.

Nevelői cél. Mindíg őszintén gyónd meg bűneidet.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Gyónás, kifelejt, kihagy, gyónási titok, gyakorlati útmutatások.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Már Ádámtól és Évától megkérdezte az Isten: Ugye, ettél a tiltott fának a gyümölcséből? Pedig Isten tudta azt, hogy Ádám és Éva ettek a tiltott fáról. Mégis azt kívánta, hogy vallják meg bűneiket.

Szentgyónáskor az Úr Jézus is azt kívánja tőled, hogy bűneidet valld meg a lelkiatyának.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell a lelkiatyának megvallanod a bűneidet.

Előterjesztés. Egy kis városkában éppen vége volt a tanításnak. A gyerekek jöttek ki az iskolából. Hanem egyszerre csak nagy sikoltozás támad. Az történt ugyanis, hogy egy veszett kutya tévedt arra és nagyon sok gyermeket megmárt. A tanító bácsi azonnal visszahívta a gyerekeket. Hamarosan jött a doktor bácsi is.

— Gyerekek, most mindenki megmondja, hol marta meg a veszett kutya, mert a sebet ki kell égetni. Ez most egy kicsit fájni fog, de akinek a sebet kiégetjük, az meggyógyul. Aki eltitkolja, az meg fog halni.

A doktor bácsi szavára sokan jelentkeztek. Ezek sebeit kiégették. Fájt ugyan nekik, de meggyógyultak. Egypáran azonban eltitkolták, ezek néhány nap múlva szörnyű kínok között meghaltak.

A mi lelkünk veszett kutyája az ördög. Megmarja akkor, amikor rávesz minket a bűnre. Lelkünk orvosa a lelkiatya, akinek ha a szentgyónásban minden bűnünket megvalljuk, vagyis meggyónunk, akkor lelkünk meggyógyul, vagyis a bűnöktől megtisztul.

Megvilágítás.

1. A gyónáskor a lelkiatyának megmondjuk, azaz *megvalljuk bűneinket*. Ezt kívánja tőlünk az Úr Jézus, mert aki nem akarja megvallani a bűnét, annak a mennyei Atya sem bocsát meg. A gyónáskor kitárjuk szívünk kapuját, hogy a lelkiatya benézhesse.



30. rajz.

A szentgyónáskor kitárjuk szívünk kapuját. Az egész rajzot fekete színessel rajzoljuk.

Jegyzet. Kisgyermeknekél nem tartom helyesnek, ha úgy tanítjuk, hogy a bocsánatos bűnöket nem kell meggyónni. Könnyen felületessé tehetjük őket, másrészt nem is egyszer összetéveszti a gyermek a bocsánatos és halálos bűnt.

2. A halálos bűnökről nem elég csak meg-

mondani, hogy elkövetted, hanem azt is *meg kell mondanod, hogy hányszor követted el.*

116. Mit kell okvetlenül meggyónnunk? Okvetlenül meg kell gyónnunk halálos bűneinket, amelyekre emlékszünk és azt is meg kell mondanunk, hogy hányszor követtük el azokat.

3. Miután bűneidet megvallottad, a *lelkiatya* az Úr Jézustól kapott hatalommal *megbocsátja azokat* és abban a pillanatban a mennyei Atya is megbocsátotta a bűneidet. — Ez akkor történik, amikor a lelkiatya feléd keresztet vet és ezeket mondja: *Én téged feloldozlak minden bűneidtől az Atyának . . .* Ez volt a nagy pillanat. Ekkor dobbanjon meg a szíved, mert ebben a pillanatban tisztult meg a lelked minden bűntől. A lelkiatya feloldotta lelkedet azoktól a kötelekektől, amelyekkel az ördög megkötözött, amikor a bűnt elkövetted. Ekkor szabadultál meg tehát az ördög bilincseitől.

114. Mit cselekszünk, amikor gyónunk? Amikor gyónunk, akkor töredelmesen megvalljuk bűneinket a lelkiatyának, hogy azoktól feloldozzon minket.

4. Ha egy bűnt *véletlenül kifelejtettél*, a jó Isten azért megbocsátja a bűneidet, még azt is, amelyet kifelejtettél, de ha az halálos bűn, akkor a *következő gyónásban meg kell mondanod.* (Pl. A mult gyónásból kifelejtettem, hogy egyszer nem voltam vasárnap szentmisén.)

5. Ha egy *halálos bűnt akarattal kihagytál*, akkor nagyon nagy bűnt követtél el. Hazudtál Istennek, mint egykor Káin. Isten akkor nemcsak azt a nagy bűnt, amit kihagytál, hanem *egyetlenegy bűnödöt sem bocsátja meg.*

6. Bűneidet *érthetően kell megmondanod*, azaz ne olyan halkán, hogy a lelkiatya se tudja megérteni. De azért nem kell olyan hangosan mondanod, hogy a kívül állók is meghallják.

115. Hogyan kell bűneinket meggyónnunk?
Bűneinket őszintén és érthetően kell meggyónnunk.

7. Nem kell félned, mert a lelkiatya *nem mondhatja el senkinek sem*, amit gyóntál. (Nepomuki Szent János inkább meghalt, de nem árulta el Vencel cseh királynak, hogy mit gyónt a királyné.)

8. A gyónáskor ezt kell tenned:

a) Bemégy a gyóntatószékbe és köszönsz: Dicsértessék . . .

b) Letérsz, keresztet vetsz és mondod: Gyónom a mindenható Istennek . . .

118. Hogyan kezdjük meg a szentgyónást?
A szentgyónást úgy kezdjük meg, hogy keresztet vetünk magunkra és mondjuk: Gyónom a mindenható Istennek és Isten helyett neked, lelkiatyám, hogy kiskoromtól (utolsó gyónásomtól) fogva ezeket a bűnöket követtem el.

c) Elmondod a bűneidet.

d) Meghallgatod a lelkiatya intelmeit.

e) Elmondod a bánatimádságot: Ó Istenem . . .

119. Mit kell mondanunk, miután bűneinket meggyóntuk? Miután bűneinket meggyóntuk, ezt kell mondanunk: Teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal a végtelenül jó és szeretetreméltó Istent megbántottam, erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem és a bűnre vezető alkalmat elkerülöm. — Amikor a „teljes szívemből bánom” kezdetű imát mondod, akkor kétszer gyengéden üss a melledre, amely annyit jelent: elismered, hogy megérdemelnéd Isten büntetését. (Közben, mikor a lelkiatya feléd keresztet vet, akkor te is vess magadra keresztet.)

f) Köszönsz és kijössz.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, *hogyan kell a bűnöket a lelkiatyának meggyónni. Egyetlen halálos bünt sem szabad kihagyni*, mert akkor

a gyónás nem lesz érvényes. Ha valaki *kifelejt valamit, azt a következő gyónásban kell megmondania.*

Begyakorlás. Mit kell tenned, ha kifelejtettél valamely nagy bűnt? Ha kihagytál valamely nagy bűnt? Nem jut eszedbe a bűn neve? stb. — A gyakorlati részt a templomban kell begyakorolni, ahogyan azt a 43. fejezet elmondja.

Alkalmazás. Gyónásodat mindig szépen és ájtatosan végezd! Ebből is látszik, hogy bűneidet megbántad és javulni akarsz.

Bűneidet őszintén mondd meg a lelkiatyának. Ne hagyj ki egyetlenegy bűnt se. Ha pedig a lelkiatyá kérdez téled valamit, mindig igazat válaszolj.

Ha valamely bűnnek a neve nem jutna eszedbe, mondd meg úgy, ahogy tudod (lopás helyett, elvettem a másét), a lelkiatyá majd kijavít, ha kell.

Ha valamit a lelkiatyá kérdéseiből vagy intelmeiből nem értettél volna, akkor ezt mondd meg szépen a lelkiatyának és kérd meg, hogy legyen szíves azt még egyszer mondani vagy megmagyarázni. Mielőtt elindulnátok hazulról a szentgyónásra, mindig kérjeteك bocsánatot szüleitektől. Nemcsak az első szentgyónáskor, hanem a többi szentgyónáskor is. Ha valakinek az édesapja délután nem lenne otthon, az reggel vagy előtte való nap este kérjen szépen bocsánatot.

Érzelemkeltés. Egy öreg rab éldégett a börtönben. Zárkózott, mogorva ember volt. Senkivel sem szeretett beszélgetni. Egyszer azután megbetegedett az öreg. Befektették őt is a rabkórházba. A börtön lelkipásztora természetesen őt is meglátogatta.

A tisztelendő bácsi odaült az öreg ágya mellé és elkezdett vele beszélgetni. A kórház főorvosa már előre megmondta a tisztelendő bácsinak,

hogya az öregnek nagyon súlyos betegsége van és csak pár nap az élete. Ezért a tisztelendő bácsi lassan a beszélgetést a szentgyónásra és a szentáldozásra terelte. Az öreg rab ekkor fájdalommal bevallotta, hogy még nem gyónt életében. El is mesélte, hogy az iskolát is elcsavarogta és így maradt el az első szentgyónása és szentáldozása. A tisztelendő bácsi nagyon megsajnálta az öreget, hogy még mindig bűnnel van tele a lelke. Megkérdezte tőle, hogy szeretne-e meggyónni és megáldozni. Az öreg meghatottan felelt, hogy nagyon boldog lenne, ha a bűneitől megszabadulhatna.

A tisztelendő bácsi ezután röviden elmondta neki mindazt, amit a szentgyónásról és a szentáldozásról mindenkinek tudnia kell. Aztán azzal búcsúzott tőle, hogy csak gondolkodjék bűnei felett és indítsa fel magában a tökéletes bánatot, mert másnap meggyóntatja és megáldoztatja.

Eljött a várvavárt holnap. Az öreg odavolt a boldogságtól. Zokogva vallotta meg bűneit a lelkiatyának. Mikor a feloldozást megkapta, azt mondta, hogy alig tudja elhinni, hogy neki, aki egész életében rossz volt, a jó Isten megbocsátotta minden bűnét.

A szentáldozás még jobban meghatotta. Most már nem zokogott, hanem csak csendesen hullottak könnyei. A többi beteg is, aki a betegszobában volt, halotti csendben nézte az öreg boldogságát.

Egy kis idő múltán így szólt az öreg a tisztelendő bácsihoz:

— Kedves jó tisztelendő úr! Egy kívánságom lenne: mesélje el az embereknek, hogy én milyen rossz életet éltem, hogy egész életemben nem gyóntam és nem áldoztam. De a legboldogabb akkor voltam, amikor most életem végén mennyei Atyámhoz megtértem. Mesélje el ezt kérem min-

denkinek, hogy tanuljanak az én életemből és ne éljenek Isten nélkül.

Befejezésül mondjuk el a Jézus Szíve litániát.

26. Mit kíván az Úr Jézus? V.

20. óra: Az elégtétel

Tárgyi cél. Elégtétel.

Nevelői cél. Ájtatosan végezd el az elégtételt.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy kép a tisztítóhelyről.

Megmagyarázandó fogalmak. Büntetés, tisztítóhely, elégtétel, penitencia.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Élt egyszer két ember. Az egyik dúsgazdag volt, a másik egy szegény Lázár. A dúsgazdagnak megvolt mindene, a szegény Lázárnak nem volt semmiye. A szegény Lázár elment koldulni a dúsgazdaghoz, de az nem adott neki semmit sem. Történt egyszer, hogy mind a ketten meghaltak. A dúsgazdag a pokolba jutott, a szegény Lázár pedig a mennyországba. A dúsgazdag nagyon szenvedett a pokolban és felkiáltott Istenhez. De Isten így felelt neki: Mindened megvolt a földön, de te nem törődél parancsaimmal és bünt bűnre halmoztál, ezért szenvedned kell most. A szegény Lázár sokat szenvedett a földön és mégis hűséges volt hozzám, ezért most boldog a mennyek országában mindörökké.

Isten a dúsgazdagot megbüntette, a szegény Lázárt megjutalmazta, mert Isten igazságos. A szentgyónáskor Isten megbocsát ugyan, de mivel a bűnökkel Őt megbántottuk, ezért valami büntetést nekünk is kell szenvednünk, ezt kívánja Isten igazságossága.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, milyen

büntetést ad Isten azoknak, akik bűneiket meggyónták.

Előterjesztés. Tolentinói Szent Miklósnak egy éjjel álmában megjelent egyik elhalt szerzetes-társának lelke. Szent Miklós megkérdezte tőle, hogy most hol van?

— A tisztítóhelyen — felelt vissza a lélek.

— Sokat szenvedtek ott? — kérdezte tovább Szent Miklós.

— Jöjj és nézd meg a mi nyomorúságunkat.

Ekkor Szent Miklós egy nagy térséget látott lángokban állani és iszonyú sok lelket, akik a tűzben panaszos hangon esedeztek segítségért.

— Nézd, mennyire szenvednek a lelkek és nem tudnak magukon segíteni.

De Szent Miklós mást is látott e közben. Hirtelen leszállt a lelkek közé egy angyal és kiemelt közülük egyet a tűzből. Azután vitte fel a mennyországba. Annak már elmúlt a tisztítóhelyi büntetése és így bemehetett a mennybe.

Megvilágítás. Akik meggyónnak,

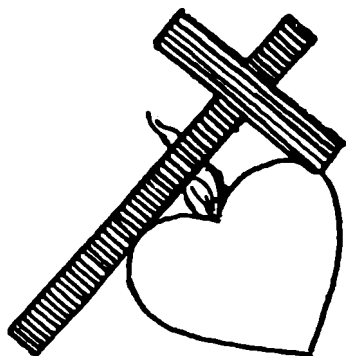
1. a megbocsátott bűneikért a *tisztítóhelyen szenvednek*. (A tisztítóhelyen is tűz van, de nem tart örökké, hanem csak egy ideig — ezért ideigtartó büntetésnek is nevezzük.)

2. A megbocsátott bűneikért addig kell szenvedniök, *amennyi szenvedést* az Isten ítélete szerint bűneikért *megérdemelnek*. (A halál utáni külön ítéletkor határozza meg a jó Isten a tisztítóhelyi szenvedés idejét.)

3. A jó Isten a szentgyónáskor a megérdemelt tisztítóhelyi szenvedésből *elenged annyit, amennyit ájtatosságukkal megérdemelnek*.

4. A lelkiatya a szentgyónáskor kiszab valamely imádságot vagy jócselekedetet — ezt elégtételnek nevezzük. Aki az elégtételt szépen elvégzi, annak a jó Isten újra elenged annyit a tisztítóhelyi szenvedésből, amennyit ájtatosságával

megérdemel. Tehát minél ájtatosabban végzi, annál többet.



31. rajz.

Az elégtételről. A szívet pirossal, a keresztet barnával rajzoljuk. A szív belsejét ne színezzük, hogy jobban kifejezze a szentgyónás utáni tisztaságot.

5. A gyónó önmagának is szabhat ki büntetést (penitenciát), amelyet a lelkiatya által kiszabott elégtételen kívül elvégez. (Pl. Egy „torkos” gyermek azzal büntette meg önmagát, hogy három nap cukor nélkül itta a kávéját.) Természetesen az önkéntes penitenciáért is elenged Isten valamit a tisztítóhelyi szenvedésből. Most vegyéték elő a füzeteteket. Be fogunk rajzolni egy képet, amely majd emlékeztet arra, hogy önkéntes penitenciaként tégy jót mással. (A képet rajzoltassuk az önmehtagadás képe mellé.) Valahányszor önkéntes penitenciából mással jót tettél, mindannyiszor egy keresztet rajzolhatsz a kép alá.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a meggyónt bűnökért (halálos) nem a pokolban, hanem a *tisztítóhelyen kell szenvednünk*. A tisztítóhelyi szenvedésből a jó Isten egy részt *elenged*, ha az *elégtételt ájtatosan elvégezzük*.



31/a. rajz.

Az önkéntes penitenciáról. Az egészet fehér krétával rajzoljuk.

Begyakorlás. Mit ad fel a lelkiatya a gyónónak? Mit nyer a gyónó, ha ezt elvégzi? Mennyi tisztítóhelyi büntetést enged el Isten annak, aki az elégtételt elvégzi? Milyen büntetést szabhatsz ki magadnak? El kell-e azért végezni az elégtételt is? Stb.

Alkalmazás. Mikor a gyóntatószékből kijöttél, azonnal menj az oltáriszentségi Úr Jézus elé és köszönd meg a jó Istennek, hogy bűneidet megbocsátotta. Előbb saját szavaiddal mondj köszönetet. (Mit mondanál, Jóska? Hogyan köszönnéd meg, Juliska? — Próbáltassuk meg egy-két gyermekkel.)

Azután előveheted az imakönyvedet és elmondhatod a szentgyónás utáni imádságot. — Most vegyétek elő az imakönyveteket és keressétek ki azt az imádságot, amelynek címe: A szentgyónás után. (Olvassassuk el mondatról-mondatra közösen az imádságot, azután külön-külön magyarázzunk meg minden mondatot.)

Jegyzet. A szentgyónás utáni hálaadásra alkalmas a következő versecske is:

Édes jó Istenem,	Égi kegyelemmel
Megköszönöm Néked,	Felékesítettél,
Hogy már letörölted	Kedves gyermekednek
A sok csúnya vétket.	Engem visszavettél.
Megígérem újra,	
Mindíg csak jót teszek,	
Tégedet szerető	
Jó gyermeked leszek.	

Mikor már megköszönted a jó Istennek, hogy megbocsátotta bűneidet, akkor imádkozd el szépen, ájtatosan a lelkiatyától feladott elégtételt.

120. Mit kell tennünk a szentgyónás után?
A szentgyónás után 1. hálát kell adnunk Istennek, hogy bűneinket megbocsátotta; 2. el kell végeznünk a lelkiatyától feladott elégtételt.

Érzelemkeltés. Mártika magyar kisleány volt. Budapesten született. Engedetlen, makacs és nyafka volt. Szeretet, jó szó, büntetés, még a verés is hiábavalónak látszott. Ha parancsoltak neki valamit, huncutul mosolygott s azután villámgyorsan tette pont az ellenkezőjét.

De jó tulajdonságai is voltak, persze a legjobb az, hogy nagyon szerette a Jézuskát. Otthon a Jézus Szíve-kép előtt mindig volt friss mezei virág, mert ezzel ő akart örömet szerezni a Jézuskának.

Még nem is gyónt, már elkezdett bűneiért vezekelni, azaz elégtételt adni, hogy minél kevesebb ideig kelljen a tisztítóhelyen szenvednie. Lefeküdt a padlóra.

— Nagyon kemény ott neked, kisleányom — mondta a nagymama.

— Jézuskának még keményebb volt a keresztfá, vezekelek!

Nem tette be a muffba a kezét, mert vezekelt. Csemegét, nyalánkságot, hűsítő italt sokszor megvont magától, hogy vezekelhessen. Mikor súlyos beteg volt, nagyon sokat szenvedett, de sohasem panaszkodott, hanem minden szenvedését elégtételül ajánlotta fel. Volt egy kis gyöngyfüzére, amelyen egy-egy szemet lehúzott, valahányszor valami kis önmegtagadást tett.

Kínos szenvedései utánmondotta: Szeretnék még sokat szenvedni, hogy azután egyenesen a Jézuskához repülhessek.

Valóban oda is repülhetett a vezeklés kis magyar hőse.

Befejezésül mondjunk el egy tizedet a fájdalmas rózsafüzérből (Aki érettünk vérrel verítékelt) a tisztítóhelyen szenvedő lelkekért.

27. Újra Isten gyermeke lettél

21. óra: A szentgyónás kegyelmei

Tárgyi cél. A szentgyónás kegyelmei.

Nevelői cél. Igyekezz szentgyónásaiddal minél több kegyelmet nyerni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Bűnök eltörlése, örök, ideigtartó büntetés egy részének eltörlése, megszentelő kegyelem visszanyerése, segítő kegyelem.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Gyermekek gyóntak a templomban. Egymásután mentek be a gyóntatószékbe. Azután örömtől sugárzó arccal jöttek ki. Hát mégha azt láthatták volna, amit az őrzőangyal látott. Akkor még jobban sugárzott volna az arcuk a boldogságtól. Az őrzőangyal ugyanis látta a lelküket, amikor bementek és látta, amikor kijöttek. Milyen más lett a lélek a szentgyónás után. Öröm ránézni.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, milyen lesz a lélek a szentgyónás után.

Előterjesztés. Egy Konrád nevű lovag olyan súlyos bűnt követett el, hogy a pápához kellett mennie feloldozásért. A pápa azt mondta, hogy bilincsekbe verve zárándokoljon a szentek sírjaihoz és amelyik szent sírjánál a bilincsek maguktól lehullanak, annak a templomnak a papja majd feloldozhatja a bűneitől.

Konrád lovag meg is kezdte a zárándoklását. Zárándoklás közben eljutott Szent István király sírjához is. De a szent király álmában intette őt, hogy inkább fiának, Szent Imre hercegnek a közbenjárását kérje. A lovag szótfogadott és elment Szent Imre herceg sírjához. Itt a sírnál történt vele a csoda, hogy a bilincsek maguktól

lehullottak kezeiről és lábairól. A papírról pedig, amelyre a pápa a lovag bűneit felírta, eltűnt az írás.

Ilyen csodás dolog történik az ember lelkével is a szentgyónáskor.

Megvilágítás. A szentgyónás:

1. *megtisztít a bűnöktől.* A lélekről úgy eltűnnek a bűnök, mint a tábláról a letörölt írás. (A táblára rajzolt fekete szívet „fehérré” törlöm.)

2. *Megszabadít az örök büntetéstől.* A halálos bűnért a pokolban kellett volna szenvedni. A szentgyónáskor a jó Isten a poklot elengedi. (Letörölöm a szív alól a poklot az ördögökkel. Valamint az elválasztó vastag vonalat és a villámot.)

2. a) A pokolbeli *örök büntetés helyett*, a megbocsátott halálos bűnökért és a bocsánatos bűnökért a *tisztítóhelyen kell egy ideig szenvedni.* (A pokol helyére felrajzolom a tisztítóhelyet.)

3. *Megszabadít az ideigtartó büntetések egy részétől.* A jóságos mennyei Atya a szép és ájtatos gyónás jutalmául még a tisztítóhelyi büntetésből is elenged egy részt. (A tisztítóhelyből középuított kitérők egy részt.)

4. *Visszaadja a megszentelő kegyelmet.* A halálos bűn elkövetésekor a mennyei Atya elvette a lélektől a legdrágábbat, a megszentelő kegyelmet. A szentgyónáskor ezt visszaadja. A visszanyert megszentelő kegyelem újra széppé teszi a lelket. (A háromszögből előbb hosszú sugarakat húzok a szívhez, azután magát a szívet sugarazom körül apróbb vonásokkal.)

5. *Ad segítő kegyelmet is, hogy jámborul élhessünk.* A madár mennyivel gyorsabban és könnyebben tud haladni, mert szárnya van. A szentgyónáskor a lelkünk kap szárnyakat, hogy a jót könnyebben és jobban tudja megtenni. (Az összecsuklott fekete szárnyakat kitérölöm és helyette nagy fehér szárnyakat rajzolok.)



32—33. rajz.

A szentgyónás kegyelmeiről. A lélek a szentgyónás előtt és után. Előbb csak a fenti képet rajzoljuk fel. A háromszöget és a sugarazást sárgával, a szemet fehérrel, a villámot pirossal, az elválasztó vonalat, a szívet és az Ő betűket feketével, a poklot piros-kékkel rajzoljuk. — A rajzot azután magyarázat közben megfelelően átalakítjuk és akkor a gyermekek szeme előtt szinte játszó-

dik, hogy mi történik az ember lelkével a szentgyónáskor. — A lenti képnél a szív pirosra alakuljon, de belül fehér maradjon, a szárnyakat is fehérrel rajzoljuk. A tisztítóhely képe ugyanaz, mint a pokol, de I betűk, azaz szenvedő lelkek vannak benne, azonkívül oda behatol Isten kegyelme.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a *szentgyónás megtisztít minket a bűnöktől, megszabadít a pokoltól és a tisztítóhely egy részétől, visszaadja a megszentelő kegyelmet, sőt még segít kegyelmet is ad, hogy ezentúl jók lehessünk.*

Begyakorlás. Mitől tisztul meg az ember lelke a szentgyónáskor? Mitől szabadul meg a lélek? Mit kap vissza? Milyen kegyelmet kap még? stb.

Alkalmazás. Hálás szeretettel gondolj a menyneki Atyára a szentgyónás után. Mennyi sok jót tesz veled: megtisztítja lelkedet a bűnöktől, elengedi a pokolbeli büntetést, sőt még a tisztítóhelyi büntetés egy részét is, visszaadja lelked drága kincsét, a megszentelő kegyelmet.

De ezenfelül még egy nagy jót tesz veled: visszafogad gyermekének. Újra Isten gyermeke leszel. Megnyílik előtted mennyei Atyád országának, a mennyek országának a kapuja.

Örülj mennyei Atyád sok jótéteményeinek. Szentgyónásaidat mindig szépen és ájtatosan végezd, mert akkor több kegyelemben részesülsz.

Érzelemkeltés. Egy szegény család költözött a faluba. Az apa napszámba járt a gazdagabbakhoz, az anya otthon dolgozott, egyetlen fiúk volt: Vencel, aki szépen tudott hegedülni. Vencel, hogy nyomorúságos sorsukon segítsen, gyakran felkapta a hegedűjét és elment kéregetni. Odaállt a kapu elé, eljátszott egy-két nótát, azután várta, hogy adjanak valamit.

A tanító bácsi szerette Vencelt, mert szorgalmas és jóviseletű gyermek volt. Társai azonban

a koldulás miatt lenézték őt és csak „kolcúsnak” vagy „cigánynak” nevezték. Vencelnek nagyon fájt a lenézés, de fájdalmát nem mondta el senkinek sem.

Laßsan elkövetkezett az első szentgyónásra és szentáldozásra való előkészület ideje is. A plébános bácsi összeszedte a másodikosokat. Vencel is köztük volt. Jaj, de nagyon örült, hogy első szentáldozó lesz.

Közben nagy csapás érte Vencelt, meghalt az édesanyja, akit olyan nagyon szeretett. Vencel nagyon sokáig siratta és hűségesen kijárt a temetőbe a sírjához.

Abban a faluban nem áldozócsütörtökön, hanem fehérvasárnap volt az első szentáldozás. Előtte, szombaton volt az első szentgyónás. Vencel az első szentgyónás után, mint a többi kisgyermek boldogan jött ki a templomból és egyenesen kiment a temetőbe. Letérdelt a sírhoz imádkozni, azután így szólt:

— Anyukám, ugye tudod, hogy ma volt az első szentgyónásom? Olyan boldog vagyok: újra Isten gyermeke lettem. — És ezt örömében százszor is elmondta. Sokáig kint időzött a temetőben. Észre sem vette, hogy alaposan megfázott. Estére kelve már magas láza lett és félrebeszélt. A doktor bácsi megállapította, hogy tüdőgyulladást kapott. Másnap a közös első szentáldozáson nem vehetett részt, de a szentmise után eljött a jó plébános bácsi őt megáldoztatni. A szentségi Úr Jézust az egész osztály elkísérte Vencelhez.

A plébános bácsi megkérdezte Vencelt:

— Miért maradtál olyan sokáig kint a temetőben?

— Mert nagyon boldog voltam és százszor is elmondtam édesanyámnak, hogy újra Isten gyermeke lettem.

Néhány nap múlva a gyermekek Vencelt

kísérték ki a temetőbe. Mennyei Atyja hazahívta. Testét odatették a forrón szeretett édesanyja mellé.

Befejezésül kérjük a Szentlélek Úristent, segítsen meg minket, hogy szentgyónásainkat mindig jól végezhesük és a mennyei Atyától mindig több kegyelmet nyerhessünk.

Énekeljük el a „Jöjj Szentlélek Úristen” kezdetű éneket. (Szent vagy Úram 259. sz.)

Jegyzet. Az ének után mondjuk el a hozzátartozó könyörgést is.

V.: Küldd el a Szentleket és mindent újjá teremtesz.

R.: És megújítod a föld színét.

Könyörögjünk. Isten ki híveid szívét a Szentlélek felvilágosítása által oktattad, add, hogy mi is ugyanazon Szentlélektől felvilágosítva a jót megszeressük és vigasztalásában mindig örvendjünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

28. Az ördög rabjai

22. óra: A rossz gyónás következményei

Tárgyi cél. A rossz gyónás és következményei.

Nevelői cél. Bűneidet mindig őszintén és értehetően gyónd meg.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Szentségtörés és jóvátétele.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Egy szentéletű püspök bement a templomba és a legnagyobb csodálkozására ott találta az ördögöt.

— Hát te mit keresel itt az Isten házában?
— kérdezte a szent.

— Ájtatos lelkeket akarok szerezni magamnak — felelte az ördög.

— Ugyan, mondd meg már, hogyan tudsz te a templomban lelkeket szerezni magadnak?

— Amikor gyónni mennek, az utolsó pillanatban belesúgok a fülükbe valamit és ha rám hallgatnak, akkor már enyém a lelkük.

Célkittűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan akarja az ördög a szentgyónáskor becsapni az embereket.

Előterjesztés. Egyszer egy elsőáldozó gyermek, amikor szépen imádkozva várt, hogy a gyónásban rákerüljön a sor, a padból a gyóntatószékhez nézett, hogy még hányan vannak: csodálatos dolgot látott. Az Isten megnyitotta a szemeit, azaz olyant láthatott, amit a többiek nem láthattak. Azt láthatta ugyanis, hogy a gyóntatószékben öten vannak. Más ember csak kettőt lát: a lelkiatyát és a gyónót. Ő azonban ezenkívül látta, hogy ott van az Úr Jézus, a gyónó őrzőangyala és egy ördög. Az ördög mindegyikhez odament és súgott valamit a fülébe. Az egyikhez így szólt:

— Nem szégyenled magad? Ilyen csúnya bűnt elkövetni! Mit szól a tisztelendő bácsi, ha ezt neki meggyónod! Jobb lesz ezt inkább kihagyni.

A másiknak meg ezt mondta:

— Hű! Te ilyen sokszor nem mentél a szentmisére? Majd ad neked a tisztelendő bácsi, ha megtudja. Legjobb lesz, hacsak negyedannyit mondasz.

A harmadikat pedig így próbálta becsapni:

— Na, te is jó sok bűnt követtél el. Ajánlom, hogy gyorsan hadard, motyogd el, hogy a tisztelendő bácsi ne értse. A kisgyermek megkövülten látta, hogy aki az ördögre hallgatott, annak nem-hogy tisztább, hanem még csúnyább, feketébb lett a lelke.

Megvilágítás. Nagy bűnt követ el, aki

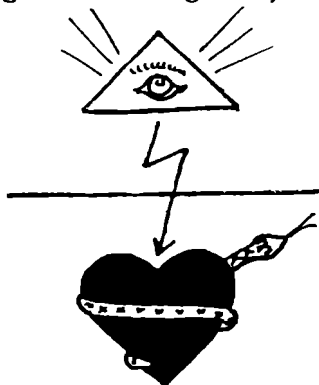
1. valamely *halálos bűnt akarattal kihagy*, mert szégyenli azt megmondani. (Ne akkor szégyeld a bűnt, amikor azt meggyónnod kellene, hanem akkor, amikor el akarnád követni.

2. Valamely halálos bűnnek a számát kisebbre hazudja. Akkora számot mondj, amekkorát a lelkiismereted mond a lelkiismeretvizsgálatkor, ne pedig akkorát, amekkorát a rosszra csábító ördög súg neked.

3. Akarattal elhadarja, elmotyogja halálos bűnét, hogy a lelkiatya ne érthesse. Az ilyen szinte a jó Istent akarja becsapni, mint Káin. Aki ilyen tesz,

1. az a szentségtörés súlyos bűnét követi el. A jó Istennek egy halálos bűnnel, tehát súlyos megbántással köszöni meg a jóságát,

2. annak a jó Isten egyetlenegy bűnét sem bocsátja meg. A lelke még csúnyább lesz.



34. rajz.

A rossz gyónás következményei: Isten eltaszítja, az ördög magához öleli a lelket. A háromszöget és a sugarakat sárgával, a szemet fehérrel, a villámot pirossal, a szívet és az elválasztó vonalat feketével, a kígyót világoszölddel rajzoljuk.

117. Mit követ el, aki a szentgyónásban készakarva elhallgat egy halálos bűnt? Aki a szentgyónásban készakarva elhallgat egy halálos bűnt, az szentségtörést követ el és Isten nem bocsátja meg a többi bűnét sem.

3. Az, ha meg nem javul, akkor örökké a pokolban fog szenvedni. Aki az ördögre hallgat, annak az ördögnél a helye.

A mennyei Atya olyan jóságos, hogy még az ilyennek is megbocsát, ha

1. bűnét igazán megbánja,

2. a következő szentgyónásában nemcsak a kihagyott bűnt mondja meg, hanem az egész érvénytelen szentgyónását megismétli.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy ha valaki valamely halálos bűnt kihagy vagy annak számát kevesebbre hazudja vagy azt akarattal érthetetlenül motyogja, az szentségtörést követ el. Annak a jó Isten egyetlen bűnét sem bocsátja meg. De ha a bűnét megbánja és a szentgyónását megismétli, akkor bocsánatot nyerhet.

Begyakorlás. Mit követ el, aki valamely halálos bűnt akarattal kihagy? És ha véletlenül kifelejtí? Mit kell annak tenni, aki valamely halálos bűnt kihagyott? stb.

Alkalmazás. Vigyázz nagyon, hogy az ördög be ne csaphasson. Amikor a bűnre csábít, akkor azt mondja: Bátran megteheted, semmiség az egész. Mikor meg gyónni akarsz, akkor ugyanarról a bűnről így beszél: Hú, milyen csúnya bűnöd van. Szégyelheted magad. Meg ne mondd a tisztelendő bácsinak.

Bűneidet mindig őszintén és érthetően mondd meg. Akkor a jó Isten mindig szívesen megbocsát neked. De ha az ördögre hallgatsz, akkor továbbra sem kellesz neki és mehetsz az ördöghöz a pokolba.

Érzelemkeltés. Egy kis falucskában éppen az első szentáldozásra készültek. A templom szebb-nél-szebb virággal volt felékesítve. A gyermekek hófehér ruhában, de még fehérebb lélekkel álltak az oltár előtt. A plébános bácsi éppen kijött az oltárhoz és elkezdte a szentmisét, mikor oda-

ment hozzá a sekrestyés és valamit súgott a fülébe. A plébános bácsi ekkor így szólt az emberekhez:

— Kedves híveim! Egy haldokló beteghez hívnak. Nagyon sürgős az eset. A szentmisét félbe kell szakítanom. Amíg odaleszek, imádkozzatok el a fájdalmas rózsafüzért a szegény haldoklóért.

A plébános bácsi elsietett. A hívek szorgalmasan, buzgón mondták a rózsafüzért. A beteg pedig türelmetlenül várta a lelkiatyát, hogy meggyónhasson. Tíz-tizenkét éve, hogy elsődözött volt. De azután nagy bünt követett el, amit senki sem tudott: az ördög szavára hallgatott és nem gyónta meg egy halálos bűnét. Azután meg már a szentségtörést szégyenlette megmondani. Így élt éveken át a mostani súlyos betegségig. Most már szívesen meggyónna mindent, csak itt lenne a lelkiatya.

A plébános bácsi úgy sietett, ahogy csak tudott és mégis későn érkezett. Mire odaért, a fiatal-ember már halott volt. Az lett a büntetése, hogy nem engedte a jó Isten őt meggyónni, mert előbbi gyónásaival csak súlyosan megbántotta Őt.

Befejezésül imádkozzunk el egy tizedet a fájdalmas rózsafüzérből (Akit érettünk megostoroztak) azoknak a megtéréséért, akik szentségtörő gyónással megbántották a mennyei Atyát.

29. Az ördög bosszúja

23. óra: A kísértés

Tárgyi cél. A kísértés.

Nevelői cél. Hősiesen állj ellen a kísértésnek.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz, — esetleg egy bibliai kép az Úr Jézus megkísértéséről.

Megmagyarázandó fogalmak: kísértés, nem bűn, ördög, rossz emberek, rossz természet, mint kísértő, fohászkodni, ellene mondani, ellenkezőt tenni.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Szent Péter apostol mondja híveihez írt levelében, hogy az ördög hasonló egy ordító oroszlánhoz, amely mindenfelé jár és keresi, hogy kit faljon fel. Képzeltetitek, hogy a szentgyónás után milyen dühös lesz reátok.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogy mit fog veletek tenni dühében az ördög.

Előterjesztés. Maga az Úr Jézus mondta el az embereknek, hogy amikor az ördög kénytelen kimenni az emberből (mint például a szentgyónáskor), akkor mindenféle helyre megy és nyugalmat keres, de nem talál. Akkor így szól:

— Visszamegyek házamba, ahonnét kijöttem.

És eljövén kisöpörve (bűnöktől mentesen) és felékesítve (megszentelő kegyelemmel) találja azt. Akkor elmegy és keres hét másik ördögöt, ő magánál sokkal gonoszabbakat és mindent elkövetnek, hogy bemehessenek és újra ott lakhassanak. (Mt. 12, 43.)

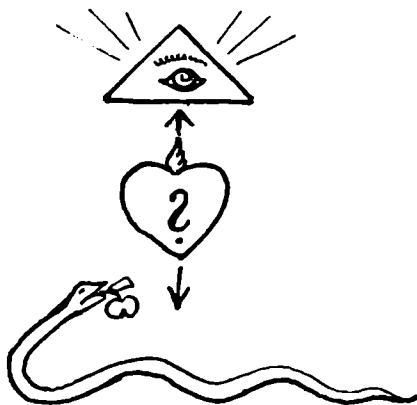
Megvilágítás. Kísértés:

1. *ingadozás* a között: tegyem vagy ne tegyem ezt vagy azt a dolgot,

2. *még nem bűn* addig, amíg a rosszat el nem követtem.

Kísért: 1. az **ördög** nem a füledben, hanem a szívedben hallod a szavát, éppúgy, mint a lelkiismeret szavát. Ravaszul, hízeltő szavakkal mondja neked, hogy ezt vagy azt a rosszat tedd meg.

2. A **rossz gyermek**, akibe az ördög éppen úgy belebújt, mint a paradicsomkertben a kígyóba. A rossz gyermek hív csavarogni a szentmise helyett, lopni, hazudni stb.



35. rajz.

A kísértés ingadozás az Isten parancsa és az ördög csábítása között. A háromszöget és a sugarakat sárgával, a szemet, a nyilakat és a kérdőjelet fehérrel, a szívet és a lángot pirossal, a kígyót zölddel, az almát sárgás-pirossal rajzoljuk. A szív belsejét ne színezzük.

3. *A rossz természeted.* Testünk sokszor olyan, mint a csökönyös csacsi, nem akarja a jót tenni.

Kísértéskor: 1. *fohászkodjunk.* Mikor a hajó süllyed, akkor vészjelet adnak le rádión és úgy kérnek segítséget. Mikor a te lelked hajóját el akarja az ördög süllyeszteni, akkor te is kérj segítséget a mennyei Atyától.

2. *Ellene mondani,* mint az Úr Jézus tette, amikor a gonosz ördög még őt is megkísérteti merészelte: Távozz tőlem, sátán . . .

3. *Pont az ellenkezőjét tenni.* Ezzel a legnagyobb bosszúságot okozod a kísértőnek és őt egészen legyőzöd. (Pl. hazugságra csábít — megmondod az igazat még mielőtt kérdenének.)

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a kísértés az ördög, a rossz gyerekek és a magunk rossz természetének csábítása a bűnre. De ha ebbe nem egyezünk bele, akkor még nem bűn. —

A kísértéskor *Istenhez kell fohászkodni, a kísértőnek ellene mondani és pont az ellenkezőjét tenni.*

Begyakorlás. Bűn-e a kísértés? Mit kell mondani a kísértéskor? Hogyan kérheted Isten segítségét? Mit kell tenni a kísértéskor? stb.

Alkalmazás. Légy erős a kísértéskor. Gondolj arra, hogy a mennyei Atya szeme rajtad van és nézi, hogy mit fogsz cselekedni.

Ha hozzá fohászkodol: *Istenem, segíts meg! Jézus Szíve, bízom benned!* — biztosan elnyered segítségét.

A kísértőnek pedig keményen mondd, amit Jézus mondott:

Távozz tőlem, sátán! Jézusom, segíts meg!

Milyen nagy öröm a mennyei Atyának, ha a kísértőt legyőzöd és inkább az Ő parancsát teszed meg, mint az ördög hazugságát. Neked pedig az fog majd örömet szerezni, ha tudod, hogy a mennyei Atya örömmel néz rád és a gonosz ördögnek nem sikerült téged becsapni, hanem te győzted őt le. — Most vegyétek elő füzeteteket. Be fogunk rajzolni egy képet, majd emlékeztet arra, hogy a kísértésnek mindig hősiesen kell ellenállnotok. (A képet rajzoltassuk az önmegtagadás és az önkéntes penitencia képe mellé.) Valahányszor a kísértőt legyőzted, az Isten előtt igen kedves dolgot tettél, mindannyiszor egy keresztet rajzolhatsz a kép alá.



35/a. rajz.

A kísértés legyőzése. A kígyót zölddel, a villámot pirossal rajzoljuk.

Érzelemkeltés. José Sanchez del Riónak hívták, 13 éves volt . . . Mexikóban Sahuaye városban élt. Mexikóban a kommunisták uralkodtak, ezért minden papot és szerzetest száműztek az országból. A templomokat bezárták vagy lerombolták. Szentmisét mondani, gyóntatni, áldoztatni, keresztelni, temetni vagy haldoklónak az utolsó kenet szentségét kiszolgáltatni halálbüntetés terhe alatt tilos volt. A tisztelendő bácsik a jó emberek házában titokban mondtak szentmisét. De jaj volt, ha a rendőrség megtudta a dolgot, mert akit ilyen titkos szentmisén elfogtak, azt kegyetlenül kivégezték. Persze nemcsak a papokat, hanem minden becsületes katolikus embert halálra kerestek. A börtönök tele voltak hitvalló, katolikus férfiakkal, nőkkel, sőt gyermekekkel.

A kis Josét 1928 február 5-én fogatta el Guerrero kommunista tábornok. Mivel a hitét nem akarta megtagadni, sőt azt bátran megvallotta: börtönbe záratta.

A bátor hitvallót meg akarták ijeszteni. Ezért másnap a temetőbe vezették. A temetőben az egyik fánál egy vele egyidős gyermek állott. Ezt is arra akarták rávenni, hogy tagadja meg a hitét és gyalázza az Istent. Mivel ez nem volt hajlandó erre, ott a helyszínen azonnal felakasztották. A kis José azt hitte, hogy most már elkövetkezik az ő vértanúságának órája is. Azonban a katonák őt nem bántották, hanem visszavezették a börtönbe. Másnap egy kapitány elé vezették. A kapitány most őt szólította fel, hogy gyalázza az Istent és tagadja meg a katolikus hitet. De José e helyett így kiáltott:

— Viva Criste Rey, Sancta Maria de Guadalupe!

Ami magyarul annyit jelent: Éljen Krisztus, a Király és a guadalupei Szűz Mária.

Ekkor visszavezették a szobájába.

1928 február 10-én este 11 órakor kivezeték őt is a temetőbe. Odaérve egy megásott sírhoz vezették. Az egyik katona hosszú hegyes tört vett a kezébe és odaállt José mellé. A kapitány ismét kísértette, hogy átkozza meg Krisztust. Mire a kis José ismét így kiáltott:

— Cristo vive, Cristo reina, Cristo impera!

Azaz magyarul: Krisztus él, Krisztus uralkodik, Krisztus parancsol. Alig mondta ki ezeket a bátor szavakat, máris a mellette álló katona beléje szúrta a tört. A kis José érezte, hogy a szúrás halálos és rohamosan fogy az ereje, ezért utoljára még felkiáltott:

— Éljen Krisztus, a Király!

Ekkor a kapitány dühösen előrántotta a pisztolyát és egy lövéssel végleg kioltotta a bátor vértanú életét. A gonosz emberek kísértették és kényszeríteni akarták a kis Josét a hittagadásra, de ő ellene mondott a kísértőnek pedig az az életébe került.

Egészen biztos, hogy bátorságáért elnyerte a vértanúság koronáját a mennyei Atya országában.

Most álljatok fel! Mindenki nézzen a keresztre! Ünnepelesen és bátran meg fogjuk mondani az ördögnek, hogy nem fogunk soha a kísértéseibe beleegyezni, hanem neki mindenkor ellentmondunk.

Feleljetek kérdéseimre!

— Ellene mondasz-e az ördögnek?

— Ellene mondok!

— És minden cselekedeteinek?

— Ellene mondok!

— És minden pompáinak?

— Ellene mondok!

30. Az ördög veszte

24. óra: A gyakori gyónás

Tárgyi cél. A gyakori gyónás.

Nevelői cél. Igyekezz mindig jobb lenni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak: havonkénti szentgyónás, megszentelő kegyelem növekedése, hibairtás.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Egy alkalommal, amikor a pápa kihallgatáson fogadta az embereket, volt a sok ember között egy kisgyermek is. A kihallgatás alatt a gyermek lassan odasomfordált a pápai trónhoz.

— Hogy hívnak, kicsikém? — kérdezte tőle mosolyogva a pápa.

— Engem Massimo-nak hívnak — felelt bátran a gyermek.

— Massimonak? — folytatta a Szentatya — az annyi jelent, hogy legnagyobb. Törekedj arra, hogy legnagyobb légy a jámborságban, a jóságban és a kedvességben Isten és az emberek előtt.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan lehettek mindig kedvesebbek Isten és az emberek előtt.

Előterjesztés. Muki gyerek szöllőt lopott. Bele is betegedett a nagy torkoskodásba. Este, amikor elaludt, érdekes álmot látott:

Megjelent előtte egy nagy szőlőfürt. Azután egy helyes kisiú jött elő a szőlőfürt mögül. A fiú odalépett hozzá és kedves szavakkal kínálta a szöllőt. A legérdekesebb az volt, hogy minden egyes szőlőszemből egy cérnaszál jött elő, amelyet a fiú a kezében tartott. A cérnaszál másik vége a szőlőszem lenyelése után Muki gyomrához nőtt. Már jó sok szemet megevett Muki, amikor a fiú

összefogta a cérnaszálakat és vastag kötelet csavart belőle. Ekkor a fiú ledobta tarka köpenyét és levette szép álarcat és Muki előtt ott állt a csúf szörny: az ördög.

Muki nagyon megijedt és menekülni próbált, de nem tehetett, mert az ördög erősen fogta a kötélle csavart cérnák végét. Sőt az ördög húzta őt valami sötét, siralmas hely felé. Nagy ijedtében Muki így kiáltott fel:

— Istenem, segíts meg!

Isten nevére kicsire zsugorodott az ördög, de a kötelet nem engedte el, hanem húzta, húzta, még akkor is, amikor már Muki a gyóntatószékben térdelt. Hanem amikor a tisztelendő bácsi kimondta a feloldozás szavait és Muki felé keresztet vetett, elpattant a kötél és az, azt erősen húzó ördög, karikázva visszabukfencezett a pokolba.

Megvilágítás. Isten és az emberek előtt akkor leszel kedves, ha mindig jobb és jobb leszel. Ezért

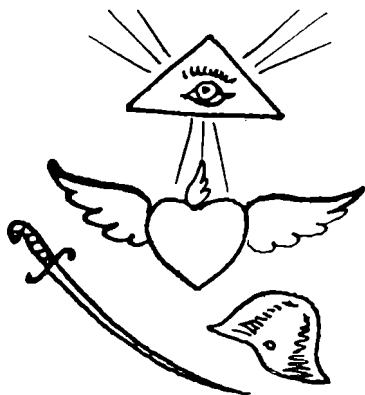
1. az első szentgyónás után *minden hónapban újra gyónd meg bűneidet*. Ha újra az ördög rablásába estél volna, akkor megszabadulsz az ördögtől, mint a példabeli Muki.

2. Ha nincs halálos bűnöd, akkor a *bocsánatos bűneidet gyónd meg*. Ilyenkor az Isten növeli benned a megszentelő kegyelmet. *Minél több a megszentelő kegyelem a lelkeden, annál több jutalmat kapsz a mennyek országában.*

3. Minden gyónáskor *válassz ki magadnak egy bűnt és nagyon vigyázz arra, hogy azt a bűnt a következő gyónásig el ne kövesd*. Így egyegy bűnödről könnyen leszokhatsz.

Jegyzet. Tanácsos lenne a gyermekeket a későbbi órákon, esetleg a hittanórán (csendes foglalkozás) vagy a szívgyárdán a particulare examenre megtanítani és velük egy rajzos exament készíttetni.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az első szentgyónás után, minél többször, lehetőleg havon-



36. rajz.

A gyakori gyónás által Isten előtt mindig kedvesebbek, az ördöggel szemben pedig mindig erősebbek leszünk. A háromszöget és a sugarakat sárgával, a szívet és a lángot pirossal, a többi fehérrel rajzoljuk. A szív belsejét ne színezzük ki.

kint tanácsos meggyónni a bűnöket. Minden gyónáskor megszentelő kegyelmet kapunk és *minél több a lelkünkön a megszentelő kegyelem, annál nagyobb lesz a mennyei boldogságunk.* Minden gyónáskor *válasszunk ki egy bűnt* vagy hibát és azt a következő gyónásig különösen *igyekezzünk elkerülni.*

Begyakorlás. Hogyan lehet megszabadulni az ördög rabságából? Mit nyer a jó Istentől az, aki csak bocsánatos bűnöket gyónik? Miért hasznos az, ha több megszentelő kegyelem van a lelkünkön? stb.

Alkalmazás. A mennyei Atya iránti hálás szeretetedet azzal mutathatod meg legjobban, ha legalább egy hónapban egyszer meggyónod a bűneidet. Így növelheted magadban a megszentelő kegyelmet és a jövő életedben a mennyei boldogságot.

A gyakori szentgyónás a legjobb eszköz arra, hogy mindig jobb és jobb légy és így növekedjél kedvességben Isten és az emberek előtt.

Érzelmekeltés. Élt egyszer egy óriástermetű pogány ember, akinek Kristóf volt a neve. Ez egyszer így szólt:

— Mutassátok meg, ki a legnagyobb úr a világon, mert annak akarok szolgálni.

— A legnagyobb úr a király — felelték az emberek. — Erre Kristóf beállt a király szolgálatába.

Egyszer a király udvarában nagy ünnepség volt. Mikor az egyik ember az ördögről kezdett beszélni, Kristóf azt látta, hogy a király elsápadt.

— Az még a királynál is nagyobb úr lehet — gondolta magában Kristóf és beállott az ördög szolgálatába.

Egy napon, mikor együtt mentek az ördöggel az országon, Kristóf azt vette észre, hogy az ördög remegve akar kikerülni egy útszéli keresztút.

— Ez a keresztenfüggő még az ördögnél is nagyobb úr lehet — gondolta Kristóf és odament a kereszt alatt térdelő remetéhez.

— Testvér, — kérdezte tőle — hogyan szolgálhatnám a keresztrefeszítettet?

— Elég hórihorgas vagy; hát állj ide a patak mellé és ha az emberek át akarnak kelni, segítsd át őket a válladon. Kristóf ettől kezdve hosszú éveken át hordta az embereket a patak felett.

Egy napon egy bájos kis fiúcska kérte, vigye át a vízen. Kristóf szívesen emelte a vállára és megindult a túlsó partra. De soha ilyen nehéz terhet még életében nem cipelt. A folyó közepén már alig bírta és éppen hogy csak átjutott a folyón.

— Jaj! — szólt lihegve Kristóf — olyan nehéz voltál, mintha az egész világot hordtam volna a vállamon.

— Ne csodálkozz, — szólt kedvesen a kisfiú

— mert azt hordta a válladon, aki az egész világot teremtetten. De ezekre a szavakra már el is tűnt a kisfiú, aki nem volt más, mint a kis Jézus.

Ha a gyakori szentgyónás által az ördög szolgáltatásból kiállunk, akkor megjelenik szívünkben a kis Jézus.

Most álljatok fel! Nézzetek a keresztre! Ünnepelesen megvalljuk hitünket a jó Istennek és megígérjük, hogy ebben a hitben fogunk élni és meghalni. Feleljetek a kérdéseimre:

— Hisztek-e a mindenható Atyaistenben, mennynek és földnek teremtőjében?

— Hiszünk!

— Hisztek-e a Jézus Krisztusban, ő egy Fiában, a mi Urunkban, ki e világra született és kint, halált szenvedett?

— Hiszünk!

— Hisztek-e a Szentlélekben, katolikus keresztény Anyaszentegyházat, szentek egyességét, bűnök bocsánatát, testnek föltámadását és az örök életet?

— Hiszünk!

— Igéritek-e, hogy a római katolikus hitben állhatatosan éltek és haltok?

— Igérjük!

III. RÉSZ

ELŐKÉSZÍTŐ OKTATÁSOK AZ ELSŐ SZENTÁLDOZÁSRA

31. Jézus közöttünk él

1. óra: Jézus valóságos jelenléte az Oltáriszentségben

Tárgyi cél. Jézus valóságos jelenléte az Oltáriszentségben.

Nevelői cél. Hittel borulj le a szentségi Úr Jézus előtt.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — esetleg egy bibliai kép az utolsó vacsoráról.

Megmagyarázandó fogalmak. Átváltozás, Jézus teste és vére, Oltáriszentség, külső szín, átváltoztatás hatalma, átszáll a püspökökre és az áldozópapokra.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Egy édesanya haldokolt. Utolsó perceiben lehúzott ujjáról egy drágaköves gyűrűt, azután odahívta kisleányát és így szólt:

— Neked adom ezt a gyűrűt, szeresd nagyon, vigyázz rá és valahányszor ránézel, gondoldj a téged szerető édesanyádra.

Az Úr Jézus is a halála előtti napon összehívta tanítványait és egy igen drága ajándékot adott nekik. A legkedvesebbet és a legdrágábbat, amelyet csak adhatott. Az apostolok valahányszor erre az ajándékra ránéznek, mindannyiszor eszükbe fog jutni az Úr Jézus.

Célkitűzés. Ma az Úr Jézus drága ajándékáról fogok nektek beszélni.

Előterjesztés. Jézus a halála előtt való napon együtt volt a tizenkét apostollal az utolsó vacsorán. Vacsora után kezébe vette Jézus a kenyeret, megáldotta és átadta tanítványainak és ezt mondotta:

— Vegyétek és egyétek, ez az én testem.

Azután vette a kelyhet, nekik adta és azt mondotta:

— Igyatok ebből mindnyájan, ez az én vérem.

Még azt is mondotta Jézus az apostoloknak:

— Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

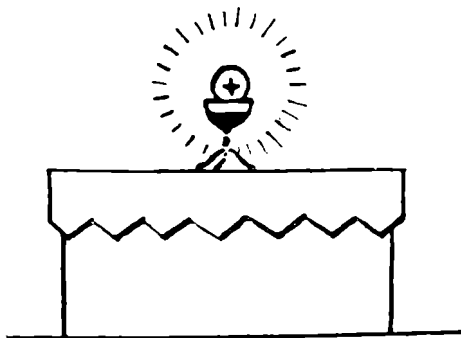
Megvilágítás. Jézus az utolsó vacsorán

1. a kenyeret átváltoztatta az ő szent testévé.

Kezébe vette a kenyeret és azt mondta: Ez az én testem. Abban a pillanatban az már nem kenyér volt többé, hanem Jézus szent teste. (Az ostya olyan kenyér, amelybe nem tettek kovászt.)

2. A bort átváltoztatta az ő szent vérévé.

Kezébe vette a borral telt kelyhet és azt mondta: Ez az én vérem. Abban a pillanatban az már nem bor volt többé, hanem Jézus szent vére.



37. rajz.

Az Oltáriszentség az Úr Jézus szent teste és vére. A kelyhet és a sugarazást sárgával, a szentostyát és az oltárt fehérrel, a szent vért a kehelyben pirossal rajzoljuk.

64. Mit cselekedett Krisztus Urunk e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem“?

Krisztus Urunk e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem“, a kenyeret és a bort az ő szent testévé és vérévé változtatta át.

3. *Átváltoztatta* annyit jelent, hogy az ő szavára, parancsára a kenyérből az ő szent teste lett. Mint ahogyan a kánai menyegzőn Jézus szavára a vízből bor lett.

4. *Jézus teste* lett a kenyérből. Nem holtteste, hanem élő teste, tehát maga Jézus lelkével, istenségével és emberségével együtt.

5. Az átváltoztatott kenyeret *sentségnek* nevezzük s mivel az oltáron őrizzuk, ezért *Oltáriszentség a neve*. Az Úr Jézus van jelen benne igazán, valóságosan.

106. Ki van jelen az Oltáriszentségben?

Az Oltáriszentségben az Úr Jézus Krisztus van jelen.

6. *A kenyér és a bor külső színe megmarad*. Tehát ha az Oltáriszentséget megnézed, megtapintod, megízleled stb., olyannak találsz, mint a kenyeret és a bort, *de csak a külső színe az*. Miként a színházban a külső szín királyt, hadvezért, herceget, püspököt stb. mutat, valóságban pedig nem azok.

68. Mi az Oltáriszentség? Az Oltáriszentség az Úr Jézus Krisztusnak valóságos szent teste és vére a kenyér és a bor külső színe alatt.

7. Jézus az utolsó vacsorán azt mondta tanítványainak: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Ezekkel a szavakkal Jézus *hatalmat adott az apostoloknak*, hogy azok is azt tehessék, amit Ő, vagyis a kenyeret és a bort átváltoztathassák Jézus szent testévé és vérévé. Az apostolok miként hatalmat kaptak a bűnök megbocsátására, úgy most hatalmat kaptak a kenyér és a bor átváltoztatására.

65. Mire adott Krisztus Urunk az apostolok-

nak hatalmat és parancsot e szavakkal: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre? Krisztus Urunk arra adott az apostoloknak hatalmat és parancsot, hogy a kenyeret és a bort az ő szent testévé és vérévé változtassák át.

8. Ez a hatalom az apostoloiktól átszállott a püspökökre és az áldozópapokra. Miként a bűnbocsátás hatalmát, úgy a kenyér és a bor átváltoztatásának hatalmát átadták az apostolok a püspököknek, a püspökök pedig az áldozópapoknak. Pappászentelésemkor a püspök átadta nekem az ostyát és a kelyhet a borral és ezt mondta: Vedd a hatalmat . . .

66. Kikre szállott át az apostoloiktól a hatalom, hogy a kenyeret és a bort átváltoztassák Krisztus Urunk szent testévé és vérévé? Az a hatalom, hogy a kenyeret és a bort átváltoztassák Krisztus Urunk szent testévé és vérévé, az apostolokról a püspökökre és az áldozópapokra szállott át.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az Oltáriszentség az Úr Jézus Krisztusnak *valóságos szent teste és vére a kenyér és a bor külső színe alatt.* A kenyeret és a bort az Úr Jézus szent testévé és vérévé *Ő maga változtatta át először az utolsó vacsorán.* De az *apostoloknak hatalmat adott* arra, hogy ők is át tudják változtatni a kenyeret és a bort az Úr Jézus szent testévé és vérévé. Ez a hatalom az apostolokról a *püspökökre és az áldozópapokra szállott át.*

Begyakorlás. Mivé változtatta az Úr Jézus a kenyeret? És a bort? Az átváltozás után az alakja is megváltozik? Hogyan tudja ezt Jézus megtenni? (Mert mindenható!) Most ki tudja átváltoztatni a kenyeret és a bort? stb.

Alkalmazás. Az Oltáriszentséget legfölségebbnek és legszentebbnek nevezzük, mert az

nemcsak kegyelmet ad, mint a többi szentség, hanem csodálatosan benne van maga az Úr Jézus.

Az Úr Jézus sok csodálatos dolgot tett testével: egyszer a vízen járt, máskor eltűnt az emberek szeme elől, a bezárt ajtón keresztülment, mint a napsugár az ablakon. Most pedig beleszáll abba a kis ostyába.

A pásztorok, amikor a kis Jézushoz megérkeztek, csak egy betakart kis gyermeket láttak, mégis imára borultak le, mert tudták, hogy az az Isten Fia. Ti is, ha az Oltáriszentséget meglátjátok, imára boruljatok le, mert abban ugyanaz az Úr Jézus van jelen, mint Aki a földön járt.

Érzelemkeltés. Egy napon a kis Márta odament a missziós atyához és így szólt:

— Atyám, legyen szíves, áldoztasson meg engem is, mint a nagyokat.

— Te még nagyon kicsi vagy, — felelte a missziós atya — még nem ismered az Úr Jézust.

A kisleány nagyon elszomorodott. Bánatában elment a templomba. Letérdelt az oltár elé és így beszélt az Oltáriszentségben levő Úr Jézushoz:

— Jézuskám, én tudom, hogy Te itt vagy az Oltáriszentségben. Azt is tudom, hogy Te Isten vagy és mindent megtehetsz: Te egyedül tudsz csak rajtam segíteni. Úgy szeretném, ha a szentáldozásban a szívembe jönnél. De a missziós atya azt mondta, hogy még nem áldozhatok, mert még nem ismerlek Téged. Pedig tudom, hogy az Isten Fia vagy. Hogy mint kisgyermek Betlehemben születél istállóban. Názáretben nevelkedtél. Azután az emberek között sok csodát tettél. Végül a gonosz emberek megkínóztak és keresztre feszítettek. De hiába öltek meg, mert harmadnapra feltámadtál. — Látod Jézusom, hogy mit tudok. Ugy-e ismerlek Téged? Légy olyan jó, mondd meg a missziós atyának, hogy én ismerlek Téged.

Ezután a kisleány megvigasztalódva kiment a templomból. Azt azonban nem tudta, hogy a missziós atya is a templomban volt és mindent hallott.

Mikor elközelgett az első szentáldozás napja a missziós atya magához hívta Mártát és közölte vele, hogy ő is áldozni fog. Jaj, de boldog volt a kisleány. Hát még a szentáldozás után. Oda-sompolygott a missziós atyához és így szólt hozzá:

— Tudtam, hogy a Jézuska meghallgatja a kérésemet és segít rajtam. Hiszen Ő most is olyan szeretettel fogadja a kisgyermekeket az Oltári-szentségben, mint amikor a földön járt.

Befejezésül énekeljük el az „Ez nagy szentség valóban” kezdetű éneket. (Szent vagy Uram, 112. sz. ének.)

32. Jézus közöttünk lakik

2. óra: A szentségi Jézus lakása

Tárgyi cél. Szentségház, szentségmutató, áldoztató kehely.

Jegyzet. Ezen oktatás után ajánlatos a gyermekeket a templomba elvinni és a tanításban szereplő dolgokat: ostyát (megmondani, hogy ez még nincs átváltoztatva), áldoztató kelyhet, szentségmutatót, szentségházat (kívülről), valamint az örökmécsest a valóságban megmutatni.

Nevelői cél. Úgy viselkedj a szentségi Úr Jézus előtt, mint az Isten gyermekéhez illik.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz — tárgyi bemutatás.

Megmagyarázandó fogalmak. Ostya, áldoztató kehely, szentségmutató, szentségház.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. A lengyelországi Rybuk városban az öreg s mindenki által kegyelettel tisztelt

fatemplom kigyulladt. A lángok csakhamar elborították az egész templomot. A tűzoltók hiába fáradoztak, a templomot megmenteni nem lehetett. A régi értékes művészeti tárgyak, képek, mind-mind a lángok martaléka lettek. Már a lángok nyaldosták körül a templomot, mikor lélekszakadva rohant oda a város plébánosa. Mielőtt megakadályozhatták volna, az életveszéllyel nem törődve, berohant az égő templomba. Mindenki lélekzet-visszafojtva imádkozott érte. Néhány perc múlva súlyos égési sebekkel, de kezében a szentségmutatóval, szerencsésen kijött a templomból. — A plébános bácsi azért mentette ki életveszéllyel a szentségmutatót, mert abban lakik a szentségi Úr Jézus.

Célkitűzés. Ma a szentségi Úr Jézus lakásáról fogok nektek beszélni.

Előterjesztés. Egy anglikán lelkész leánykájával bement a katolikus templomba.

— Apa, miért ég ott a lámpa, hiszen nappal van? — kérdezte a kisleány.

— Az azt jelenti, kisleányom, hogy itt lakik az Úr Jézus — felelte az apa.

Máskor az anglikán templomba mentek.

— Apa, itt miért nem ég a lámpa?

— Mert itt nem lakik az Úr Jézus.

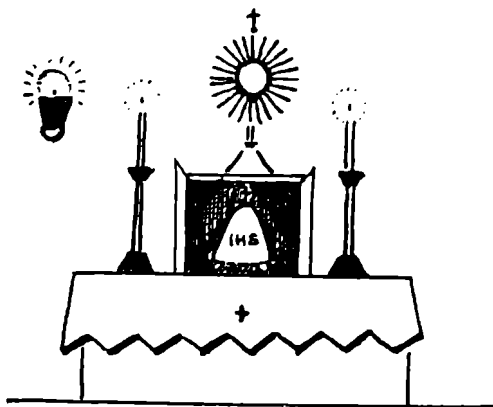
— Akkor menjünk oda, ahol az Úr Jézus lakik.

Megvilágítás. Az Úr Jézus lakása.

1. Az *ostya* (külső színe) kovásztalan kenyér. Láttátok már, hogy édesanyátok, amikor kenyeret süt, a kenyértésztába kovászt tesz. Ha nem tenne bele kovászt és vékonyra sütné, akkor ostya lenne belőle.

2. *Áldoztató kehelyben* őrizzük az Oltári-szentséget. Talpas aranyozott pohár, amelynek teteje van, hogy por vagy bogár még véletlenül

se juthasson az Oltáriszentséghez. Az áldoztató kehely fehér selyem köpenykével van letakarva.



38. rajz.

A szentségi Úr Jézus lakása: áldoztató kehely, szentségmutató, szentségház. A szentségmutatót, gyertyákat és az örökmécs sugarazását sárgával, az örökmécset és a gyertyák fényét pirossal, a többi fehérrel rajzoljuk.

3. *Szentségmutató* sugaras aranydoboz, amelynek két oldala üvegből van, hogy a benne levő Oltáriszentség látható legyen. Voltaképpen ez a szentségi Úr Jézus királyi trónusa.

4. *Szentségház* aranylemezekkel vagy fehér selyemmel bélelt házacska az oltáron, amelyben a szentségmutatót és áldoztató kelyhet őrzik. Ez mindig zárva van a rossz emberek miatt, akik képesek lennének az arany szentségmutatót vagy az áldoztató kelyhet ellopni vagy az Oltáriszentséget meggyalázni.

5. *Örökmécs* piros üvegű olajméc, amely állandóan ég a szentségház előtt. Ez jelzi, hogy hol őrzik az Oltáriszentséget.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az Úr Jézus lakása az *ostya* (külső színe), az *áldoztató*

kehely, szentségmutató és a szentségház. Az örökmécs jelzi, hogy melyik oltáron őrzik az Oltáriszentséget.

Begyakorlás. Mi az ostya? Milyen az áldoztató kehely? Hogyan néz ki a szentségmutató? Mit jelez az örökmécs?

Alkalmazás. A templom, amelyben az Oltáriszentséget őrzik, az Ur Jézus valóságos lakása. Ezért mindig szépen és ájtatosan viselkedj a templomban.

Ha bemegy, köszönj szépen térdhajtással (földig) és lehetőleg térdelve imádkozz előtte. Amikor az Oltáriszentséget körmenetben körülhordozzák vagy a beteghez viszik (nyilvánosan) térdreborulással imádd a szentségi Ur Jézust.

69. Mit kell az Oltáriszentség előtt cselekednünk? Az Oltáriszentség előtt térdre kell borulnunk és az Ur Jézust imádnunk. — A templomban gyakran láthattad, hogy egy kis csengős persellyel körüljárnak. Ilyenkor adományokat gyűtenek a templomnak, a szentségi Ur Jézus lakásának a javára. Ne sajnáld filléredet feláldozni és odaadni. Többet ér a jótékonyság, mint egy szemmel több cukor.

Most vegyétek elő a füzeteteket. Be fogunk rajzolni egy képet, amely majd emlékeztet arra, hogy filléreitekkel jótékonykodjatok. (A képet rajzoltassuk az önmegtagadás, önkéntes penitencia és a kísértés legyőzésének képe mellé. (Valahányszor filléredet a templomi perselybe vagy szegény-



38/a. rajz.

A jótékonyság aranyfillérje. Nem rozsdásodik és a mennyben is elfogadják. Az egészet sárga krétával rajzoljuk.

nek adtad, tehát jótékonykodtál, annyiszor egy keresztet rajzolhatsz a kép alá.

A templomban mindig vannak láthatatlan angyalok, akik imádva borulnak le az Úr Jézus előtt. Te is tedd meg itt a földön ezt az angyali szolgálatot szívesen, hogy azután majd egyszer folytathasd a mennyek országában.

Érzelemkeltés. Klárika egészen árva volt. Nagybátyja nevelte. Nevelőszüleire nem panaszkodhatott Klárika, mert azok mindent megtettek, hogy feledtessék a kicsi árvaságát.

Aldozócsütörtökön a szentáldozás után, mikor otthon beszélgettek, így szólt hozzá nagybátyja:

— Klárikám, most odaadom neked elhunyt édesanyád ajándékát. Mielőtt meghalt, azt hagyta meg, hogy a mai kedves napon adjam át neked.

Ezzel elővett egy dobozt és abból egy több száz pengőt érő gyöngysort vett elő.

— Édesanyám ajándéka, — szólt könnyezve Klárika — jaj, de szép, jaj, de kedves.

— Ez most már a tied, azt tehetsz vele, amit akarsz.

— Tedd csak el bácsikám, amíg megnövék — adta vissza a gyöngysort a kisleány.

Egypár nap múlva nagy szomorúság érte a falut. Kirabolták a templomot és elvitték az arany szentségmutatót. Az emberek nagyon szomorúak voltak, legjobban az öreg plébános bácsi.

— Az idén még úrnapi körmenetet sem tudunk tartani — mondta szomorúan az iskolában.

Klárika is alig tudott aludni azon éjjel a bánattól. Egyszerre csak eszébe jutott a gyöngysor. Alig bírta kivárni, hogy reggel legyen. Hamar csak szaladt a nagybátyjához és kérte, adják el a gyöngyöket és vegyenek rajta egy szentségmutatót.

— Az én édes jó anyám a mennyben — mondta Klárika — nem fog haragudni, ha az ő ajándékát az Úr Jézusnak adom. A nevelőszülők

nagy nehezen beleegyeztek. Klárka a nagybáccival bement a közeli városba, eladta a gyöngyöket és megvette a szentségmutatót. Az úrnapi körmenet nem maradt el.

— Ki adta ezt a szép szentségmutatót — kérdezték az emberek.

— Nem mondhatom meg — felelt a plébános.

Az emberek mindenkire gondoltak, csak arra a kisleányra nem, aki boldogan hintette a virág-szirmokat a szentségi Úr Jézus diadalútjára.

Befejezésül énekeljük el az „Ez nagy szentség valóban” kezdetű ének (Szent vagy Uram, 112. sz.) második versszakát.

33. Jézus vár reánk

3. óra: A szentséglátogatás

Tárgyi cél. Szentséglátogatás.

Nevelői cél. Örömmel látogasd a szentségi Úr Jézust.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Hit, remény, szeretet, köszönet.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Már meséltem nektek egyszer a kis magyar királyleányról, akinek Erzsébet volt a neve. Akkor elmondtam, mennyire szerette felebarátait: a mennyei Atya többi gyermekeit. — Erről a kis magyar királyleányról mesélik, amikor a várbeli gyerekekkel játszott, nem is egyszer hirtelen eltűnt közülük. Nosza, megindult a keresés: hol van a kis királyleány, hol van a kis Erzsébet? Keresték itt is, ott is, amott is. Végre ott találták meg, ahol a gyermek Jézust megtalálta Szűz Mária és Szent József: a temp-

lomban. Ott térdelt az oltár előtt és összetett kézzel imádkozott.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, miért ment a kis Szent Erzsébet a templomba játék közben.

Előterjesztés. Egyszer az Úr Jézus már nagyon sokat tanított és igen elfáradt. Lepihent tehát egy házban. Néhány perc múlva a tanítványok látják ám, hogy furcsa látogatók jönnek Jézushoz. Ezek a szokatlan látogatók: kisgyermekek voltak. A tanítványok nem is akarták a kisgyermekeket beengedni az Úr Jézushoz. De akkor kijött a házból az Úr Jézus és így szólt:

— Ne küldjétek el a gyermekeket. Engedjétek hozzám jönni, mert ilyeneké a mennyek országa.

Azután leült és a gyermekek körülvették Őt. Az Úr Jézus pedig kedvesen elbeszélgetett velük. Végül mindegyikre rátette a kezét és megáldotta őket. A gyermekek pedig boldogan búcsúztak el Jézustól és örömmel tértek haza Jézus áldásával a szívükben.

— De jó lenne, ha most is el lehetne menni az Úr Jézushoz — mondta egyszer egy kis tanítványom. Ekkor azt mondtam neki:

— Most is el lehet menni az Úr Jézushoz, mert az Oltáriszentségben olyan igazán jelen van, mint amilyen igazán a gyermekeknél jelen volt. Csak most nem lehet látni emberi alakját.

Ti is meglátogathatjátok az Úr Jézust a templomban, mint az evangéliumi gyermekek. Ott van ő az Oltáriszentségben és a szentségházban, mint az elmúlt órákon tanultátok. Titeket is szívesen fogad, tiveletek is szívesen elbeszélget és titeket is szeretettel megáld a végén.

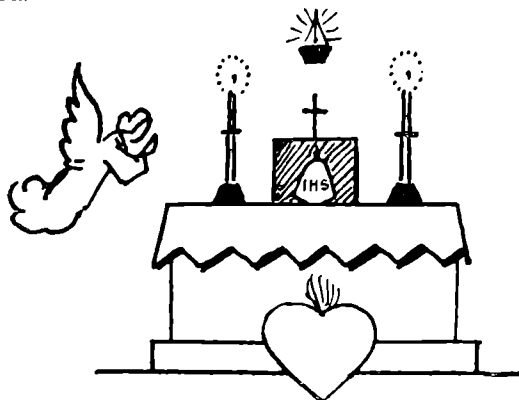
Megvilágítás. Amikor bemegy a templomba az Úr Jézust meglátogatni,

1. *köszönnöd kell.*

Az Úr Jézusnak úgy köszönünk, hogy térdet hajtunk, keresztet vetünk és magunkban mondjuk: Dicsértessék a Jézus Krisztus! (vagy Imádlak Jézusom, én Istenem, aki itt jelen vagy szereteted szentségében!)

2. Letérdelsz előtte.

Vagy az áldoztatórács lépcsőjére vagy a padba.



39. rajz.

A szentséglátogatásról. A gyertyákat, fényüket és az örökmécs fényét, valamint az angyal szárnyát sárgával, a gyertya lángját, az örökmécsest, a szívet és lángját pirossal, az angyal ruháját világoskékkel rajzoljuk, a többit fehérrel.

3. Elmondod, hogy hiszel és remélsz benne és szereted Őt.

Hiszed, hogy itt van az Oltáriszentségben; reméled, hogy meghallgat; szereted, mert Ő is szeret téged.

Jegyzet. Erre igen alkalmas a Szent vagy Uram kezdetű ének szövege.

Hit:

Szent vagy Uram, szent vagy,
Mindenfölkött szent vagy,
Jézus kenyér színében,
Az Oltáriszentségben.
Térdet, fejet hajtok,

Neked áldást mondok,
Hiszem, itt vagy valóban,
E nagy Szakramentomban.
Remény: Tebenned reménylek,
Szeretet: Szívemből szeretlek,
Készebb vagyok meghalni,
Mint téged megbántani.

4. *Elmondod kéréseidet*, amiért most jöttél.
Mondd el, mit kérsz magad, szüleid, testvéreid,
rokonaid, ismerőseid számára, azután mondj el
egy Miatyánkot, azt az imádságot, amelyre maga
az Úr Jézus tanította az embereket.

5. *Végül hivd a lelkedbe*. Jöjjön el lelkedbe
az ő szent kegyelmével már most, mielőtt a
szentáldozáskor igazán magadhoz veszed.

Jegyzet. A lelki áldozásra igen alkalmas az Ő szentsé-
ges (Szent vagy Úram, 127. sz. ének) kezdetű ének szövege.

Ó szentséges, ó kegyelmes
Édességes Jézusom.
Dicsértessél, tiszteltessél
Én megváltó Krisztusom.
Szállj be szívem hajlékába,
Jöjj be lelkem pítvarába,
Ott nyugodjál, ott lakozzál
Soha el se távozzál.

6. *Köszönj* úgy, mint az elején: térdhajtás,
keresztvetés, Dicsértessék . . .

7. Az Úr Jézus áldásával *csendesen távozz*
a templomból.

Jegyzet. Egy verses szentséglátogatás szövegét közlöm
még az alábbiakban.

Dicsértessél Jézuskám
Most és mindörökkön!
Áldjon minden lélek
Mennyben és a földön.

Hiszem, hogy jelen vagy
Oltárszekrénykében,
Jézuskánk, Istenünk,
Kenyérnek színében.

Tudom, hogy idevársz
Minden jó gyermeket.
Hozzád jöttem én is,
Mert nagyon szeretlek.

De sokszor rossz voltam,
Bánom bűneimet,
Mosd meg szép fehérre
Én bűnös lelkemet.

Megígérem Neked:
Ezentúl jó leszek,
Nem szomorítom meg
Szentséges Szívedet.

Áldd, segítsd meg kérlek
Apámat s anyámat,
Édes testvérkéket
S az egész családot.

Akik tanítanak
Sok-sok fáradtsággal,
Jutalmazd meg őket
Szíved áldásával.

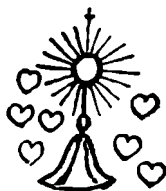
Minden jótevőnknek
Adj drága jutalmat.
A megholt híveknek
Örök nyugodalmat.

Add, hogy térdrehullva
Szent Szívedet áldja
Boldogasszony Anyánk
S Szent István országa.

Eljövök majd újra,
Mert szívből szeretlek.
Az Oltáriszentségből
Adj erre kegyelmet. Amen.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, *hogyan kell az Úr Jézust a templomban meglátogatni.* — Bemegyünk, köszönünk, megmondjuk, hogy hiszünk, remélünk, szeretjük, elmondjuk a kérésünket, hívjuk a lelkünkbe és újra köszönve távozzunk csendesén a templomból.

Begyakorlás. Ez a rajz figyelmeztessen téged arra, hogy minél többször látogasd meg az Úr Jézust.



39/a. rajz.

A szentséglátogatásról. A szentségmutatót sárgára, a szíveket pirosra színezzük.

Ezt a rajzot a füzetben az önmegtagadás, kísértés legyőzése, jótékony aranyfillér stb. mellé rajzoltassuk.

Valahányszor az Úr Jézust a templomban meglátogattad, ugyanannyiszor rajzolhatsz egy piros szívet a szentségmutató köré.

Hogyan kell az Úr Jézust köszönteni? Mit mondasz az Úr Jézusnak? stb.

Alkalmazás. Most már tudjátok, hogyan kell az Úr Jézust meglátogatni. Tehát látogassátok is meg minél többször. Ha templom előtt mentek el, menjetek be legalább egy percre az Úr Jézushoz. Ő szívesen fog látni titeket és áldásával fog elbocsátani benneteket. Mindenegyes alkalommal egy szép virágot fog adni a lelketeknek és ha szorgalmasak lesztek, az első szentáldozás napjára szép lelki virágokkal lesz ékes lelketek hajléka. Ez lesz ám igazán kedves az Úr Jézusnak, ha ilyen lélekbe mehet.

Érzelemkeltés. Néhány száz évvel ezelőtt történt ez a történet, amikor a református felekezet kezdődött. Élt akkor Németországban egy kedves kis fiúcska, akinek Tomi volt a neve. Éppen abban a korban volt, amikor a gyerekek első szentáldozáshoz járulnak. Tomi szorgalmasan járt

az előkészítő oktatásokra, míg egy napon nagy szomorúság nem érte.

Édesapja áttért a református felekezetre és fiának sem engedte meg, hogy katolikus hittanra járjon és első szentáldozó legyen. Tomi nagyon szomorú lett és elment a tisztelendő bácsihoz tanácsért. A tisztelendő bácsi azt tanácsolta neki, hogy amikor csak teheti, menjen el a templomba és kérje az Úr Jézus segítségét. Tomi meg is fogadta a tanácsot. Amikor csak egy kis ideje volt, beosont a templomba, letérdelt az Oltáriszentségben köztünk élő Úr Jézus előtt s nagyon kérte, segítse meg őt, hogy első szentáldozó lehessen. A buzgó imádságnak meg is lett az eredménye. A segítség nem maradt el.

Egy éjjel Tomi apját súlyos szerencsétlenség érte. Ő ebben Isten ujját látta és visszatért a katolikus Egyházba. Fiának is megengedte, hogy első szentáldozó lehessen. Tomi volt a legboldogabb a világon. Az első szentáldozás után is nagyon sokszor meglátogatta az Úr Jézust és az lett a jutalma, hogy az Úr Jézus papjának választotta. Mint misszionárius nagyon sok pogányt térített meg a katolikus hitre.

A befejező imádságot nem itt mondjuk el, hanem a templomban. Most azonnal álljatok párba. Átmegyünk a templomba és meglátogatjuk a szentségi Úr Jézust.

34. Jézus érettünk feláldozza magát

4. óra: A szentmiseáldozat

Tárgyi cél. A szentmiseáldozat.

Nevelői cél. Hozz áldozatot minden szentmisére.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Áldozat, meg-

semmisülés, legszentebb a kereszttáldozat, szentmiseáldozat, szentmise kegyelmei, bemutatója.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Egy szentéletű remete csodálatos álmot látott. Hatalmas, nagy templom jelent meg előtte, amely tele volt imádkozó emberekkel. Ő is belépett a templomba és megállt hátul az ajtó mellett. Azután együtt imádkozott a többi emberrel.

Egyszerre csak azt veszi ám észre, hogy egy fényes ruhájú angyal lép be a templomba egy nagy könyvvel és aranyos tollal a kezében. Az angyal odament minden emberhez és írt valamit a könyvbe.

A remete ekkor gyorsan odaállt az angyal mellé és megnézte, hogy mit ír a könyvbe. Csodálkozva látja ám, hogy az angyal minden ember neve mellé odairja, hogy jelen volt a szentmisén. De még jobban elcsodálkozott, amikor azt látta, hogy az egyiknél aranytintával, a másiknál ezüsttintával, a harmadiknál piros tintával, a negyediknél fekete tintával, sőt volt olyan is, akinél csak vízzel írt be az angyal.

Az angyal azután megmagyarázta a remetének, hogy mindenkinek olyan tintával írja be, amilyent a jelenlétével megérdemel.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, mit kell tennetek, hogy az angyal aranytintával írjon a nevetek mellé.

Előterjesztés. Egy kisfiú az első szentáldozásra készült. Boldogságát csak az zavarta, hogy sem az apja, sem az anyja nem jártak soha a szentmisére. Hiába kérte őket a gyermek, nem voltak hajlandók erre.

Ekkor elhatározta, hogy minden héten két hétköznap áldozatot hoz a jó Istennek: félórával korábban kel és elmegy a szentmisére. Az egyik szentmisehallgatást felajánlja az édesapjáért, a

másikat pedig az édesanyjáért. Egy nap azután az édesanyja, akinek feltűnt gyermeke korai elmenetele, utána lopakodott és titokban követte a templomba. Ámulva látja ám, hogy a gyermeke az egész szentmise alatt térdénállva ájtatosan imádkozik.

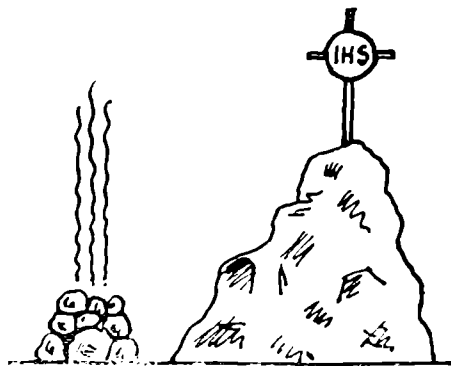
A szentmise után a templomajtóban megvárta és megkérdezte tőle: mi az oka annak, hogy olyan korán a templomba jön.

— Ó anyukám, — felelt a gyermek — tegnap édesapámért, ma pedig teéretted hallgattam a szentmisét.

A gyermek áldozata azonban nem volt hiábavaló. A következő vasárnapon szülei is vele mentek a szentmisére.

Megvilágítás. Áldozat

1. *ajándék* a jó Istennek. Ha valakinek valamely ajándékot adunk, azzal megmutatjuk, hogy őt szeretjük. Az áldozati ajándékkal ezenfelül megmutatjuk, hogy Istent urunknak elismerjük.



40. rajz.

Abel áldozata és Jézus áldozata: a keresztáldozat és a szentmiseáldozat. (Ezért a kereszten az Oltáriszentség.) Az Oltáriszentséget és Abel áldozatának füstjét sárgával, a keresztet barnával, a hegyet zölddel, Abel oltárát fehérrel rajzoljuk.

2. *Tárgya* különféle volt. Káin a föld gyümölcsét, Ábel a legszebb bárányt, Melkizedek kenyeret és bort, Salamon király borjakat tett az oltárra.

3. *Legszentebb* volt Jézus áldozata, mert nem állatot vagy valamely tárgyat, hanem önmagát, az életét adta ajándékul, áldozatul a mennyei Atyának.

4. *Megsemmisül*, mert az áldozatot hozó azt elpusztítja, hogy többet ne használhassa, mert az már nem az övé, hanem az Istené. Ezért az áldozati tárgyat az oltáron elégették.

5. *A kereszten* semmisítette meg az életét az Úr Jézus, amikor feláldozta magát a mennyei Atyának. Így az áldozata teljes lett.

6. *A szentmisében* megismétli áldozatát. Újra és újra felajánlja áldozatul magát a mennyei Atyának a kenyér és a bor külső színe alatt. Ha nem is folyik Jézusnak vére úgy, mint a kereszten, azért ez éppen úgy áldozat, mint a keresztdózat volt.

7. *A szentmiseáldozatot maga az Úr Jézus mutatja be.* A pap csak eszköz. Miként a darab kenyeret az édesanya adja, bár gyermekével küldi ki a koldusnak, úgy a szentmiseáldozatot is az Úr Jézus mutatja be a mennyei Atyának, bár a pap tesz mindent az oltárnál.

67. *Mikor változtatják át a püspökök és az áldozópapok a kenyeret és a bort Krisztus Urunk szent testévé és vérévé?* A püspökök és az áldozópapok a szentmisében változtatják át a kenyeret és a bort Krisztus Urunk szent testévé és vérévé.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az áldozat, Istennek adott ajándék, amellyel megmutatjuk, hogy Őt legfőbb Urunknak elismerjük és szeretjük. A legszentebb áldozatot az Úr Jézus mutatta be, amikor a keresztfán érettünk feláldozta magát. A szentmise az Úr Jézus áldozata, amely-

ben a kenyér és a bor külső színe alatt feláldozza magát a mennyei Atyának.

Begyakorlás. Mi az áldozat? Mit áldoztak régen az emberek? Ki mutatta be a legszentebb áldozatot? Mit áldozott fel Jézus? Mikor ismétli meg Jézus az áldozatát? stb.

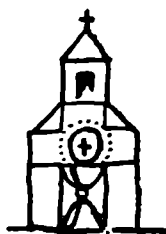
Alkalmazás. A szentmise a legkedvesebb a mennyei Atya előtt. Többet ér egy szentmise-hallgatás, mintha egy hónapon át imádkoznátok, mert ez csak a ti könyörgésetek lenne, a szentmise pedig az Úr Jézus esedezése.

Éppen ezért a szentmisén mindig ájtatosan kell résztvenni. Ha énekes szentmisén vagy jelen: énekelj a többi emberekkel. Ha pedig csendes szentmisén vagy, akkor imádkozz az imakönyvedből.

De ha még jobban és kedvesebben akarsz a szentmisén jelen lenni, azaz, hogy az angyal aranytintával írja be a neved mellé a szentmisehallgatásodat, akkor minden szentmisére vigy magaddal valami kis áldozatot. Ezt a felajánlásakor, mint a magad ajándékát, áldozatát, ajánld fel a mennyei Atyának. (Adjunk itt gyakorlati útmutatásokat a gyermeknek. Ezt a legjobban a gyermekeket tanító, körülményeiket ismerő hitoktató tudja.) Igen kedves dolgot tesznek az Úr Jézusnak, ha hétköznapi is elmentek a szentmisére. Ne sajnáld a fáradságot, hozz egy kis áldozatot, menj el egy párszor a szentáldozásig a szentmisére hétköznapi is.

Most vegyétek elő a füzeteteket. Be fogunk rajzolni egy képet, amely majd emlékeztet arra, hogy hétköznapi is menjetek szentmisére. (A képet rajzoltassuk az önmegtagadás, önkéntes penitencia stb. mellé.) Valahányszor hétköznapi is a szentmisére elmentél, mindannyiszor a kép alá rajzolhatsz egy keresztet.

Érzelemkeltés. A kis Erzsébet is első szent-



40/a. rajz.

A hétköznapi szentmisére emlékeztető rajz. A templom keresztjét, a benti nagy keresztet és a kelyhet sárgával, a templom tetejét pirossal, a többi fehérrel rajzoljuk.

áldozó volt. Egy jó módú kereskedőnek a kisleánya. Szülei nagyon szerették, mert kedves, jó gyermek volt. Édesatyja, hogy a tanulásra még jobban ösztönözze, megígérte neki, hogy ha jó bizonyítványa lesz, akkor bármely kívánságát teljesíti.

Erzsébet akkor még jobban tanult. Édesatyja előre látta, hogy év végére tiszta egyes lesz a bizonyítvány. Arra volt csak kíváncsi, mit fog kérni jutalmul a kisleány. Nagy alvóbabát-e? Vagy szép képeskönyvet? Vagy egy nagy kirándulásra kéri meg édesatyját a messzi, szép hegyekbe. Ezekre gondolt a jó édesanya.

Képzeltetik a csodálkozását, amikor a kisleány az év végén meg hozta a tiszta egyes bizonyítványt és megkérdezte tőle, hogy most már mit kíván jutalmul, a kis Erzsébet így felelt:

— Édesapám, én azt kérem jutalmul, hogy ezentúl minden vasárnap jöjjön el velem a templomba.

Bizony nagyon elcsodálkozott az édesapa. Nem volt rossz ember, de a vasárnap megszentelésére, a szentmisére, nem fordított sok gondot. Ha egy kicsit több volt a dolga, már el is maradt a vasárnapi szentmisehallgatás. Most azonban nem tehetett egyebet, mint megígérte a kisleánynak, hogy ezentúl sohasem fog elmaradni a szent-

mise. Vele fog menni minden vasárnap a templomba.

Később a kis Erzsébet édesatyja maga mesélte el a kisleány hitoktatójának, hogy milyen megható módon szoktatta rá kisleánya a vasárnapi szentmisehallgatásra: áldozatot hozva lemondott a szép ajándékról.

Befejezésül énekeljük el az „Áldozattal járul hozzád” kezdetű éneket. (Szent vagy Uram 220. sz.)

35. Jézus vágyakozik a lelkünkbe jönni

5. óra: A szentáldozás

Tárgyi cél. A szentáldozás.

Nevelői cél. Örüljete, hogy az Úr Jézus hozzátok fog jönni.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Jézus vágyakozása, szentáldozás, szent teste és vére, kegyelmet ad, lélek tápláléka.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Egy templomban szentségimádásra készültek. A lányok szép fehér virágból koszorút kötöttek, amelyet a plébános bácsi rá tett a szentségmutatóra. A szentségmutató helyét is szebbnél-szebb virágokkal díszítették és tizenkét szál gyertyát helyeztek el mellette.

— Ó, mily szép lesz az Úr Jézus királyi trónusa. Biztosan örömmel fog innen nézni bennünket — mondta egy kisleány.

— Ez igaz, kisleányom, — felelte a plébános bácsi — de még jobban örül, ha a tiszta szívekben vehet lakást, ha azokban trónolhat.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, miért vágyakozik az Úr Jézus az emberi szívekbe.

Előterjesztés. Szent Imelda már egészen kicsiny korában nagyon szerette az Oltáriszentségben közöttünk élő Úr Jézust. Szabadidejében órákon át térdelt az Oltáriszentség előtt. Legfőbb kívánsága az volt, hogy a szentáldozáshoz járulva az Úr Jézust a szívébe fogadhassa. Ez a kívánsága nem teljesülhetett, mert abban az időben, csak az járulhatott a szentáldozáshoz, aki már tizenkét éves elmúlt. Szent Imelda nagyon kérte a tisztelendő bácsit, hogy ő is áldozhasson, de a tisztelendő bácsi nem engedte. Ekkor odatértelt az oltár elé és az egész szentmise alatt sírva kérte az Úr Jézust, hogy jöjjön be az ő szívébe is, mert ő nagyon szereti.

A jószágos Úr Jézus meg is hallgatta a kérését. Csodás dolgot tett érte, hogy megmutassa: Ő is az emberi szívekbe vágyakozik jönni. A szentmise után a templomban lévők nagy csodálkozással vették észre, hogy egy szentostya lebeg Imelda feje felett a levegőben. Már vagy öt percig álmélkodtak a jelenségen, amikor elhívták a tisztelendő bácsit, hogy ő is láthassa a csodát . . .

A tisztelendő bácsi megértette, hogy Jézus be akar térni a kis Imelda ártatlan szívébe, azért lebeg a feje felett. Aranyos tányérkát tartott a szentostya alá, amelyre azután a szentostya le is szállott. A tisztelendő bácsi azután megáldoztatta a kis Imeldát, akinek szinte ragyogott az arca a boldogságtól, hogy a kívánsága teljesült.

Megvilágítás.

1. Az utolsó vacsorán már odaadta apostolainak az ő szent testét és véré, a kenyér és a bor külső színe alatt, mert vágyódott az ő szívébe menni.

2. Egy tanítás alkalmával azt mondta az embereknek: *Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az ő véré, nem lesz élet tibenetek.* Ezekkel a szavakkal parancsot adott

a szentáldozásra — mert vágyódik az emberek szívébe menni.



41. rajz.

A szentáldozásban a legbensőbbben egyesülünk Jézussal. A sugarazást sárgával, a szíveket pirossal, a többi fehérrel rajzoljuk.

3. *Leszáll a legszegényebb missziós kápolnába is, amely nem más, mint egy zsuppfedeles kis kunyhó, feketebőrű, de fehérlelkű négerek közé, — mert vágyódik az emberek szívébe menni.*

4. *Azért akar az emberek szívébe menni, mert szereti a jó embereket. Egészen közel akar lenni, ezért száll a szívbe. Mint ahogyan ti is odakívánczoltok édesapátokhoz vagy édesanyátokhoz, amikor szeretettel átölelitek.*

5. *Szeretetében meg akar ajándékozni mindenkiket, aki csak Őt szereti. Sok-sok kegyelmet és áldást ad annak, aki Őt szeretettel a szívébe fogadja. Annak a lelkét szebbé, a mennyei Atya előtt kedvesebbé, az ördög kísértéseivel szemben erősebbé akarja tenni, hogy mindig jó maradjon.*

125. *Mit veszünk magunkhoz a szentáldozáskor? A szentáldozáskor az Úr Jézus szent testét és vérének vesszük magunkhoz, hogy vele tápláljuk a lelkünket.*

5. a) *Bár csak a kenyér színe alatt vesszük*

magunkhoz, mégis a szent véré-t is vesszük, mert nem holt, hanem élő testet nyerünk el, amelyben benn van a szent vér is, miként minden élő testben.

6. Az Úr Jézus azonban csak azoknak a szívébe száll be, akik őt *az Oltáriszentségben vessik magukhoz* a szentáldozáskor. A protestánsok úrvacsorája nem szentáldozás, mert nem Oltáriszentséget, hanem csak egyszerű kenyeret és bort vesznek magukhoz. A protestáns lelkészek nem kaptak hatalmat a kenyér és a bor átváltoztatására senkitől sem. Őket nem apostoli utód, püspök, szentelte fel. Hiába csinálják utána azt, amit az Úr Jézus az utolsó vacsorán tett: a kenyér nem változik át Krisztus szent testévé és a bor nem változik át Krisztus szent vérévé. Miként akármilyen hűségesen lerajzolnátok egy papírra a százpengős képét, az mindig csak *hamis pénz maradna*, mert nektek nincs hatalmatok a pénzcsinálásra. (Vegyesvallású közösségekben lehet ezt még bővebben kifejteni.)

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az Úr Jézus *vágyódik a lelkünkbe jönni*, mert *szere-t minket és sok kegyelmet akar adni*. — A szentáldozáskor az *Ő szent testét és véré-t vesszük magunkhoz, hogy vele tápláljuk a lelkünket*.

Begyakorlás. Hová vágyódik az aranyos helyből az Úr Jézus? Miért vágyódik az emberi szívekbe? Mit veszünk magunkhoz a szentáldozásban? stb.

Alkalmazás. Nagy boldogság az, hogy az Úr Jézus hozzánk akar jönni. Örüljete-k ennek nagyon és készüljete-k még fokozottabb buzgósággal. Amit az előkészítő oktatásokon hallotok, azt jól jegyezzéte-k meg; amire pedig buzdítalak benne-teket, azt tegyéte-k meg szívesen.

A még hátralévő oktatásokon azt fogom elmondani, hogyan kell készülnöte-k a szentáldo-

zásra és hogyan kell majd a szentáldozáskor magatokhoz venni az Úr Jézust. Jöjjetek el tehát mindnyájan nagyon pontosan, mert ezzel megmutathatjátok, hogy ti is szeretitek Őt és nagy örömmel várjátok a szívetekbe.

Érzelemkeltés. Mexikóban bebörtönöztek egy családapát, mert hű volt a hitéhez. Tudta, hogy a gonosz kommunisták nem kegyelmeznek meg neki, hanem meg kell halnia. De nagyon szeretett volna még utoljára megáldozni. Amint kinézett a börtön ablakán, látja ám, hogy éppen arra megy a cselédje. Hamar felírta egy kis papírra: Minden percben a halál karjaiban vagyok; nagyon szeretnék még egyszer megáldozni. A papírt ledobta a szolgálónak. Az észrevétlenül felvette, elolvasta, majd a ruhájába rejtette és hazasietett.

Másnap a püspök titokban szentmisét mondott éppen a fogolynak házában. Aznap végezte a fogoly ember nyolcéves fiacskája az első szentáldozását. A szentmise végén a püspök egy selyemtársolyba tette az Oltáriszentséget és beleakasztotta a gyermek nyakába, hogy ő vigye el apjának a börtönbe. A püspök könnyes szemmel áldotta meg a kisgyermeket és az Úr Jézus oltalmába ajánlotta. A körülötte állók mind sirtak, a gyermek arca azonban ragyogott.

A kisfiúcska bátran sietett a börtön felé. A börtön ajtajában egy katona állt, aki azonnal a börtönigazgatóhoz vezette.

— Ki vagy te? Mit keresel itt? — kérdezte a börtönigazgató.

— Kérem, — felelte félénken a gyermek — édesapámnak szeretnék utolsó csókot adni.

— Ki az apád?

— Vetanzos Alagia.

— Na, jól van, — vigyorgott a börtönigazgató — szerencséd van, hogy jókedvemben találtál,

különben nem engedném meg. Hanem előbb gyere csak ide . . .

Mikor a fiúcska odament, a börtönigazgató végigtapogatta, hogy nem visz-e be valamit a börtönbe, amit nem szabad. A gyermek egész testében remegett, mert félt, hogy a börtönigazgató megtalálja az Oltáriszentséget és megszentelteleníti. Szerencsére azonban nem érzett semmi gyanúsát. A végén azonban úgy megszurta a gyermek csuklóját, hogy az ijedten felkiáltott.

— Csak bátran, gyerek, — nevetett az igazgató — azt akartam látni, hogy van-e bátorságod. Most mehetsz!

Vetanzos Alagia nagyon csodálkozott, mikor kisgyermekét meglátta. A kicsike hamar elmondta, hogy mit hozott. Az apa meghatva felindította magában a bánatot és sírva áldozott meg kisfia kezéből. De a kisgyermek egyre sápadtabb és gyengébb lett. Az apja megkérdezte, hogy mi baja van. Erre elmesélte, hogy mit tett vele a börtönigazgató. Alig ért a végére, elakadt a hangja, ragyogó szeme kialudt és apja karjába hanyatlott. Egy halk sóhajtással kilehelte hófehér, ragyogó lelkét.

A szúrás helye az erősen megdagadt kézcsuklón elárulta, mi történt: az istentelen kommunista börtönigazgató tűszúrással megmérgezte az ártatlan kisgyermeket.

A kis hős, második Tarziciust az Úr Jézus felvette a mennyek országába. Az ő vágya úgyis ez volt. Az Úr Jézus vágya is teljesült: beszállhatott a halálraítélt hitvalló lelkébe, akit megerősített az utolsó harcra. Az apa vágya is teljesült, magához fogadhatta Urát, Istenét, akit hősi halálával még dicsőségesebben megvallott.

Befejezésül énekeljük el az „Égből szállott szent kenyér” kezdetű éneket. (Szent vagy Uram 114. sz.)

36. Vágyódjatok utána

6. óra: A lelki áldozás

Tárgyi cél. Lelki áldozás.

Nevelői cél. Gondolj gyakran vágyakozva az
Úr Jézusra.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Lelki áldozás,
kegyelmi eljövétel.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Egy szép képet láttam. Az ég felhőiből angyalok kukucskálnak a földre. Vajjon mit néznek ezek az angyalkák? Valami kedves dolgot láthatnak, mert mosolyogva szemlélik.

Vidáman játszó gyermeksereget látnak a templom melletti réten. A játékosok között volt egy kisgyermek is, aki időnként észrevétlenül oda-futott a templom ajtajához és a kulcslyukon valamit mosolyogva besúgott a templomba. Bármennyire is feltűnés nélkül csinálta ezt a gyermek, a tanító bácsija mégis észrevette és megkérdezte tőle, hogy mit csinál a templomnál.

— Megmondom a Jézuskának, — felelte a gyermek — hogy jól mulatok, de azért gondolok ám rá.

Ez tetszett hát az angyaloknak. De még jobban az Úr Jézusnak.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell gyakran az Úr Jézusra gondolni.

Előterjesztés. 1540 május 17-én született az aragóniai királyság Torre Hermose nevű helységében Baylon Paszkál. Szülői szegények voltak, de annál vallásosabbak. Gyermeüket is vallásosan nevelték. Még egészen kicsiny volt, amikor édesanyja elvitte őt a templomba és odaállította az Oltáriszentséget magában rejtő szentségház elé. Azután egyszerű szavakkal elmagyarázta, hogy ki

van ott és miért van ott. A kisgyermek ettől fogva nagyon sokat eljárt a templomba az Úr Jézussal beszélgetni. Mikor nagyobb lett, szülei egy gazdag emberhez adták szolgálni. Paszkál a gazdag ember báránycsordát őrizte. Sokszor látták őt a rét közepén térdelve imádkozni. Ilyenkor mindig a templom felé fordult. Távolból imádta az Oltári-szentséget és hívta a lelkébe a szentségi Jézust.

Becsületességéért gazdája úgy megszerette, hogy gyermekévé akarta fogadni, de ő inkább Isten gyermeke akart lenni és beállt szentferenc-rendi szerzetesnek. Itt, amikor csak ideje engedte, bement a templomba: imádta az Úr Jézust és vágyó szívvel lelkébe hívta.

Mikor meghalt, a templomban ravatalozták fel. Az érette mondott szentmisén Isten csodás engedelmeivel az Úrfelmutatáskor mégegyszer felnyithatta a szemét, hogy utoljára is azt láthassa, akit egész életében imádott és oly sokszor a lelkébe hívott.

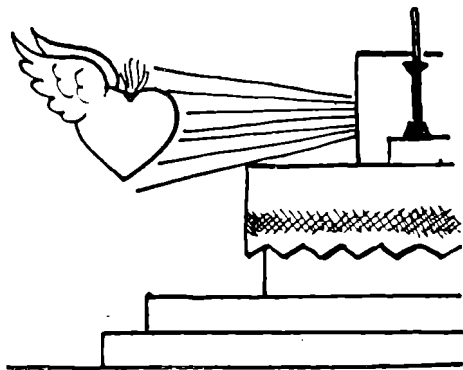
Megvilágítás. Lelki áldozás.

1. *Jézus hívása a lelkiünkbe.* Az Úr Jézus előtt, aki vágyakozva készül hozzátok jönni, igen kedves, ha ti már most vágyakozva gondoltok reá és a lelketekbe hívjátok.

2. *Ilyenkor láthatatlanul a szívetekbe jön.* Az igaz szívből jövő hívást az Úr Jézus teljesíti. Ha nem is látható módon, de láthatatlanul a szívetekbe jön.

3. *Kegyelmével és áldásával halmozza el a lelketeket.* A kegyelem és az áldás, amelyet ilyenkor az Úr Jézus ad, segít titeket arra, hogy még jobban el tudjatok készülni az igazi eljövételére. Ilyenkor egy-egy szép virág is nyílik a lelketek kertjében, amely azt még ékeesebbé teszi.

4. *Valahányszor a templomba bementek a szentségi Úr Jézust meglátogatni: mindannyiszor hívjátok is a szívetekbe.* Előbb mondtátok el a



42. rajz.

A lelki áldozáskor Jézus kegyelmével jön a szívünkbe. A kegyelemsugarakat és a gyertyát sárgával, a szívet és a gyertya lángját pirossal, a többi fehérrel rajzoljuk.

bánatimát, azután a saját szavaitokkal kérjétek, hogy jöjjön a szívetekbe és áldjon meg benneteket.

Jegyzet. A gyermekek nagyobbik része nem tud vagy nem mer a saját szavaival beszélni. Ezért tanítsuk meg egy-két verses lelki áldozásra.

Jézus, Jézus jöjj hozzám,
Téged szívem úgy kíván,
Jöjj el, jöjj el, siess már,
Jöjj el, drága Jézuskám!

•

Ó szentséges, ó kegyelmes
Édességes Jézusom!
Dicsértessél, tiszteltessél
Én megváltó Krisztusom!
Szállj be szívem hajlékába,
Jöjj be lelkem pitvarába,
Ott nyugodjál, ott lakozzál,
Soha el se távozzál.

•

Úgy szeretném, édes Jézus,
Ha vendégem lennél,
Kis szívemben, hajlékomban
Szépen megpihennél.

A hófehér szentostyában
Vágyakozva nézlek.
Milyen boldog kihez betérsz,
Az a tiszta lélek.

Jöjj el, drága jó Jézuskám,
Látogass meg engem;
Tiszta helyed lesz az én kis
Dobogó szívemben.

5. Otthon, napközben is hívhatod a szívedbe az Úr Jézust. Milyen kedves lenne, ha ugyanúgy, mint az a kisfiú, akiről legelőször beszéltem, te is többször gondolnál, tanulás vagy játékközben egy pillanatra az Úr Jézusra és hívnád őt a szívedbe.

Jegyzet. Kisebb gyermekeknél nagyon alkalmasak az ilyesféle mondókák:

Bűneimet nagyon bánom,
Jöjj el hozzám, kis Királyom!

Rád gondolok szeretettel,
Szállj be hozzám kegyelmeddel!

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy az Úr Jézus nagy örömmel veszi, ha *vágyakozva rá-gondolunk és a szívünkbe hívjuk.* — Ilyenkor láthatatlanul a szívünkbe jön és lelkünket kegyelmével s áldásával elhalmozza.

Begyakorlás. Hogyan kell az Úr Jézust a szívünkbe hívni? Mit mondanál, Teri? Mikor lehet az Úr Jézust hívni? stb.

Most egy kis rajzot fogunk rajzolni, amely figyelmeztet titeket, hogy minél gyakrabban hívjátok a szívetekbe az Úr Jézust. Ahányszor ezt megteszitek, annyszor egy keresztet rajzolhattok a kép alá.

Alkalmazás. Ha igazán szereted a szentségi Úr Jézust, akkor vágyakozva gondolsz reá, már most. Mutasd meg ezt a vágyakozó szeretetedet azzal, hogy amikor csak teheted, bemégy a temp-



42/a. rajz.

A lelki áldozás Jézus kegyelmi eljövetele. A sugarakat sárgával, a szívet pirossal, az Oltáriszentséget fehérrel rajzoljuk.

Ezt a rajzot a füzetben az önmegtagadás, önkéntes penitencia stb. rajzok mellé rajzoltassuk.

lomba és behívod a szívedbe a szentségi Úr Jézust. Napközben, otthon is tedd ezt és hívd őt magadhoz a kis verses imádsággal.

Erzelemléltetés. Marika a sekrestyésnek volt a leánykája. Jaj, de boldog volt, amikor a tisztelendő bácsi megmondta, hogy ő is elsőáldozó lesz.

Minden este bement a templomba és meglátogatta a szentségi Úr Jézust. Sokáig imádkozott ilyenkor az Úr Jézushoz. Később jött az édesapja az Úrangyalára harangozni, azután együtt mentek haza.

De sokszor elmondta az Úr Jézusnak, hogy már nagyon várja őt a szívébe. Mikor azután a tisztelendő bácsi megtanította őket a lelki áldozásra, akkor meg mindennap kérte az Úr Jézust, jöjjön az ő szívébe már most kegyelmével és áldásával.

Egyszer, amikor így imádkozgatott, kemény lépteket hallott a háta mögött. Nem fordult hátra, mert nem volt kíváncsi arra, hogy ki jön be a templomba, ő most az Úr Jézussal beszélgetett.

— Puff! — valami kemény tárgy esett a földre.

Marika megijedt. Hátrafordulva egy csúnya, szakállas embert látott maga előtt. De az ember

nem nézett haragosan Marikára, sőt barátságosan megveregette a vállát és ezt súgta neki:

— Imádkozz csak kicsikém tovább. Imádkozz egy szegény bűnös emberért!

A többit már a plébános bácsi mesélte el. Ez az ember egy betörő volt, aki a perselyt felfeszítette és csak azután vette észre az oltár előtt térdelő Marikát. Mintha szíven ütötték volna. Eszébe jutott az ő gyermekkkora, amikor még ő is jó volt és imádkozni járt a templomba. Eszébe jutott elhunyt édesanyja, aki mindig csak a jóra intette . . . és mivé lett? Sírva ment a jó öreg plébánoshoz és mindent elmondott neki. Másnap reggel megáldozott és elment erről a vidékről. Marika majd csak a mennyországban tudja meg, hogy imádságával megmentett egy bűnös embert.

Befejezésül énekeljük el azt az éneket, amelyet lelki áldozásul el is mondhattok, sőt otthon ajtatosan el is énekelhettek: „Ó szentséges, ó kegyelmes”. (Szent vagy Uram 127. sz.)

37. Készítések lelketeket

7. óra: A lelki előkészület

Tárgyi cél. Lelki előkészület.

Nevelői cél. Ékes lakóhelyet készíts lelkedben az Úr Jézusnak.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Lélek megtisztítása a halálos és bocsánatos bűnöktől, ékesítése az előkészítő imádsággal és erénygyakorlatokkal.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Nem hiszem, hogy hallottatok volna már a mosónők védőszentjéről: Szent Hunnáról. Egyszerű, jámbor asszony volt Elzászban (Németország). Nehéz munkáját imádkozva

végezte, azaz felajánlotta az Úr Jézusnak. A szegényekkel is jót tett a maga módján. Összeszedte szennyes ruháikat és harmadnap szépen kimosva, kivasalva, megjavítva visszavitte nekik.

Az emberek csodálkozó tekintetére azt szokta felelni: Egy-egy virágszál ez a lelkemben, amely-lyel én az Úr Jézusnak kedveskedem.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogy miért kell ilyen virágokkal feldíszítenünk a lelkünket?

Előterjesztés. Volt egyszer egy kisleány, aki-nek egy beteges özvegy édesanyja volt. Abból éltek, hogy kiskertjükben virágokat neveltek és azt a kis Kató eladta a városban a gazdag embereknek.

Történt egyszer, hogy nagy szárazság lett. Egy csepp eső sem esett. A folyók, tavak, kutak kiapadtak, kiszáradtak. Nemhogy a virágoknak, de még az embereknek sem jutott víz. A virágok elfonnyadtak s Kató nem tudott a városba menni árulni. Pedig a gazdag emberek csak most várták ám őt nagyon. Egy grófkisasszony, aki mindig szokott tőle virágot venni, megüzente neki, hogy eljön és meglátogatja őt meg a virágoskertjét.

Képzeltetik Kató szomorúságát: hogyan mu-tassa meg a grófkisasszonynak a kertet. De azért hamar nekiállt és még a legkisebb gázt is ki-gyomlálta. A végén tiszta és rendes lett ugyan a kert, de az ékesítő virágok hiányoztak. Kató ekkor bánatában sírni kezdett. Amint sírt, két könnycsepp esett egy liliumra. Egyszerre csak feljött a hold és amint rásütött a könnycseppekre, mindegyikből egy tündér ugrott elő. A holdsugár ezüstlétrát eresztett le nekik és a tündérek azon felmentek tündérországba egyenesen a tündér-ki-raly elé. Elmondták, hogy Virág Katónak milyen nagy bánata van. A tündérkirály megsajnálta Katót és megparancsolta, hogy ahány tündér csak van tündérországból, az mind merítse meg

kancsócskáját és menjen, öntözze meg Kató kertjét. A tündérek le is szálltak a holdsugár-létrán és meglocsolták a kertet. Reggelre azután olyan csodaszép virágok nyíltak a kertben, hogy csodájára jártak az emberek. A grófkisasszony tapsolt, nevetett örömében, amikor a szép virágoskertet meglátta. Katóka is nagyon boldog volt.

Lelketek is egy kert, amelybe az Úr Jézust várjátok. Lelketek kertjét az Úr Jézus eljövetelére széppé, nagyon széppé kell tennetek.

Megvilágítás. Lelki előkészület.

1. *A halálos bűnöktől megtisztítjuk.* A halálos bűnök annyira elcsúfítják a lelkünket, hogy ha attól meg nem tisztítjuk, akkor nem is jön be hozzánk az Úr Jézus. A halálos bűnöktől csak úgy tudjuk a lelkünket megtisztítani, ha azokat meggyónjuk. (A bánat nem elég!)



43. rajz.

A lelki készület: a lélek (szív) megtisztítása és felvirágozása. A sugarakat sárgával, a szívet és a lángot pirossal, a virágokat tetszés szerinti színekkel rajzolhatjuk.

2. A bocsánatos bűnöket legalább megbánjuk.

A bocsánatos bűnök nem csúfítják el lelkünk kertjét, hanem olyanok, mint az apró gazok a kertben. Aki széppé akarja tenni a kertjét, az az apró gazokat is kigyomlálja. A bocsánatos bűnöktől úgy tudjuk megtisztítani a lelkünket, hogy ha lehetséges meggyónjuk, de ha nincs alkalom a gyónásra, akkor elég, ha a szentáldozás előtt felindítjuk magunkban a bánatot.

3. Elmondjuk az előkészítő imádságokat. A

gyónással, illetve a bánattal megtisztítottuk lelkünket a bűnöktől, amelyek lelkünk kertjét elcsúfították. Az előkészítő imádsággal már díszítjük a lelkünket. Saját szavainkkal is elmondhatjátok azt, amit a szentséglátogatáskor mondani szoktatok. Akkor elnyeritek a hit fehér, a remény zöld és a szeretet piros virágát. Azután elővehetitek imakönyveteket és elimádkozhatjátok belőle a szentáldozás előtti imádságot. (Vetessük elő velük az imakönyvet, közösen keressük ki az áldozás előtti imádságot. Közösen olvassuk el mondatról-mondatra és mindenegyes mondatot magyarázunk meg a gyermekeknek.)

Jegyzet. A kisebbek számára közlök egy verses szentáldozás előtti imádságot.

Édes jó Jézuska,
Felséges Királyom!
Szerető kis szívem,
Teneked kitárom.

Hogy szívem szép legyen
Kidobom a rosszat,
Jó leszek, hogy Neked
Örömet okozzak.

Oly nagyon szeretlek,
Bűneimet bánom,
Maradj mindig nálam
Jézuska, Királyom.

(Blaskó Mária.)

126. Hányféle készület szükséges a szentáldozásra? A szentáldozásra kétféle készület szükséges: lelki és testi készület.

127. Miben áll a lelki készület a szentáldozásra? A lelki készület a szentáldozásra abban áll: hogy 1. a halálos bűnöktől megtisztítjuk a lelkünket a szentgyónásban, a bocsánatos bűnönket pedig legalább megbánjuk; 2. elmondjuk az előkészítő imádságokat.

4. Erénygyakorlatokat végzünk. Az erénygyakorlat egy szép szál virág a lelkünk kertjében. (Ima, szentséglátogatás, lelki áldozás, alamizsna, hétköznapi szentmise stb.) Ilyen erénygyakorlatra már eddig is többször tanítottalak benneteket. Vegyünk csak elő a füzeteket és nézzétek csak a képeket: önmegtagadás, önkéntes penitencia, kísértés legyőzése, jótékonyság aranyfillérje, szentséglátogatás, hétköznapi szentmise, lelki áldozás. Ahányszor ezt megtették, annyiszor egy-egy szép virág kelt a szívekben.

Most még ezekhez rajzolunk még egyet utoljára. Ez a kép az imádság képe. Imádkozzatok az első szentáldozás napjáig ne csak akkor, amikor imádkozni kell más embernek is, hanem máskor is. Mindenegyed alkalommal egy szép virág fog nyílni a szívetekben. Ahányszor szépen, ájtatosan imádkoztok, mindannyiszor egy keresztet rajzolhattok a kép alá.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy a lelkünket is elő kell készítenünk, azaz ékessé kell



43/a. rajz.

Imádságra emlékeztető kép. Fehér krétával rajzoljuk.

tennünk az *Úr Jézus fogadására*. Lelkünket úgy készítjük elő, hogy a *szentgyónással, illetve a bánattal a bűnöktől megtisztítjuk*, azután az *előkészítő imádság és az erénygyakorlatok* virágaival díszítjük.

Begyakorlás. Hogyan kell lelkünket előkészítenünk? Elég-e a halálos bűnt csak megbánni? A bocsánatos bűnt is okvetlenül meg kell gyónunk? Milyen bűnt követ el, aki bocsánatos bűnnel áldozik? Milyen erénygyakorlattal tudod ékesíteni a lelkedet? Te is mondj egyet, Ferkó! stb.

Alkalmazás. Lelketeket mindig nagyon szépen készítsétek elő az *Úr Jézus fogadására*. Minél szebbé teszitek a lelketeket, annál több kegyelmet kaptok Tőle.

Aki készületlenül áldozik, az bűnt követ el. Ha valaki a halálos bűntől nem tisztítja meg a lelkét és úgy megáldozik, vagyis a bűnös lelkébe kényszeríti az *Úr Jézust*, az nagyon nagy bűnt, a szentségtörés bűnét követi el. Remélem, ilyent sohasem fogtok tenni. Aki az *Úr Jézust* igazán szereti, az sohasem bántja meg *Őt* ennyire.

Aki a bocsánatos bűnöktől sem tisztítja meg a lelkét a bánattal vagy nem mond előkészítő imádságot, az csak bocsánatos bűnt követ el és nem kap annyi kegyelmet az *Úr Jézustól*. (Kisebb kegyelem, kevesebb mennyei boldogság!) De ti erre is nagyon vigyázni fogtok. Ugye mindig ékes lélekkel fogtok áldozni?

Érzelemkeltés. Irma egy tanárnak volt a kisleánya. A jó Istent nagyon szerette.

— Nekem csak az a szép és jó, ami a jó Istennek is szép és jó — szokta mondani.

Mikor pedig megtudta, hogy a jó Isten előtt a legkedvesebb a szép lélek, akkor elhatározta, hogy a lelkét a lehető legszebbé teszi. Édesanyja kioktatta, hogyha a lelkét széppé akarja tenni, akkor sokat imádkozzék és mindent a jó Isten

íránt való szeretetből tegyen. Irma különösen akkor vigyázott erre, amikor az első szentáldozásra készült.

Imádságait nagyon buzgón végezte. Napközben fohászimádságokat mondott. Este rózsafüzért imádkozott. Amikor a templom előtt vezetett el az útja, nem mulasztotta el, hogy egy percre bemerjen az Úr Jézust meglátogatni. A tanulás előtt és után, lefekvéskor, felkeléskor vagy ha valahová indult, mielőtt kilépett az ajtón, keresztet vetett. A szentáldozás előtti napon Irma szépen elvégezte a szentgyónását és így lelkét egészen tisztává tette. Az addig végzett erénygyakorlatai, imádságai, mint lelki virágok és gyöngyszemek ragyogtak tiszta lelkén. A szentáldozás előtt szépen imádkozott az imakönyvből is, meg a saját szavaival is. Elmondta az Úr Jézusnak, hogy mennyire szereti őt és mennyire várja.

Az Úr Jézus pedig nagyon szívesen szállt ebbe a szép, tiszta és ékes lélekbe. Az első szentáldozás után is mindig így megtisztította és felékesítette a lelkét a szentáldozásokra. Az Úr Jézus pedig szívesen szállott az ékes lélekbe és sok áldást, boldogságot adott a kis Irmának itt a földön is és a mennyek országában is.

Befejezésül imádkozzuk el a Boldogságos Szűz Mária litániáját.

38. Készítések külsőtöket

8. óra: A testi előkészület

Tárgyi cél. Testi előkészület.

Nevelői cél. A külső dolgok kellenek, de nem a legfontosabbak.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Szentségi bűjt, külső illendőség.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Éjféli mise volt karácsonykor az egyik néger falucskában. A négerek nagy buzgalommal vettek részt a szentmisén és nagyon sokan meg is áldoztak. A szentmise után már mindenki elhagyta a templomot, csak egy nő térdelt állhatatosan a templom egyik sarkában. A missziós atya észrevette őt, odament hozzá és részvétellel megkérdezte:

— Mi bántja a lelkedet, leányom?

A missziós atya csak akkor ismerte fel a leányt, amikor az felnézett rá. Mária volt a neve. A legrettenetesebb baj, a bélpoklosság sorvasztotta. Arcának kétharmad részét leroncsolta ez a csúnya betegség. A szegény nő nagyon szégyenlette ezt és kendővel takarta el az arcát.

— Atyám, — szólalt meg bánatosan — a minap azt mondtad, hogy már eleget tanultam és az Istent a szívembe fogadhatom. Tegnap megtisztítottam a lelkemet a szentgyónásban és ma mégsem vettem magamhoz az Úr Jézust, mint a többi keresztények.

— De hát miért nem áldoztál meg? — kérdezte a missziós atya.

— Atyám! Ne haragudj meg, nem mertem.

— Miért nem mertél?

— Félttem ilyen tátongó, undorító sebekkel magamhoz venni az Úr Jézust.

— Leányom, — felelte a missziós atya — az Úr Jézus nem a külsőt nézi, hanem azt a szeretetet, amellyel őt valaki magához venni akarja.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell külsőleg, vagyis testileg készülnötök a szentáldozásra.

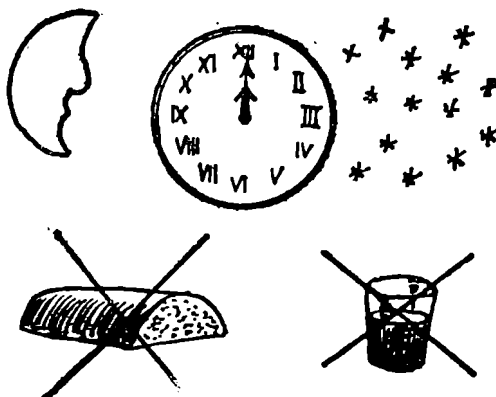
Előterjesztés. Mikor az Úr Jézus a földön járt, egyszer elment egy gazdag emberhez vacsorára. Mikor a gazdag ember megtudta, hogy az Úr Jézus hozzá készül jönni: hamar megtisztította

a házat minden kis portól s tisztátalanságtól, majd ékesen feldíszítette. Ezzel is meg akarta mutatni, mennyire becsüli és szereti vendégét.

A szentáldozáskor az Úr Jézus a mi vendégünk lesz, ezért külsőnket is fel kell díszítenünk, azaz testileg is kell készülnünk az Ő fogadására. Ebből is látja a mi imádásunkat és szeretetünket.

Megvilágítás. Testünket előkészítjük:

1. *belsőleg* azzal, hogy éjfélről kezdve semmit sem eszünk és semmit sem iszunk. (Akit szeretünk, azt először engedjük be a házukba.)



44. rajz.

Testi előkészület: éjfélről kezdve semmit sem eszünk és semmit sem iszunk. Az egész rajzot fehér krétával rajzoljuk. Az áthúzást pedig valamilyen színessel.

128. Miben áll a testi készület a szentáldozásra?

A testi készület a szentáldozásra abban áll, hogy éhgyomorral maradunk, vagyis hogy éjfélről kezdve a szentáldozásig semmit sem eszünk és semmit sem iszunk.

2. *Külsőleg* azzal, hogy tiszta és rendes ruha legyen rajtunk. Vigyázatok! nem díszes, hanem

rendes ruhát mondtam. (Az illendőség azt kívánja, hogy a ruha a térdet és a könyököket takarja.)

3. A leányok *virágkoszorút*, a fiúk *virágcsokrot viselhetnek*. Ez jelképezi azokat a jócselekedeteket, amelyekkel az előkészület alatt a lelküket ékesítették.

4. (Néhol) a leányok *fátyolt is viselnek*. Ez éppen úgy, mint a fehér ruha, a lélek tisztaságát jelképezi. (Sok baj van vele, jobb elhagyni!)

5. (Néhol) a leányok és fiúk *gyertyát is tartanak* a kezükben. Ez az ő világoskodó hitüket és lángoló szeretetüket jelképezi. (Veszélyes, jobb elhagyni!)

Bűnt követ el, aki

evett vagy ivott valamit és mégis megáldozik. Ez szentségtörés. Halálos bűn. Inkább el kell halasztani a szentáldozást a következő napra, mint hogy az első szentáldozással szentségtörést kövessen el valaki.

Összefoglalás. Az Úr Jézus fogadására a külsőnket, vagyis a *testünket is elő kell készítenünk. Éjfélről kezdve semmit sem eszünk és semmit sem iszunk. Tiszta és rendes ruhában járulunk a szentáldozáshoz.*

Begyakorlás. Mit kell tenni annak, aki véletlenül evett vagy ivott a szentáldozás előtt? Milyen bűne van annak, aki elfelejtette, hogy evett, megáldozik és csak az áldozás után jut eszébe minden? Pistának a szentáldozás előtt jutott eszébe, hogy evett, ezért bement a gyóntatószékbe, meggyónta, azután megáldozott. Helyesen tette-e? Jancsi a szájába vette a kiflit, de nem nyelte le, hanem kiköpte. Áldozhat-e? Juliskának a számosás közben a víz a nyálával összekeveredik és úgy lenyeli, áldozhat-e? Kati a fogmosáskor egy cseppet lenyelt, áldozhat-e? Mariskának azt mondja az édesanyja, hogy a kisgyermeknek szabad

enni az áldozás előtt, azt csak a nagyok számára találták ki, igaz-e? stb.

Alkalmazás. Szépen készüljétek testileg is a szentáldozásra. *A külső diszek csak annyiban érnek valamit az Úr Jézus előtt, amennyiben az illető azzal nem tetszelegni akar, hanem az Úr Jézus iránti tiszteletét és szeretetét megmutatni.*

Nem a díszes ruha a fontos, hanem a díszes lélek. Ezért a szegényebb gyermek ne szomorodjék, mert az Úr Jézus elsősorban a lelket nézi.

Az egyszeri gazdag leány azt mondta édesanyjának, hogy egy drága ruha helyett inkább csináltasson két egyszerűbbet, és a másikat adják oda egy szegény kisleánynak. Nagyon okosan gondolkodott ez a gazdag leányka. Amit mondott, az az Úr Jézus előtt is nagyon kedves dolog.

Érzelemkeltés. Gertrud volt a neve annak a kis berlini német leánynak, aki szép áldozatot hozott a szentáldozásért. Gertrud apja katolikus, anyja pedig evangélikus volt, de mind a ketten egészen vallástalanok voltak. Mikor az iskolában az első szentáldozásra készültek, a kis Gertrud szomorúan mondta a tisztelendő bácsinak, hogy ő nem lehet elsőáldozó, mert a szülei nem engedik. A tisztelendő bácsi azt mondta neki, hogy kérje meg szépen a szüleit. Néhány nap múlva meg is kérdezte Gertrudot:

— Mit szölkak a szüleid? Engednek áldozni?

— Nem! — felelt szomorúan Gertrud — mégsem lehetek elsőáldozó.

— Talán csak egyszer kérted a szüleidet?

— Nem, többször is. Utoljára pedig apám úgy megvert, hogy a vér is kiserkent a húsomból.

— Akkor ne is kérd többet, hanem inkább szorgalmasan imádkozz az Úr Jézushoz, hogy segítsen meg téged. Majd én is segítek imádkozni.

Elérkezett a fehérvasárnap és Gertrud nem

jelenhetett meg a szentáldozáson. A szentáldozást követő hittanóra után odament a tisztelendő bácsihoz és így szólt:

— Tisztelendő bácsi, én nagyon szeretnék meggyónni. Legyen szíves engem a tanítás után a kápolnában meggyóntatni.

A tisztelendő bácsi tudta, hogy Gertrud már mindent tud, amit a szentgyónásról tudni kell, csak a szülei miatt nem áldozhatott, ezért így felelt neki:

— Jól van kisleányom, csak jöjj!

Félkettő lehetett, amikor a kisleány megérkezett a kápolnába. A szentgyónás után a tisztelendő bácsi megdicsérte a buzgóságáért és haza akarta küldeni.

— Derék kisleány vagy! Hanem most már siess ám haza, hogy édesanyád ne vehessen észre semmit, mert akkor megint kikapsz.

De a leányka riadtan nézett a tisztelendő bácsira:

— Igen! De hát az Úr Jézust nem tetszik nekem adni?

— Nézd gyermekem, már háromnegyed kettő, te már nem vagy éhgyomorral. Hiszen tanultad az iskolában, hogy csak éhgyomorral szabad áldozni.

— De hiszen én éhgyomorral vagyok.

— Micsoda? Te még ma nem ettél?

— Nem ettem és nem ittam semmit sem.

— Hát nem adott az édesanyád reggelit?

— De adott, csakhogya amikor kiment a konyhából, kiöntöttem a kávét és anyus azt hitte, hogy megittam.

— Tízórait kaptál?

— Kaptam, itt van a zsebemben.

— Hát igazán éhgyomorral vagy?

— Igazán! — felelt Gertrud, majd összetette a kezét és könnyezve kérte:

— Tessék most nekem adni az édes Jézust!
— Megkapod drága gyermekem — szólt meghatva a tisztelendő bácsi. Ez volt Gertrud első szentáldozása. A szép, ünnepélyes közös szentáldozás nem lehetett meghatóbb, mint ez, amelyen biztosan igazi angyalsereg vette körül az Úr Jézus után olyan nagyon vágyakozó, kedves kis elsőáldozó leánykát.

Befejezésül mondjuk el a Jézus neve litániát.

39. Fogadjátok ájtatosan

9. óra: A szentáldozás gyakorlati része

Tárgyi cél. A szentáldozás gyakorlati része.
Nevelői cél. Ájtatosan áldozzatok.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz, esetleg egy kép, amelyen az Úr Jézus áldoztatja a gyermekeket.

Megmagyarázandó fogalmak. Keresztiségi fogadalom megújítása, liturgikus mise, gyakorlati útmutatások.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Lisieuxi Szent Teréz különös tisztelettel volt a gyermek Jézus iránt. Ezért az Úr Jézus nagyon kitüntette. Egy napon, mikor Szent Teréz az apácazárda folyosóján sétált, elébe jött egy kisgyermek. Szent Teréz nagyon elcsodálkozott, hogyan kerülhetett a kisgyermek a zárdába. Meg is kérdezte őt:

— Ki vagy te, kisgyermek?

— Én a Terézke Jézuskája vagyok — felelt a gyermek és egyszerre ragyogni kezdett minden körülötte.

— Hát te ki vagy? — kérdezte most a gyermek.

— Én a Jézuska kis Terézkéje vagyok — hangzott alázatosan a válasz.

Ekkorra azonban már eltűnt a gyermek Jézus és Szent Teréz nagyon boldog volt, hogy találkozhatott a kis Jézussal.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogy ti hogyan fogtok találkozni az Úr Jézussal.

Előterjesztés. A tisztelendő bácsi arról beszélt az elsőáldozó gyermekeknek, hogy nem elég csak megtisztítani a lelket a bűnöktől, hanem még gazdagon fel is kell azt díszíteni erényvirágokkal az Úr Jézus fogadására.

Árva Erzsi elhatározta, hogy mindennap néhány szál virágot szerez a lelkének. Már nagyon közeledett az első szentáldozás napja és a kisgyermekek mindig izgatottabban várták a szent pillanatot. Az utolsó nap éjjelén Erzsi különösen szép álmot látott.

Megjelent neki az Úr Jézus és így szólt hozzá:
— Jöjj utánam!

Erzsi előbb a meglepetéstől még mozdulni sem tudott, de azután az Úr Jézus barátságos tekintetétől felbátorítva elindult. Jézus ismeretlen helyeken vezette őt. Előbb kiszáradt mezőkön, majd kopár réten, utóbb gazos hegyoldalon, köves hegytetőkön, azután zöldelő völgyön keresztül egy gyönyörűséges szép kertbe jutottak.

— Tudod-e kisleányom, hogy hová vezettelek téged? — kérdezte az Úr Jézus.

— Nem tudom — felelte zavartan Árva Erzsi.

— A te lelked kertjébe. Azok a kopár helyek, amelyeken keresztülvezettelek téged, ama gyermekek lelkének a képe, akik nem készülnek komolyan a szentáldozásra. Láthattad, hogy ezeken a helyeken én csak átmegyek. Az erényekkel felvirágozott lélekben azonban megállok. Itt azután megengedem, hogy közelembe jöjjenek és megöleljenek.

Ekkor az Úr Jézus kitárta karjait, Erzsi pedig azt érezte, hogy egy ellenállhatatlan erő vonzza

Jézus szentséges Szívére. Mikor már ott pihent, akkor érezte, hogy ilyen boldog még nem volt sohasem. A kis szívecskéje majd megszakadt a boldogságtól, olyan hevesen dobogott.

A ti boldog találkozástok az Úr Jézussal a szentáldozáskor lesz.

Megvilágítás. 1. Legelőször odamegyünk a keresztkúthoz és *megújítjuk a keresztségi fogadalmat*. Amikor titeket megkereszteltek, akkor keresztanyátok helyettetek megvallotta a hitet és ellene mondott az ördögnek. Azon szent pillanat előtt, amelyben az Úr Jézus a szívetekbe jön, azt kívánja tőletek, hogy ezt a fogadást most már ti magatok tegyétek meg. A plébános bácsi majd kérdezni fog titeket, ti pedig felelni fogtok neki. (Ajánlatos elpróbálni velük. Szövege a 47. fejezetben a 228. oldalon.)

2. Azután kezdődik a *szentmise*. Én majd közben olvasni fogok (a tanító bácsi olvasni fog) ti pedig velem (vele) közösen fogtok imádkozni és énekelni. (Ajánlatos ezt többször is elpróbálni. Igen alkalmasak erre az oktatások közötti szünetek. Szövegét lásd a 47. fejezetben, a 229. oldalon.)

3. A miséző pap áldozása után következik a *ti áldozástok*. Mindegyik letérdel, kezét összehajtogatja. A plébános bácsi kiveszi az áldoztató kelyhet a szentségházból, majd megáld titeket — akkor vessetek keresztet magatokra. — (Elpróbálni.) Azután kezébe veszi az Oltáriszentséget és mondja: *Ime az Isten báránya, ime, aki elveszi a világ bűneit . . .* Ti akkor a háromszori csengetésre a melleteket verve mondjátok: *Úram, nem vagyok méltó . . .*

Ezek a kafarnaumi százados szép szavai, amelyekért az Úr Jézus őt meg is dicsérte. Ezért mondjuk mi is a szentáldozás előtt.

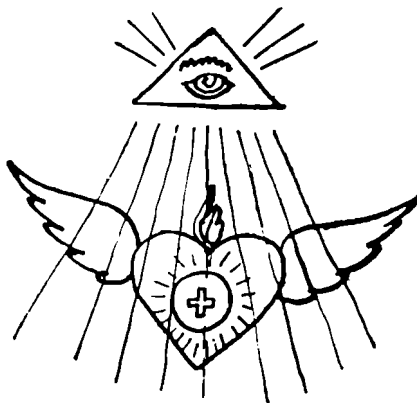
129. Mit teszünk, mikor a pap a szentáldozás előtt felmutatja az Oltáriszentséget? Mikor a pap

a szentáldozás előtt fölmutatja az Oltáriszentséget, letérdelünk, háromszor mellünket verjük és mondjuk: „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd és meggyógyul az én lelkem.”

4. Azután egy-egy sor *felmegy az áldoztató-rácshoz*. Vigyázzatok, hogy ne térdeljeteek túl közel a rácshoz és egymáshoz. (A kisebb növésűek állva áldozhatnak.)

5. Mikor a plébános bácsi odaér, egy kicsit *hajtsd hátra a fejedet, a szádat nyisd ki* annyira, hogy három ujjad beleférhessen, azután *nyelvedet tedd az ajkadra*. Akkor fogja a plébános bácsi a nyelvedre tenni az Oltáriszentséget e szavakkal: *A mi Urunk Jézus Krisztus szent teste őrizze meg lelkedet az örök életre*. Ekkor mondd szépen magadban: *Jézusom, szeretlek*. (Elpróbálni.)

6. Utána szép lassan *húzd be a nyelvedet, szádat csukd be és fejedet hajtsd meg*. (Elpróbálni.)



45. rajz.

A szentáldozáskor Jézus a szívünkbe jön. A háromszöget és a sugarakat sárgával, a szívet és a lángot pirossal, a szemet, a szárnyakat és az Oltáriszentséget fehérrel rajzoljuk.

7. Mikor már a *harmadik szomszédod is megáldozott, állj fel és menj a helyedre.* (Elpróbálni.)

8. Amikor az Oltáriszentség *egy kicsit megolvadt, nyeljétek le,* nagyon vigyázva, nehogy ráharapjatok. Ha esetleg a szájpadrástokra tapadt volna, akkor *ne az ujjatokkal, hanem a nyelveitekkel vegyétek le.*

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, *mit kell tenni a szentáldozáskor. Letérdelve háromszor mondjuk: Uram, nem vagyok méltó . . . feltérdelünk az áldoztatórácshoz, szájunkat kinyitjuk, azután az Oltáriszentséget szépen lassan lenyeljük.*

Begyakorlás. Mit kell tenni a szentáldozáskor? Mit kell mondani a szentáldozás előtt? stb.

(Ezen oktatás után kell megtartani a 44. fejezetben jelzett próbát a templomban.)

Alkalmazás. A szentáldozáskor mindig nagyon szépen, ájtatosan viselkedj. Nyugodtan, komolyan tedd azt, amit tenned kell. Minél ájtatosabban viselkedsz, annál több kegyelmet kapsz a hozzád betért Úr Jézustól.

Érzelemkeltés. Bözsi a kedves nővérekhez járt óvodába. A zárdai növendékek minden reggel $1\frac{1}{2}$ 7-kor szentmisére mentek, Bözsit azonban felmentették, mert nagyon kicsi volt.

— De én áldozatot akarok hozni a jó Istennek a korai keléssel — mondta Bözsi és nem nyugodott addig, míg le nem engedték a szentmisére.

Az első szentáldozás napja előtti éjjelen alig bírt aludni. Az elsőáldozók között volt egy kopott ruhás szegény leány, akinek egyik sem akart a párja lenni. Zavartan és szomorúan nézte szegényke, hogyan húzódnak tőle a többiek. Mikor Bözsi észrevette őt, odament, megfogta a kezét és így mentek együtt boldogan mind a ketten az oltárhoz.

Bözsi az első szentáldozás napján nagyon

imádkozott valamiért. Senki sem tudta, hogy miért. Később derült ki, amikor meglelt imádságának az eredménye. Édesapja, aki már húsz esztendeje nem gyónt, megtért.

Böcsi egészen váratlanul betegedett meg. Toroklobot kapott, majd nagymérvű szívbillentyűgyulladást. A szülők mindent elkövettek, hogy megmentsék kisleányuk életét. De minden igyekezet hiába volt.

1924 október 20-án áldozott utoljára. Azután már készült indulni az Úr Jézushoz.

— Minek örültél életedben a legjobban? — kérdezte az édesapja.

— A szentáldozásnak.

— Mit fogsz tenni a mennyországban, kisleányom? — kérdi az édesanyja.

— Imádkozom értetek az Úr Jézus előtt, Akit olyan nagyon szerettem, Aki engem is szeret, Akivel olyan sokszor találkoztam a szentáldozásban.

Befejezésül énekeljük el azt az éneket, amelyet majd az első szentáldozáskor fogunk énekelni: „Édes Jézus, Neked élek!” (Szent vagy Uram, 113. sz.)

40. Mondjatok köszönetet

10. óra: Hálaadás a szentáldozás után

Tárgyi cél. Hálaadás.

Nevelői cél. Hálás szívvel köszönd meg az Úr Jézusnak, hogy a szívedbe jött.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Hálaadás saját szavakkal, imakönyvből, búcsúimák.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. A missziós atya betegen, láza-

san, egyedül feküdt a szobájában. Egyszerre csak belépett hozzá egy kis néger fiúcska.

— Dícsértessék a Jézus Krisztus — köszön a fiúcska.

— Mindörökké. Amen — felel a missziós atya.

— Atyám, beteg vagy?

— Igen, kisfiam.

— Mit tehetnék érted, atyám?

— Ó, ha egy kis friss vizet hoznál nekem, olyan nagyon szomjas vagyok a láztól.

A gyermek elment. A hegyipatak, amelynek a vizét a falucska ivásra használta, a sok esőzés miatt olyan szennyes lett, hogy még az állatok sem akartak belőle inni. Mikor ezt a fiú látta, eszébe jutott, hogy a hegyek között egyszer egy tiszta forrást talált, amikor a kecskéit legeltette. Elindult tehát a forrás felkeresésére. Késő éjszaka lett, mire hazaért. Összesen tizennégy órát gyalogolt. A hosszú út nagyon kifárasztotta, de azért örömtől ragyogó szemmel lépett be a szobába, kezében egy kanna hideg, tiszta forrásvízzel.

Igy hálálta meg a gyermek a missziós atya jószágát.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, hogyan kell nektek hálát adnotok az Úr Jézusnak azért a nagy jószágért, hogy a szívetekbe jött.

Előterjesztés. Irénke olyan volt a leányok között, mint az ibolya a virágok között: szerényen meghúzódott. Mikor eljött a gyönyörű virágos május, Irénke mindennap jobban sietett ki az iskolából, mint máskor. Igyekezett megtanulni a lelkéjét, azután elindult a virágos mezőre. A mezei virágok mind jó ismerősei voltak, jól tudta, melyik virág hol virított. Melyik öltözött a legszebb díszbe. Mindennap kikereste a legszebb virágot és hazaindult. Mire a falu templomának csilingelő harangja megszólalt, hogy a templomba hívja a Szűzanyát

tisztelő jámbor híveket, Irénke már ott térdelt a szebbnél-szebb virágokkal feldíszített oltár előtt.

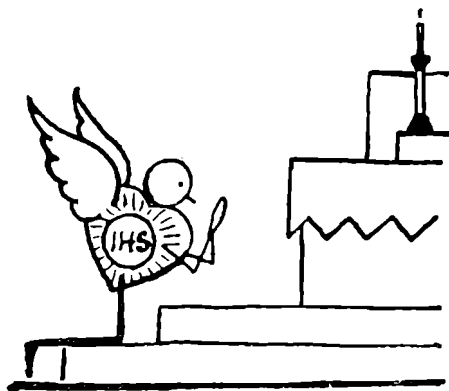
Egy óvatlan pillanatban azután mindig odatette egyszerű virágait az oltárra helyezett nemes rózsák és liliomok közé. A virág eltűnt a többi más virág között, de Irénke látta, sőt örömmel szemlélte, mert ez volt az ő mindennapi köszönete az Úr Jézusnak és a Boldogságos Szűz Máriának. Az Úr Jézus örömmel fogadta a kisleány háláját. Irénke virágai még akkor is szépen virítottak az oltáron, mikor a nemes rózsák és liliomok már régen elhervadtak.

Megvilágítás. Szentáldozás után

1. menj szépen a helyedre, térdelj le és előbb *a magad szavaival mondj köszönetet* a szívedbe jött Úr Jézusnak.

Mondd meg, hogy nagyon örülsz, mert megérkezett a szívedbe, szeretnéd, ha soha el se menne stb.

2. Azután az *imakönyvből mondd el az áldozás utáni imát*. A saját szavaitokkal elmondott



46. rajz.

Hálaadás a szentáldozás után. Az Oltáriszentség sugarait és a gyertyát sárgával, a szívet és a gyertya fényét pirossal, a többi fehérrel rajzoljuk.

köszönet után mondjatok köszönetet az imakönyv szavaival. Imádkozzatok el az áldozás utáni imádságot. (Vetessük elő velük az imakönyvet, közösen keressük ki az áldozás utáni imádságot. Közösen olvassuk el mondatról-mondatra és mindenegyes mondatot magyarázzunk meg a gyermekeknek.)

Jegyzet. A kisebbek számára közlök egy verses szent-áldozás utáni imádságot.

Nálam vagy már édes Jézus,
Megcsókollak, megölellek.
Hogy jól érezd magad nálam
Megígérem, hogy jó leszek.

A rossz és az ördög ellen
Hősiiesen küzdök veled,
Ami szép van szivecskémben
Mindent odaadok neked.

Apát, anyát, családjunkat
Jó Jézuska áldd meg nagyon,
Csókold rám az áldásodat
És majd otthon tovább adom.

Blaskó Mária.

3. *Ne feledkezzetek el* ezekben a kegyelemteljes pillanatokban *imádkozni szüleitekért, testvéreitekért* stb. Ti tudjátok legjobban, hogy mire van szükségük. Kérjétek azt bizalommal az Úr Jézustól.

4. *Végül mondjátok el a búcsúimádságokat is.* Ezeket az imádságokat az imakönyvtekben a . . . oldalon találjátok meg. Keressük ki most együtt. Olvassuk csak el szépen lassan, minden mondat után megállva. (Magyarázzuk meg a szövegét.) Utána még el kell mondani legalább 1 Miatyánkot, 1 Üdvözlégyet, 1 Dicsőséget a pápa szándékára. Ha ezeket ájtatosan elmondjátok a szent-áldozás után, a mennyei Atya ismét elenged valamit a tisztítóhelyi szenvedésből.

130. *Mit kell tennünk a szentáldozás után?*

A szentáldozás után imádnunk kell az Úr Jézust, neki hálát adnunk és kegyelmeit kérnünk.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy *a szentáldozás után* köszönetet kell mondani, vagyis *hálát kell adni* az Úr Jézusnak, hogy a szívünkbe jött. — Előbb magunk szavaival, azután az imakönyvből *imádkozunk, hálát adunk és kegyelmeit* kérjük.

Begyakorlás. Mit kell tenni a szentáldozás után? Hogyan kell köszönetet mondani az Úr Jézusnak? Mit mondanál a saját szavaiddal Miki? Milyen imákat fogsz még elmondani? stb.

Alkalmazás. Ugye, ha csak a plébános bácsi vagy a tanító bácsi ellátogat hozzátok, milyen kedvesen fogadjátok és milyen szívesen elbeszélgettek vele. Elmondotok neki minden újságot, megmutogatójátok neki minden dolgotokat, játékokat, mesekönyveteket stb.

A szentáldozáskor az Úr Jézus, az Isten Fia jön hozzátok. Mennyivel inkább kell őt kedvesen fogadnotok, vele elbeszélgetnetek, neki minden bajotokat, kérésteket elmondanotok. Az Úr Jézus örömmel fogja hallgatni a ti beszélgetéseiteket és sok kegyelmet és áldást fog adni nektek kedvességetekért. A szép hálaadás a legméltóbb befejezése a szentáldozásnak.

Még kedvesebb és értékesebb lesz a hálaadásatok az Úr Jézus előtt, ha kegyelmei viszonzásul valamely jócselekedetet, erénygyakorlatot végeztetek. Vagyis ti is adtok valamit Jézusnak.

Érzelemkeltés. Spanyolország egyik szegény falucskájának még szegényebb plébániájára egyik napon beállított egy szegény, napszámos leány. Kezében kicsiny csomagot szorongatott. Kicsit izgatott volt, mert remegő kézzel nyujtotta át az ősz, öreg plébánosnak a csomagot ezekkel a szavakkal:

— Plébános úr kérem, látom, hogy már régi

és nagyon kopott az áldoztató kehely köpenykéje. Hoztam helyette egy újat.

A plébános bácsi csodálkozva nézte a leányt. Hogyan tudott ez szegényes keresetéből annyit félretenni, amennyibe a köpenyke került. Hiszen a sovány keresete alig elég a mindennapi kenyérre.

A leány eleinte nem akarta megmondani, hogy hogyan szerezte a pénzt. Hosszú rábeszélés után vallotta be, hogy a szentáldozások napján nem evett reggelit és annak árát köszönet és hálaképen így adja át az Úr Jézusnak.

Befejezésül énekeljük el az „Imádlak nagy Isten-ség” kezdetű éneket. (Szent vagy Uram, 116. sz.)

41. Örüljetek ajándékainak

11. óra: A szentáldozás kegyelmei

Tárgyi cél. A szentáldozás kegyelmei.

Nevelői cél. Jól használjátok fel a szentáldozás kegyelmeit.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Megszentelő kegyelem növekedése, rosszra való hajlandóság gyengülése, erő a jóra, megtisztulás a bocsánatos bűnöktől, oltalom a halálos bűnök ellen.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Nemrégiben az egyik Párizs melletti faluban vándorcirkuszosok jelentek meg. A cirkuszosoknak vadállataik is voltak. Az egyik éjszakán az oroszlán kiszökött a ketrecből. Reggel, mikor egy munkás a műhelybe ment, találkozott vele az utcán. Képzeltetitek, hogy a munkás mennyire megijedt, mikor az oroszlán elébe ugrott. Fegyver nem volt nála, futni meg kész halál lett volna, mert a vadállat azonnal elfogta és szétmarcangolta volna. Nagy félelmében egy mentőgondolata támadt. Előkapta a zsebéből a kis kézi

villanylámpáját és többször az oroszlán szemébe világított. Az oroszlának még eddig sohasem világítottak a szemébe ilyen kis villanylámpával. Ezért a szokatlan dologtól annyira megijedt, hogy visszamenekült a ketrecébe. A munkás szerencsén megmenekült a haláltól.

Szent Péter apostol szerint az ördög a mi lelkünk ordító oroszlánja. De van nekünk egy erős védelmi eszközünk, amelyet az Úr Jézus ad nekünk a szentáldozáskor.

Célkitűzés. Ma azt fogom elmondani, mit ad az Úr Jézus annak, aki őt a szentáldozásban ájtatosan a szívébe fogadja.

Előterjesztés. Egy kis kínai fiúnak, aki a keresztségben a György nevet kapta, hitetlen pogány volt a gazdája. A kis kínai sok verést kapott gazdájától a hitéért. Egyszer, mikor a szentáldozásról jött haza a gyermek, gazdája nagyon feldühödött és kegyetlenül megkorbácsolta.

— Hát a te Jézusod mit tehet most neked? — kérdezte tőle.

— Erőt ad nekem a jóra, hogy ha kell, még több ütleget is elviseljek hitemért — felelte vissza ügyesen Gyuri. Kegyetlen gazdája ekkor ismét megverte a gyereket és újra kérdezte:

— Hát most mit tesz neked a te Jézusod?

— Most a mennyei jutalom reményét éleszti bennem. Már itt a földön elszenvedhetem a tisztítóhelyi büntetést, halálom után egyenest mehetek hozzá a mennyek országába.

— Halj meg hát! — kiáltott a vad pogány — és eredj Jézusodhoz!

Azzal parancsot adott, hogy addig verjék a gyermekeket, míg meg nem hal.

Ennek a gyermeknek a szentáldozás adott erőt arra, hogy a hitét mindvégig állhatatosan megvallja.

Megvilágítás. A szentáldozás

1. *nagyobbítja a megszentelő kegyelmet.*
A szentáldozás előtt már lelken van a megszentelő kegyelem, tehát azt nem visszaadja, mint a szentgyónás, hanem nagyobbítja. Minél nagyobb a megszentelő kegyelem a lelken, annál nagyobb lesz a mennyei boldogságod.

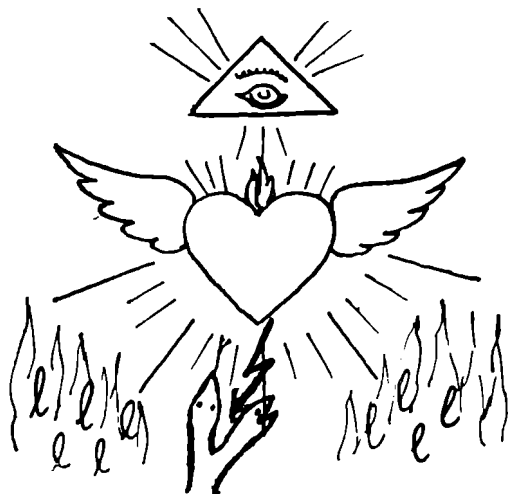
(A képen a rövidebb sugarak közé megrajzoljuk a hosszabb sugarakat.)

2. *Gyengíti a rosszra való hajlandóságot.*
Magad is érzed, hogy a megromlott emberi természet a rossz elkövetésére hajlamosabb, mint a jóra. Jobban esik délután csavarogni, mint tanulni stb. A szentáldozás ezt a hajlandóságot gyengíti.

3. *Erőt ad a jóra.* A szentáldozás nemcsak a rosszra való hajlandóságot gyengíti, hanem erőt



47. rajz.



48. rajz.

A szentáldozás kegyelmei. A lélek a szentáldozás előtt és után. Előbb csak a 47. rajzot rajzoljuk fel. A háromszöget és a sugarazást sárgával, a szívet pirossal, a szemet, szárnyakat, betűket fehérrel, pettyeket feketével, poklot piros-kékkel, a kígyót zölddel. — A rajzot azután magyarázat közben megfelelően alakítjuk és akkor a gyermekek szeme előtt szinte lejátszódik, hogy mi történik az ember lelkével a szentáldozáskor.

ad a jóra. A szentáldozás után szívesebben tesszük a jót, mint a rosszat.

(A képen a szívre rárajzoljuk a nagy fehér szárnyakat.)

4. *Megtisztít a bocsánatos bűnöktől.* Ha a szentáldozás előtt bocsánatos bűnöd van és azt megbánva megáldozol, akkor a szentáldozás éppen úgy letörli a bocsánatos bűnöket a lelkedről, mint a szentgyónás.

(A képen a szívből kitöröljük a pettyeket.)

5. *Oltalmaz a halálos bűnök ellen.* Erőt ad a lelkednek arra, hogy az ördög kísértéseinek ellen tudj állni.

(A kígyó felé a szívből egy villám jön ki.)

6. *Végül a tisztítóhelyi büntetés egy részét is eltörli.* A szépen végzett szentáldozásért a mennyei Atya azt a jutalmat is adja, hogy a tisztítóhelyi büntetésből elenged egy részt.

(A képen a tisztítóhelyből kitörlünk egy részt.)

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy *a szentáldozás nagyobbítja bennünk a megszentelő kegyelmet, gyengíti a rosszra való hajlandóságot, erőt ad a jóra, megtisztít a bocsánatos bűnök-től és oltalmaz a halálos bűnök ellen.*

Begyakorlás. Mit ad az Úr Jézus neked, ha megáldozol? Miért jó neked, ha több a megszentelő kegyelem a lelkeden? Mi lesz a bocsánatos bűneiddel, ha megbánod és megáldozol? stb.

Alkalmazás. A szentáldozáskor az Úr Jézus nagyon sok kegyelmet ad. Mégsem adja azt egyforma mértékben mindenkinek, hanem a szerint, hogyan készítette el a lelkét az ő fogadására. Minél buzgóbb volt valaki, annál több kegyelmet kap.

Igyekezz tehát a szentáldozásra jól elkészülni. A szentáldozás után pedig nagyon vigyázz magadra. Halálos büntetést el ne kövess, mert akkor az Úr Jézus kegyelmeivel együtt eltávozik a szívedből és akkor az újra puszta és üres lesz.

Érzelemkeltés. A franciaországi Szent Machonikórházát előkelő emberek látogatták meg. A vendégeket egy idősebb kedvesnővér vezette teremről-teremre. A betegek nagyrésze fekélyes betegségben szenvedett.

Az első teremben az előkelő vendégek arca eltorzult a sok csúnya betegség láttára. A második teremben már elsápadtak a borzalomtól. A harmadik teremben már befogták az orrukat az irtózatosszag miatt.

Mielőtt azonban eltávoztak volna a kórházból, az egyik úr megkérdezte a kísérő nőt:

— Hány év óta szolgálja a kedvesnővér ezeket a fekélyes betegeket?

— Negyven év óta — felelte a kedvesnővér.

Mindnyájan elcsodálkoztak ezen. Hiszen ők még egy óra hosszat is alig tudtak a csúnya és bűzös betegek között eltölteni, a kedvesnővér nemcsak hogy velük van, hanem gondozza és ápolja is őket már negyven esztendeje. Egy másik úr meg is kérdezte:

— Honnan van ekkora lelki ereje a kedvesnővérnek, hogy ennyi időt kibírt közöttük?

— Egyetlen erőforrásom a mindennapi szentáldozás — válaszolta a kedvesnővér. — A szentáldozáskor mindennap az Úr Jézus megerősít, hogy nehéz munkámat hűségesen és lelkiismeretesen el tudjam végezni.

Befejezésül énekeljük el a „Krisztus teste és szent vére” kezdetű éneket. (Szent vagy Uram, 118. sz.)

42. Igérjetek hűséget

12. óra: A gyakori szentáldozás

Tárgyi cél. Gyakori szentáldozás.

Nevelői cél. Légy hűséges a szentségi Úr Jézushoz.

Szemléltető eszközök. Színes táblarajz.

Megmagyarázandó fogalmak. Gyakori áldozás, alkalmai, első-péntek, jó szándékra.

Kedves Gyermekek!

Hangulatkeltés. Marika nagyon szomorú volt. Meghalt az édesanyja, akit ő annyira szeretett. Valahányszor a jó édesanyjára gondolt, mindig felkelt pici szívében a vágyakozás:

— Ó, bárcsak megint együtt lehetnék veled, drága jó anyám. De hát te elmentél. Azt mondják, elutaztál a mennyországba. Amint egyszor

megint ezen gondolkodott, hirtelen egy érdekes gondolata támadt. Fogta a kis ruhácskáját, meg a kis pénzecskéjét, amit a nagybácsitól kapott és kiment a vasútállomásra. Egyenest odasietett a jegypénztárhoz.

— Hová utazol kisleányom? — kérdezte a pénztáros bácsi.

— A mennyországba — felelte Marika.

— Oda én nem tudok jegyet adni, — hangzott a felelet — a mennyországba még nem megy vonat.

Szerencsére arra járt a plébános bácsi és megmagyarázta, hogy a mennyországba nem a vonat, hanem az Úr Jézus viszi fel az embereket.

Célkitűzés. Ma a mennyországba vezető útról fogok nektek beszélni.

Előterjesztés. Három kis néger testvér járult először a szentáldozáshoz a misszióban. Pogány falujukban ők voltak az egyedüli keresztények. A missziós atya tanácsára azt kérték pogány atyjuktól, hogy legalább egy hónapban egyszer visszamehessenek a misszióba áldozni. Átyjuk azonban ezt megtagadta, sőt megfenyegette, hogy ha azt megmerik tenni, hogy elmennek, akkor irgalmatlanul megkorbácsolja őket.

A három kisleány azonban nem félt a korbáctól. Éjnek idején, titokban elosontak hazulról. De meglesték őket és amikor elcsípték, visszahurcolták a faluba a kicsikéket. A dühös apától mindegyik ötven ostorcsapást kapott. Azonban ez sem tartotta őket vissza attól, hogy harmadnap, amikor már egy kicsit erőre kaptak, újra meg ne kíséreljék a szökést. Most már sikerült is nekik. Öt nap és öt éjszaka vándoroltak, mire odaértek. A missziós atya fájó szívvel nézett a rettenetes sebekkel borított három gyermekre, akiknek arcán boldog mosoly honolt.

— Újra áldozhatunk! Újra szívünkbe jön az Úr Jézus! — mondták kitörő örömmel.

— Mikor azután a szentáldozás után hazakészülöttek, a missziós atya megkérdezte:

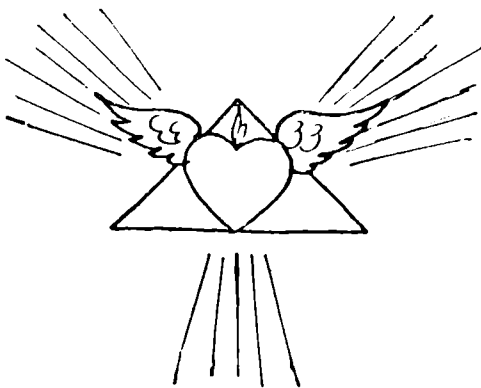
— Ismét haza akartok menni? Hiszen másodszor is megkapjátok az ötven korbácsütést.

A legnagyobbik leány így válaszolt:

— Tudod atyám, az ostor fáj, nagyon fáj. De az ostor ütése elmúlik, Jézus azonban a szívünkben megmarad és hűségünkért egyszer majd megjutalmaz a mennyországban.

Megvilágítás.

1. Az Úr Jézus vár titeket, hogy *minél gyakrabban vegyétek őt magatokhoz a szentáldozásban*. Legalább egy hónapban egyszer áldozzatok meg. De aki még jobban szereti az Úr Jézust, az többször is áldozik.



49. rajz.

A gyakori szentáldozás után mindig jobban közelébe jutunk a jó Istennek és mindig jobban hasonlítunk hozzá. A háromszöget és a sugarakat sárgával, a szívet és a lángot pirossal, a szárnyakat fehérrel rajzoljuk.

2. *A nagy ünnepeken is fogadjátok a szívetekbe az Úr Jézust.* Az Úr Jézus ünnepeinek legmél-

több megünneplése egy bensőséges szentáldozás. Ugyanúgy a Szűzanya, Szent József, magyar szentek stb. ünnepein.

3. Családotok ünnepnapjait szenteljétek meg a szentáldozással. Ne múljon el születés- vagy névnap a családban a nélkül, hogy meg ne áldoznátok és az ünnepeltet ne Jézuskás szívvel köszöntétek.

4. Tartsd meg az első-pénteket. Akik a hónap első péntekén megáldoznak, azoknak az Úr Jézus különös kegyelmet ad. Akik pedig kilenc egymásután következő pénteken megáldoznak, azok nem fognak a halálos bűn állapotában meghalni, vagyis elkerülik a poklot.

5. Végezz szentáldozást jószándékra. Ha könyörögsz a pogány gyermekekért, a tisztítóhelyen szenvedő lelkekért, valakinek a megtéréséért vagy meggyógyulásáért stb., kérésedet támogasd egy ájtatos szentáldozással.

Összefoglalás. Ma azt tanultuk, hogy aki az Úr Jézust igazán szereti, az a szentáldozásban őt minél gyakrabban magához veszi. — Nagyobb ünnepeket, családi ünnepeket mindig szentáldozással illik megszentelni. — Kérésünket a legjobb ájtatos szentáldozással támogatni.

Begyakorlás. Mit vár az Úr Jézus az első szentáldozó gyermektől? Mely napokat kell megszentelni szentáldozással? Mit ígért Jézus azoknak, akik kilenc első-pénteken megáldoznak? stb.

Alkalmazás. Szentáldozáskor az Úr Jézus átjárja lelketeket és szíveteiket, mint a tűz átjárja a vasat. Miként a vas a végén már csaknem teljesen hasonlóná lesz a tűzhöz, úgy ti is mindenegyes szentáldozás után jobban és jobban fogtok hasonlítani lelketekben az Úr Jézushoz.

Erzelemkeltés. Franka és Bianka két kis indiánleány volt. Mikor édesanyjuk meghalt, apjuk a missziósok árvaházába adta őket. Itt megkeresz-

telték őket, sőt nemsokára az első szentáldozáshoz is járulhattak. Attól kezdve nem múlt el úgy vasárnap vagy ünnepnap, hogy a két kis indiánleány ne áldozott volna.

Egy napon azután megjelent az apjuk és a nagyobbá serdült leányait hazavitte. Most már tudnak neki otthon segíteni. A két kisleány nagyon sírt. Főleg az fájt nekik, hogy nem áldozhatnak minden vasárnap, mert az ő falucskájukban nem volt missziós kápolna. De mind a ketten megígérték, hogy minden hónapban legalább egyszer megteszik az egy napi járótut és eljönnek a misszióba megáldozni. Apjuk ezt meg is engedte. A gyermekek az ígéretet meg is tartották, havonként eljöttek áldozni, pedig a beteges Biankának nagyon nehezeére esett a hosszú út fáradsága.

Az egyik alkalommal Franka látva Bianka gyengeségét, maga ajánlotta, hogy maradjon otthon. De Bianka nem akart otthon maradni, mert aznap volt az első szentáldozás évfordulója. Kora hajnalban elindultak. Már a fele utat megtették, amikor Bianka kezdett rosszul lenni. Az izzadság is kiverte. Többször meg kellett állnia pihenni. De Bianka azért csak erőt vett magán és ment, ment tovább. A messzeségben már látszott a missziós ház kápolnájának tornya. Ekkor azonban a kisleány összeesett és véres hab jött ki a száján.

— Jaj, Bianka, — szólt sírva Franka — most hogyan segítsék rajtad.

Most már nem engedte tovább menni, hanem erőszakkal lefektette a föbe.

— Jézust . . . az Úr Jézust . . . akarom — nyögte Bianka.

Franka futva indult a missziós házba. Nemsokkal utána a bágyadozó Bianka már látta, hogy jön vissza Franka Leó atyával és Lujza

nővérrel. Megható volt, amikor Bianka az utolsó szentáldozását végezte. A szentáldozás után keresztben összefonta a karját és azt mondta:

— Köszönöm édes Üdvözítőm, hogy még egyszer idejöttél hozzám, nemsokára már úgyis nálad leszek. Ugye magadhoz fogadod a te hűséges kisleányodat?

A szentáldozáskor nagyon kitüntetett titeket az Úr Jézus. Viszonzásul most ígérjétek hűséget neki. Álljatok fel szépen! Nézzetek a keresztre! Tegyétek a jobb kezeteket a szívetekre! Mondjátok utánam:

— Urunk! Jézusunk! Megígérem neked, hogy hűséges gyermeked leszek. Rólad soha meg nem feledkezem! Téged a szentáldozásban sokszor a szívembe fogadlak! Segíts meg ebben engem, édes Jézusom!

IV. RÉSZ

A KEGYELEMTELJES NAPOK

43. A szentgyónás gyakorlati részének próbája a templomban

A 19. hitoktatás után, amely a gyónás gyakorlati részéről szól, tanácsos elvinni a gyermekeket a templomba a gyónás gyakorlati részének elpróbálására.

A megérkezés után rövid szentséglátogatást végzünk a 27. előkészítő oktatás szerint. Azután a gyóntatószékhez vezetjük a gyermekeket. Előbb megmutatjuk nekik azt a részt, ahol a gyóntató ül. (Mutassuk meg nekik közelről a papi hatalom jelvényét, a stólát is.)

Tüzetesebben mutassuk meg a gyóntatószéknek azt a részét, ahol a gyónó van. Magyarázzuk meg, hogy a gyónó nem ül, hanem térdel bűnbánata és megalázkodása jeléül. (De a kisebb gyermekek állhatnak a gyónáskor.)

Zárt gyóntatószéknél egypár gyermekkel még a csendes ajtónyitást és csukást is el kell próbálni.

Végül egypár gyermek (lehetőleg mindig másik szerepeljen) mutassa meg, mit kell tenni: bemegy, köszön, keresztet vet, elmondja a gyónás előtti, majd a gyónás utáni imát, keresztet vet, köszön, kijön és az oltárhoz térdel az elégtétel elmondására.

Ez a próba nem a szentgyónás profanizálása, hiszen mindezeket azért tesszük, hogy ezek a formák az igazi gyónáskor a gyermeket ne idegesítsék és áhítatát ne zavarják,

Végül egy rövid imával és énekkel zárjuk be látogatásunkat.

44. A szentáldozás gyakorlati részének próbája a templomban

Miként a 19. előkészítő oktatás után a szentgyónás gyakorlati részének próbájára, úgy a 33. előkészítő oktatás után a szentáldozás gyakorlati részének elpróbálására kell elvinni a gyermekeket a templomba. A megérkezés után most is végezzünk rövid szentséglátogatást a 27. előkészítő oktatás szerint.

Azután odavezetjük a gyermekeket az áldoztatórácshoz. Elmondhatjuk nekik, hogy az áldoztatórácsot más szóval az Úr asztalának is nevezzik, mert miként az utolsó vacsorán az asztalnál, úgy most ezen rácsnál adja az Úr Jézus a szentáldozáskor az ő szent testét és véréát eledelül az őt szerető és kereső híveknek.

Még kell még magyarázni az áldoztatórács fehér kendőjének a célját is. Ha nincs áldoztató tányérka, akkor azt tartjuk az ajkunk alá, hogy még véletlenül se eshessék az Oltáriszentség a földre.

Ezután megpróbáltathatjuk az odatérdelést. Sorban egymás mellé állítjuk a gyermekeket az áldoztatórácstól bizonyos távolságra. Ezután előre lép az első sor, az áldoztatórács előtt térdelhajt, majd feltérdel a rácshoz. (Itt kell megjegyeznünk, hogy a nagyon kicsiny növésűek ne térdeljenek, hanem álljanak.) Vigyázzunk arra, hogy a gyermek ne térdeljen túlközel az áldoztatórácshoz és egymáshoz. Mind a kettő zavar.

Most próbáljuk meg velük az áldoztatórács fehér kendőjének a használatát. Ha a templomnak

van áldoztató tányérkája, annak továbbadását is tanulják meg. Pár perc csak az egész.

Magyarázzuk meg azt is, hogy a szentáldozás után ne keljen fel azonnal, hanem várja meg, míg a harmadik szomszédja megáldozik és csak azután keljen fel.

Ha a szülők kézenfogva vezetik a gyermekeiket, — amely nagyon szép, hasznos és üdvös szokás — ezt a gyermekekkel is, bár szülők nélkül, el kell próbálnunk. A szülőknek a szentáldozás előtt, illetve a szentmise előtt kell megmagyaráznunk.

Ügyeljünk a próbán arra is, hogy a gyermekek a szentáldozáskor megfelelően tartsák a fejüket (nem lehajtva) és megfelelően nyissák ki a szájukat, valamint helyezték a nyelvüket az ajkukra.

Gondunk legyen a helyremenetel elpróbálására is. Ugyancsak próbáljuk meg azt is, hogy ha majd később magánosan fog áldozni, akkor hogyan kell odamennie és eljönnie.

Végül egy rövid imával és énekkel zárjuk be a templomi látogatásunkat.

45. Háromnapos ájzatosság a szülők számára

Törekedjünk arra, hogy az első szentáldozás napja necsak az első szentáldozók, illetve a szivgárdista és elemista gyermekek számára, hanem a hívek minél szélesebb rétegének a számára is a kegyelemáradás napja lehessen. Ennek legjobb eszköze a szülők és hozzátartozók számára rendezett háromnapos ájzatosság, triduum. Erre hívunk meg minden felnőttet, aki csak az elsőáldozó gyermekkel valamiképpen kapcsolatban van (szülő,

keresztstülő, rokon, sőt még az ismerős is). A toborzásban az első szentáldozó gyermekek is nagyszerűen közre tudnak működni.

A triduum témája egyrészt általános lelki- gyakorlatos téma: az ember célja, a bűn (bárat), szentáldozás. Másrészt különlegesen gyermek- nevelési kérdések: a szülő kötelességei, a nevelés hibái, példaadó keresztény élet. A beszédeknel természetesen csak vázlatot közlök, amelybe még mindenki könnyen beleviheti egyénisége tulajdon- ságait, amely a beszéd sikerének egyik igen fontos követelménye.

I.

Bevezetés. Életünk nem más, mint a menny- országra vezető út. Ha nem az, akkor boldog- talanok leszünk, még ha bármekkora vagyunk is van. (Az öngyilkos Rotschild báró.)

Tárgyalás. 1. Életünknek az ad értéket, hogy lelkünk van, amely örök boldogságra van hivatva. (Mint a múzeumi 48-as zászlónak az ad értéket, hogy alatta harcoltak vitéz honvédek.)

2. A szülők életének még az ad értéket, hogy Isten halhatatlan lelket bízott gondjaikra, amely értékesebb Isten előtt, mint az angol királyi korona- ékszer, amelyre a londoni kiállításakor a titkos detektívek egész hada vigyázott.

3. Az édesanya a család örökmécse. Örkö- dik a család vallási élete, istenszolgálat felett. Vigyáz arra, hogy a család minden tagja meg- tartsa a jó Isten parancsait: ima, szentmise, szent- gyónás és szentáldozás, böjt stb.

4. A szülők nevelői munkájának feladata, hogy a gyermek a családban tanulja meg a keresztény élet alaperényeit:

- a) istenfélelem,
- b) engedelmesség,
- c) szemérmesség,

- d) egyeneslelkűség,
- e) kötelességteljesítés,
- f) rend és pontosság,
- g) önmegtagadás (lemondás a közért).

5. Nagyon kell vigyázniok a szülőknek, hogy gyermekük otthon bünt ne láthasson és ne hallhasson.

6. Gondosan vigyázzanak a szülők arra is, hogy kivel (pajtások) vagy mivel (könyv, ujság, mozi) barátkozik gyermekük. Döntő jelentőségű dolgok ezek és a szülők ezirányú nemtörődömsége katasztrófákat okozhat, amelyet az élet számtalanszor igazolt. (Betörő fiúk, elzüllött leányok, akiknek az indítást vagy egy könyv vagy egy mozielőadás adta.)

Befejezés. A jólnevelt gyermek boldogság a szülőknek. A pogány Lucilla gyermekeit mutatta meg barátnőinek ékköveiként. Valóban a jólnevelt gyermek drágakő. — A jólnevelt gyermek érdem Isten előtt. A bécsi császársírboltban sok hatalmas úr nyugszik. Mit használ most már nekik hatalmuk, vagyonuk stb. Csak egy használ nekik: az istenszolgálat, amely a síron túl is elkíséri az embert az Isten elé: ítéletre. — Neveld vallásosan gyermekedet és megszerezted földi és mennyei boldogságodat.

II.

Bevezetés. Londonban ügyes zsebtolvajok filléreseket szórtak el az utcán. Az utána kapkodó emberek később vették észre, hogy százpengős pénztárcájuk hiányzik. Így vagyunk a lelki életben is: apró földi dolgokért kapkodunk, lelkünk örök üdvösségét pedig elveszítjük.

Tárgyalás. 1. A bűnös élettel magunknak a legnagyobb kárt okozzuk. Már a földi életben a lelkiismeretfurdalás boldogtalanságát, a halál után pedig örök vagy ideig tartó szenvedést.

2. A szülő bűnös életével kárt okoz gyermeke lelki életében is. A gyermek a szülője példáját követi. Hiábavaló a hitoktató vagy a tanító munkája, ha a gyermek otthon mást lát, mint amit az iskolában tanult. (A rákok példája, melyeket a halak előreúszásra tanítanak, de az otthon látottak után ismét csak hátrafelé mentek.)

3. Hányszor előfordul, hogy a szülő tanítja a gyermeket a bűnre. A szülő nem imádkozik, káromkodik, szentmisére nem megy, egymást szidja (tekintélytisztelet!), szemérmetlen beszél, lopásra ösztönzi, hazugságra buzdítja (hamis igazolványok!), pénteken a húst megeszi, a húsvéti szentgyónást és szentáldozást nem végzi el.

4. Ezért a bűnéért megbűnhődik a földön az elnevelt gyermekétől. (A francia anya nem küldte gyermekét a hittanra, ez a gyermek később megölte az anyját, mert nem adott neki elég pénzt.)

5. Megbűnhődik érte a másvilágon. Isten számonkéri tőle, hogyan nevelte a gyermekét. Nekik is szól Jézus szava: Jobb lenne, ha malomkővet kötnének a nyakukra és a tengerbe süllyesztenék.

6. Ha vétkeztél, bánd meg bűneidet, gyónd meg, és megszabadulsz a büntől is és a büntéstől is. De neked is azt mondja Jézus, amit a házasságtörő asszonynak: Menj és többé ne vétkezzél . . . Ezentúl nagyon vigyázz ezekre a dolgokra és gyermekedet úgy neveld, ahogyan azt a jó Isten kívánja.

Befejezés. Párizsban halálra ítélték egy gyilkost. Amikor az ítéletet kihirdették előtte, így kiáltott fel: Átkozott légy, apám! Aki előttem mindig csak gyaláztad az Istent és törvényeit. Miattad kerültem ide. — Úgy neveljétek gyermekeiteket, hogy azok életükben mindig így emlékezhessenek meg rólatok: Áldott légy, jó édesanyám, áldott légy, jó

édesapám, aki vallásos, becsületes, tisztességes embert neveltél belőlem.

III.

Bevezetés. Egy kis mese elmondja, hogy a gyermek Jézus újra szállást keres, de nem talál olyan családot, amelynek élete megfelelő lenne. Pedig csak az olyan család tud jól nevelni, amely családban a kis Jézus is felnevelődhetne.

Tárgyalás. 1. Istennel kell nevelni. Ha valami jót tesz a gyermek, így kell megdicsérni: Lásd, ez a jó Istennek is tetszik. Ha rosszat tesz, akkor így kell megfeddni: Lásd, ezzel a jó Istent (nagyon) megbántottad.

2. Ha a gyermek bocsánatot kér, akkor azt kell mondani: Én megbocsátok, de ez még nem elég, kérj a jó Istentől is bocsánatot. (Halálos bűnnél: menj el szépen gyónni!)

3. A szentségi Úr Jézussal kell nevelni. A szentáldozás nevelői értékét már X. Pius pápa is hangsúlyozta. Ezért sürgette a gyermekek korai szentáldozását. De a szülő ne csak küldje, hanem maga vezesse (nemcsak az első szentáldozáskor, hanem máskor is) a gyermekét a szentáldozáshoz. Ne feledje Jézus példabeszédét a menyegzős emberről, akinek lakomáját nem ízlelte meg egy sem, aki kifogásokkal mentegette magát. A szentáldozás alól magukat mindenféle földi dolgokkal mentegetők szintén nem fogják megízlelhetni az Úr Jézus mennyei boldogságának örök lakomáját.

4. Az egyházi év nagyobb ünnepeit és a család ünnepeit (születésnap, névnap, évforduló stb.) szentelje meg a család szentáldozással. A szentségi Úr Jézussal a szívben lehet igazán boldogan ünnepelni.

5. Tisztelje a család az Úr Jézus szentséges Szívét. Ne hiányozzék a képe, esetleg házioltárkája a családi otthonból. Az első-péntek legyen

ünnep a családban. Az áldások és kegyelmek kiapadhatatlan forrása a Jézus Szíve-tisztelet.

6. Ha a család valamit kér Istentől (betegség, halál, halálévforduló stb.), támogassák kérésüket egy ájtatosan végzett szentáldozással. Jézussal a szívben jobban meghallgat minket a mennyei Atya.

Befejezés. Doua flandriai városban az Oltáriszentségben egyszer láthatóvá lett Jézus. De csodálatosan más és más alakban látták. Az egyik kedves kis gyermeknek, a másik megbocsátó Megváltónak, a harmadik szigorú bírónak látta, stb. — Láthatatlanul bár, de most is reátok néz az Úr Jézus az Oltáriszentségből. Ha gyermekeiteket az ő tanítása és parancsai szerint nevelitek vallásosan, akkor most is, meg az ítéletkor is szelíden és áldóan fog reátok tekinteni.

46. A gyermekek első szentgyónása

A gyermekek első szentgyónását sok helyen nagyon egyszerűen és jelentéktelenül intézik el. Pedig kár ezt az alkalmat mélyebb élmény nélkül elengedni. Sokkal helyesebb az első szentgyónást is ünnepélyesebbé tenni, hogy a külsőségekre még nagyon érzékeny gyermek felejthetetlen élményeket szerezhessen. Apróságok ezek, de a gyermekeknél nagyon is jelentőségteljesek.

Az első szentgyónásra a gyermekek az ünneplő ruhájukban jöjjenek. Ne egyenest a templomba, hanem az iskolában gyülekezzenek. (Mielőtt elindulnánk a templomba, kérdezzük meg, hogy mindenki elkészült-e a szentgyónásra. Előfordult nem egyszer, hogy a szülők meggondolatlansága és rendetlensége miatt a gyermeknek nem volt ideje a készületre. — Az ilyen gyermeket állítsuk leghátulra és míg a többiek gyónnak, készüljön

el a templomban.) Mikor a gyermekek már összegyűltek, állítsuk őket párba. A menet élére álljon egy nagyobb gyermek a kereszttel. Ajánlatos az is, hogy az elinduláskor szólaljanak meg a harangok. A hitoktató maga is öltönn karinget és így vezesse közös ének (A keresztfához megyek — Szent vagy Uram, 63. sz. ének) vagy imádság (fájdalmas rózsafüzér) közben a gyermekeket a templomba. A templomba érve ültesse el őket a padba, azután rögtön énekeljék el a Jöjj Szentlélek Úristen (Szent vagy Uram, 259. sz. ének) kezdetű éneket. Az ének befejeztével a padok elé állva mondja el az alábbi rövid, első szentgyónás előtti beszédet.

Szentbeszéd az első szentgyónás előtt.

Kedves Gyermekek!

Végre elérkezett az a boldog óra, amelyre oly régóta készültünk. Odatérdelhettek az Úr Jézus lábaihoz, mint egykor a bűnbánó Magdolna. (Röviden a történet.)

Bűnbánó Magdolna mindenki szeme láttára oda mert menni és bűnbánattal leborulni. Nem félt az Úr Jézustól, nem szégyelte magát az emberek előtt. Ti se féljete az Úr Jézustól, mert Ő szeretettel vár reátok. Éppen úgy, mint a bűnbánó Magdolnára. Ti se szégyeljétek magatokat a lelkiatya előtt és mondjátok meg szépen minden bűnötöket.

Bűnbánó Magdolna bánattal ment oda. Sírva törölgette az Úr Jézus lábait. Ti is bánjátok most meg újra minden bűnötöket. Nézzetek az Úr Jézus keresztféjére és gondolatok arra, hogy Jézus engedelmesen elszenvedte a sok fájdalmat, hogy megengesztelje a mennyei Atyát a ti engedetlenségeitekért. Hagyta magát kicsúfolni, mert ti másokat kicsúfoltatok. Éhezett és szomjazott, mert ti mértéktelenek és torkosak voltatok. Hagyta magát

megkorbácsolni, mert ti szemérmetlenek voltatok. Hagyta magát tövissel koronázni, mert ti büszkék voltatok. Hagyta magát a kereszten megölni, mert ti káromkodók és misemulasztók voltatok. — A ti bűneitek miatt is meg kellett halnia Jézusnak. A ti bűneitek is fájdalmat okoztak neki. Mondjátok most velem el a bánatimát: Teljes szívemből bánom . . .

Bűnbánó Magdolna megfogadta, hogy ezentúl jó lesz és ezt erős akarattal meg is tartotta. Ti is fogadjátok meg ezt és mondjátok: Erősen fogadom . . .

És most menjetek, kedves gyermekek, a titeket szeretettel váró Úr Jézushoz, vagyis az Őt helyettesítő lelkiatyához. Ne féljete, sőt legyetek boldogok, mert ebben az órában megszabadultok mindnyájan minden bűnötöktől és újra Isten kedves gyermekei lesztek.

Segítsen ebben titeket elsősorban a Szentlélek Úristen, akinek az előbb kértük a segítségét, menyeyei édesanyátok, a Boldogságos Szűz Mária, védőszentetek és őrzőangyalotok, akinek estéknként bűneiteket hűségesen megvallottátok. Amen.

Azután az osztálytanító irányításával menjenek a gyermekek a gyóntatószékhez.

Nagyon kedves lenne, ha az első szentgyónás alkalmával a lelkiatya megajándékozná gyónó gyermekét egy kis szentképpel. Ne sajnáljuk azt a pár fillért, amibe ez kerül. Persze, a hatásosságát csak növelné, ha a kép valamiképpen kifejezné a történetek jelentőségét ugyanúgy, mint az első szentáldozási kép.

Hacsak lehetséges, a szentgyónás után a gyermekek ne egyenként szállingózzanak haza, hanem az elégtétel elimádkozása után maradjanak a templomban. Pár szóval még mélyítsük el az első szentgyónás keltette élményt.

Szentbeszéd az első szentgyónás után.

Kedves Gyermekek!

Amint most reátok tekintek, azt látom, hogy egész más szemmel néztek rám. Szemetekből az öröm sugárzik. Én is nagy örömmel nézek reátok. De örömmel áll mellettetek őrzőangyalotok is. Örömmel néznek reátok védőszentjeitek és a mennyek országa angyalai. Boldogan szemlél titeket mennyei édesanyátok, a Boldogságos Szűz Mária.

— Milyen szépek ezek a gyermeklelkek, — mondják a mennybeliek — milyen fényesek, ragyogók, mint egykor a szent keresztség után.

Azután örömmel néz reátok az Úr Jézus is a szentségházból, illetve az Oltáriszentségből. Örül, hogy holnap a szentségházból a ti meleg szívetekbe költözhet. Ezért nagyon vigyázzatok, nehogy valami kis bűnnel is megszeplőssétek lelketeket.

Most pedig mondjátok utánam magatokban: Úr Jézus, köszönöm, hogy a szentgyónásban megtisztítottad a lelkemet. Megígérem, hogy nagyon fogok vigyázni lelkemre és tisztán megőrzöm azt neked.

Befejezésül énekeljük el: Édes Jézus, neked élek . . . (Szent vagy Uram, 113. sz. ének.)

47. Az első szentáldozás liturgikus szentmiséje*

Jegyzet. Az első szentáldozás napján a fiúk és leányok valamely megfelelő helyen, pl. az iskolában gyülekeznek. A pap vállkendőt, albát, stólát és a nap jellegének megfelelő pluviálét ölt, a keresztest és zászlókat viszik előtte a ministránsok és így a gyermekek gyülekezési helyére megy, ahonnan harangszó mellett körmenetben kíséri őket a templomba. Elöl a keresztest viszik és a lobogókat, azután a

* Átvéve a Székesfehérvári Egyházmegye liturgikus imakönyvéből.

gyermek haladnak párosával, elől a fiúk, utánuk a leányok tanítóikkal, imádkozva és szent énekeket énekelve. A gyermekek mögött halad a pap, akit a szülők és a rokonok követnek. Amikor a gyermekek a templomba lépnek, zúgjon fel ünnepélyesen az orgona. Azonnal a keresztkúthoz vonuljanak és itt újítsák meg a keresztségi fogadalmat.

Pap: E szentegyháznak keresztkútja emlékeztet benneteket a nagy napra, amelyen a szent keresztség szentségében részesültetek. A keresztség az első és legszükségesebb szentség, mert keresztség nélkül senki, még a gyermek sem juthat a mennyországba és nem üdvözülhet. A keresztségben az édes Üdvözítő megszabadított benneteket az áteredő büntől és a Szentlélek vonult be a lelketekbe és ékesítette azt fel a megszentelő kegyelem fényességével; a mennyei Atya pedig gyermekeivé tett benneteket. A szent keresztség után azért egy fehér ruhát adtak rátok és égő gyertyát kaptatok; a ruha jelenti a keresztségi ártatlanságot, a világosság a keresztség kegyelmét. Helyettetek a keresztszüleitek ígérték meg az Istennek, hogy ti mindig csak a jót fogjátok tenni, a rosszat pedig elkerülitek, ahogy ez a valódi istengyermekekhez illik. Ti ezt természetesen akkor még nem tudtátok megtenni.

Most már azonban megtanultátok ezt szüleitektől és a keresztyén tanításokból. Épp azért most ti magatok is itt a templomban, a jelenlevők előtt ünnepélyesen mondjátok ellene az ördögnek és újítsátok meg a jó Istennek tett keresztségi fogadalmatokat. Azért kérdezlek én valamennyiteket és külön minden gyermeket: Ellene mondasz-e az ördögnek?

Gyermekek: Ellene mondok.

Pap: És minden cselekedeteinek?

Gy.: Ellene mondok.

P.: És minden pompáinak?

Gy.: Ellene mondok.

P.: Hiszel-e a mindenható Atyaistenben, mennynek és földnek teremőjében?

Gy.: Hiszek.

P.: Hiszel-e Jézus Krisztusban, ő egy Fiában, a mi Urunkban, ki e világra született és kínhalált szenvedett?

Gy.: Hiszek.

P.: Hiszel-e a Szentlélekben, katolikus keresztény anyaszentegyházat, szentek egyességét, bűnök bocsánatát, testnek feltámadását és az örök életet?

Gy.: Hiszek.

P.: Akarsz-e Istennek mindig tiszta és buzgó gyermeke lenni?

Gy.: Akarok.

P.: Örömmel veszem Isten nevében a ti hűségnyilatkozatokat. Legyetek erősek a hitben, őrizétek meg az ártatlanság ruháját és óvjátok meg a kegyelemnek drága értékű világosságát. Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meg fogják látni az Istent! (Mt. 5, 8.)

Jegyzet. Miután a gyermekeket az oltár előtt felállították (lelkipásztori szempontból helyes, ha a gyermek az édesapja és édesanyja között végzi el az első szentáldozást; ez a család egyességének is szép kifejezése), következik a szentmise, amelyen az elsőáldozók jelen vannak. Egy másik pap vagy világi — leghelyesebben a gyermekek tanítója — irányítja az imát és éneket, amellyel a gyermekek a szentmisébe bekapcsolódnak.

Az elsőáldozók miséje.

Jegyzet. Mialatt a pap az oltárhoz vonul, a gyermekek énekeljék el az áldozási ének első versszakát. (Ő szentséges . . . Szent vagy Uram, 127. sz. ének.) Utána

Lektor: Kedves gyermekek! Ma ünnepelhetitek először a szentmiseáldozatot éppen úgy, mint a nagy emberek. Szent lakomát ülhettek. Ez az áldozati lakoma vagy másnéven a szentáldozás. Ekkor az édes Üdvözítő maga jön a szívetekbe. Ez a legszebb mise és igen nagy kegyelmeket hoz nektek. A pap már az oltárnál áll. Imádkozzátok

most teljes szívetekből hangosan velem: Az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Amen.

— Odalépek először az Isten oltárához.

Mindnyájan: Az Istenhez, aki (az áldozás által) megvidámítja ifjúságomat.

Jegyzet. Most a lektor figyeli a papot és mindig a megfelelő alkalommal folytatja a figyelmeztetést.

Lektor: Nézzétek, a pap az oltár legalsó lépcsőjén áll, így elmélkedik: Nem vagyok méltó, hogy a szentáldozatot bemutassam. Ezért mélyen meghajol az Isten előtt és bocsánatát kéri. Mi is bánjuk meg még egyszer teljes szívből összes eddigi bűneinket. Imádkozzátok a bánatimát. (Teljes szívből bánom . . .) Látjátok, mint megy fel a pap az oltárhoz. Kéri a háromszemélyű egy Isten könyörületét. Mi is tegyük ezt. Kiáltunk a menygyei Atyához: Uram, irgalmazz nekünk!

Fiúk: Uram, irgalmazz nekünk!

Leányok: Uram, irgalmazz nekünk!

Lektor: Kiáltunk a Fiúhoz, Jézus Krisztushoz: Krisztus, kegyelmezz nekünk!

Fiúk: Krisztus, kegyelmezz nekünk!

Leányok: Krisztus, kegyelmezz nekünk!

Lektor: Kiáltunk a Szentlélekhez: Uram, irgalmazz nekünk!

Fiúk: Uram, irgalmazz nekünk!

Leányok: Uram, irgalmazz nekünk!

Lektor: A jó Isten valóban megkönyörül rajtunk és mint egyszer a gyermek Jézust leküldte a földre, úgy jön ma is az édes Jézus az oltárra és szívetek hajlékába. Ezért mondjuk el a pappal együtt a karácsonyi énekeket:

Mindnyájan: Dicsőség a magasságban Istennek | és békesség a földön | a jóakarátú embereknek.

Fiúk: Dicsérünk téged | hálát adunk neked | mennyei Atya.

Leányok: Hálát adunk | Úr Jézus Krisztus |
Isten báránya | ki elveszed a világ bűneit.

Mindnyájan: Te vagy a legfölségesebb | a
Szentlélekkel egyetemben | az Atya dicsőségé-
ben. | Amen.

Lektor: A pap most mindnyájunkért imádko-
zik a jó Istenhez; imádkozzatok ti is vele:

Mindnyájan: Kis Jézuskám | jöjj hozzám |
tégymámor gyermekké | szívem kicsi | csak te
lehetsz benne | édes Jézusom.

Jegyzet. Ha van idő, a szentlecke alatt énekeljenek el
egy versszak énekét.

Lektor: A pap most a szent evangéliumot
olvassa. A szent evangélium szakasza Szent Márk
szerint: Azon időben kisdedeket vivének hozzája,
hogy illesse őket, de a tanítványok feddék azo-
kat, akik őket hozták. Látván ezt Jézus, haragra
gerjede és mondá: „Hagyjátok a kisdedeket hoz-
zám jönni és ne akadályozzatok őket, mert ilye-
neké az Isten országa. Bizony mondom nektek:
aki nem fogadja Isten országát, mint a kisdéd,
nem megyen be abba.” És karjaiba vevén őket
és rájuk tévén kezeit, megáldá őket.

Most mondjuk el a pappal együtt a Hiszek-
egyét.

Lektor: Halljátok a csengőt, ez azt jelenti,
hogy most kezdődik a felajánlás. A pap felajánlja
mi helyettünk a kenyeret és a bort a mennyei
Atyának. Ezek az adományok nemsokára az Úd-
vözítő testévé és vérévé válnak. Ajánljuk fel szí-
vünket, hogy valóban a kenyér és bor minket
jelenthessen.

Imádkozzatok:

Mindnyájan: Fogadd el, mennyei Atya | ma-
gunk helyett | ezt a szent áldozati adományt. |
Felajánljuk minden keresztény hívőért | élőkért
és holtakért | ez vezessen mindnyájunkat az égbe.

Jegyzet. Énekeljék el az áldozási ének következő vers-
szakát.

Lektor: Nem sok idő telik el és Jézus leszál az oltárra, bemutatja áldozatát. Ezért imádkozzuk: Fel a szívekkel!

Mindnyájan: Felemeltük az Úrhoz!

Lektor: Adjatok hálát Istennek, a mi Urunknak.

Mindnyájan: Méltó és igazságos | illő és üdvöt szerző | hogy mi neked | mindenkor és mindenhol hálát adjunk | mindenható Atya | örök Isten. | Azért dicsőítettünk téged | összes angyalaiddal együtt | és szüntelenül mondjuk | Szent | szent | szent a seregek Ura Istene | tele van az ég | és a föld | a te dicsőségeddel | áldott | ki az Úr nevében jön.

Lektor: Imádkozzunk most a pappal:

Mindnyájan: Legkegyesebb Atya | áldd meg Szentatyánkat | N. pápát | áldd meg N. püspökünket | áldd meg kedves szüleinket | és rokonainkat | jótevőinket, hitoktatóinkat, tanítóinkat | az összes szegényeket és betegeket | mentsd meg lelkünket | nem akarunk pokolra jutni | üdvözíts!

Lektor: Kezdődik az átváltozás. A csengő szavára mindnyájan térdeljete le. Most következik a szent pillanat. A pap átváltoztatja a kenyeret az Úr testévé, mint az utolsó vacsorán az Üdvözítő tette. Imádjátok az oltárra szálló Krisztust.

A pap most átváltoztatja a bort az Úr szent vérévé, mint az Üdvözítő az utolsó vacsorán tette. Imádjátok Krisztusnak értünk kiontott szent véré.

Most itt van Jézus az oltáron. Most áldozza fel magát értünk. És mi is most áldozzuk fel a pap által az Üdvözítő testét és véré és vele magunkat is a jó Istennek. Ez a legnagyobb, amit Istennek felajánlhatunk. Imádkozzatok:

Mindnyájan: Mennyei Atyánk | mi gyermekeid | áldozatul hozzuk neked | a te szent Fiadat | és benne magunkat | hogy téged imádjunk | neked jószágodért hálát adjunk | bűneinkért kiegészeljünk | isteni segítségedet kérjük | nézz áldo-

zati ajándékainkra kegyes szemmel | fogadd el |
és add ránk áldásodat.

Lektor: Imádkozzunk most a pappal együtt a
tiszttitótűzben levő szegény lelkekért:

Mindnyájan: Emlékezzél meg, Uram | kedves
halottainkról | kik minket megelőztek | és most a
béke álmát alusszák | adj örök nyugalmat nekik |
és az örök világosság | fényeskedjék nekik.

Lektor: Az áldozat befejeződött. A mennyei
Atya nagy örömmel néz le rátok. Elfogadta Jézus
áldozatát és abban a ti áldozatotokat. Most meg-
engesztelődöttén meghív benneteket a szent lako-
mára. Jézus maga lesz a ti eledetek. Mielőtt a
szent asztalhoz odalépnétek, imádkozzatok mély
hódolattal és lassan azt az imádságot, amelyre
maga az Údvözítő tanított minket:

Mindnyájan: Miatyánk . . .

Lektor: A pap megtöri a szentostyát; imád-
kozunk vele:

Mindnyájan: Isten báránya | ki elveszed a
világ bűneit | irgalmaz nekünk! | Isten báránya |
ki elveszed a világ bűneit | irgalmaz nekünk! |
Isten báránya | ki elveszed a világ bűneit | adj
nekünk békességet!

Lektor: Most még arra gondolunk, hogy min-
den ember iránt jónak kell lennünk. Mi senkivel
szemben sem leszünk rosszak. Az Údvözítő most
lelkünkbe vonul. Imádkozzatok!

Mindnyájan: Úr Jézus | tisztíts meg szent tes-
ted által | minden gonoszágomtól | őriz meg
minden rossztól | segíts, hogy parancsaidhoz hű
maradjak | ne engedd | hogy egy bűnt is elköves-
sek | amely tőled elszakít.

Jegyzet. Most ismét énekeljék el az áldozási ének egy
versszakát. Áldozás előtt minden gyermek ezt imádkozza:

Mindnyájan: Uram, nem vagyok méltó . . .
(háromszor)

Jegyzet. Vagy éneklük: Ó Uram, nem vagyok méltó . . .

Szent vagy Uram, 139. sz. ének. Az áldoztatás befejezése után:

Lektor: Az Üdvözítő most hozzánk jött. Köszönetet mondunk ezért a nagy ajándékért: Az ő teste táplálja és őrizze meg lelkünket az örök életre. Imádkozzatok:

Mindnyájan: Mit adjak viszont az Úrnak | mindazokért, miket nekem adott? | Én csak köszönetet mondok | és magasztalom Őt.

Lektor: Végül kérjük a jó Istent, hogy mi mindig az ő derék gyermekei maradjunk. Imádkozzatok:

Mindnyájan: Édes Istenünk | Fiad szent testét élveztük | add nekünk általa | azt a kegyelmet | hogy mindig Isten gyermekei maradjunk | és egykor az égbe jussunk | a mi Urunk Jézus Krisztus által. | Amen.

Lektor: Most még a pap rátok adja áldását.

Mindnyájan: Áldjon meg minket | a mindenható Isten | Atya, Fiú és Szentlélek. Amen.

Jegyzet. Ahol szokás, a fiúkat és leányokat ugyanúgy, mint a szentmise előtt, körmenetileg kísérje a pap vissza a gyülekezés helyére.

48. Szentbeszéd az első szentáldozás napjára

Kedves Elsőáldozó Gyermekek!

Már meséltem nektek nem is egyszer, hogy régen — nagyon régen a pogányok mennyire gyűlölték a keresztényeket. Hacsak tehették, elfogták őket és arra akarták mindenféle kínzásokkal kényszeríteni, hogy tagadják meg Jézust, tiporjanak rá a keresztre vagy gyalázzák meg az Oltáriszentséget. A keresztények azonban inkább meghaltak, de a pogányok eme kívánságait nem teljesítették.

Ebben az időben egyszer nagyon sok keresztényt elfogtak és sötét börtönbe zártak. Ezekre a keresztényekre már a kínos halál várt. Egyetlen kívánságuk az volt, hogy még egyszer utoljára megáldozhassanak. De ki tudja nekik a börtönbe elvinni az Oltáriszentséget? Hiszen ha pap viszi, azonnal elfogják és megölik. A pápa is börtönben ült, a papoknak több mint felét kivégezték. A hívek azért minden nap összejöttek a szentmisére, de nagy szomorúsággal volt eltelve a lelkük. Sajnálták azokat a keresztényeket, akik a börtönben sínylődnek és még az a vigasztalásuk sem lehet meg, hogy a szentáldozásban magukhoz vehessék az Úr Jézust. Mindenki azon gondolkodott, hogyan lehetne mégis elvinni hozzájuk az Oltáriszentséget . . . és ekkor . . . előlépett egy gyermek. Nem sokkal volt idősebb, mint ti, akik itt álltok az oltár előtt. Komoly, tisztalelkű, gyermek, Tarzicius volt a neve. Bátran odalépett a miséző pap elé és így szólt:

— Atyám, adja nekem az Úr Jézust. Én elviszem a börtönben sínylődő testvérekhez.

— Hiszen még gyermek vagy — felelt vissza a pap.

— Éppen ez a jó, mert senki sem gondolja, hogy rám bízták az Oltáriszentséget. Így nyugodtan eljuthatok a börtönbe. — Mindenki csodálkozott a gyermek okosságán és igazat adtak neki. A pap selyemkendőbe takarta és átadta a gyermeknek az Oltáriszentséget. Tarzicius azt ruhája alá a keblére rejtette. Azután két karját keble felett keresztbefonva, komoly léptekkel megindult a fogoly keresztényekhez.

Az utcán nem nézett sem jobbra, sem balra. Gyors léptekkel igyekezett elérni a célját. Útja egy nagy téren vezetett keresztül, amely a gyerekeknek gyakran játszótérül szolgált. Most is több

gyermek játszott ott, de Tarzicius feléjük sem nézett.

— Tarzicius! — kiáltotta egy éles kamasz hang.

Tarzicius megrezzent, de mintha nevét sem hallotta volna, továbbsietett. Dehogy akart ő most játszani.

— Tarzicius! — kiabált tovább valaki — jöjj játszani! Éppen még egy gyerekre van szükségünk.

Tarzicius azonban továbbsietett, de megdöbbenve veszi ám észre, hogy a gyerekek utána iramodnak. Csakhamar utol is érték.

— Tarzicius, jöjj velünk játszani — szólt a kiabáló gyerek.

— Nem mehetek, — felelte Tarzicius — sürgős dolgom van.

— Majd elmegy azután, most jöjj játszani — ragadta meg a kezét egy nagyobb fiú.

— Nem! Nem! — ellenkezett Tarzicius. — Engedjete!

— Dehogy engedünk! — kiáltott egy durva kamasz. — Jössz velünk!

— Nem! Nem megyek! Engedjete!

— Ni! Valamit rejteget a ruhája alatt — szólalt meg most egy másik gyerek.

— Az ám! — kiáltott a nagy kamasz. — Mit rejtegetsz? Mutasd meg!

— Nem mutatom! — felelt határozott komolysággal Tarzicius.

— Biztosan pénz van nála!

— Vagy arany!

— Vagy a keresztények Istene! — sipított egy gyerek.

Na hiszen erre az egész társaság megdühödött. Nekiestek Tarziciusnak, földreteperték, ütötték, verték, rúgták, kövekkel dobálták, fejét ököllel verték, karjait feszítették. De mindhiába. Tarzicius

nem engedett. Karjait minden erejével szorította magához és így imádkozott:

— Jézusom, adj erőt, hogy el ne vehessenek tőlem.

De már fogytán volt az ellenállása. Az öklöcsapások alatt kezdett elalélni. És ekkor jött a segítség.

— Mi van itt! — kiáltott egy kemény hang.

A gyermekek megkövülten hagyták abba az ütleget. A hang felé néztek: egy hatalmas teremű, villámló szemű katonát láttak maguk előtt. Quadratus katonatiszt volt. Egy pillanat . . . és már ott termett a Tarziciust öklével ütlegető kamasznál és egy kemény ütéssel kiszabadította kezeiből az agyonvert gyermeket. A többi gyerekek mint a megijedt verebek, eszeveszetten menekültek, amerre láttak. Quadratus pedig gyengéden felvette a több sebtől vérző gyermeket és visszavitte a katakombába. Tarzicius ekkor már haldokolt. Az Oltáriszentséggel, amelyért az életét adta, most már őt áldoztatták meg. Utolsó szava fohászkodás volt:

— Köszönöm, Uram Jézusom, hogy megsegítettél . . . — azután odafordult a körülötte állókhoz — szívesen szenvedtem, mert *nem akartam elárulni Őt* . . . Szívesen halok meg, mert most már megláthatom Őt.

Kedves Gyermekek!

Hallottátok Szent Tarziciusnak történetét. Ő a ti példaképetek. Ti is nonsokára nem a kebletekre, hanem a szívetekbe fogadjátok az Űr Jézust. Vigyázzatok rá nagyon, drága gyermekeim. Mert hozzátok is jönnek majd a gonoszlelkek, hogy elrabolják tőletek a jóságos Űr Jézust.

Jön a gonoszlelek és a füledbe súgja: Lustálkodj csak, ne menj a szentmisére! Fáradt vagy már, imádság nélkül is lefeküdhetsz! Az a falat hús semmit sem számít, edd meg csak nyugod-

tan! és így tovább. Akkor gondolatok Szent Tarziciusra és mondjátok, amit ő mondott:

— Nem! Nem fogom Őt elárulni!

Jönnek majd a rossz gyerekek és csábítani fognak: Jöjj játszani velünk, ne menj a szentmisére! Jöjj játszani velünk, nem fontos a lecke! Jöjj almát lopni velünk! Ne mondd meg, ami az iskolában történt veled, okos gyerek ilyenkor hazudik egyet. De te felelj nekik Tarzicius szavaival:

— Nem! Nem fogom elárulni Őt! Nem! Nem hagyom Őt elrabolni tőlem.

Kedves Jó Szülők!

Édesapák! Édesanyák! Legyetek ezeknek a liliomlelkű gyermekeknek védelmező Quadratusai. Védjétek a lelküket minden rossztól, minden veszedelemtől. Felségesen szép az a hivatás, amelyet az Úr Jézus reátok bízott: lelkeket nevelni a mennyek országa számára.

Talán szegények vagytok és vagyont nem tudtok hagyni gyermekeiteknek, de ha istenfélő, derék, becsületes, szorgalmas, lelkiismeretes katolikus ifjút vagy leányt neveltek belőlük, akkor a legértékesebb örökséget hagyjátok rájuk, amelyet a tolvajok el nem lophatnak, a rozsdá meg nem emészthet, amely őket kedvelté teszi a jó Isten és becsültté az emberek előtt. A munkátokat tekintve pedig nincs értékesebb dolog, mint a gyermekek nevelése. A jóságos Úr Isten, ha gyermekeiteket úgy nevelitek, mint az előbb mondtam, még ha egyéb nagy dolgot nem is művelnétek ez árnyékvilágban, bizton megadja nektek a meny nyek országa boldogságát.

Neveljétek gyermekeiteket. Egy mondatban össze lehet foglalni kötelességeket: Ne lászon és ne halljon a gyermek tőletek semmi olyat, ami bűn, ami Isten megbántása.

Szentségi Úr Jézus, a te kegyelmedet kérem most, add, hogy ezek a gyermekek hős Tarzicius-

ként Téged szívükben megőrizzenek, soha el ne áruljanak. A jó szülők pedig Quadratusként nevelői és védelmezői lehessenek ezeknek az ártatlan gyermekeknek, hogy így szolgálhassák a Te dicsőségedet, valamint a maguk és gyermekeik örök boldogságát. Amen.

49. A szeretetreggeli-ünnepély

A szeretetreggelit is ünnepélyessé kell tenni, különben csak egyszerű etetés lesz belőle, aminek semmi lelki haszna sincsen. A szeretetreggeli-ünnepély voltaképpen rövid pár perces hangulat-keltés.

Miután a gyermekeket a templomból elvezetjük arra a helyre, ahol a szeretetreggeli lesz, nem ültetjük az asztalokhoz, hanem a helynek megfelelően elhelyezett Jézus Szíve-szoborhoz állítjuk. Azután elkezdődik a köszöntő.

Jegyzet. Szó szerint idézve Blaskó Mária: „Alkalmi versek című könyvéből. A Szív kiadása. Bpest. 1931.

Elsőáldozásra.

Üdvözlő (szavalja egy a nagyobbak közül).

Fehér sereg, csupa liliomszál
Halljátok im üdvözlő szavunk,
Szívetekben az Úr Jézust hozzátok,
Akiért mi élünk és halunk.
A Nagy Király ott van szívetekben,
Néki hódol a kisgyermek-had
S míg hódolunk Krisztus Királyunknak,
Tireátok nézünk azalatt.
Tireátok Krisztus-hordozókra
És mindenegyet lelkünk átölel . . .
Hiszen nemrég hangzott csak ajkatokról:
„Édes Jézus, jöjj el . . . jöjj el . . . jöjj el . . .”
És Ő eljött, itt van szívetekben.
Ez a nap ma a ti napotok,
Azt kívánjuk: egész életekben
Legyetek mindig ilyen boldogok.

Üdvözlég Oltáriszentség . . . (éneklik mind).

Üzenet (szavalja egy kicsi, aki még nem áldozik).

Kedves jó elsőáldozók
Töletek kérjük mi mostan:
Adjátok át üzenetünk
Jézuskának gyorsan-gyorsan.
Ő most a szívetekben van,
Jaj, de hozzánk nem jött még el,
Mert még nagyon kicsik vagyunk,
S csak vágyunk rá epedéssel.
Mondjátok meg, hogy a kicsik
— Akik még nem áldozhattak,
Már előre úgy örülnek
Elsőáldozási napnak.
De addig is csókolgatjuk,
Mi kicsikék a Jézuskát,
És szeretjük nagyon-nagyon,
Mint galamb a tiszta búzát.

Szent Szív-ének első szakasza (éneklik mind).

Igéretünk (szavalja egy az elsőáldozók közül).

Édes Jézus, szívéünknek szent Királya,
Eléd állnak az elsőáldozók,
S ígéretet teszünk e nagy napunkon,
Ígéretet: szépet, szentet, nagyot!
Megígérjük, hogy hívek leszünk Hozzád,
És nem szakadunk el tőled soha.
Nincs a világnak az a rangja, kincse,
Amiért trónod adnánk mi oda.
A mi szívéünkben örök trónusod lesz,
Szent oltárodnál sokszor látsz viszont,
Ez a sereg csak teérted fog élni,
És teérted, ha kell — akár vért is ont.
Édes Jézus, szívéünknek szent Királya,
Oh, ajándékba mit adjunk neked?
Odaadjuk örömmel és örökre
E hűn szerető gyermekszíveket!

Szent Szív-ének második szakasza (éneklik mindnyájan).

Utána még a hitoktató mondja el a következő pár szavas beszédet.

Kedves Szülők! Jótevők!

Elsőáldozó Gyermek!

A régi keresztények az első négy században

a szentmise után szeretetlakomára szoktak összegyűlni. Szeretetlakomának mondták, mert szeretetből hozott mindenki tehetségéhez képest enni-
valót erre a lakomára. Testvéri lakomának is nevezték, mert úgy osztották szét a hozott élelmet, hogy gazdagnak, szegénynek megkülönböztetés nélkül egyaránt jutott.

Ennek a szép őskeresztény szokásnak felelevenítése a mai első szentáldozás utáni szeretetreggeli. Ez is szeretetlakoma, mert a kedves szülők és jótevők adták össze tehetségükhöz mértén szeretettel, szívesen és keresztényhez méltóan névtelenül adakozva. Testvéri lakoma is, mert megkülönböztetés nélkül egyformán jut valamennyi gyermeknek, miként egyformán nyerték el szívükbe a szentségi Úr Jézust is.

Most elimádkozzuk az evés előtti imádságot és utána egy Miatyánkot. Ez a Miatyánk, amely most a kedves elsőáldozók Jézuskás lelkéből száll a mennyei Atyához, legyen köszönetképen mindazoknak, akik az első szentáldozás szebbé, kedvesebbé, szeretetteljesebbé tételét bármi módon elősegítették. De egyben kérés is, hogy a testvéri egyetértés és szeretet, amely most ilyen kedves ünnepséget hozott össze, egyházközségünkben továbbra is megmaradjon és még szebb eredményeket hozzon a jóságos Isten nagyobb dicsőségére. Amen.

50. Délutáni ájtatosság az elsőáldozók részére*

Jegyzet. Délután a meghatározott időben az elsőáldozók újra a templomba jönnek és ahol szokás, kezükben égő gyertyát tartva, a főoltár előtt ugyanúgy helyezendők el,

* Átvéve a Székesfehérvári Egyházmegye liturgikus Imakönyvéből.

mint délelőtt. Legyen gondja a papnak, hogy ez a szertartás is ünnepélyes legyen. Ahol az összes áldozó gyermekek nagyobb nehézség nélkül délután is el tudnak menni a templomba, ott ajánlatos, hogy a keresztségi fogadás megújítása délután történjék, nehogy a délelőtti szertartás túl hosszú tartson. A gyermekek először imádják a legméltóságosabb Oltáriszentséget. Ezután a pap fehér pluviálét véve magára, az oltár közepén elmondja a Munda cort, azután az evangéliumi oldalon állva megtömjénezi a könyvet és éneklí, az éneklés után pedig magyarul felolvassa az alábbi evangéliumi szakaszt.

V. Dominus vobiscum!

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sequentia sancti evangelii secundum Marcum. (10, 13—16.)

R. Gloria tibi Domine.

In illo tempore offerbant illi parvulos, ut tangeret illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus. Quos cum videret Jesus indigne tulit, et ait illis: „Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis eos: talium est enim regnum Dei. Amen, dico vobis: quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud.” Et complexans eos, et imponens manus super illos, benedicebat eos.

P. Az Úr legyen veletek!

H. És a te lelkeddel.

P. A szent evangélium szakasza Szent Márk szerint.

H. Dicsőség neked, Urunk.

Azon időben kisdedeket vivének hozzája, hogy illesse őket, de a tanítványok fedték azokat, kik őket hozták. Látván ezt Jézus, haragra gerjede és mondá: „Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni és ne akadályozátok őket, mert ilyeneké az Isten országa. Bizony mondom nektek: aki nem fogadja Isten országát, mint a kisdéd, nem megyen be abba.” És karjaiba véve őket és rájuk tevén kezeit, megáldá őket.

R. Laus tibi Christe.

H. Dicséret neked,
Krisztus.

Jegyzet. Azután a pap ezekkel vagy hasonló szavakkal buzdítja a gyermekeket.

Kedves Gyermekek!

Ma reggel tartotta először bevonulását szívetekbe az Oltáriszentségben jelen levő édes Üdvözítő. Mily nagy kegyelem, mily nagy boldogság! Úgy illik, hogy ti szüleitekkel még egyszer megjeleneztek az Ő oltára előtt, hogy ezért a végtelen értékű ajándékért és a sok kegyelemért hálát adjatok.

Az édes Üdvözítő, aki jelen van itt az oltárszékrenyben, újabb áldást is akar adni nektek. „Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.” Így hallottátok éppen most az evangéliumban. Miként akkor, az édes Üdvözítő most is rátok fogja helyezni kezét — a pap által — és meg fog áldani benneteket. Fogadjátok az isteni Gyermekbarátnak eme áldását nagy áhítattal! Ez az áldás erősítsen meg benneteket a hitben, tartson meg lelki és testi épségben és segítsen meg benneteket, hogy engedelmesség, tisztaság és buzgóság által Istennek dicsőséget és szüleiteknek örömet szereztek! Az Üdvözítőnek mai áldása kísérlen benneteket egész életeteken át, hogy egykor az ártatlanság ruhájában és a kegyelem fényében mehessetek az örök világosságba.

Jegyzet. Majd a szülőkhöz is intéz néhány szót:

Boldog Szülők!

Örüljetez teljes lelketekből gyermekeiteknek, akiknek ártatlan szívét az Úr az Oltáriszentségben lakásul választotta! A kis áldozókról valóban áll az Üdvözítőnek szava: „Aki befogad egy ilyen kisdedet az én nevemben, az engem fogad be.” Örkdjetez lelkiismeretesen a kis szentély felett!

Végtelen nagy felelősséggel tartoztok gyermekeitek földi és örök üdvösségéért! Neveljétek gyermekeiteket szóval és példával igaz keresztényekké; ajánljátok fel imádságokban gyermekeiteket az isteni kegyelemnek, ne tegyétek nehezzé nekik az utat az Üdvözítőhöz, hanem inkább vezessétek vissza gyermekeiteket az ő karjába, hogy megáldja és megszentelje őket az imádságban! Akkor ő lesz gyermekeiteknek boldogsága, élteteknek világossága.

Szívleljétek meg mindnyájan, akik résztvesztek a gyermekek megáldásának e szép ünnepén, az Üdvözítő szavait: „Ha nem lesztek, mint a kisdedek, nem mentek be az Isten országába.” Gondoljatok vissza a ti elsőáldozástok napjára és ébresszék fel magatokban ezt az első szeretetet Krisztus iránt. És most, kedves gyermekek, térdeletek le és fogadjátok az Úr áldását.

Jegyzet. Ezután a pap a szentlecke oldalán állva a térdelő gyermekek felé fordulva olvassa vagy énekli a gyermekek megáldását.

Benedictio puerorum.

V. Adiutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et terram.

V. Sinite parvulos venire ad me.

R. Talium est enim regnum caelorum.

V. Angeli eorum

R. Semper vident faciem Patris.

V. Deus noster miseretur.

R. Custodiet parvulos Dominus.

P. Segítséünk az Úr nevében.

H. Ki az eget és a földet teremtetten.

P. Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni.

H. Mert ilyeneké az Isten országa.

P. Azok angyalai

H. Mindig látják Atyám orcáját.

P. Könyörületes a mi Istenünk.

H. Az Úr őrökdi a gyermekek fölött.

V. Domine exaudi
orationem meam.

R. Et clamor meus
ad te veniat.

V. Dominus vobis-
cum.

R. Et cum spiritu
tuo.

V. *Oremus.* Domi-
ne Iesu Christe, qui
parvulos tibi oblatos
et ad te venientes
complexus es, manus-
que super illos impo-
nens benedixisti eis
atque dixisti: „Sinite
parvulos venire ad me,
et nolite prohibere eos,
talium est enim reg-
num caelorum" et
„Angeli eorum semper
vident faciem Patris
mei"; respice quaesu-
mus ad puerorum
(puellarum — ha csak
leányok vannak) prae-
sentium innocentiam,
et ad eorum (ea-
rum) parentum devo-
tionem et clementer
eos (eas) hodie per
ministerium nostrum
benedic ut in tua gratia
et misericordia semper
proficiant, te sapiant,
te diligant, te timeant,
et mandata tua custo-
diant, et ad finem op-

P. Uram, hallgasd
meg könyörgésemet.

H. És kiáltásom jus-
son eléd.

P. Az Úr legyen ve-
letek.

H. És a te lelkeddel.

P. *Könyörögjünk.*
Uram Jézus Krisztus,
ki a neked felajánlott
és hozzád jövő gyer-
mekeket karjaidba zár-
tad és kezeidet rájuk
téve megáldottad őket
és mondottad: „Hagy-
játok hozzám jönni a
kisdedeket és ne aka-
dályozzátok őket, mert
ilyeneké az Isten or-
szága" és „Azok an-
gyalai mindig látják
Atyám orcáját"; te-
kints kegyesen ezekre
az ártatlan gyermekek-
re és buzgó szüleikre
és a mi kezünk által
add nekik kegyelme-
sen áldásodat; hogy a
te kegyelmedet és ir-
galmasságodat mindig
jobban érezzék, utá-
nad vágyódjanak, té-
ged szeressenek és fél-
jenek, a te parancsai-
dat megtartsák és a
kívánt célhoz boldogan
eljussanak: Általad, vi-

tatum feliciter perveniant: per te Salvator mundi, qui cum Patre et Spiritus Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Oremus. Defende, quaesumus, Domine beata Maria semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam: et toto corde tibi prostratam, ab hostium propitius tuere clementer insidiis. Per Christum . . .

R. Amen.

V. Oremus. Deus, qui ineffabili providentia sanctos angelos tuos ad nostram custodiam mittere dignaris, largire supplicibus tuis et eorum semper protectione defendi et aeterna societate gaudere. Per Christum Dominum nostrum . . .

R. Amen.

lág Üdvözítője, aki az Atyával és Szentlélekkel él és uralkodik, Isten, mindörökkönörökké.

H. Amen.

P. Könyöröggjünk. Kérünk téged Uristen, a mindenkoron szeplőtelen Szűz Mária közbenjárására tarts távol minden viszontagságot ettől a családtól, amely teljes odaadással előtted térdel és őrizd meg azt kegyelmesen ellenségeidnek minden káros hatásától. A mi Urunk . . .

H. Amen.

P. Könyöröggjünk. Uristen, ki irántunk való kimondhatatlan gondoskodásból szent angyalaidat méltóztatól őrizetünkre küldeni, add a hozzád folyamodóknak, hogy azoknak pártfogása szüntelen oltalmazza őket és egykor örökké tartó társaságuknak örvendhessenek. A mi Urunk Jézus Krisztus által.

H. Amen.

Jegyzet. Ezután jobbkezével keresztet vetve felettük megáldja őket, mondván:

V. Benedicat vos
Deus, et custodiat corda
vestra et intelligentias
vestras, Pater + et
Filius et Spiritus Sanc-
tus.

R. Amen.

P. Áldjon meg ben-
neteket és őrizze meg
szíveteket és elméte-
ket az Isten az Atya
+ és Fiú és Szentlé-
lek.

H. Amen.

Jegyzet. Azután meghinti a gyermekeket szenteltvízzel.
Végezetül kiteszi a pap az Oltáriszentséget a szokott módon
és eléneklik a „Te Deum”-ot a megfelelő könyörgésekkel.
Végül a pap az Oltáriszentséggel áldást ad.

FORRÁSMUNKÁK

1. Szuszai Antal: *Előkészület a nagy napokra*. Katekézések az először gyónók és áldozók előkészítésére. Szent István Társulat. Budapest, 1927.

2. P. Sudbrack Károly S. J.—P. Csávossy Elemér S. J.: *Az Úr Jézus kis kegyeltje*. Gyakorlati útmutatások a korai áldozás megvalósítására anyáknak, nevelőknek és lelkipásztoroknak. Korda Rt. kiadása. Budapest, 1941.

3. Tomka Ágoston S. J.: *Hitelemzések*. Az elemi iskolák III., IV., V. osztálya részére. III. kötet: A kegyelemeszközök és az először gyónók és áldozók előkészítése. Korda Rt. kiadása. Budapest, 1940.

4. Kovács György: *Első gyónási és áldozási katekézések*. Katolikus Nevelés. XIX. évfolyam. (1927.) 1—6. szám.

5. Dr. J. Zimmermann: *Beichtunterricht*. Ein Hilfsbüchlein für Katecheten. Verlag Kösel—Pustet. München, 1938.

6. Dr. J. Zimmermann: *Kommunionunterricht* auf dem Grundgedanken der communicatio cum sacrificio Christi. Ein Hilfsbüchlein für Katecheten. Verlag Kösel—Pustet. München, 1938.

7. Joseph Schwarz: *Erstbeicht-Unterricht*. Zugleich ein Beitrag für die religiöse Erziehung in der Schule. Bader'sche Verlagsbuchhandlung. Rottenburg a. N. (Württ.) 1937.

8. Joseph Schwarz: *Eistkommunion-Unterricht*, auf biblisch-liturgischer Grundlage. Zugleich ein Beitrag zur religiösen Erziehung in der Schule. Bader'sche Verlagsbuchhandlung. Rottenburg a. N. (Württ.) 1929.

9. Jakob Bernbeck: *Wegweiser für den ersten Beicht- und Kommunionunterricht*. Verlag Kösel—Pustet. München, 1927.

10. Otto Hilker: *Friede sei mit Euch*. Erstbeichtvor-

bereitung. Verlegt bei Ferdinand Schöning. Paderborn, 1939.

11. *Thaddäus Hoch: Erstbeichtunterricht.* Herder et Co. G. m. b. H. Verlagsbuchhandlung Freiburg im Breisgau, 1937.

12. *P. Hugo Weber S. S.: Die frohe Botschaft von der ersten heiligen Beicht.* Praktische Vorschläge für den Beichtunterricht der Frühkommunikanten. Matthias Grünewald Verlag. Wiesbaden, 1935.

13. *Dr. Magdics Ignác: Hitelemzések.* Az 1907-i püspöki tanterv nyomán. Első kötet: A római katolikus elemi katekizmus és biblia anyagának módszeres feldolgozása. I—II. osztály. Korda Rt. kiadása. Budapest, 1935.

14. *Johann Ev. Pichler—Dr. Joseph Kröpfl: Volksschul-Katechesen.* II. Band: Sittenlehre. — III. Band: Gnadenlehre. Verlagsanstalt Tyrolia. Innsbruck, Wien, München, 1933.

15. *Heinrich Noltsch: Katechesen in Wort und Bild.* Für das erste Jahr der religiösen Unterweisung. Herder et Co. G. m. b. H. Verlagsbuchhandlung. Freiburg im Breisgau. 1939.

16. *Franz Hörmann: Lebendiger-Unterricht.* Beiträge zur Vertiefung des Religionsunterrichtes. Verlag Joseph Kösel—Friedrich Pustet. München, 1925.

17. *Dr. Petró József: A gyermekek korai szentáldozása.* Szent István Társulat kiadása. Budapest, 1937.

18. *Müller Lajos S. J.: A tizparancs.* Szent István Társulat kiadása. Budapest, 1925.

19. *Müller Lajos S. J.: Az Oltáriszentség.* Szent István Társulat kiadása. Budapest, 1927.

20. *Müller Lajos S. J.: A penitenciatartás.* Szent István Társulat kiadása. Budapest, 1928.

21. *Liturgikus imakönyv.* A székesfehérvári egyházmegye használatára. Kiadja az egyházmegyei liturgikus bizottság. Székesfehérvár, 1936.

22. *Dr. Hauser Imre: Missziós kézikönyv.* Világi papok számára. Kiadja a pécs egyházmegyei papok Missziós Egyesülete. Pécs, 1934.

23. *Blaskó Mária: Alkalmi versek.* A Szív kiadása. Budapest, 1931.

24. *Maria Schmidtmayr—Szemerjai Kovács Dénesné:*

Gyermekek a szentség útján. Szent István Társulat kiadása. Budapest, 1934.

25. *Maria Schmidtmayr—Kertész Kálmán: Gyermekek Isten útjain.* Szentéletrű gyermekek napjainkban. Szent István Társulat kiadása. Budapest, 1935.

26. *Maria Schmidtmayr: Kinder nach dem Herzen Gottes.* Tyrolia Verlag. Innsbruck, Wien, München, 1937.

27. *Schw. M. Paula: Mein Jesus ich habe dich lieb.* Kurze Erzählungen für Kommunionkinder. Verlag Laumann. Dülmen in Westfalen, 1935.

28. *Willibrord Menke: Dein Weisser Sonntag.* Ferdinand Schöningh Verlag. Paderborn, 1932.

29. *Der Kommunionkinder Glück* im treuen Anschluss an den lieben Heiland im heiligen Sakramente und in Befolgung seiner Lehren. A Laumann'sche Verlagsbuchhandlung. Dülmen in Westfalen, 1925.

30. *A. Rebach: Lieb' Jesulein, bleib' mein.* Erzählungen für unsere Kommunionkinder. Verlag Laumann. Dülmen in Westfalen, 1933.

31. *Margareta Kirsch: Kommet alle zu mir.* Erzählungen und Gedichte für Erstkommunikanten. Verlag Ferdinand Schöningh Paderborn, 1925.

32. *Maria Clementis: Blumenengel-Blumensprache.* Eine Festgabe für kleine und grosse Kommunionkinder. Verlag Franz Borgmeyer. Hildesheim, 1922.

33. *Árvai-Nagy Bálint: Eucharistia.* Történetek az Eucharistia országából. A szerző kiadása. Budapest, 1938.

34. *Rab Pál S. J.: Eucharisztikus példák.* Korda Rt. kiadása. Budapest, 1938.

35. — *A kis ostya diadalútja Afrikában.* A Kláver Szent Péter Társulat kiadása. 1938.

36. *Stettner Emilia: Királyfia — királylánya.* Korda Rt. kiadása. Budapest, 1941.

Tartalomjegyzék

Bevezető	3
I. RÉSZ: AZ OKTATÁSOK ELŐKÉSZÍTÉSE.	
1. Szentbeszéd a templomban a hívek számára az oktatások megkezdése előtti vasárnapon	7
2. A hitoktató levele az elsőáldozó gyermekek szüleihez	10
3. Szülői értekezlet az elsőáldozó gyermekek szülei számára	12
4. Megbeszélés a tantestülettel	18
5. A szivgárdisták bekapcsolása az előkészítésbe . .	19
6. Bevezető oktatás az elsőgyónók és az elsőáldozók számára	22
II. RÉSZ: ELŐKÉSZÍTŐ OKTATÁSOK AZ ELSŐ SZENTGYÓNÁSRA.	
7. Isten gyermeke lettél: A megszentelő kegyelem	26
8. Mit kíván mennyei Atyád? I.: Isten tízparan- csolata	31
9. Mit kíván mennyei Atyád? II.: Isten első parancsolata	36
10. Mit kíván mennyei Atyád? III.: Isten második parancsolata	42
11. Mit kíván mennyei Atyád? IV.: Isten harmadik parancsolata	48
12. Mit kíván mennyei Atyád? V.: Isten negyedik parancsolata	53
13. Mit kíván mennyei Atyád? VI.: Isten ötödik parancsolata	59
14. Mit kíván mennyei Atyád? VII.: Isten hatodik parancsolata	64
15. Mit kíván mennyei Atyád? VIII.: Isten hetedik parancsolata	68
16. Mit kíván mennyei Atyád? IX.: Isten nyolcadik parancsolata	75
17. Mit kíván mennyei Atyád? X.: Az Anyaszentegy- ház harmadik parancsolata	80
18. Nem engedelmeskedtél: A bűn	84
19. Nem kellesz mennyei Atyádnak: A halálos bűn	88

20. Jézus megkönyörült rajtad: A megváltás . . .	93
21. Jézus megszánt téged: A bűnbánat szentsége . . .	98
22. Mit kíván Jézus? I.: A lelkiismeretvizsgálat . . .	102
23. Mit kíván Jézus? II.: A bánat . . .	110
24. Mit kíván Jézus? III.: Az erősfogadás . . .	115
25. Mit kíván Jézus? IV.: A szentgyónás . . .	120
26. Mit kíván Jézus? V.: Az elégtétel . . .	126
27. Újra Isten gyermeke lettél: A szentgyónás ke- gyelmei . . .	131
28. Az ördög rabjai: A rossz gyónás következményei . . .	136
29. Az ördög bosszúja: A kísértés . . .	140
30. Az ördög veszte: A gyakori szentgyónás . . .	146

III. RÉSZ: ELŐKÉSZÍTŐ OKTATÁSOK AZ ELSŐ SZENTÁLDOZÁSRA.

31. Jézus közöttünk él: Jézus valóságos jelenléte az Oltáriszentségben . . .	151
32. Jézus közöttünk lakik: A szentségi Jézus lakása . . .	156
33. Jézus vár reánk: A szentséglátogatás . . .	161
34. Jézus érettünk feláldozza magát: A szentmise- áldozat . . .	167
35. Jézus vágyakozik a lelkünkbe jönni: A szent- áldozás . . .	173
36. Vágyódjatok utána: A lelki áldozás . . .	179
37. Készítsétek lelketeket: A lelki előkészület . . .	184
38. Készítsétek külsőtöket: A testi előkészület . . .	190
39. Fogadjátok ájtatosan: A szentáldozás gyakor- lati része . . .	196
40. Mondjatok köszönetet: Hálaadás a szentál- dozás után . . .	201
41. Örüljetek ajándékainak: A szentáldozás ke- gyelmei . . .	206
42. Ígérjete hűséget: A gyakori szentáldozás . . .	211

IV. RÉSZ: A KEGYELEMTELJES NAPOK.

43. A szentgyónás gyakorlati részének próbája a templomban . . .	217
44. A szentáldozás gyakorlati részének próbája a templomban . . .	218
45. Háromnapos ájtatosság a szülők számára . . .	219
46. A gyermekek első szentgyónása . . .	224
47. Az első szentáldozás liturgikus miséje . . .	227
48. Szentbeszéd az első szentáldozás napjára . . .	234
49. A szeretetreggeli-ünnepély . . .	239
50. Délutáni ájtatosság az elsőáldozók számára . . .	241
Forrásmunkák . . .	248

